

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

YOL

ALLY CONDIE

Deli

YOL

Toplumun dışında kurallar bambaşka...

Ally Condie'nin *Eşleşme, Yol, İsyan* serisinin ikinci kitabında, cam bir fanusun içinde yaşadığını fark eden Cassia, Ky'ın peşinden görkemli ama bir o kadar da tehlikeli bir kanyonda, *dış eyaletlere* gitmek üzere yola çıkıyor. Bu, Cassia için kuralları *toplum*dan bambaşka olan, zorlu ama aynı zamanda uyanışın ardından yeşeren ve başka bir dünya umudu taşıyan içsel bir yolculuk. İki kişinin birbirini sevmesi ise her şeyden daha tehlikeli bir isyana benziyor. *Yol,* Dylan Thomas'tan Lord Alfred Tennyson'a dünya edebiyatının en güzel şiirlerine göndermelerle örülmüş bir başkaldırı hikâyesi.

ISBN: 978-605-50600-3-9

9 786055 060039

www.delidolu.com.tr

Ally Condie

Amerikalı yazar Ally Condie, Brigham Young Üniversitesi'nde eğitimini tamamladıktan sonra İngilizce öğretmenliği yaptı. Uluslararası en çok satan kitaplar arasında yer alan ve birçok dile çevrilen üçlemenin ilk kitabı *Eşleşme* 2010 yılında yayımlandı. Ally Condie, eşi ve çocuklarıyla birlikte Utah'ta yaşamaktadır.

Delidolu Yayınlarından Çıkan Kitapları:
Eşleşme (roman)
Yol (roman)

"Merak uyandıran karakterleri ve sürükleyici anlatımı ile iyi kurgulanmış bir distopik roman. Cassia'nın dönüşümü ise gerçekten heyecan verici."
Publishers Weekly

"*Açlık Oyunları* serisinden sonra ortalığı kasıp kavuracak yepyeni bir üçleme."
Entertainment Weekly

"Genç okurların zihnini kurcalayacak etkileyici bir anlatım."
Los Angeles Times

"İstenmeyen bir ütopyada yaşanacak en muhteşem aşk öyküsü."
Wall Street Journal

© 2011, Ally Condie
© 2010, Tudem Yayın Grubu • 1476/1 Sk. No: 10/51
Alsancak - Konak/İZMİR

İlk basım 2011 yılında, ABD'de *Crossed* adı ile Penguin Group markası olan Dutton Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Akcalı Ajans aracılığıyla alınmıştır.

ISBN: 978-605-50600-3-9

Birinci Basım: Kasım 2013 (2000 adet)

Yayınevi sertifika no: 11945 Matbaa sertifika no: 26886

Türkçeleştiren: Emine Ayhan
Editör: Ayşegül Utku Günaydın
Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy/Ankara
0 312 284 18 14

Tüm hakları saklıdır.
Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

YOL

ALLY CONDIE

Gözlerini yukarı dikip tırmanmaya başlayan Ian'e

Öyle Uysalca Gitme O Güzel Geceye
Dylan Thomas

Öyle uysalca gitme o güzel geceye.
İhtiyarlık yanmalı, coşmalı günün sonunda;
Hiddetle, hiddetle köpürmeli ışığın soluşuna.

Bilgeler ömrün sonunda bilseler de karanlığın haklı çıktığını
Onlar sözleriyle hiç şimşek çakamadıklarından,
Öyle uysalca gitmezler o güzel geceye.

Gönlü yüceler ki, son bir kez sallarken ellerini ve ağlarken yana yakıla
Ufak hayırları ışıl ışıl raks edebilirdi diye yemyeşil bir koyda,
Hiddetle, hiddetle köpürür ışığın soluşuna.

Vahşiler ki, yakalayıp türküler düzen güneşe havada,
İş işten geçip anlayınca ağıttır bu yaktıkları güneşin batışına,
Öyle uysalca gitmezler o güzel geceye.

Mezarcılar ki, yanı başındaki ölümün, görünce körleten bir nazarla
Akan yıldızlar gibi parlayıp neşe saçabildiğini kör gözlerin,
Hiddetle, hiddetle köpürür ışığın soluşuna.

Ve sen, babacığım, o kederli tepenin başında,
Yalvarırım lanetle, kutsa beni şimdi kızgın gözyaşlarınla.
Öyle uysalca gitme o güzel geceye.
Hiddetle, hiddetle köpür ışığın soluşuna.

Kum Tepesini Aşarken
Alfred Lord Tennyson

Gün batıyor, göründü akşam yıldızı,
Ve apaçık bir çağrı çınlıyor kulaklarımda!
Gürleyerek patlamasa kum tepesinde denizin dalgaları
Ah ne var, ben yelkenle açıldığımda.

Öyle usul ve dümdüz uzansa deniz göz alabildiğine,
Gelgit sallasa insanı beşik gibi,
Uğurlasa geri dönerken eve,
O engin derinliklerden çıkıp gelenleri.

Alacakaranlık çökmüş, çalıyor çanları akşamın,
Ve karanlık bastırıyor sonra!
Ah ne var, hüznü olmasa vedanın,
Ben yola çıktığımda;

Zaman ile mekânın bizi çevreleyen sınırlarından
Uzaklara savursa beni o tufan,
Ve yüz yüze gelsem kılavuzumla
Ah ne var, kum tepesini aştıktan sonra.

Birinci Bölüm
KY

Bir nehrin ortasında dikilmiş duruyorum. Rengi mavi. Koyu mavi. Akşamın alacakaranlığının rengi yansıyor üstüne.

Hareketsizim. Hareketli olansa nehir. Durduğum yerde itip kakıyor beni. Su, kenardaki çimenlerin içinden geçiyor ıslık çalarak. "Çık dışarı," diye sesleniyor görevli. Nehrin kıyısında durmuş, el fenerini yüzümüze tutuyor.

"Ama cesedi suya bırakmamızı siz söylemiştiniz," diyorum, görevlinin sözlerini bile bile çarpıtarak.

"Kendiniz de girin demedim ama," diye çıkışıyor görevli. "Hadi bırakın şunu da çıkın sudan. Kabanını da getirin. Artık ona ihtiyacı yok."

Kafamı kaldırıp, cesedi taşımama yardım eden Vick'e bakıyorum. Vick suya girmedi. O buralardan değil, ama dış eyaletlerdeki zehirlenmiş nehirler hakkında çıkan söylentilerden kamptaki herkes gibi o da haberdar.

"Tamam, ziyanı yok," diyorum Vick'e sessizce. Görevliler ve memurlar bu nehirden ve bütün nehirlerden korkmamızı istiyorlar. Böylece onlardan su içmeye yahut karşıya geçmeye yeltenmeyeceğimizi düşünüyorlar.

Vick isteksiz isteksiz kenarda dururken, "Cesetten doku numunesi alınmasını istemez misiniz?" diye sesleniyorum kıyıdaki görevliye. Buz gibi su dizime kadar geliyor. Bu arada ölen çocuğun başı geriye düşmüş, açık kalan gözleri yukarı dikilmiş, gökyüzüne bakıyor. Ölüler göremez ama ben görüyorum.

Hem de öyle çok şey görüyorum ki. Oldum olası hep gördüm. Sözcüklerle resimler acayip şekillerde birleşiyor kafamda. Bu yüzden nerede olursam olayım, ayrıntıları hemen fark ediyorum. Tıpkı şu anda olduğu gibi. Vick korkak biri sayılmaz ama yüzü ince bir korku katmanıyla kaplanmış. Ölü çocuğun giysisinin aşınmış kollarından sarkan ipler, kolu aşağı düşünce suya kapılıveriyor. Vick nehrin kenarına yaklaştıkça, elinde tuttuğu incecik ayak bileklerinin ve çıplak ayaklarının rengi daha bir soluklaşıyor. Görevli cesedin ayaklarındaki botları bize önceden çıkarttırdı. Şimdi botları iplerinden tutmuş, elinde sallayarak dakikaları sayıyor kara kara. Öteki eliyle de el fenerinin yuvarlak ışığını doğruca gözüme tutuyor.

Kabanı çıkarıp görevliye atıyorum. Yakalamak için botları elinden atmak zorunda kalıyor. "Bırakabilirsin," diyorum Vick'e. "Ağır değil, ben hallederim."

Böyle söylememe rağmen Vick de benimle birlikte suya giriyor. Ölü çocuğun bacakları o anda ıslanıyor, siyah standart giysileri sırılsıklam oluyor. "Pek de ahım şahım bir uğurlama merasimi sayılmaz," diye sesleniyor Vick görevliye. Sesinde öfke var. "Dünkü akşam yemeğini kendisi mi seçmişti? Eğer öyleyse, ölmeyi hak etmiş."

Kendimi uzun zamandır öfkelenmek konusunda öyle serbest bırakmışım ki, artık öfkeyi sadece hissetmekle kalmıyorum. Ağzımın içi öfkeyle kaplanıyor ve ben onu yutuyorum; sanki alüminyum folyo kemiriyormuşum gibi keskin ve metalik bir tat bıra-

kıyor ağzımda. Bu çocuk, görevlilerin haksız davranışları yüzünden öldü. Ona yeterince su vermediler, o da vaktinden evvel öldü.

Cesedi saklamak zorundayız çünkü bizi tuttukları bu kampta ölmememiz gerekiyor. Düşman icabımıza baksın diye köylere gönderilene kadar canlı kalmamız lazım. Ama işler hep böyle gitmiyor tabii.

Toplum bizim ölmekten korkmamızı istiyor. Ama ben korkmuyorum. Sadece yok yere ölmekten korkuyorum.

"İhlalcilerin sonu budur işte," diyor görevli merhametsizce. Bize doğru yaklaşıyor. "Bunu biliyorsunuz. Onlara son yemek verilmez, uğurlama yapılmaz. Son söz hakkı diye bir hakları yoktur. Hadi şunu bırakın da çıkın."

İhlalcilerin sonu budur işte. Aşağı bakınca havayla birlikte suyun da karardığını görüyorum. Gene de bırakmıyorum.

Toplumda vatandaş statüsünde olanlar törenle uğurlanır. Veda sözleriyle. Ölümsüzlüğe erişme şansından yararlansınlar diye doku numuneleri alınıp muhafaza edilir.

Son yemek ya da doku konusunda bir şey yapmak elimden gelmez belki ama benim kelimelerim var. Resimlerle ve sayılarla birlikte kafamın içinde sürekli dönüp duran kelimelerim.

Ben de nehre ve ölüme uygun düşen şu kelimeleri fısıldıyorum:

"Zaman ile mekânın bizi çevreleyen sınırlarından
Uzaklara savursa beni o tufan,
Ve yüz yüze gelsem kılavuzumla
Ah ne var, kum tepesini aştıktan sonra."

Vick şaşkın gözlerle bana bakıyor.

"Hadi bırakalım," diyorum ve cesedi aynı anda bırakıyoruz.

İkinci Bölüm
CASSIA

Çamur benim bir parçam hâline geldi artık. Köşedeki lavabonun musluğundan akan sıcak su ellerimi kızartıyor ve bana Ky'ı hatırlatıyor. Ellerim şimdi biraz onunkilere benziyor.

Gerçi hemen hemen her şey bana Ky'ı hatırlatıyor.

İçinde bulunduğumuz ayın, kasım ayının renginde bir sabun kalıbıyla son bir kez ovuyorum ellerimi. Çamuru bazı açılardan seviyorum. Derimdeki her çizginin içine işleyip ellerimin üstünde bir harita çıkarıyor. Bir keresinde yorgunluktan ölmek üzereyken, derimdeki haritaya bakıp, beni Ky'a götürebileceğini hayal etmiştim.

Ky gitti.

Bütün bunlar, bu uzak eyalet, çalışma kampı, çamurlu eller, bitkin vücut, bu sancıyan zihin, hepsi Ky gittiği ve ben de onu bulmak istediğim için. Yokluğun insana bazen varlık gibi hissettirmesi ne tuhaf. Öyle dolu dolu bir yokluk ki bu, öylece ortadan kaybolacak olsa, sersem sersem etrafıma bakınır, sonra da odanın zaten boş olduğunu ama öncesinde Ky'ın varlığıyla değilse bile, en azından yokluğuyla dolduğunu fark ederim.

Lavabonun başından ayrılıp, kaldığımız barakaya bakıyorum. Odanın üst kısmında yan yana uzanan küçük pencereler

akşam karanlığının çökmesiyle kararmış. Yeni bir işte çalışmak üzere başka bir yere aktarılmadan önceki son gecem bu; atanacağım yeni iş son görevim olacak. Sonra da, dendiğine göre, oradaki tasnif merkezlerinden birinde kalıcı olarak görevlendirilmek üzere toplumun en büyük şehrine, yani merkeze gönderileceğim. İşte o zaman burada çamurun içinde debelenmekten, bu ağır iş cezasından kurtulup, gerçek bir işe kavuşacağım. Üç aylık çalışma planım uyarınca çeşitli kamplara gönderildim ama bunların hepsi Tana Eyaleti'ndeydi. Hep bir yolunu bulup dış eyaletlere gitmeyi ümit ettiysem de, o gün bugündür Ky'a bir adım daha yaklaşmış sayılmam.

Gidip Ky'ı bulacaksam elimi çabuk tutmam gerek.

Aynı barakada kaldığımız kızlardan Indie, beni itekleyerek lavabonun başına gidiyor. "Bizim için de sıcak su bırakmışsındır umarım," diyor.

"Evet," diyorum. Musluğu açıp sabunu eline alırken kendi kendine alçak sesle söyleniyor. Birkaç kız onun arkasında dizilmiş, bekliyor. Diğerleri de odada yan yana dizili olan ranzaların kenarına oturmuş, sıranın kendilerine gelmesini bekliyor.

Bugün yedinci gün, yani mesaj günü.

Kemerime takılı olan küçük çantayı dikkatlice çıkarıyorum. Bize verilen bu küçük çantaları sürekli yanımızda bulundurmamız gerekiyor. Çantanın içi mesajlarla dolu; ben de diğer kızlar gibi kâğıtları artık okunamaz hâle gelene kadar saklıyorum. Oria'dan ayrılırken Xander'ın bana verdiği yeni güllerin hâlen sakladığım taçyaprakları kadar narin kâğıtlar bunlar.

Yenisinin gelmesini beklerken eski mesajlara bakıyorum. Diğer kızlar da aynı şeyi yapıyor.

Kâğıtlar çok geçmeden kenarlarından sararıp çürümeye yüz tutuyorlar: Kelimelerin yok olup gitmesi anlamına geliyor bu da.

Bram'den aldığım son mesajda bana harıl harıl tarlada çalıştığını ve okulda derslerine hiç geç kalmayan örnek bir öğrenci olduğunu anlatıyor. Buna çok gülüyorum, çünkü en azından okul kısmını abarttığını biliyorum. Gözlerimi yaşartan şeyler de yazmış; büyükbabamın, son yemeğinde altın rengi kutuda duran mikro kartını görüntülediklerini söylüyor.

Tarihçinin, büyükbabamın hayatını özetledikten sonra onun en sevdiği anılarının bir listesini okuduğunu yazıyor Bram. *Hepimizle birer anısı var. Benimle en güzel anısı, konuşmaya başladığımda ağzımdan çıkan ilk sözün "daha çok" olmasıymış. Seninle en güzel anısının ise "bahçedeki kızıl gün" olduğunu söylemiş.*

Büyükbabamın son yemeğinin olduğu gün mikro kartın görüntülenmesiyle pek ilgilenmemiştim; onun o zaman yaşamakta olduğu son anlara kendimi öylesine kaptırmıştım ki, geçmişine tam olarak dikkatimi verememiştim. Karta hep yeniden göz atmak istediysem de, bunu hiç yapamadım. Şimdi, keşke baksaymışım, diyorum. Bana daha yakıcı bir keşke dedirten diğer konu ise büyükbabamın bahsettiği şu bahçedeki kızıl gün. Keşke o günü hatırlayabilsem. Büyükbabamla bir banka oturup konuştuğumuz sayısız gün hatırlıyorum. Baharda kızıl goncaların, yazları kızıl yeni güllerin, sonbaharda kızaran yaprakların arasında geçirdiğimiz öyle çok gün var ki... Belki büyükbabam bu günlerin hepsini kastetmiştir de, Bram –ler takısını eklemeyi unutup, "bahçedeki kızıl günler" diyeceğine "kızıl gün" yazmıştır yanlışlıkla. Evet, büyükbabam ilkbahar, yaz ve sonbahar mevsimlerinde oturup sohbet ettiğimiz o günleri kastetmiş olmalı.

Annemle babamdan gelen mesajdan, ne kadar sevinçli oldukları anlaşılıyor; transfer edileceğim bir sonraki kampın sonuncusu olduğu haberini almışlar.

Bu habere sevindikleri için onları kınayamam. Bana Ky'ı bulmam için bir şans verecek kadar aşka inandılar ama bu şansın ortadan kalkmasına üzülmüyorlar. Bunu denememe izin verdikleri için onları takdir ediyorum. Çoğu anne babanın yapmayacağı bir şey bu.

Aklımda Ky, kâğıtları iskambil kartı gibi karıştırıyorum. Yeni çalışma kampıma gönderilirken hava gemisinde saklansam, sonra da dış eyaletlerin üstünden geçerken kendimi bir taş gibi aşağı bıraksam ne çıkar sanki?

Diyelim bunu başardım; aradan geçen onca zamandan sonra Ky beni karşısında görse ne düşünür acaba? Her şey bir yana, beni tanır mı ki? Eskisinden farklı göründüğümün farkındayım. Değişen sadece ellerim değil. Ağzına kadar dolu yemek porsiyonlarına rağmen, ağır iş yükünden ötürü kilo kaybettim. Toplum burada rüyalarımızı denetlemediği hâlde, uyuyamadığım için gözlerimin altı çöktü. Bizi pek umursamıyormuş gibi görünmeleri bazen beni kaygılandırsa da, uyku etiketi takmadan uyuma özgürlüğüne sahip olmak güzel. Ranzama uzanıyor ve sürekli üzerimizde olan gözlerinden uzakta, toplumdan çaldığımız eski ve yeni kelimeler ile o öpücüğü düşünüyorum. Gene de uyumaya çalışıyorum, sahiden çalışıyorum, çünkü Ky'ı en çok rüyalarımda görebiliyorum.

İnsanlarla ancak toplum bize müsaade ettiği zamanlar görüşebiliyoruz. Yüz yüze, iletişim cihazından ve mikro kart vasıtasıyla. Bir zamanlar toplum, vatandaşlarına sevdiklerinin fotoğraflarını yanında bulundurma izni veriyormuş. Sevdikleriniz ölmüşse yahut uzaklara gitmişse, resimlerine bakıp nasıl göründüklerini hatırlayabiliyormuşsunuz hiç olmazsa. Oysa buna senelerdir müsaade edilmiyor. Hem toplum yeni eşlerin yüz yüze ilk buluşmalarından sonra birbirlerine resim vermeleri geleneğine bile son

verdi artık. Saklamadığım mesajlardan birinden öğrendim bunu: Eşleşme Departmanı, eşleşme için uygun görülen herkese şöyle bir duyuruda bulundu: "Eşleşme usulleri maksimum verimin sağlanması ve ideal sonuçların alınması için güncellenmektedir."

Bizimkinden başka hatalar da mı olmuştu acaba?

Ky'ın yüzünü bir an için karşımda görmeyi dileyerek gözlerimi yeniden kapatıyorum. Fakat son zamanlarda ne zaman onu hayalimde canlandırmaya çalışsam görüntüsü eksik ve bulanık oluyor. Ky'ın şimdi nerede olduğunu, başına neler geldiğini, gitmeden önce ona verdiğim yeşil ipek kumaş parçasını saklayıp saklayamadığını merak ediyorum.

Tabii bana tutunmayı başarıp başaramadığını da.

Çantamdan bir şey daha çıkarıyorum. Kâğıdı ranzamın üstüne dikkatlice yayıyorum. Kâğıdın açılmasıyla bir yeni gül yaprağı çıkıyor ortaya; ona dokunmak tıpkı kâğıt sayfalara dokunmak gibi, pembeliği tıpkı kâğıt sayfalar gibi kenarlardan sararmaya başlamış.

Bitişiğimdeki ranzada kalan kız ne yaptığımı fark ediyor. Bunun üzerine gene aşağı ranzaya iniyorum. Öteki kızlar sayfayı her çıkarışımda olduğu gibi etrafıma toplanıyorlar. Bunu sakladığım için başımın derde girme ihtimali yok; yasa dışı ya da kaçak bir şey değil ne de olsa. Sonuçta resmî bir iletişim cihazından alınmış bir çıktı bu. Gene de burada mesaj dışında hiçbir şeyin çıktısını alamıyoruz. Elimdeki kâğıt parçasını değerli kılan da bu zaten.

"Sanırım bu ona son bakışımız olacak," diyorum. "Kâğıt dağılıyor."

"*Yüz Resim*'den birini yanımda getirmek hiç aklıma gelmedi," diyor Lin gözlerini kâğıda dikmiş bakarken.

"Benim de öyle," diyorum. "Bunu da bana biri verdi."

Xander verdi, birbirimize elveda dediğimiz o gün, bizim sokakta. *Yüz Resim*'den 19 numaralı olanı bu: Thomas Moran'ın "Kolorado Kanyonu" adlı resmi. Bir keresinde okulda bu resimle ilgili bir sunum yapmıştım. O zaman bunun en sevdiğim resim olduğunu söylemiştim. Xander onca sene bunu aklında tutmuş olmalı. Bu resim beni anlaşılmaz bir biçimde ürkütmüştü: Gökyüzü öyle göz alıcı, türlü yükselti ve derinliklerle dolu olan yer öylesine güzel ve tehlikeliydi ki. Böyle bir yerin enginliği beni ürkütmüştü. Buna benzer bir yeri asla göremeyeceğim için kederlenmiştim aynı zamanda: Kızıl kayalıklara tutunmuş yemyeşil ağaçlar, gökyüzünde süzülüp uzanan mavili grili bulutlar, bütün manzaraya hakim olan o sarılık ve siyahlık.

Resimden bahsederken bu özlem sesime de yansımış olabilir miydi acaba? Xander bunu fark edip hatırladığına göre öyle olmalı. Xander oyunu hâlâ zekice oynuyor. Bu resim de onun oyunda sürdüğü kartlardan biri. Şimdi, resme her baktığımda yahut yeni gül yapraklarından birine her dokunduğumda, onun bana ne kadar yakın olduğunu, beni ne kadar iyi tanıdığını hatırlıyorum ve bunlardan vazgeçmek zorunda kaldığımı düşününce yüreğim sızlıyor.

Bunun resme son bakışımız olabileceğini söylerken haklıymışım. Çünkü resmi katlarken, kâğıt dağılıveriyor. Bize nefes aldıran bu resmin parçalanışını izlerken hepimiz aynı anda iç geçiriyoruz.

"Gidip, resme iletişim cihazından bakabiliriz," diyorum. Kampta bulunan tek iletişim cihazı koca cüssesiyle ana salonda kulaklarını açmış, cızırdayarak bizi dinliyor.

"Olmaz," diyor Indie. "Çok geç oldu."

Doğru; akşam yemeğinden sonra barakalarımızdan çıkmamamız gerek. "Yarın kahvaltıdan sonra bakarız o hâlde," diyorum.

Indie, umursamadığını belirten bir hareket yapıyor ve yüzünü çeviriyor. Haklı. Arada ne fark var bilmiyorum ama bunun aynı şey olmadığı açık. Önceleri resme sahip olmanın onu özel kıldığını düşünüyordum, fakat onu özel yapan bu değil. Kimse sizi izlemeden, size nasıl bakacağınızı söylemeden bir şeye bakmanın farkı söz konusu burada. Resmin bize yaşattığı şey de bu.

Neden buraya gelmeden önce yanımda sürekli şiirler ve resimlerle dolaşmamışım, bilmiyorum. Hem de iletişim cihazlarındaki onca kâğıt varken, onca lükse sahipken. İtinayla seçilmiş onca güzellik örneği varken, biz gene de onlara yeterince dönüp bakmamışız. Kanyonun yan tarafında duran ağacın rengini nasıl olup da daha önce fark etmemişim. Hâlbuki öyle tazecik bir yeşili var ki, yaprağın kayganlığını ve kanatlarını ilk defa açan bir kelebeğinkine benzeyen o ıslaklığını adeta duyumsayabiliyor insan.

Indie kâğıt parçalarını yatağımın üstünden hızla topluyor. Bunu yaparken kâğıtlara bir an için bakmıyor bile. Resmi kaybetmenin ona nasıl dokunduğunu ancak o zaman anlıyorum, çünkü parçaların yerini tam olarak biliyor.

Gözlerim yaşla dolu, kâğıtları çöp yakma cihazına götürüyorum.

"Zararı yok," diyorum kendi kendime. Elinde kalan başka somut şeyler de var. Kâğıtların ve çiçek yapraklarının altına sakladığın şeyler: Hap kutusu ile eşleşme töreninden kalan gümüş kutu.

Ky'ın pusulası ve Xander'ın verdiği mavi haplar.

Pusula ile mavi haplarımı genellikle çantamda taşımıyorum. Çünkü çok değerliler. Görevliler ben yokken eşyalarımı karıştırıyor mu bilmem ama kızların karıştırdığından eminim.

Gönderildiğim her yeni kampta ilk iş olarak, pusulayla mavi hapları çıkarıyor ve daha sonra gelip bakmak üzere derin bir yere

gömüyorum. Yasa dışı olmanın dışında, ikisi de çok değerli hediyeler benim için: Altın sarısı rengiyle pırıldayan pusula bana hangi yöne gitmem gerektiğini gösterebilir. Ayrıca toplumun bize hep söylediği gibi, mavi haplar suyla alındığında bizi bir ya da iki gün hayatta tutabiliyor. Xander benim için birkaç düzine mavi hap çaldığına göre, hiçbir şey yemeden aylarca hayatta kalabilirim. Bu iki hediye insanı hayatta tutmak için mükemmel bir birleşim.

Ah, dış eyaletlere bir ulaşabilsem de, onları kullanabilsem.

Bunun gibi gecelerde, yani başka bir yere gönderilmeden önceki son gecelerimde, onları gömdüğüm yeri hatırlayıp bulmam gerekiyor. Bu akşam, çamurdan kapkara olmuş ellerimle tarlanın başka bir tarafından gelerek, barakaya en son ben girdim. Ellerimi yıkamak için bu yüzden acele ettim. Umarım, arkamda duran Indie o keskin gözleriyle fark etmemiştir bunu. Umarım, çantamdan toprak parçaları dökülmemiştir ve gümüş kutu, pusula ve hap kutusunun birbirine çarpmasıyla çıkan o müzikli tıngırtıyı, o umut dolu sesi kimse duymamıştır.

Bu çalışma kamplarında, toplumun vatandaşı olduğumu diğer işçilere belli etmemeye çalışıyorum. Gerçi toplum statü bilgisini genellikle gizli tutuyor ama, kızlardan bazılarını, hap kutularını geri vermek zorunda kaldıklarını birbirlerine anlatırken duydum. Bu da, kamptaki kızlardan bazılarının ya kendilerinin ya da anne babalarının yaptıkları hatalar yüzünden vatandaşlık statülerini kaybettikleri anlamına geliyor. Yani onlar da Ky gibi ihlalci statüsüne geçmiş oluyor böylece.

İhlalcilikten daha aşağı olan tek bir statü var, o da kural dışılık. Ne var ki, artık kural dışıların neredeyse hiç esamesi okunmuyor. Ortadan öylece kayboldular sanki. Bana öyle geliyor ki, kural dışılar ortadan kaybolunca, onların yerini ihlalciler aldı; en azından toplumun kolektif bilincinde böyle oldu bu.

Oria'dayken kimse bize yeniden sınıflandırılma yasalarından bahsetmedi. Bu yüzden ailemin yeniden sınıflandırılmasına yol açabilirim diye kaygılanıyordum. Ama şimdi Ky'ın hikâyesinden ve diğer kızların gözlenmedikleri zamanlar aralarında konuştuklarından, bu yasaların ne olduğunu az çok kestirebiliyorum.

Yasalar şöyle: Bir ebeveynin yeniden sınıflandırılması durumunda, bütün aile yeniden sınıflandırılıyor. İhlalin yükü sadece çocuğa yükleniyor.

Ky babasının durumu yüzünden yeniden sınıflandırıldı. Sonra da Markham'ların ilk çocuğu ölünce Oria'ya getirildi. Ky'ın durumunun gerçekten ne kadar az rastlanır bir durum olduğunu; sırf başka birisi öldürüldü diye neden dış eyaletlerden Oria'ya nakledildiğini, teyzesiyle eniştesinin neden toplumda hiçbirimizin anlam veremediği bir şekilde yüksek mevkilere getirildiğini şimdi anlıyorum. Acaba onların başına ne geldi? Bunu düşününce içim ürperiyor.

Ama, diyerek hatırlatıyorum kendime: Ky'ı bulmak için bulunduğum yeri terk etmek aileme zarar vermez. Böyle yaparak olsa olsa beni yeniden sınıflandırırlar, onları değil.

Bu düşünceye dört elle sarılıyorum: Nereye gitmek zorunda kalırsam kalayım, ailem güvende olacak, tabii Xander da.

***

"Mesajlar," diyor odaya giren görevli. İçten bakan gözleri, tiz sesi olan bir görevli bu. İsimlerimizi okumaya başlarken bize bakıp başıyla selam veriyor. "Mira Waring."

Mira öne çıkıyor. Hepimiz ona bakıp kaç mesaj gelmiş diye sayıyoruz. Mira'ya her zamanki gibi üç mesaj gelmiş. Hepimiz iletişim cihazının önünde uzun bir kuyruk oluşturmayalım diye, görevli önceden mesajların çıktısını alıp okuyor.

Indie'ye hiç mesaj gelmemiş.

Benim için de sadece bir mesaj var; annem, babam ve Bram birlikte yazmış. Xander'dansa hiç mesaj yok. Bana daha önce haftalık mesaj göndermeyi hiç aksatmamıştı.

Ne oldu acaba? Elimle çantamı sıkıyorum ve içindeki kâğıdın hışırtısını duyuyorum.

"Cassia," diyor görevli. "Lütfen benimle ana salona gel. Sana bir haberimiz var."

Diğer kızlar gözlerini şaşkınlıkla bana dikiyor.

O anda içimi bir ürperti kaplıyor. Bunun kim olduğunu biliyorum. Oria'da benimle ilgilenen görevli iletişim cihazından beni denetlemek istiyor olmalı.

O buz gibi çizgilerine varana kadar bütün yüzünü gayet net bir şekilde kafamda canlandırabiliyorum.

Gitmek istemiyorum.

"Cassia," diyor görevli. Kafamı çevirip, gözüme birden sıcak ve samimi görünmeye başlayan barakadaki kızlara bakarak ayağa kalkıyorum ve görevlinin peşinden gidiyorum. İletişim cihazının bulunduğu ana salona giden yolda bana eşlik ediyor. Yol boyunca cihazdan yükselen cızırtıyı duyuyorum.

Kafamı kaldırıp iletişim cihazına bakmadan önce kısa bir süre yere bakıyorum. Yüzüne, ellerine ve bakışlarına bir çekidüzen ver. Onlara öyle bir bak ki, içinden geçenleri göremesinler.

Derken, "Cassia," diye başka bir ses duyuyorum; tanıdığım bir ses bu.

Sonra başımı kaldırıp bakıyorum ve gözlerime inanamıyorum.

O burada.

Ekran bomboş ama o, hem de gerçek olarak karşımda duruyor.

O burada.

Tek parça, sağlıklı ve sağ salim.

Burada.

Yalnız değil; arkasında bir görevli duruyor ama o gene de...

Burada.

Gördüklerime inanamayıp harita gibi çizgi çizgi olan kızarmış ellerimle gözlerimi ovuşturuyorum.

"Xander," diyorum.

Üçüncü Bölüm
KY

O çocuğu suya bırakmamızın üstünden bir buçuk ay geçti. Şimdiyse çamurun içinde debeleniyorum ve yukarıdan üstümüze ateş açılıyor.

"Bu bir şarkı," diyorum kendi kendime her zamanki gibi. Yoğun ateşlemenin bas sesi, çığlıkların sopranosu, içimdeki korkunun tenor sesinin eşlik ettiği bir şarkı... Buraya gelenler toplumun onlara söylediğine inandı: "Köylerdeki altı aylık hapis cezanızı doldurun, sonra sizi memleketinize götürecek ve vatandaş statüsü vereceğiz."

Kimse altı ay dayanamadı.

Siperdeki yerimden kalkınca kapkara binalar ve oraya buraya dağılmış gri renkli çalılıklar olacak etrafımda ve portakal rengi yere saçılmış yanık, ölü bedenler.

Şarkı bir anlığına kesilince lanetler okuyorum. Hava gemileri uzaklaşıyor. Ateşi neden kestiklerini biliyorum.

***

Bu sabah erken saatte, arkamda, buzla kaplı yerde bir bot çıtırtısı duydum. Köyün sınırına varana dek, beni takip eden kim diye dönüp bakmadım.

Derken, "Ne yapıyorsun?" diye sordu biri. Bu sesi tanımıyordum ama bunun pek de önemi yoktu. Çünkü kamplardan köylere sürekli yeni birilerini yolluyorlar. Hele bugünlerde ölenlerin ardı arkası kesilmiyor.

Toplumun bizi katiyen savaşta asker olarak kullanmayacağını daha beni Oria'dan o trene bindirirlerken biliyordum. Ellerinde savaşta kullanacak tonla teknoloji ve özel eğitimli görevli var. İhlalci ya da kural dışı olmayan kişiler hepsi de.

Toplumun ihtiyacı olan şey sadece bedenler: Biz de onlar için daha başka bir şey ifade etmiyoruz. Sahte köylülere, yani yemliklere ihtiyaçları var. Bizi alıyorlar ve düşmanın ateş açmasını istedikleri yerlere yerleştiriyorlar. Düşmanın dış eyaletlerde hâlen insanların yaşadığı, elverişli bir yer olduğunu düşünmesini istiyorlar. Oysa ben burada bizim gibiler dışında herhangi bir insanla karşılaşmadım henüz. Bize, ancak düşman tarafından öldürülünceye dek yetecek kadar malzeme atıyorlar havadan. Kısacası yemlik olarak kullanılıyoruz.

Kimsenin evine döndüğü yok.

Ben hariç. Ben evime döndüm. Bir zamanlar ait olduğum yerdi dış eyaletler.

"Kar," diyorum yeni gelen yemliğe. "Karı seyrediyordum."

"Buraya kar yağmaz ki," diye dudak büküyor söylediğime.

Cevap vermiyorum. En yakındaki platonun tepesine bakmaya devam ediyorum. Görülmeye değer bir manzara bu: Kızıl kayalıkların üstü bembeyaz karla kaplanmış. Karlar erirken, renkleri beyazdan kristal rengine dönüyor ve üstleri gökkuşaklarıyla örtülüyor. Kar yere henüz düştüğü sırada çıkmıştım oraya. Karın soğuktan sararmış bitkilerin üstüne tüy gibi konuşunu seyretmek ne güzeldi.

Derken arkamdakinin dönüp kampa doğru koştuğunu işittim. "Platonun üstüne bakın!" diye bağırmasıyla birlikte diğerleri hareketlenerek durumu heyecanla birbirlerine haber verdiler.

"Yukarı çıkıp kar toplayacağız, Ky!" diye seslendi biri az sonra. "Hadi, sen de gel."

"Olmaz, yetişemezsiniz," dedim onlara. "Kar siz gidene kadar çoktan erir."

Ama beni dinleyen olmadı. Görevliler bizi hâlâ susuz bırakıyor, verdikleri azıcık suya da mataranın kokusu sinmiş oluyor. En yakınımızdaki nehir artık zehirlenmiş durumda ve pek yağmur yağdığı söylenemez.

Bir yudum soğuk ve temiz su için hepimiz can atıyoruz. Onların da neden yukarı çıkmak istediklerini anlayabiliyorum.

"Gelmeyeceğinden emin misin?" diye seslendi içlerinden biri. Kafamı salladım.

"Sen geliyor musun, Vick?" diye seslendi başka biri.

Vick ayağa kalktı, tek elini keskin bakışlı mavi gözlerine siper ederek buz tutmuş çalılara tükürdü. "Yo," dedi. "Ky biz oraya varmadan karın eriyeceğini söylüyor. Zaten kazmamız gereken mezarlar var."

"Bize mezar kazdırıp duruyorsun," diye sızlanıyor yemliklerden biri. "Hâlbuki bizim çiftçi gibi davranmamız gerekiyor. Toplum böyle söylüyor." Aslında dediğinde haklıydı. Bizden istedikleri, köydeki barakalardan kürekle tohum alıp kış bitkileri ekmemiz ve cesetleri olduğu yerde bırakmamızdı. Öteki yemliklerden duyduğuma göre, diğer köyler de böyle yapıyorlarmış. Cesetleri topluma, düşmana ya da onları yemek isteyecek hayvanlara bırakıyorlarmış.

Gene de Vick'le ikimiz cesetleri gömmeyi tercih ediyoruz. Nehre attığımız o çocukla işe başladık ve şimdiye kadar bize yapmayın diyen de olmadı.

Vick soğuk bir ses çıkararak gülüyor. Ortada görevli yahut memur olmayınca buranın gayri resmi lideri hâline geldi. Diğer yemlikler onun toplumda herhangi bir güce sahip olmadığını unutuyor bazen. Onun da kendileri gibi bir ihlalci olduğunu unutuyorlar. "Size bir şey yaptırdığım falan yok. Ky'a da öyle. Size bunları yaptıranın kim olduğunu biliyorsunuz. Yukarı çıkıp şansınızı denemek istiyorsanız, size engel olamam."

Güneşle birlikte tepeye çıkıyorlar. Bir süre onları izliyorum. Bu mesafeden bakınca siyah standart giysileri içinde, bir toprak yığınına akın eden karıncalara benziyorlar. Derken kalkıp işe dönüyorum; dün geceki ateşlemede ölenleri gömmek için çukur kazmaya koyuluyorum.

Vick ve diğerleri de yanımda çukur kazıyorlar. Bugünlük yedi çukur kazmamız gerekiyor. Ateşlemenin yoğunluğunu ve yaklaşık yüz kişinin ölebileceğini düşününce öyle büyük bir rakam sayılmaz.

Yukarı tırmananlara arkamı dönüp öyle çalışıyorum, böylece onlar tepeye ulaşana kadar bütün karın eridiğini görmek zorunda kalmayacağım. Oraya tırmanmak tam bir zaman kaybı.

Ölenleri düşünmek de zaman kaybından başka bir şey değil. Burada işlerin nasıl yürüdüğünü düşünmek de ondan farksız. Oysa benim kaybedecek fazla zamanım yok.

Gene de elimde değil.

Çınar Ağacı Mahallesi'nde geçirdiğim ilk gece, yeni odamın penceresinden dışarı bakmıştım; tanıdık görünen veya bana evi hatırlatan tek bir şey yoktu. Bunun üzerine ben de pencerenin

yanından ayrılmıştım. Sonra Aida içeri girmişti; bakışları biraz olsun anneminkileri hatırlattığından yeniden nefes alabilmiştim.

Pusulayı bana uzatmış ve şöyle demişti: "Annemle babamın sahip olduğu tek şey bu el yapımı eşya ile iki kızlarıydı. Biz de annenle bunu paylaşmaya karar verdik; pusulayı sırayla alacaktık. Ama sonra annen aramızdan ayrıldı." Aida elimi açıp, pusulayı avucuma koymuştu. "Annenle aynı pusulayı paylaştık. Şimdi de oğlumuzu paylaşıyoruz. Bu senin için."

"Bunu alamam," demiştim ona. "Ben bir ihlalciyim. Bu gibi şeylere sahip olmamıza izin yok."

"Olsun," demişti Aida. "Bu gene de senin."

Ardından saklaması için pusulayı Cassia'ya verdim. O da bana eşleşme töreninde giydiği elbisesinden kesilmiş olan yeşil ipek parçasını verdi. Günün birinde onu benden alacaklardı, biliyordum. Onu saklamama asla izin vermeyeceklerdi. Bu yüzden de, birlikte son kez tepeden aşağı yürürken durup, kumaş parçasını bir ağaca bağladım. Cassia'nın fark etmemesi için de elimi çabuk tuttum.

O kumaş parçasının tepenin başında rüzgârla sallandığını ve yağmurda ıslandığını düşünmek hoşuma gidiyor.

Çünkü sonuçta neyi saklayıp saklayamayacağınızı kendiniz seçemiyorsunuz her zaman. Bazen, o şeyden nasıl ayrılacağınızı seçebiliyorsunuz sadece.

Cassia.

Karı ilk gördüğümde onu düşünüyordum. "Birlikte oraya çıkabiliriz," diyordum kendi kendime. Bütün kar erise bile yukarı çıkar, oturup nemli toprağa kelimeler yazardık. Eğer gitmeseydin, bunu yapabilirdik.

"Ama," diyorum kendi kendime, "giden sen değilsin ki; benim."

***

Mezarın kenarında bir çift bot beliriyor. Botun tabanına atılmış çentiklerden anlıyorum gelenin kim olduğunu: Burada, hayatta kalınan günleri işaretlemek için kullanılan bir yöntem bu. Kimsenin botunda bu kadar çok çentik yok. "Ölmedin, ha," diyor Vick.

"Hayır," diyorum ayağa kalkarken. Ağzımdaki tozu tükürüp küreğe davranıyorum.

Vick hemen yanımda mezar kazıyor. İkimiz de bugün gömemeyeceğimiz kişiler hakkında konuşmuyoruz. Kara tırmanmaya çalışanları kastediyorum.

Köye dönerken yemliklerin birbirlerine ve bize bağırdıklarını duyuyorum. "Burada üç ölü daha var," diye bağırıyorlar, derken havaya bakarken sesleri kesiliveriyor.

Platoya çıkan yemliklerden biri bile geri dönmeyecek. Bense imkânsız olanı, yani vurulmadan önce susuzluklarını gidermiş olmalarını diliyorum. Umarım, diyorum, son nefeslerini verirlerken tertemiz, buz gibi karla doludur ağızları.

Dördüncü Bölüm
CASSIA

Xander, burada, tam karşımda duruyor. Sarı saçları, mavi gözleri, o sıcacık gülüşüyle öyle tatlı ki, görevlinin birbirimize dokunmamıza izin vermesini beklemeden ona doğru atılıyorum.

Xander da benim gibi beklemeden, "Cassia" deyip atılıveriyor. Beni kendine çekiyor, sımsıkı sarılıyoruz. Hiç çekinmeden yüzümü onun göğsüne gömüyor ve kokusunu içime çekiyorum: Xander gibi, ev gibi kokuyor.

"Seni özlemişim," diyor. Kafamın üstünde gürleyen sesi daha derinden geliyor. Xander da eskisinden daha güçlü görünüyor. Onun yanında olmak öyle güzel, öyle harika bir duygu ki, ona şöyle bir bakıp yüzünü ellerimin arasına alıyor ve yanaklarından, hem de dudaklarına yakın bir yerinden öpüyorum. Geri çekildiğimde, ikimizin de gözlerinde yaşlar olduğunu görüyorum. Xander'ı ağlarken görmek öyle tuhaf bir his ki, içim eziliyor.

"Ben de seni özledim," diyorum ve içimdeki sızının ne kadarının Xander'ı kaybetmekten kaynaklandığını merak ediyorum.

Xander'ın arkasındaki görevli gülümsüyor. Yeniden bir araya gelişimizin güzelliğini bozacak hiçbir şey yok. Görevli bize yer açabilmek için nazikçe geri çekiliyor ve elindeki veri kapsülüne

birtakım notlar giriyor. Büyük ihtimalle şuna yakın bir şey yazıyor: "İki şahıs da birbirlerini görünce uygun tepkiler verdi."

"Nasıl?" diye soruyorum Xander'a. "Nasıl oldu da buraya geldin?" Onu görmek inanılmayacak kadar güzel olsa da, bunun Oria'da benimle ilgilenen görevlinin yaptığı başka bir test olabileceğinden şüpheleniyorum.

"Eşleşmemizin üzerinden beş ay geçti," diyor Xander. "Bizimle aynı anda eşleşen herkes ilk yüz yüze görüşmesini yapıyor. Eşleşme Departmanı bunu henüz yürürlükten kaldırmadı." Bana bakıp gülümsüyor ama gözlerinde bir hüzün var. "Onlara artık aym eyalette yaşamadığımızı, dolayısıyla bizim de görüşmeye hakkımız olduğunu belirttim ve bildiğin gibi, kızın yaşadığı yerde görüşmek âdettendir."

"Kızın memleketinde," dememişti. Farkında, üstelik haklı da. Ben burada yaşıyorum. Ama bu çalışma kampına memleket demek zor. Oria'ya memleketim diyebilirim, çünkü Xander ve Em orada yaşıyor, çünkü orada doğdum ve büyüdüm. Orada hiç yaşamamış olsam da, annem, babam ve Bram orada yaşadığı için, Keya da benim için memleket sayılır.

Adını ve nerede olduğunu bilmememe rağmen, hiç şüphesiz memleketim diyebileceğim bir yer daha var, o da Ky'ın yaşadığı yer.

Xander elimi tutuyor. "Dışarı çıkıp gezme iznimiz var," diyor. "Tabii eğer istersen."

"İsterim tabii," diyorum ve elimde olmadan gülüyorum. Daha birkaç dakika önce dikilmiş ellerimi fırçalıyor ve kendimi yalnız hissediyordum. Şimdiyse Xander burada. Bizim sokaktaki penceresi ışıklı evlerden birinin önünden geçiyorum sanki; kaybettiklerimi ya da geride bıraktıklarımı hiç umursamıyormuş gibi

yaparak. Sonra birden kapıyı açmak için elimi cihaza taratmak zorunda kalmadan o sarı ışıklı, sıcacık odaya giriyorum sanki.

Görevli çıkışı işaret ediyor. Onun, bize Oria'daki yemek salonunda eşlik eden görevli olmadığını fark ediyorum. O yemek Xander ile benim için yapılmış özel bir düzenlemeydi; zaten birbirimizi tanıdığımız için iletişim cihazından yapacağımız ilk görüşme yerine ayarlanmıştı. O gece bize eşlik eden görevli genç biriydi. Bu da genç ama daha nazik görünüşlü biri. Ona baktığımı fark edince bana başıyla selam veriyor; resmî ve nazik olmakla birlikte, her nasılsa insanın içini ısıtan bir jest bu. "Eşleşen her çifte özel bir görevli atanmıyor artık," diye açıklamada bulunuyor bana. "Böylesi daha verimli oluyor."

"Yemek için geç oldu," diyor Xander. "Ama şehre inebiliriz. Nereye gitmek istersin?"

"Şehirde gidecek neresi var, onu bile bilmiyorum," diyorum. Şehirlerarası hava treniyle buraya gelişimi ve bizi kampa götürecek araca binmek üzere sokaklardan geçimizi hayal meyal hatırlıyorum. Neredeyse çıplak olan ağaçlar sarı ve kızıl yapraklarıyla gökyüzüne kıvılcım saçıyordu. Ama orası buranın şehir merkezi miydi yoksa başka bir kampın yakınına mı düşüyordu, bilemiyorum. Yapraklar o kadar parlak olduğuna göre, sonbahar başlangıcı olmalıydı.

"Burada yapılabilecekler kısıtlı," diyor Xander. "Ama bizim eyalette olan her şey burada da var: bir müzikhol, bir oyun merkezi, bir ya da iki film gösterimi."

Film gösterimi mi! Bir film izlemeyeli o kadar uzun zaman oldu ki. Bir an bunu tercih edeceğimi düşünüyor, hatta söylemek için ağzımı açıyorum. Kendimi sinema salonunda hayal ediyorum; ışıklar kararıyor, kalbim hızla atmaya başlıyor, görüntünün ekrana yansımasını, hoparlörlerden müzik sesi gelmesini

bekliyorum. Sonra birden ekrana yansıyan ateşleme sahnesi ve Ky'ın gözyaşları geliyor aklıma. Derken başka bir anı titreşiyor içimde: "Burada müze var mı?"

Xander'ın gözlerinde anlam veremediğim bir parıltı beliriyor. Sevinçten mi yoksa şaşkınlıktan mı, karar veremiyorum. Daha iyi görmek için yaklaşıp gözlerinin içine bakıyorum; Xander genellikle pek anlaşılmaz biri değildir. Açık sözlü, dürüst biridir; tekrar tekrar okuyup da her defasında sevdiğim bir hikâye gibidir o. Fakat şu an aklından ne geçtiğini kestiremiyorum. "Evet," diyor.

"Senin için de uygunsa," diyorum, "müzeye gitmek isterim."

Başını sallıyor.

Şehir merkezine yürümemiz biraz zaman alıyor. Havadaki yoğun kokudan buranın tarımcılık yapılan bir bölge olduğu anlaşılıyor; her yer yanan odun, serin hava ve elma şarabı kokuyor. Bir an buraya karşı bir yakınlık duyuyorum ve bu hissin yanımdaki çocukla ilgili olduğunu biliyorum. Xander'la birlikteyken her yer, herkes daha iyi görünür insanın gözüne. Akşamın havasında gerçekleşebilecek ama gerçekleşememiş şeylerin acı tatlı, keskin kokusu var. Xander sokak lambasının sıcacık ışığında bana bakınca heyecandan nefesim kesiliyor. Gözleri hâlâ gerçekleşebileceklerin ışığıyla parıldıyor.

***

Müzenin tek katlı olduğunu görünce hayal kırıklığına uğruyorum. O kadar küçük bir yer ki. Ne yapalım, burada her şey Oria'dakinden farklı.

"Yarım saat sonra kapatıyoruz," diyor danışmadaki adam. Üniforması eski ve yıpranmış, kendisiyse her an yere yıkılacakmış gibi bitkin görünüyor. Danışma masasının üstünde elini kay-

dırıp, bir veri kapsülü uzatıyor bize. "Adlarınızı girin," diyor, görevliden sonra biz de adlarımızı giriyoruz. Yakından bakınca görevlinin de tıpkı danışmadaki adam gibi bitkin göründüğünü fark ediyorum; gözlerinin etrafı halkalanmış.

Adımı girdikten sonra, "Teşekkürler," diyor ve veri kapsülünü masanın üstünden adama uzatıyorum.

"Görülecek fazla bir şeyimiz yok," diyor adam.

"Bizim için fark etmez," diyorum.

Acaba buraya gelme fikri yanımızdaki görevliye tuhaf gelmiş midir? Ben bunu düşünürken, görevli bizim ana sergi salonuna girmemizle birlikte aniden başka tarafa yönelerek beni şaşırtıyor. Bizi yalnız bırakmak istiyormuş gibi bir hâli var. Cam cepheli bir vitrinin önünde durup, ellerini arkada birleştirerek öne doğru eğiliyor; bu gelişigüzel duruşunda göze adeta hoş gelen bir zarafet var. Nazik bir görevli. Tabii, görevliler arasında böyleleri de çıkıyor. Büyükbabam da onlardan biriydi.

Aradığım şeyi neredeyse ilk baktığım yerde bulunca içimi bir rahatlık kaplıyor: Cam çerçeveye konmuş bir toplum haritası bu, salonun tam ortasında duruyor. "Bak," diyorum Xander'a. "Gidip bakalım mı şuna?"

Xander başını sallıyor. Ben nehirlerin, şehirlerin ve eyaletlerin isimlerini okurken, Xander yanımda sürekli kıpırdanıp saçlarını ellerine götürüyor. Bu gibi yerlerde kımıldamadan duran Ky'ın aksine, Xander hep kendine güvenen hareketler yapıp, hafif hafif kıpırdanır. Onu oyunlarda bu kadar başarılı yapan şey de bu: kaşlarının kımıldayışı, gülüşü, durmadan kartlarla oynayan elleri.

"Bu sergi son zamanlarda güncellenmedi," diyor arkamızdan bir ses. İrkilerek arkamı dönüyorum. Danışmadaki adam bu. Müzede çalışan başka birileri var mı diye etrafa bakınıyorum. Ne için bak-

tığını fark ediyor ve "Diğerleri arka tarafta kapanış için hazırlık yapıyor," diyor adeta kederli denebilecek bir sesle. "Öğrenmek istediğiniz bir şey varsa, sorabileceğiniz tek kişi benim."

Görevliye şöyle bir bakıyorum. Hâlâ salonun girişindeki vitrinin önünde duruyor; bütün ilgisini vitrindeki şeye vermiş gibi bir hâli var. Sonra Xander'a dönüp, ona sessiz bir mesaj vermeye çalışıyorum: "Lütfen."

Bir an, Xander'ın beni anlamadığını ya da anlamak istemediğini düşünüyorum. Benimkilere kenetli duran parmaklarını sıktığını, bakışlarının sertleştiğini ve çenesini hafifçe kenetlediğini hissediyorum. Derken yüzündeki ifade yumuşuyor ve başını sallıyor. "Çabuk ol," diyor ve beni bırakıp salonun öbür tarafındaki görevlinin yanına gidiyor.

Denemek zorundayım. Bu kır saçlı, yorgun adamın bana verecek bir cevabı olmadığını bilsem de, umudumun yavaş yavaş kaybolduğunu hissetsem de, denemek zorundayım. "*Tana Eyaleti'nin Şanlı Tarihi* hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyorum."

Bir duraksama. Hızlanan kalp atışları.

Derken adam derin bir nefes alıp konuşmaya başlıyor. "Tana Eyaleti güzel bir coğrafyaya sahiptir ve tarımıyla ünlüdür," diyor yavan bir sesle.

Bilmiyor işte. Bütün neşem kaçıyor. Oria'dayken Ky bana büyükbabamın verdiği şiirlerin değerli olabileceğini ve eyalet tarihini sormanın, arşivcilere bir şeyler takas etmek istediğini belirtmenin bir yolu olduğunu söylemişti. Burada da aynı usulün geçerli olabileceğini sanmıştım. Benim aptallığım. Tana'da tek bir arşivci bile yoktur muhtemelen. Varsa bile kapanış saatine kadar bu ufacık ve kasvetli müzede beklemekten daha iyi şeyleri vardır yapacak.

Adam devam ediyor. "Toplumun kurulmasından önce Tana'da su baskınları oluyormuş ama bu uzun yıllar önce kontrol altına alınmış. Toplumda en verimli tarım yapan eyaletlerden biriyiz."

Dönüp, Xander'a ya da görevliye bakmıyorum. Gözlerim, önümdeki haritaya dikili, duruyorum. Daha önce de takas yapmaya çalışmış ve gene başarılı olamamıştım. Ama ilk girişimimde, Ky'la paylaştığımız şiiri başkasına vermeye kıyamadığım için becerememiştim.

Ardından adamın konuşmayı kestiğini fark ediyorum. Dosdoğru gözlerimin içine bakıyor. "Sormak istediğiniz başka bir şey var mı?" diyor.

Vazgeçmeliyim. Sonra da ona gülümseyip, Xander'la görevlinin yanına gitmeli, bütün bunları unutmalı ve bu adamın hiçbir şey bilmediğini kabullenip yoluma devam etmeliyim. Ama her nedense ağacın dalından gökyüzüne uzanan şu son kızıl yapraklardan biri aklıma geliyor birden. Bir nefes alıp veriyorum. Yaprak düşüyor.

"Evet, var," diyorum usulca.

Büyükbabam bana iki şiir verdi. Ky ile ben Dylan Thomas'ın şiirini sevdik, ama başka kelimeler de vardı; şimdi aklıma geliyorlar. Tennyson'ın şiirinin tamamını hatırlamıyorum ama bir mısrası var ki, sanki hep aklımda yazılmışçasına net hatırlıyorum şimdi. Belki de adam sellerden bahsedince aklıma geldi:

"Zaman ile mekânın bizi çevreleyen sınırlarından
Uzaklara savursa beni o tufan,
Ve yüz yüze gelsem kılavuzumla
Ah ne var, kum tepesini aştıktan sonra."

Ben şiirin sözlerini sessizce mırıldanırken, adamın yüz ifadesi değişiveriyor. Birden cin gibi, atik ve capcanlı bir adam kesiliyor. Şiirin sözlerini doğru hatırlıyor olmalıyım. "Enteresan bir şiir," diyor. "Öyle sanıyorum ki, *Yüz Şiir*'den biri değil."

"Yo, hayır," diyorum. Ellerim titriyor ve yeniden umutlanmaya cesaret ediyorum. "Gene de değerli bir şiir."

"Ne yazık ki, değil," diyor. "Tabii eğer orijinaline sahip değilseniz."

"Orijinali bende değil," diyorum. "İmha edildi." Onu ben imha ettim. Restorasyon şantiyesinde kâğıdı bıraktığım an geliyor aklıma. Yere düşüp yanmadan önce nasıl da yukarı doğru pırpır etmişti.

"Üzgünüm," diyor adam; sesi gerçekten de üzgünmüş gibi geliyor. "Onu neyle takas etmeyi düşünüyordunuz?" diyor. Sesinde bir merak var.

Haritadan dış eyaletleri gösteriyorum. Oraya bir varabilsem, Ky'ı bulmam için küçük ama gerçek bir fırsat geçecek elime. "İhlalcileri oraya götürdüklerini biliyorum," diyorum usulca. "Ama tam olarak nerede olduğunu ve oraya nasıl gidebileceğimi öğrenmek istiyorum. Bana bir harita lazım."

Bana bakarak kafasını iki yana sallıyor. *Hayır.*

Bana söyleyemiyor mu? Yoksa kendi isteğiyle mi söylemiyor? "Elimde bir şey daha var," diyorum.

Xander ile görevli beni görmesinler diye arkamı dönüyor ve elimi çantama atıyorum. İçinde hapların olduğu folyo paket ile pusulanın sert yüzeyi aynı anda elime geliyor. O anda duraksıyorum.

Takas için hangisini vermeliyim?

Birdenbire Ky'ı tasniflemek zorunda kaldığım o gün geliyor aklıma ve sersemliyor, allak bullak oluyorum. O odadaki buharı,

ter döken işçileri ve vermem gereken kararın üzerimde yarattığı baskıyı hatırlıyorum.

"Sakin ol," diyorum kendi kendime. Başımı çevirip Xander'a bakıyorum ve o tekrar görevliye dönmeden önce kısacık bir an mavi gözleriyle karşılaşıyorum. O an, Ky'ın götürülmeden önce hava treni platformundan bana bakışını hatırlıyor ve yine tükenen zamanın paniğini duyuyorum içimde.

Kafamı bir an önce toplayıp elimi çantama atıyor ve takas edeceğim şeyi çıkarıyorum. Adamın görebileceği kadar kaldırıyorum, bu arada da ellerimin titremesini önlemeye ve kendimi bunu verebileceğime ikna etmeye çabalıyorum.

Adam gülümseyip kafasını sallıyor. "Tamam," diyor. "İşte bu kıymetli bir şey. Ama istediğiniz şeyi ayarlamak günler, hatta haftalar alabilir."

"Benim için sadece bu gece uygun," diyorum.

Adam başka bir şey söylememe fırsat bırakmadan, takas için sunduğum şeyi alıp elimi boş bırakıyor. "Buradan sonra nereye gidiyorsunuz?"

"Müzikhole," diyorum.

"Oradan ayrılırken koltuğunuzun altına bakın," diye fısıldıyor. "Elimden geleni yapacağım." Tepemizdeki spot ışıklar kararıyor. Adamın gözleri de öyle. Derken az önce benimle konuşurken kullandığı o yavan sesiyle, "Kapatıyoruz," diyor. "Çıkmanız gerek."

***

Xander müzik boyunca öne eğilip benimle konuşuyor. "İstediğini alabildin mi?" diyor, derinden gelen kısık bir sesle. Nefesini boynumda hissediyorum. Öteki yanında oturan görevliyse, doğruca karşıya bakıyor ve parmaklarını hafif hafif koltuğun kolçağına vurarak ritim tutuyor.

"Henüz emin değilim," diyorum Xander'a. Arşivci daha önce değil, tam buradan ayrılırken koltuğumun altına bakmamı söylediyse de, bir an önce bakmamak için kendimi zor tutuyorum. "Yardım ettiğin için sağol."

"İçimden geldi," diyor.

"Biliyorum," diyorum. Bana verdiği hediyeleri hatırlıyorum: o resmi, folyo paketindeki yerlerine düzgünce dizilmiş mavi hapları. Hatta Ky'ın bana hediye ettiği pusulayı; bizim mahalledeki el yapımı eşyaları topladıkları gün pusulayı benim için Xander saklamıştı yine.

"Gene de hakkımdaki her şeyi bilmiyorsun," diyor. Yüzünde muzip bir gülümseme beliriyor.

Elimi tutan eline bakıyorum; başparmağıyla elimi okşuyor. Ardından gene yüzüne bakıyorum. Gülümsemeye devam ettiği hâlde, şu an yüzünde ciddi bir ifade var. "Yo, hayır," diyorum. "Bilmiyorum."

Birbirimizin ellerini bırakmıyoruz. Her yanımızda toplumun müziği çalsa da, düşüncelerimiz daima ve sadece bize ait.

***

Kalkarken elimle koltuğun altını yokluyorum. Bir şey var: Dörde katlanmış bir kâğıt. Şöyle bir çekince elime geliveriyor. Takas karşılığında ne aldığımı merak ederek hemen şimdi bakmak istesem de, kâğıdı alıp cebime koyuyorum.

***

Görevli kampın ana salonuna kadar bize eşlik ediyor. İçeri girince salonda göz gezdiriyor, uzun masalara ve sahip olduğumuz tek iletişim cihazı olan o hantal makineye bakıyor. Yüzünü tekrar bana dönünce gözlerinde acımaya benzer bir ifade görüyorum. Başımı dik tutuyorum.

"Vedalaşmak için on dakikanız var," diyor görevli. Kampa dönmüş olmamızdan ötürü, sesi öncekinden daha keskin geliyor. Veri kapsülünü çıkarıyor ve beni barakama geri götürmek için bekleyen görevliye başıyla selam veriyor.

Xander ile ben aynı anda derin bir nefes alıyor, sonra da gülüşüyoruz. Neredeyse boş olan salonda yankılanan kahkahamızı duymak hoşuma gidiyor. Başımla görevliyi işaret ederek, "Bunca zamandır neye bakıyor böyle?" diye soruyorum Xander'a.

"Eşleşme tarihi konulu bir gösterime," diyor Xander sessizce. Sanki anlamam gereken bir şey varmış gibi gözlerimin içine bakıyor ama ben anlamıyorum. Bu akşam görevliye fazla dikkat etmedim.

"Dokuz dakikanız kaldı," diyor görevli gözünü veri kapsülünden ayırmadan.

"Buraya gelmene nasıl izin verdiklerini hâlâ aklım almıyor," diyorum Xander'a. "İyi ki izin vermişler."

"Zamanlama uygundu," diyor Xander. "Oria'dan ayrılıyorum. Camas Eyaleti'ne giderken yolum Tana'dan geçiyordu."

"Ne?" diyorum şaşkınlıktan gözlerimi kırpıştırarak. Camas sınır eyaletlerinden biri, dış eyaletlerin hemen yanında. Garip bir biçimde, kendimi zincirlerimden boşanmış hissediyorum. Yıldızlara bakmayı o kadar sevdiğim hâlde, onları kılavuz almayı hiç öğrenemedim. Rotamı insanlara göre çiziyorum: Xander haritadaki bir nokta; annemle babam başka bir nokta ve Ky ise varış noktam. Xander Oria'dan taşındığına göre, her şeyin coğrafyası değişmiş oluyor.

"Nihai iş pozisyonum belli oldu," diyor Xander. "Merkeze atandım; tıpkı senin gibi. Ama önce sınır eyaletlerinde tecrübe edinmemi istiyorlar."

"O neden?" diye soruyorum usulca.

"Nihai işim için başka hiçbir yerde edinemeyeceğim deneyimleri orada edinebilirim," diyor kendine hakim bir ses tonuyla.

"Sonra da merkeze gideceksin demek?" diyorum. Xander'ı merkezde düşünmek bana kendimi iyi hissettiriyor. Onun gibi birinin yeri toplumun başkenti olacaktı tabii ki. Ondaki potansiyeli görünce oraya göndereceklerdi tabii ki. "Demek gerçekten gidiyorsun?"

Bir an yüzünde öfkeye benzer bir ifade beliriyor. "Terk edilmenin nasıl bir his olduğu hakkında bir fikrin var mı senin?"

"Elbette var," diyorum gücenik bir sesle.

"Hayır, yok," diyor Xander. "Ky'ın seni terk etmesi gibi bir şeyden bahsetmiyorum. O gitmeyi kendisi istemedi. Birinin seni terk etmeyi seçmesinin nasıl bir his olduğunu biliyor musun, bunu soruyorum."

"Ben seni terk etmeyi seçmedim. Biz yeniden yerleştirildik."

Xander nefes alıp veriyor. "Hâlâ anlamıyorsun," diyor. "Sen Oria'dan ayrılmadan önce terk ettin beni." Görevliye kısaca göz attıktan sonra yine bana dönüyor. Mavi gözlerinde ciddi bir ifade var. Onu gördüğümden bu yana değişmiş ve daha da sertleşmiş. Daha dikkatli biri hâline gelmiş.

Ky'a daha çok benzemiş.

Şimdi onu terk ettiğimi söylerken ne kastettiğini biliyorum. Xander'a göre, ben onu Ky'ı seçtiğim zaman onu terk ettim.

Xander başını eğip, hâlen birbirine kenetli duran ellerimize bakıyor.

Bakışım onunkini takip ediyor. Kaba eklemleri olan güçlü elleri var. Bu eller yazı yazamaz ama iskambil kartlarında ve diğer oyunlarda seri ve kendinden emin hareket edebilir. Ky'la olmasa bile gene de sevdiğim bir insanla fiziksel temas kurmak

güzel. Gitmesine hiç müsaade etmeyecek gibi sımsıkı tutuyorum Xander'ın ellerini. Bir yanım onun gitmesini istemiyor.

Ana salon epey serin; ürperiyorum. Mevsim sonbahar sonu mu yoksa kış başı mı, ayırt edemiyorum. Toplum fazladan ektirdiği özel ekinler sayesinde mevsimler arası geçiş çizgisini bozdu. Artık ne zaman ekim yapıp hasat kaldıracağınızı, ne zaman ekini tarlada bırakacağınızı bilemiyorsunuz. Xander elimi bırakıp biraz geri çekiliyor ve dikkatle bana bakıyor. Kendimi onun ağzına bakarken yakalıyorum ve mahalledeki öpüşmemizi hatırlıyorum; her şey değişmeden önceki o tatlı ve masum öpüşmeyi. Sanırım, şimdiki öpüşmemiz bundan farklı olacak.

"Dış eyaletlere gidip onu bulmaya kararlı mısın hâlâ?" diye soruyor Xander; nefesini köprücük kemiğimde hissediyorum.

"Evet" diye fısıldıyorum.

Görevli süremizin bitmek üzere olduğunu söylüyor. Sadece iki dakikamız kalmış. Xander gülümsemek için kendini zorluyor ve tatlılıkla konuşmaya çalışıyor. "Bunu gerçekten istiyor musun? Bedeli ne olursa olsun Ky'ı istiyorsun, öyle mi?" Görevlinin bizi izlerken veri kapsülüne girdiği cümleleri hayal edebiliyorum: "Erkek eşin Camas'ta görevlendirildiğini söylemesinin ardından kadın eşte gerginlik belirtileri gözlendi. Erkek eş onu teselli etmeyi başardı."

"Ama," diyorum. "Bunun bedelinin ne olacağı benim için önemli."

Xander sıkıntıyla üfleyip püflüyor. "Peki bunu neye göre belirlemeyi düşünüyorsun? Ky için vazgeçemeyeceğin şey ne?"

Yutkunuyorum. "Ailem."

"Ama ben senin için her zaman vazgeçilebilirim, öyle mi?" diyor. Çenesini sıkarak yüzünü yana çeviriyor. "Bana bak," diyorum içimden. *Seni de sevdiğimi bilmiyor musun? Senelerdir en iyi*

arkadaşımın sen olduğunu? Bazı açılardan kendimi hâlâ seninle eşleşmiş gibi hissettiğimi?

"Öyle değil," diyorum usulca. "Senden vazgeçtiğim falan yok. Bak." Ve bu riski göze alıyorum. Çantamı açıp, ona takas etmeye kıyamadığım şeyin ne olduğunu gösteriyorum. Mavi haplar. Bana bunları Ky'ı bulmam için vermiş olsa bile, gene de Xander'ın hediyeleri.

Xander'ın gözleri açılıyor. "Ky'ın pusulasını mı takas ettin?"

"Evet," diyorum.

Gülümsüyor; şaşkınlık, hinlik ve mutluluğun iç içe geçtiği bir ifade beliriyor yüzünde. Xander'ı şaşırttım, tabii kendimi de. Xander'ı umduğumdan daha karmaşık bir şekilde seviyorum.

Fakat bulmak zorunda olduğum kişi Ky.

"Vakit geldi," diyor görevli. Beni götürecek olan memur yüzünü bana çeviriyor.

"Elveda," diyorum Xander'a, sesim titriyor.

"Hiç sanmıyorum," diyor ve ilk karşılaşmamızda onu öptüğüm gibi, dudağımın yanından öpüyor beni. Öyle ki, birimiz azıcık kımıldayacak olsak, her şeyin rengi değişiverecek.

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

Beşinci Bölüm
KY

Vick'le beraber cesetlerden birini kaldırıp mezara götürüyoruz. Gömdüğümüz her cesedin ardından şu sözleri söylüyorum:

"Zaman ile mekânın bizi çevreleyen sınırlarından
Uzaklara savursa beni o tufan,
Ve yüz yüze gelsem kılavuzumla
Ah ne var, kum tepesini aştıktan sonra."

Elimden daha fazla ne gelir, bilemiyorum. Bedenler böyle patır patır ölürken ve bu kadar hızla çürürken nasıl olup da onlardan geriye herhangi bir şey kalabilir. Gene de, içimde bu ölüler selinin bizi her şeye rağmen bir yerlere götürebileceğine inanmak isteyen bir yan var. Sonunda olanları görecek birinin kalacağına inanmak isteyen bir yan. Söylediklerimin tek kelimesini duymadıklarım bilmeme rağmen, ölülere bu sözleri söyleyen de bu yanım.

"Neden her defasında bunu tekrar ediyorsun?" diye soruyor Vick.

"Tınısı hoşuma gidiyor," diyorum.

Vick duraksıyor. Daha fazla konuşmak istiyor ama ben istemiyorum. "Ne anlama geldiğini biliyor musun?" diye soruyor sonunda.

"Daha fazlasını umut eden biriyle ilgili," diyorum isteksizce. "Toplum kurulmadan öncesine ait bir şiirden." Cassia'yla ikimize ait olan şiirden değil. Çünkü Cassia'nın kendisine okuma fırsatı bulana kadar kimseye o şiirin tek kelimesini söylemeyeceğim. Bu okuduğum, Cassia'nın ormanda el yapımı eşyasını açarken bulduğu öteki şiirden.

O gün orada olduğumu fark etmemişti. Öylece durup onun kâğıttakileri okuyuşunu izlemiştim. Dudakları önce bilmediğim, ardından da bildiğim bir şiirdeki sözlerin biçimini alıyordu. Derken kılavuz hakkında okuduklarını duyunca bir adım geri çekilmiştim ve o anda ayağımın altında bir dal çatırdamıştı.

"Onlara bir faydası olmaz," dedi Vick cesetlerden birini işaret ederek. Ardından çamurlu saçlarını kızgınlıkla arkaya attı. Saçımızı ve sakalımızı kesmemiz için bize makas ya da jilet vermiyorlar; bunları birbirimizi veya kendimizi öldürmek için kullanmamızdan çekiniyorlar. Gerçi verseler de bir şey fark etmez, çünkü Vick'le ben dışında, saçları gözlerinin önüne gelecek kadar uzayan kimse yok burada. "Ne yani, bu kadar mı? Eski bir şiir, öyle mi?"

Omuz silkiyorum.

Hataydı.

Vick ona cevap vermememe genelde aldırış etmez. Ama bu defa gözlerinde bir meydan okuma görüyorum. Kafamda, onu atlatmanın bir yolunu bulmaya çalışıyorum. Ateşlemelerin artması onu da etkiledi. Sinirlerini bozdu. Aramızda fazla yaş farkı olmasa da, Vick benden büyük. Savaşmayı seneler önce burada öğrendim. Buraya tekrar dönünce savaşmayı hatırladım, tıpkı platodaki karı hatırladığım gibi. Kaslarım geriliyor.

Derken Vick duraksıyor. "Botlarına hiç çentik atmıyorsun," diyor. Bunu söylerken sesi de, bakışı da sakinleşip normale dönüyor.

"Yo, atmıyorum," diyorum.

"Neden?"

"Kimse bilmek zorunda değil," diyorum.

"Neyi bilmek zorunda değil? Kaç gün hayatta kaldığını mı?" diye soruyor Vick.

"Hakkımdaki hiçbir şeyi," diyorum.

***

Mezarları arkamızda bırakıyor ve köyün dışındaki büyük kumtaşı bloklarına oturup yemek molası veriyoruz. Kayaların rengi aynı çocukluğumdaki gibi kızıl turuncu arası bir kahverengi. Yapıları da tıpkı hatırladığım gibi kuru, pürüzlü ve kasım ayında olduğumuz için soğuk.

Bize verdikleri sahte silahın yassı ucuyla kumtaşına bir çizik atıyorum. Kimsenin yazı yazabildiğimi bilmesini istemediğimden, onun adını yazmıyorum.

Ben de bunun yerine kavisli bir çizgi çiziyorum. Bir dalga. Bir okyanus ya da rüzgârda sallanan yeşil bir ipek parçasına benziyor.

Biz çizgi, bir çizgi daha. Su ve rüzgâr gibi başka kuvvetlerin şekil verdiği kumtaşı şimdi de benim ellerimle değişikliğe uğruyor. Bunu düşünmek hoşuma gidiyor. Ben de kendimi hep başkalarının benden olmamı istediği şekillere soktum. Sadece, Cassia'yla birlikte tepedeyken gerçekten kendim gibi olabilmiştim.

Henüz onun yüzünü çizmeye hazır değilim. Bunu yapıp yapamayacağımı bile bilmiyorum. Derken kumtaşının üstüne kavisli bir çizgi daha çiziktiriyorum. Cassia'ya yazmayı ilk öğrettiğim C harfine benziyor. Onun elini hatırlayarak aynı kavisten bir tane daha yapıyorum.

Vick eğilip ne yaptığıma bakıyor. "Bir şeye benzetemedim bunu."

"Aya benziyor," diyorum. "Yani yarım aya."

Vick kafasını kaldırıp platoya bakıyor. Bugün erken saatte cesetleri almak için birkaç hava gemisi geldi. Bu daha önce hiç olmamıştı. Toplum o cesetlerle ne yapmıştır bilmiyorum ama, yukarı çıkıp sahte köylülerin ölümünü haber veren bir şeyler yazsaydım keşke.

Çünkü onların orada bulunduklarını gösteren hiçbir işaret yok artık. Kar, onlar üstünde ayak izi bile bırakamadan eridi. Hayatları, onlar daha ne yaşayacaklarını bile bilemeden sona erdi.

"O çocuğun şanslı olduğunu düşünüyor musun?" diye soruyorum Vick'e. "Biz daha köylere dağıtılmadan önce kampta ölen çocuktan bahsediyorum."

"Şanslı," diye tekrarlıyor Vick, kelimenin ne anlama geldiğini bilmiyormuş gibi. Belki gerçekten de bilmiyor. Şans, toplumun bizi kullanmaya teşvik ettiği kelimelerden değil. Zaten burada sahip olduğumuz bir şey de değil.

***

Köylere dağıtıldığımızın ilk gecesinde bir ateşleme olmuştu. Hepimiz saklanmak için oradan oraya kaçışıyorduk. Çocuklardan birkaçı silahlarıyla dışarı çıkıp havaya ateş etmeye başlamışlardı. Vick ile ben de başka birkaç çocukla birlikte aynı evde karşılaştık. Adlarını hatırlamıyorum. Zaten öldüler.

İşte o zaman, "Sen neden ateş etmeye çalışmadın?" diye sormuştu Vick bana. Birlikte o çocuğu nehre attığımız güne kadar Vick'le pek konuşmadık.

"Bir nedeni yok," demiştim Vick'e. "Verdikleri cephane gerçek değil." Sonra standart silahımı yere koymuştum.

Vick de kendisininkini yere koydu. "Bundan ne zamandır haberdarsın?"

"Buraya gelirken bize verdikleri günden beri," demiştim. "Ya sen?"

"Ben de öyle," diye karşılık verdi Vick. "Diğerlerine de haber vermemiz gerekirdi."

"Farkındayım," demiştim. "Benim aptallığım. Biraz daha vaktimiz olur sanmıştım."

"Vakit," diyor Vick, "tam da sahip olmadığımız şey."

Dışarısı cehennem gibiydi. Derken biri avazı çıktığı kadar bağırmaya başlamıştı.

"Keşke çalışan bir tabancam olsaydı," demişti Vick. "O hava gemilerinde kim varsa hepsini havaya uçururdum. Parçaları havai fişekler gibi saçılırdı gökyüzüne."

***

"Benimki bitti," diyor Vick, alüminyum folyo yemek kabını keskin bir dörtgen şeklinde katlayarak. "İşimize dönsek iyi olacak."

"Neden bize sadece mavi hap vermediklerini merak ediyorum," diyorum. "O zaman bize yemek getirmekle uğraşmaları gerekmez."

Vick çıldırmışım gibi bakıyor bana. "Yoksa haberin yok mu?"

"Neyden?" diye soruyorum.

"Mavi haplar hayatını falan kurtarmıyor. Metabolizmanı durduruyor. Bir tane alınca metabolizman yavaşlıyor ve birisi seni bulana yahut ölene dek olduğun yerde donup kalıyorsun. İki tane alacak olursan da oracıkta ölüyorsun."

Kafamı iki yana sallayıp gökyüzüne bakıyorum ama bir şey aradığım yok. Sadece bir mavilik görmek için bakıyorum. Sonra ellerimi havaya kaldırıyor ve onu çevreleyen göğü daha iyi görebilmek için güneşi kapatıyorum. Hiç bulut yok.

"Üzgünüm," diyor Vick, "ama gerçek bu."

Göz ucuyla Vick'e bakıyorum. Sanırım, o taş gibi sert yüzünde bir kaygı belirtisi görüyorum. Bütün bunlar o kadar saçma ki, kendimi tutamayıp gülmeye başlıyorum. Vick de bana eşlik ediyor. "Tahmin etmeliydim," diyorum. "Toplumun başına bir şey gelecek olursa, hiç kimsenin onlarsız yaşamasını istemezler."

***

Birkaç saat sonra Vick'in taşıdığı mini iletişim cihazından bir bip sesi geldiğini duyuyoruz. Vick cihazını kemerinden çıkarıp ekrana bakıyor. Aramızda mini iletişim cihazı olan tek yemlik Vick; cihaz hemen hemen bir veri kapsülü büyüklüğünde. Ama mini iletişim cihazları iletişim için kullanılabiliyor. Veri kapsülü ise sadece bilgi yüklemeye yarıyor. Vick bu cihazı genellikle yanında bulunduruyor. Arada bir de, yeni gelen yemliklere köy ile silahlar hakkındaki gerçekleri anlattığı zamanlarda olduğu gibi, cihazı kısa bir süreliğine uzaklaştırmak için bir yerlere saklıyor.

Toplumun bu mini iletişim cihazıyla bizim izimizi sürdüğünden hiç şüphemiz yok. Bu cihaz üzerinden bizi büyük iletişim cihazlarıyla yaptıkları gibi dinleyebiliyorlar mı, onu bilmiyoruz. Vick öyle olduğunu düşünüyor. Ona kalırsa, toplum sürekli dinlemede. Bense, bu kadar umurlarında olduğumuzu sanmıyorum.

Vick ekrandaki mesajı okurken, "Ne istiyorlar?" diye soruyorum.

"Buradan gidiyoruz," diyor.

Hep beraber sıraya girip sessizce köyün dışına inen hava gemilerine doğru yürüyoruz. Görevliler her zamanki gibi acele ediyor. Burada fazla zaman harcamamızı istemiyorlar. Götürülme nedenimizin bizden mi yoksa düşmandan mı kaynaklandığından emin değilim. Acaba onlar için kim daha büyük bir tehlike arz ediyor?

Transferden sorumlu görevli genç biri olmasına rağmen, Oria'da bizi tepeye çıkaran görevliyi anımsatıyor bana. Yüzündeki ifadeye bakılırsa, "Burada ne işim var? Bu insanları ne yapmam bekleniyor benden?" diyor içinden.

"Pekâlâ," diyor, bize bakarak. "Platonun yukarısındaki de neydi? Ne oldu orada? Hepiniz köyde kalsaydınız, bu kadar ağır bir kayıp vermeyecektik."

"Bu sabah yukarıda kar vardı, onlar da kar toplamaya gittiler," diyorum. "Sürekli susuz kalıyoruz."

"Oraya gitmelerinin tek nedeninin bu olduğundan emin misiniz?"

"Herhangi bir şey yapmak için fazla bir neden yok," diye karşılık veriyor Vick. "Açlık. Susuzluk. Hayatta kalma isteği. Bütün nedenler bunlar. Bize inanmıyorsanız, hayatta kalan diğer iki kişiye sorun."

"Manzarayı seyretmek için çıkmışlardır belki, ha?" diye soruyor görevli.

Vick kahkahayı basıyor ve hoş olmayan bir ses tınlıyor. "Yeni getirilenler nerede?"

"Hava gemisinde," diyor görevli. "Hepinizi yeni bir köye nakledeceğiz ve size daha fazla erzak vereceğiz."

"Ve daha fazla su, öyle değil mi?" diye soruyor Vick. Tamamen silahsız ve görevlinin merhametine kalmış olmasına rağmen, emirleri veren oymuş gibi davranıyor. Görevli ona gülümseyerek karşılık veriyor. Toplum insan değil ama onun için çalışanlar arasından insan olanlar çıkabiliyor.

"Ve daha fazla su, evet," diyor görevli.

***

Vick'le ikimiz hava gemisinde getirilen yeni insanları görünce alçak sesle küfrediyoruz. Hepsi o kadar genç ki; çoğunun yaşı bi-

zimkinden küçük. On üç, on dört yaşında görünüyorlar. Gözleri korkudan fal taşı gibi açılmış. İçlerinden biri, en küçük görüneni, Cassia'nın erkek kardeşi Bram'i andırıyor biraz. Bram'den de, benden de daha koyu bir teni var ama gözleri aynı Bram'inkiler gibi parlıyor. Saçları kesilmeden önce Bram'inkiler gibi kıvırcık olmalıymış.

"Toplum yeni yemlikler bulmakta güçlük çekiyor olmalı," diyorum Vick'e kısık sesle.

"Belki planları budur," diyor.

İkimiz de toplumun ihlalcilerin ölümünü istediğini biliyoruz. Bizi bu yüzden çöp gibi buraya atıyorlar. Onlarla neden savaşmıyoruz. Ama bir soru daha var ki, insan cevap veremiyor:

Neden bizden bu kadar nefret ediyorlar?

***

Körlemesine uçuyoruz. Pilot kabini dışında hava gemisinde hiç pencere yok.

Bu yüzden gemiden inene kadar nereye gittiğimizi bilmiyoruz.

Geldiğimiz köy hangisi bilmiyorum ama bölgeyi tanıyorum. Yürüdüğümüz arazi turuncu kumlu ve siyah taşlı; bu yaz yeşeren sarı çimli bitkilerle kaplı. Dış eyaletlerin her yerinde buna benzer araziler vardır. Gene de, ben karşımda gördüğüm manzaradan ötürü tam olarak nerede olduğumu biliyorum.

Evdeyim.

Canım yanıyor.

İşte ufukta duruyor; çocukluğumun sınır işareti.

Oyuk.

Bulunduğumuz yerden, onu olduğu gibi görebiliyorum: Şurada burada beliren kızıl veya turuncu kumtaşı çıkıntıları seçiliyor sadece. Ama yanına yaklaşınca; kenarına gidip oyuğa

dikkatle bakınca uzaktan gördüğünüz kayaların hiç de küçük olmadığını anlıyorsunuz. Dağ kadar büyük oluşumların tepeleri bunlar.

Oyuk, tek bir kanyondan ya da tek bir dağdan değil, birçoklarından oluşuyor; kilometrelerce uzanan iç içe geçmiş bir oluşumlar ağı. Arazi su gibi yükselip alçalıyor, çentikli yüksek tepeleri ve derin vadileri dış eyaletlerin renkleriyle şeritleniyor: Turuncu, kırmızı ve beyazın her tonu var burada. Oyuğun daha ileri kısımlarında kumtaşının ateşi andıran renkleri uzaklardaki bulutların mavisiyle gölgeleniyor.

Oyuğun ucuna daha önce defalarca gittiğimden biliyorum bütün bunları.

Ama daha önce hiç içine girmemiştim.

"Sen neden sırıtıyorsun öyle?" diye soruyor Vick. Ama cevap vermeme fırsat kalmadan Bram'e benzeyen çocuk yanımıza gelip Vick'in karşısında duruyor.

"Ben Eli," diyor çocuk.

"Anlaşıldı," diyor Vick, ardından yüzünü öfkeyle başka yana dönüyor ve hiç istemediği hâlde, kendisini liderleri seçen sıra sıra suratla karşılaşıyor. Bazıları elinde olmadan lider olur. Liderlik, onların kanında, kemiğinde, beyninde vardır ve bundan da kaçışları yoktur.

Bazı insanlar da itaatle birilerinin peşinden gider.

İnsan birilerine itaat edince yaşama şansı daha yüksek oluyor, diye hatırlatıyorum kendi kendime. Mesela baban bir lider olduğunu düşünüyordu. Sonunda liderliğine doyamadan başına neler geldi. Vick'in bir adım gerisinde duruyorum.

"Bize bir konuşma ya da ona benzer bir şey yapmayacak mısınız?" diye soruyor Eli. "Buraya yeni geldik."

"Bu düzensiz kalabalıktan ben sorumlu değilim," diyor Vick. Zaten bütün mesele de bu. Öfkesine hakim olabilmek için nasıl bir enerji harcadığı belli oluyor. "Toplumun sözcüsü değilim ben."

Bunun üstüne, "Ama bundan bir tek sende var," diyor Eli, Vick'in kemerindeki mini iletişim cihazını göstererek.

"Konuşma mı istiyorsunuz?" diye soruyor Vick ve bütün çocuklar kafa sallayıp dikkatle ona bakıyor. Hava gemisinden indiğimizde hepimize çekilen o nutku duyacak onlar da: Toplumun düşmanı çekmek için bizden nasıl sivil köylüler gibi davranmamızı istediğini, bunun altı aylık bir görev olduğunu ve toplumumuza geri döner dönmez ihlalci statüsünden çıkarılıp, geçmişimize sünger çekileceğini.

Buralarda kimsenin altı ay yaşayamayacağını anlamaları için bir günlük bir ateşlemeye tanık olmaları yetecek. Vick bile botuna bu kadar çentik atabildiği için şanslı sayılır.

"Bizi izleyin," diyor Vick. "Köylü gibi davranın. Burada bizden yapmamızı bekledikleri şey bu." Duraksıyor. Sonra kemerindeki iletişim cihazını çıkarıyor ve iki haftadır bizimle olan bir yemliğe atıyor. "Şunu uzaklaştır," diyor. "Köyün ucuna gittiğinde hâlâ çektiğinden emin ol."

Çocuk bizden uzaklaşıyor. İletişim cihazı işitme mesafesinden çıkınca Vick konuşmaya başlıyor. "Elinizdeki cephanelerin hepsi sahte. O yüzden kendinizi savunmayı falan aklınızdan geçirmeyin."

Eli onun sözünü kesiyor. "Ama eğitim kampında atış talimi yaptık," diye karşı çıkıyor. Bu kadar genç bir insanın buraya düşmesi beni her ne kadar üzse de, kendimi gülmekten alıkoyamıyorum. Bu çocuk gerçekten Bram'e benziyor.

"Bunun önemi yok," diyor Vick. "Buradakilerin hepsi sahte."

Eli bu gerçeği hazmetmiş görünüyor. Derken başka bir soru soruyor. "Burası bir köyse eğer, kadınlar ve çocuklar nerede?"

"Sen çocuksun ya," diyor Vick.

"Hayır, değilim," diye karşılık veriyor Eli. "Kız da değilim. Onlar nerede?"

"Burada kız yok," diyor Vick. "Hiç kadın yok."

"Ama o hâlde düşmanın bizim köylü olmadığımızı anlaması gerekir," diyor Eli. "Bunu çoktan anlamış olmaları gerekir."

"Doğru," diyor Vick. "Gene de bizi öldürüyorlar. Kimsenin umursadığı yok. Şimdi yapacak işlerimiz var. Çiftçilerle dolu bir köyü canlandırmamız gerekiyor. Hadi çiftçilik yapmaya."

Tarlalara doğru yürümeye başlıyoruz. Güneş tepemizde parlıyor. Arkamızdan gelmesine rağmen, Eli'nin kızgın bakışlarını görür gibi oluyorum.

Dolu matarayı göstererek, "En azından yeteri kadar içme suyumuz var," diyorum Vick'e. "Senin sayende."

"Bana teşekkür etme," diyor Vick. Sonra sesini alçaltıyor. "İçinde boğulmaya yetecek kadar bile su yok."

***

Burada ektiğimiz ekin pamuk; böyle bir toprakta yetişmesi neredeyse imkânsız. Kozaların içindeki düşük kalite pamuklar bir dokunmayla dağılıveriyor.

"Burada kadın ve çocuk olmamasına şaşmamalı," diyor Eli arkamdan. "Düşman buranın gerçek bir köy olmadığım ilk bakışta anlıyor olmalı. Kimse burada pamuk yetiştirmeye kalkacak kadar aptal değildir."

Önce ona cevap vermiyorum. Şimdiye kadar çalışırken Vick dışında kimseyle konuşma tuzağına düşmedim. Diğerlerinden hep uzak durdum.

Ama şu an takatsizim. Bugünkü pamuk ve dünkü kar Cassia'nın haziran ortasında yağan kavak tohumlarıyla ilgili hikâyesini hatırlatıyor gene bana. Toplum kavak ağaçlarından nefret ediyordu ama tam da dış eyaletlerin toprağına uygun türde bir ağaç kavak. Hem oymak için de müsait bir ağaçtır. Bir tane bulabilirsem, kabuğunu onun adıyla dolduracağım, tıpkı tepedeyken ellerimi onun elleriyle doldurduğum gibi.

Ulaşılması neredeyse imkânsız görünen bu şeyleri arzulamaktan kendimi alıkoymak için Eli'yle konuşmaya başlıyorum.

"Bu çok aptalca," diyorum Eli'ye, "gene de toplumun yaptığı kimi şeylerden daha gerçekçi. Bu civardaki köylerden birkaçı ihlalcilerden çiftçi topluluklar yaratmak için kuruldu. Toplumun yetiştirmelerini istediği ekinlerden biri de pamuktu. Tabii suyun daha fazla olduğu zamanlarda böyleydi bu. Yani burada tarım yapmak büsbütün imkânsız sayılmaz."

"Hıu," diyor Eli. Sonra sessizleşiyor. Ona neden umut vermeye çalışıyorum, bilmiyorum. Belki de bana kavak tohumlarını hatırlattığı için.

Ya da onu hatırlattığı için.

Az sonra gözümü onun bulunduğu tarafa çevirince, Eli'nin ağladığını görüyorum, ama gözyaşlarına boğulmuş bir hâli olmadığından, bir şey yapmıyorum.

***

Tarladan köye dönerken, Vick'i başımla dürtüyorum; iletişim cihazı olmadan konuşmak istediğimi belirtiyor bu hareket.

"Al şunu," diyor Vick, iletişim cihazını Eli'ye fırlatırken; Eli artık ağlamıyor. "Bunu uzaklaştır," demesi üstüne, Eli kafasını sallayıp cihazla birlikte uzaklaşıyor.

"Ne var?" diye soruyor Vick.

"Eskiden bu bölgede yaşıyordum," diyorum, duygularımı belli etmemeye çalışarak. Dünyanın bu kısmı bir zamanlar benim evimdi. Toplumun burayı ne hâle getirdiğini görünce, içim nefretle kaplanıyor. "Evim buradan sadece birkaç kilometre ötede. Bildiğim bir bölge burası."

"Kaçacak mısın yani?" diye soruyor Vick.

Tam üstüne basıyor. Sorulması gereken asıl soru da bu. Hepimizin kendine sürekli sorduğu soru. Kaçacak mıyım? Her gün, her saat bunu düşünüyorum.

"Köyüne dönmeyi mi planlıyorsun?" diye soruyor Vick. "Orada sana yardım edebilecek kimse var mı?"

"Yok," diyorum. "Köyüm haritadan silindi."

Vick kafasını iki yana sallıyor. "O zaman kaçmanın bir anlamı yok. Kimse bizi görmeden fazla uzaklaşamayız."

"Zaten en yakın nehir bile epey uzakta," diyorum. "O şekilde kaçmamız mümkün değil."

"Nasıl yapacağız o zaman?" diye soruyor Vick.

"Arazinin üstünden geçmeyeceğiz. İçinden geçeceğiz."

Vick bana dönüp, "Neyin içinden?" diye soruyor.

"Kanyonların," diyorum kilometrelerce uzanan ve buradan görülmesi imkânsız küçük açıklıklarla kesilen oyuğu göstererek. "Yeterince yürürsek, ileride temiz su var."

"Görevliler bize dış eyaletlerdeki kanyonların kural dışılarla dolu olduğunu söylerdi hep," diyor Vick.

"Bunu ben de duydum," diyorum. "Ama bazıları bir yerleşim yeri kurmuş ve yolculara yardım ediyormuş. Kanyonlara giren kişilerden bizzat duydum bunu."

"Dur bir dakika, kanyonlara giren tanıdıkların mı var senin?"

"Vardı," diyorum.

"Güvenebileceğimiz kişiler mi?"

"Babam," diyorum, konuşmayı bitirecekmiş gibi. Vick kafasını sallıyor.

Birkaç adım daha ilerliyoruz. "Peki ne zaman çıkıyoruz yola?" diye soruyor.

"Sorun da bu," diyorum, onun da geleceğini duymanın beni ne kadar rahatlattığını belli etmemeye çalışarak. O kanyonlara göğüs germek tek başıma yapmayı tercih etmeyeceğim bir şey. "Toplumun aşağıda bizi ibret olsun diye avlamaması için, en iyisi ateşleme esnasında, yani ortalık karışıkken yola çıkmak. Ama dolunayda çıkalım ki, önümüzü görebilelim. Kaçtığımızı değil, öldüğümüzü sanmalılar."

Vick gülüyor. "Toplumda da düşmanda da kızılötesi teknolojisi var. Yukarıdan bakınca bizim kaçtığımızı göreceklerdir."

"Farkındayım ama burada yüzlercesi varken, hareket eden üç kişi gözlerinden kaçabilir."

"Üç kişi mi?" diye soruyor Vick.

"Eli de bizimle geliyor." Aslına bakılırsa, söyleyene kadar benim de bilmediğim bir şeydi bu.

Sessizlik.

"Sen delirmişsin," diyor Vick. "Çocuğun o zamana kadar hayatta kalmasına imkân yok."

"Biliyorum," diyorum Vick'e. Gerçekten de haklı. Eli'nin ölmesi an meselesi. Yaşı çok küçük. Ayrıca biraz fevri ve çok fazla soru soruyor. Üstelik, hepimizin ölmesi an meselesi.

"Peki neden onu alıyoruz? Neden yanımızda götürüyoruz?"

"Oria'dan tanıdığım bir kız var," diyorum. "Onun kardeşini hatırlatıyor bana."

"Bu yeterli bir gerekçe değil."

"Benim için yeterli," diyorum.

Aramızda uzun bir sessizlik oluyor.

"Zayıf düşüyorsun," diyor Vick sonunda. "Ve bu yüzden ölebilirsin. Yani, onu bir daha hiç göremeyebilirsin."

"Ama çocuğa göz kulak olmazsam," diyorum Vick'e, "o kızı bir daha görsem bile tanımadığı biri olurum."

Altıncı Bölüm
CASSIA

Diğerlerinin nefesleri ağırlaşıp, uyuduklarından emin olunca, yatakta yan tarafıma dönüyor ve arşivcinin verdiği kâğıdı cebimden çıkarıyorum.

Pütürlü ve ucuz bir kâğıt bu; büyükbabamın şiirlerinin olduğu kalın, krem rengi yaprağa benzemiyor. Eski ama büyükbabamın kâğıdı kadar değil. Babam olsa bana kâğıdın yaşını söyleyebilirdi; ama o burada değil, gitmeme izin verdi. Kâğıdı özenle açarken bana yüksek gelen küçük bir hışırtı çıkarıyor. Kızların bu sesi battaniye hışırtısı yahut bir böceğin kanat sesi sanmalarını umuyorum.

Bu gece herkesin uykuya dalması uzun zaman aldı. Dışarıdan geldiğimde, bana hiçbirimizin nakil belgesinin gelmediğini, görevlinin gideceğimiz yeri bize sabahleyin haber vereceklerini bildirdiğini söylediler. Kızların tedirginliğini anlıyor ve ben de kendimi tedirgin hissediyorum. Ertesi gün nereye gönderileceğimiz bize hep önceki geceden bildirilirdi. Bu değişikliğin sebebi ne şimdi? Söz konusu toplum olunca, her zaman bir sebebi vardır.

Kâğıdı yatağa düşen ay ışığının altına tutuyorum. Hareketsiz olmama rağmen, kalbim sanki koşuyormuşçasına hızlı atıyor.

"Lütfen pusulayı verdiğime değsin," diyorum içimden ve sayfaya bakıyorum.

Hayır.

Bu sözcüğü sesli söylememek için yumruğumu ağzıma dayıyorum.

Harita şöyle dursun, bir yol tarifi bile yok kâğıtta.

Bu bir hikâye ve daha ilk satırını okurken bunun *Yüz Hikâye*'den biri olmadığını anlıyorum:

Adamın biri bir kayayı arkasından ite ite tepeye çıkardı. Tepenin başına ulaşınca kaya gene tepenin dibine kadar yuvarlandı ve adam yeniden işe koyuldu. Yan köydekiler durumu fark ettiler ve "Bu bir ceza," dediler. Cezayı verenlerden korktukları için ne adamın yanına gittiler, ne de ona yardım etmeye yeltendiler. Adam itti. Onlar seyretti.

Seneler sonra, bu köylülerin çocukları da adamı fark ettiler; yukarı çıkardığı kaya düzenli olarak tepeden aşağı düşüyordu tıpkı güneşle ayın batması gibi. Adam kayayı tepeye çıkarırken, onlar adamı da kayayı da kısmen görebiliyordu.

Aralarından bir kız çocuğu meraklandı ve günün birinde tepeye çıktı. Adama yaklaştıkça kayanın üstüne kazınmış isimler, tarihler ve yer adları olduğunu gördü şaşkınlıkla.

"Bütün bu sözcükler de ne?" diye sordu çocuk.

"Dünyanın acıları," dedi adam ona. "Her gün tekrar tekrar tepeye kadar kılavuzluk ediyorum onlara."

"Onları tepeyi aşındırmak için kullanıyorsun," dedi çocuk, kayanın geçtiği yerde oluşan uzun ve derin oyuğu fark ederek.

"Bir şey yapıyorum," dedi adam. "Ve ben bitirdiğimde, yerimi alma sırası sana gelecek."

Çocuk korkmadı. "Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Bir nehir," diye karşılık verdi adam.

Bir insanın nasıl olup da nehir yapabileceğini kara kara düşünerek tepeden aşağı indi çocuk. Ama çok geçmeden yağmurun yağmaya başlamasıyla, uzun oluğun içinde sel suları belirdi ve adamı uzaklara sürükledi. Bunun üstüne çocuk adamın doğru söylediğini anladı ve kayayı iterek dünyanın acılarına kılavuzluk etme işinde onun yerini aldı.

İşte kılavuz böyle kılavuz oldu.

Kılavuz bir kayayı iterek yukarı çıkaran ve suyla uzaklara sürüklenen bir adamdır. Nehri geçip gökyüzüne bakan bir kadındır. Hem yaşlı hem gençtir. Gözleri ve saçları bütün renklerdedir. Çöllerde, adalarda, ormanlarda, dağlarda ve düzlüklerde yaşar.

Kılavuz isyana, yani topluma karşı isyana öncülük eder ve asla ölmez. Çünkü bir kılavuz öldüğü zaman, bir başka kılavuz devralır onun görevini.

Ve tekrar tekrar yuvarlanan bir kaya gibi böyle sürüp gider bu.

Odadan birinin yatakta kımıldandığını duyunca hareketsiz kalıp kızın nefesinin tekrar ağırlaşmasını bekliyorum. O uykuya dalınca da, sayfanın son satırını okuyorum:

Kılavuz, toplumun haritasının hemen dışındaki bir yerde daima yaşayacak ve hareket edecektir.

Bana verilen bu hikâyenin tam olarak ne anlattığını anlayınca, umudun yakıcı sancısını duyuyorum birden içimde.

Bir başkaldırı var. Hem de başında lideri olan gerçek, örgütlü ve çoktandır süregelen bir başkaldırı.

Ky ile ben yalnız değiliz.

Her şey kılavuz sözcüğünde düğümleniyor. Büyükbabam bunu biliyor muydu acaba? Ölmeden önce bu yüzden mi verdi

bana o kâğıdı? Peşinden gitmemi istediği şiiri başından beri hep yanlış mı anlamışım?

Öylece yerimde duramam.

"Uyan," diye fısıldıyorum; ben bile sesimi zor duyuyorum. "Yalnız değiliz." Tek bacağımı yatağın kenarından aşağı sarkıtıyorum. Aşağı inebilir ve diğer kızları uyandırıp onlara isyandan bahsedebilirim. Belki çoktan haberleri vardır. Ama sanmam. Indie dışında hepsi öyle umutsuz görünüyor ki. Gerçi Indie de diğerlerinden ateşli göründüğü hâlde bir amacı yok. Onun da isyandan haberdar olduğunu sanmıyorum.

Indie'ye anlatmalıyım.

Bir an bunu yapmaya karar veriyorum. Ranza merdiveninin son basamağından inip ayağımı yere basıyorum ve tam onu uyandırmak için ağzımı açacakken, devriye gezerken bizim barakanın önünden geçen görevlinin sesini duyuyorum. Olduğum yerde donakalıyorum, tehlikeli kâğıt küçük beyaz bir bayrak gibi asılı kalıyor elimde.

İşte o an bunu kimseye söylememem gerektiğini fark ediyorum. Bana tehlikeli sözcükler emanet edildiğinde hep yaptığım şeyi yapacağım:

İmha edeceğim.

***

"Ne yapıyorsun orada?" diyor sessizce Indie arkamdan. Yanıma geldiğini hiç fark etmiyorum, sesini duyunca sıçrayacak gibi oluyorum ama kendime tam zamanında hakim oluyorum.

"Elimi yıkamaya kalktım," diye fısıldıyorum, arkamı dönme dürtüsüne karşı koyarak. Buz gibi su parmaklarımın arasından akarken, bir nehir çağıltısı gibi yankılanıyor odanın karanlığında. "Yeterince temizleyememişim. Görevlilerin yatağı kirletmemize nasıl tepki verdiğini biliyorsun."

"Diğerlerini uyandıracaksın," diyor. "Zaten zar zor uyudular."

"Üzgünüm," diyorum. Gerçekten de öyleyim. Ama kelimeleri boğmak için başka bir yol gelmiyor aklıma.

Kâğıdı suyun altında küçük parçalara bölerken akla karayı seçiyorum. Yırtınca çok ses çıkarmasın diye kâğıdı önce ağzıma tutup üfleyerek nemlendiriyorum. Umarım yeterince küçük parçalara bölmüşümdür de, boruda takılıp lavaboyu tıkamaz.

Derken Indie yanıma gelip musluğu kapatıyor. Önce bir şey bildiğini sanıyorum. İsyandan, yani başkaldırıdan büyük ihtimalle haberdar değildir ama benim hakkımda bir şey biliyormuş gibi tuhaf bir his beliriyor içimde.

Tak. Tak. Beton zeminde, devriye gezen görevlinin topuk sesleri duyuluyor. Indie'yle ben ok gibi yataklarımıza fırlıyoruz. Ranza merdiveninden olabildiğince hızlı çıkıp, pencereden dışarı bakıyorum.

Görevli bir an için bizim barakanın önünde durup içeriyi dinliyor, sonra da çekip gidiyor.

Bir süre yatakta doğrulup, onun gidişini izliyorum. Az sonra başka bir barakanın önünde duruyor.

Bir isyan. Bir kılavuz.

Kim olabilir acaba?

Ky'ın bunlardan haberi var mıdır?

Belki de. Hikâyede kayayı iterek tepeye çıkaran o adam Sisifus'u anımsatıyor. Oria'dayken Ky bana onun hikâyesini anlatmıştı. Derken Ky'ın bana kendi hikâyesini parçalar hâlinde verişini hatırlıyorum. Bunları yaşadığımızı bile unutmuşum neredeyse.

Uzun zamandır onu bulmaktan başka bir şey düşünmüyorum. Harita ve pusula olmadan da bunu yapabileceğimi biliyorum. Onunla karşılaşma anımızı üst üste defalarca hayal ettim;

beni kendine doğru çekişini, kulağına şiirimizi fısıldayışımı. Hayalimdeki tek eksik nokta, onun için yazdığım şiiri hâlen tamamlayamamış olmam. Aslında bir satırı bile geçemedim daha. Buradaki aylar boyunca öyle çok giriş cümlesi yazdım ki. Ama bizimkisi gibi aşkların ortası ve sonu nasıl olur, bir türlü hayal edemiyorum.

Çantayı yanıma alıp sımsıkı tutuyor ve olabildiğince yavaşça yatağa uzanıyorum. Yatak, saçlarımın hafifliğinden bacaklarımın ve ayaklarımın ağırlığına dek bütün bedenimi taşıyana kadar yavaş yavaş bırakıyorum kendimi. Bu gece uyumayacağım.

***

Tıpkı Ky'ı almaya geldiklerinde olduğu gibi şafak vakti geliyorlar yine.

Bu defa öyle bağırtı falan duymuyorum ama beni tedirgin eden bir şey var. Belki havanın ağırlığı, belki de güneye göçerken sabahleyin ağaçlarda mola veren kuşların şarkılarının notalarındaki bir değişiklik.

Yatağımda doğrulup pencereden dışarı bakıyorum. Görevliler diğer barakalardaki kızları götürüyor; kimisi ağlıyor, kimisi ellerinden kaçıp kurtulmaya çalışıyor. Daha iyi görebilmek için yüzümü pencereye yapıştırıyorum, kalbim güm güm atıyor. Kızların nereye götürüldüğünden eminim.

Onlarla nasıl gidebilirim? Kafamda rakamlar dönüp duruyor. Kaç kilometre var? Gitmeye bir daha bu kadar yaklaşmamı engelleyecek kaç değişken var? Dış eyaletlere tek başıma gidebileceğe benzemiyorum ama belki de toplum beni götürür.

Kapıdan içeri iki görevli giriyor. "Bu barakadan iki kız alacağız," diyor bir tanesi. "8 ve 3 numaralı ranzalar." 8 numaralı ranzadaki kız yatakta doğruluyor; şaşkın ve yorgun bir hâli var.

3 numaralı ranza, yani Indie'nin ranzası ise boş.

Görevliler bağırıyor, bense pencereden dışarı bakıyorum. Patikanın yanındaki ağaçlardan birinin kenarında tek başına dikilen biri var. Bu Indie. Hava alacakaranlık olmasına rağmen, parlak saçlarından ve duruşundan, bunun Indie olduğunu anlıyorum. Çok fazla söylenti duymuş ve bir yolunu bulup barakadan dışarı çıkmış olmalı. Onu çıkarken görmedim.

Kaçacak.

Görevliler 8 numaralı ranzadaki kızı yataktan çıkarmakla uğraşırken, mini iletişim cihazlarından Indie'nin durumunu haber veriyorlar. Hızlı hareket ediyorum. Hap kutumdan mavi, yeşil ve kırmızı üç hap çıkarıp, mavi hapların durduğu paketin içine koyuyorum. Hapları çantamdaki mesajların altına sokup, kimsenin çantamın derinlerini araştırmaması için dua ediyorum. Sonra hap kutusunu şiltenin altına koyuyorum. Vatandaş statümü belli eden her şeyden mümkün mertebe kurtulmam gerek.

Sonra birden fark ediyorum.

Çantamda eksik olan bir şey var.

Eşleşme törenimde bana verilen gümüş kutu.

Kâğıtların arasını, yataktaki battaniyelerin içini bir kez daha yokluyor, yerlere bakıyorum. Bir yerde düşürmüş ya da kaybetmiş olamam; gitmiş.

Gerçi ondan her halükârda kurtulmam gerekecekti; böyle yapmayı planlıyordum. Yine de ortadan kaybolması rahatsız edici.

Nerede olabilir?

Şimdi bunu düşünmenin sırası değil. Görevliler ile ağlayan kızın peşinden gitmek için ranzadan aşağı atlıyorum. Barakadaki diğer kızlar, Ky'ı götürdükleri sabah bizim sokaktakilerin yaptığı gibi uyuyormuş gibi davranıyor.

"Koş, Indie," diye fısıldıyorum kendi kendime. Umarım ikimiz de istediğimiz şeylere ulaşırız.

***

Eğer birini seviyorsan, birisi de seni seviyorsa, sana yazı yazmayı öğretmişlerse ve sen seslendirebilesin diye yazı yazmışlarsa, nasıl olup da eli kolu bağlı oturabilirsin? Sen de onların kelimelerini gömüldükleri yerden çıkarabilir ve rüzgârın elinden kurtarmaya çabalayabilirsin.

Çünkü bir kez sevdin mi, elinden kayıp gidiyor. Seviyorsun ve bir daha geri yakalayamıyorsun.

Kafamda, kalbimin derinliklerinde hep Ky var; boş duran ellerimde sıcacık avuçlarını hissediyorum. Onu bulmak zorundayım, çabalamak zorundayım. İçimdeki sevgisi beni kanatlandırıyor. Şu ana kadar yaptığım bütün işler, bana o kanatları kımıldatacak gücü verdi.

***

Kampın ortasına bir hava gemisi iniyor. Kimisini daha önce hiç görmediğim görevliler endişeli ve bezgin görünüyorlar. Üstünde pilot üniforması olan görevli ters bir şey söyleyip havaya bakıyor. Güneş birazdan doğacak.

"Bir kişi eksik," dediğini duyuyorum sessizce. Sonra kimseye belli etmeden sıraya giriyorum.

"Emin misiniz?" diye soruyor diğer kadın görevli, bizim olduğumuz tarafa bakarak. Sayıyor. Yüzündeki gergin ifade birden değişiyor ve yerini rahat bir ifadeye bırakıyor. Uzun, kahverengi, güzel saçları, bir görevliden beklenmeyecek kadar nazik bir hâli var.

"Hayır," diyor. "Sayımız tam."

"Öyle mi?" diye soruyor ilk görevli. Kendisi de sayıyor. Daha önce sırada olmadığımı hatırlayıp, gözlerini yüzümde gezdirdiğini hayal ediyorum. Bir kez daha, Oria'daki görevlinin yapıp ettiklerimin ne kadarını önceden bilebildiğini soruyorum kendime. Beni hâlâ izliyor mu acaba? Beni hâlâ izliyor mudur toplum?

Kapıda yığılanlarımız da içeri girdikten sonra başka bir görevli Indie'yi getirip sürükleye sürükleye uçağa bindiriyor. Yüzünde tırnak izleri var. Görevlinin üniforması ve Indie'nin standart giysileri, içinden çamur sızan yaralar varmış gibi yol yol çamur lekesi olmuş.

"Kaçmaya kalkıştı," diyor görevli, Indie'yi yanımdaki oturağa iterken. Indie'nin bileklerine kelepçe takıyor. Kelepçelerin kapanma sesi onu değil ama beni irkiltiyor.

"Şimdi de fazla oldu," diyor kadın görevli.

"Hepsi ihlalci zaten," diye çıkışıyor diğeri. "Ne fark eder? Gitmek zorundayız."

"Üstlerini şimdi mi arayalım?" diye soruyor kadın olanı.

Olamaz. Çantamdaki hapları yakalayacaklar.

"Havada ararız. Gidelim hadi."

Indie bana bakıyor, göz göze geliyoruz. Onu tanıdığım ilk günden beri aramızda tuhaf bir yakınlık; arkadaşlığa benzer bir tanışıklık olduğunu hissediyorum. Onunla çalışma kampında tanıştık. Şimdi de birlikte yeni bir deneyime doğru yola çıkıyoruz.

Bu olan bitenlerin hepsinde bir tuhaflık, toplumdan görmeye alışık olmadığımız bir düzensizlik ve acelecilik var. Bana bu çatlaktan içeri sızma fırsatı verdikleri için onlara minnettar olsam da, duvarlarının beni her yanımdan sıkıştırdığını hissediyorum. Beni ufalayabilecek olmalarına rağmen tuhaf bir rahatlatıcılığı var bu duvarların.

Hava gemisine bir memur biniyor. "Her şey hazır mı?" diye sorması üzerine, diğerleri başlarını sallıyor. Daha fazla memurun gemiye binmesini bekliyorum, çünkü hemen her zaman üçerli gruplar hâlinde dolaşırlar, ama kapı kapanıyor. Gemide yalnız bir memur ve üç görevli var. Görevlilerden biri pilot. Görevlilerin memura davranış biçimlerinden anladığım kadarıyla, grubun en yüksek rütbelisi o.

Hava gemisi havalanıyor. İlk defa böyle bir araçla yolculuk yapacağım; daha önce sadece hava otomobillerine, hava trenlerine ve nakliye araçlarına bindim. Sadece iki pencere olduğunu fark edince düş kırıklığına uğruyorum.

Bu kadar yüksekte uçmanın böyle bir şey olduğunu hayal etmemiştim. Aşağıda ne var ya da gece olunca yıldızlar nerede oluyorlar, hiçbir şey görünmüyor. Sadece hava gemisinin ön kompartımanındaki pilot görüyor dışarıyı; toplum geri kalanımızı bu uçuş manzarasından mahrum bırakıyor.

Yedinci Bölüm
KY

"Herkes sana bakıyor," diyor Vick.

Duymazdan geliyorum. Dün gece düşmanın bize attığı toplardan bazıları patlamadı. İçlerinde hâlâ barut var. Birinden biraz barut alıp bir silahın kovanına koyuyorum. Düşman beni şaşırtıyor: Bizi savaşa gönderdikleri günden bu yana cephaneleri giderek daha ilkelleşti ve etkisini yitirdi sanki.

"Ne yapıyorsun?" diye soruyor Vick.

Cevap vermiyorum. Bunun nasıl yapıldığını hatırlamaya çalışıyorum. Barut parmaklarımın arasından geçerken ellerimi siyaha boyuyor.

Vick kolumu tutuyor. "Kes şunu," diyor kısık sesle. "Yemliklerin hepsi sana bakıyor."

"Ne düşüneceklerini neden bu kadar önemsiyorsun?"

"Senin gibi birinin delirdiğini görürlerse, moralleri bozulur."

"Onların lideri olmadığımızı kendin söyledin," diyorum Vick'e. Sonra yemliklere bakıyorum. Eli dışında hepsi gözünü kaçırıyor. Eli ise gözlerimin içine içine bakıyor; delirmediğimi göstermek için hafifçe gülümsüyorum ona.

"Ky," diyor Vick, sonra birden anlayıveriyor. "Bunu cephaneye çevirmenin bir yolunu bulmaya mı çalışıyorsun?"

"O kadar da iyi bir cephane olmayacak," diyorum. "Sadece bir kere büyük bir patlama yapar, o kadar. Bunları el bombası gibi kullanmamız gerekecek. Silahı atıp kaçacağız."

Vick yeni olanaklar düşünmeyi sever. "İçine taş gibi başka şeyler de koyabiliriz. Füze mekanizmasını çözebilir misin?"

"Henüz değil," diyorum. "İşin en zor kısmı bu."

"Neden?" diye soruyor. Diğerleri duymasın diye alçak sesle konuşuyor. "Güzel bir fikir tabii ki, ama koşarken bunu ayarlamamız zor olacağa benziyor."

"Bu bizim için değil," diyor ve diğerlerine bakıyorum. "Gitmeden önce onlara nasıl kullanacaklarını öğreteceğiz. Ama zamanımız azalıyor. Bugün ölüleri gömme işini diğerlerine bırakalım derim."

Vick ayağa kalkıyor ve gruba dönüyor. "Bugün Ky ile ben ceset gömme işine ara veriyoruz," diyor. "Nöbeti siz devralabilirsiniz. Yeni gelenler arasında daha hiç ceset gömmemiş olanlar var."

Yemlikler uzaklaşırken, ellerime bakıyorum: Dün gece üstümüze ölüm yağdıran o şeyle kaplanıp kömür karası olmuşlar. Ellerime bakınca, asıl köyümdeyken çöpleri toplayıp yakışımız geliyor aklıma. Toplum da düşman da ateşin sadece kendi ellerinde olduğunu sanıyordu ama biz onlarınkini kullanmayı biliyorduk. Ve kendi ateşimizi yakmayı. Gerçekten ihtiyacımız olduğunda küçük ateşler yakmak için çört denen çakmak taşlarından toplardık.

"Ateşleme olmayan bir gece yola çıkmamız gerektiğini düşünüyorum ben hâlâ," diyor Vick. "Yeterince inandırıcı olursak,

kendimizi bunlarla havaya uçurduğumuzu sanabilirler," diyor, etrafımıza saçılan barutu göstererek.

Aslında haklı. Bizi aşağıda avlayıvereceklerinden öyle emindim ki, başka bir olasılık hiç aklıma gelmedi. Bununla birlikte, dikkatlerini dağıtacak bir çatışma olmadığı veya ölüm izimizi kaybettirmediği takdirde, diğerlerinin peşimizden gelme ihtimali daha yüksek. Ve ben kimsenin bizimle gelmeye kalkışmasını istemiyorum. Birkaç kişiden fazlası kaçacak olursa, toplum bunu fark eder ve işte o zaman bizi avlamaya değer bulabilir.

Oyukta ne bulacağımız hakkında en ufak bir fikrim yok. Liderlik etmek gibi bir kaygım da yok. Tek istediğim hayatta kalmak.

"Şuna ne dersin?" diyorum. "Bu gece çıkalım. Ateşleme olsa da olmasa da."

"Olur," diyor Vick biraz düşündükten sonra.

Bu iş oldu o zaman. Kaçacağız. Hem de çok yakında.

Vick ile ben süratle çabalıyor, silahları patlatmanın bir yolunu bulmaya çalışıyoruz. Diğerleri mezar kazmaktan dönüp, ne yapmaya çalıştığımızı anlayınca, barut ve taş toplayarak bize yardım ediyor. Çocuklardan bazıları çalışırken bir şarkı mırıldanmaya başlıyor. Söyledikleri şarkıya şaşırmamış olsam da, ezgisi tüylerimi ürpertiyor. Resmî Toplum Marşı'nı söylüyorlar. Toplum *Yüz Şarkı*'yı dikkatle seçerken müzik diye bir şey bırakmadı; *Yüz Şarkı* içinde yer alan şarkıların hepsi ancak onların tasarımlanmış seslerinin söyleyebileceği şarkılar. Ses eğitimi almamış bir kişinin söyleyemeyeceği bazı soprano kısımları varsa da, Toplum Marşı çoğu kişinin zorlanmadan söyleyebileceği tek ezgi. Çoğu kişi şarkının ya gürleyen bas kısımlarını ya da alto ve tenor olan daha kolay kısımlarını söyleyebiliyor. Şu an onların söylediği yerler de bunlar.

Dış eyaletlerde yaşayanlardan bazıları eski şarkılarını muhafaza etmeyi başardılar. Mesela biz köyde çalışırken eski şarkılar söylerdik. Kadının biri bana içinde nehirlerin, vadilerin ve hatta oyuğun geçtiği eski melodileri hatırlamanın hiç de zor olmadığını söylemişti bir gün.

Sadece bunun nasıl yapıldığını hatırlamak isterdim. Ama aklıma hep kim ve neden kısmı gelip duruyor.

Vick kafasını iki yana sallıyor. "Bunu becersek bile, onları ölüme terk etmiş olacağız," diyor.

"Biliyorum," diyorum. "Ama böylece en azından direnebilirler."

"Sadece bir kereliğine," diyor Vick. Omuzları birden düşüveriyor; onu daha önce hiç böyle görmemiştim. Sanki sonunda lider olduğunu ve bunun da baştan beri böyle olduğunu fark etti de, bu yük omuzlarına çöküverdi.

"Bu yeterli değil," deyip işime dönüyorum.

"Evet, değil," diyor Vick.

Diğer yemliklere ne kadar bakmamaya çalışsam da, görüyorum. İçlerinden birinin yüzü morluklarla dolu. Başka birinin çilleri nehre attığımız o çocuğunkilere o kadar benziyor ki, kardeşler mi diye merak ediyorum. Gene de hiçbir şey sormuyorum, sormam da. Hepsi de üzerlerine tam oturmayan standart giysiler ve ölmeyi beklerken onları sıcak tutsun diye verilmiş fantezi kabanlar giyiyor.

"Gerçek adın ne?" diye soruyor Vick.

"Gerçek adım Ky," diyorum.

"Ama tam adın ne?"

Bu isim senelerdir ilk defa kafamda belirince bir süre duraksıyorum. Ky Finnow. O zamanki adım buydu.

"Roberts," diyor Vick, benim söylememi bekleyemeden. "Benim soyadım bu. Vick Roberts."

"Markham," diyorum ben de. "Ky Markham." Çünkü Cassia beni bu adla tanıyor. Artık gerçek adım bu.

Gerçi diğer adımı içimden tekrar edince, o da kulağa hiç fena gelmiyor. Finnow. Annem ve babamla paylaştığım ad bu.

Taş toplayan yemliklere bakıyorum. Hareketlerindeki amaçlılık bir yanıyla hoşuma gidiyor; kısa bir süreliğine olsa kendilerini iyi hissetmelerine yardımcı olduğumu biliyorum. Ama bütün bu yaptığımın onları ıskartaya çıkarmaktan başka bir şey olmadığını biliyorum içimde bir yerlerde. Buna rağmen açlık ve susuzluktan kırılacaklar.

Sekizinci Bölüm
CASSIA

Hepimiz soğuk havada titreye titreye otururken, toplumun yaptığı ilk iş, bize kaban vaat etmek oluyor. "Toplum kurulmadan önce, ısınmanın gerçekleşmesiyle dış eyaletlerde de bazı şeyler değişmiş," diyor görevli. "Hava eskiden olduğu kadar olmasa da soğuyor. Hâlâ geceleyin donma riski var ama vereceğimiz kabanları giyerseniz sorun olmaz."

O hâlde kesinleşti: Dış eyaletlere gidiyoruz. Diğer kızlar, hatta Indie bile gözlerini kırpmadan doğruca memura bakıyor. İçlerinden bazıları diğerlerinden daha çok titriyor.

"Bu iş de çalışma kamplarındaki diğer işlerden farklı olmayacak," diyor memur sessizliği delerek. "Sizden ekim yapmanızı istiyoruz. Pamuk ekeceksiniz. Düşmanın ülkenin bu bölgesinin hâlâ meskûn ve yaşamaya elverişli olduğunu düşünmesini istiyoruz. Toplumun izlediği strateji bu doğrultuda."

"O zaman düşmanla bir savaş yapıldığı doğru?" diye soruyor kızlardan biri.

Memur gülüyor. "Aslında pek kıran kırana bir savaş sayılmaz. Toplum açık farkla galip. Ama düşmanın ne yapacağı hiç belli olmuyor. Dış eyaletlerin yoğun nüfuslu ve müreffeh bir yer

olduğunu düşünmelerini istiyoruz. Toplum hiçbir zümreyi orada uzun süre yaşama sıkıntısına sokmak istemiyor. Bu yüzden de altı aylık dönüşümlü bir program yürürlüğe sokuldu. Yani, bu altı aylık zamanı tamamlar tamamlamaz, vatandaş statüsüne hak kazanacak ve toplumdaki hayatınıza döneceksiniz."

"Siz doğru olduğuna inanıyormuş gibi görünseniz de," diyorum içimden, hiçbiri doğru değil bunların.

"Şimdi," diyor, hava gemisine kılavuzluk eden iki görevliyi işaret ederek. "Sizi şu perdenin arkasına götürüp üstünüzü aradıktan sonra size standart giysiler verecekler. Tabii bir de kabanlarınızı."

Üstümüzü arayacaklar. Hem de şimdi.

İlk çağrılan kız ben değilim. Deli gibi hapları saklayacak bir yer bulmaya çalışıyorum ama küçücük bir delik bile göremiyorum. Hava gemisindeki bütün yüzeyler dümdüz; ne bir girinti çıkıntı, ne de kuytu bir yer var. Oturaklarımız bile sert ve dümdüz, emniyet kemerlerimiz sade ve sımsıkı. Hapları koyacak hiçbir yer yok.

"Saklamak istediğiniz bir şey mi var?" diye soruyor bana Indie.

"Evet," diyorum. Neden yalan söyleyeyim ki?

"Benim de," diye fısıldıyor. "Sıra sana geldiğinde ben seninkini alırım, bana geldiğinde sen de benimkini alırsın."

Çantamı açıp, hap paketini çıkarıyorum. Ben daha bir şey yapmaya kalmadan, Indie o kelepçeli hâline rağmen paketi alıveriyor. Bunları sonra ne yapacak acaba? Onun saklamak istediği şey ne ve elleri böyle bağlıyken o şeye nasıl ulaşacak?

Bunu görmeye zamanım yetmiyor. "Sıradaki," diyor kahverengi saçlı kadın görevli beni göstererek.

"Sakın Indie'ye bakma," diyorum içimden. Bir şey belli etme.

***

Perdenin arkasına geçince, görevliler eski kahverengi standart giysilerimin ceplerini kontrol ederken, iç çamaşırlarıma kadar soyunmak zorunda kalıyorum. Görevlilerden biri bana yeni standart giysiler veriyor. Renkleri siyah.

"Şuna da bir bakalım," diyor, elimden çantamı çekerken. Mesajlara en ince ayrıntısına kadar bakıyor. Bram'den gelen eski bir mesajı açarken yırtınca yüzümü buruşturmamaya çalışıyorum.

Derken çantayı geri veriyor ve "giyinebilirsin," diyor.

Ben standart giysilerimin son düğmesini iliklerken, görevli, "Bu temiz!" diye sesleniyor memura. Memur başını sallıyor.

Indie'nin yanındaki yerime dönünce, ellerimi yeni kabanımın cebine sokuyorum. "Ben hazırım," diyorum usulca, neredeyse ağzımı bile kıpırdatmadan.

"Zaten kabanının cebinde," diyor Indie.

Bunu nasıl bu kadar hızlı yapabildiğini sormak istiyorum ama kimsenin beni duymasını istemediğim için susuyorum. Şu becerdiğimiz işi, yani Indie'nin becerdiği işi düşününce üstüme baş döndürücü bir rahatlık çöküyor.

Görevli biraz sonra onu gösterince Indie başı öne eğik, elleri uysalca önünde bağlanmış hâlde kalkıp yürüyor. "Böyle sinmiş gibi görünmekle iyi iş çıkartıyor," diye geçiriyorum içimden.

Hava gemisinde benden sonra üstünü aradıkları kız hıçkırarak ağlamaya başlıyor. Indie olmasaydı, benim de başıma geleceği gibi, bir şey saklamak istedi de, beceremedi mi acaba?

"Ağla, ağla," diyor kızlardan biri duygusuz bir sesle. "Dış eyaletlere gidiyoruz ne de olsa."

"Onu rahat bırak," diyor üçüncü bir kız. Memur kızın ağladığını fark edip ona yeşil bir hap getiriyor.

Indie üst aramasından döndükten sonra ağzını bıçak açmıyor. Benim olduğum tarafa dönüp bakmıyor bile. Hapların kabanımın cebinde yaptığı ağırlığı hissediyorum. Keşke bakabilsem de, hepsinin orada olup olmadığından emin olabilsem: Şu an Xander'ın verdiği mavi haplarla benim koyduğum üç hap olmalı. Ama bakamıyorum tabii. Indie'ye güveniyorum, o da bana güveniyor. Onun cebime attığı şey hissedilir bir ağırlık yapmıyor. Saklamak istediği şey küçük ve hafif olmalı.

Ne olduğunu merak ediyorum. Belki sonra söyler bana.

***

Yanımıza çok az şey veriyorlar: İki gün yetecek kadar azık, bir tane yedek standart giysi, bir matara, herhangi bir şey taşımak için küçük bir sırt çantası. Bıçak ya da keskin bir şey vermiyorlar. Silah ya da herhangi bir savunma aletimiz yok. Sadece birer el feneri tutuşturuyorlar elimize ama o da çok az ışık veriyor ve kenarları öyle yumuşak kıvrımlı ki savaşırken kullanmaya hiç müsait değil.

Verdikleri kabanlar ince ve hafif olmasına rağmen sıcak tutuyor. Belli ki, özel bir malzemeden yapılmış. Buraya gönderdikleri insanlar için kaynaklarını neden boşa harcıyorlar, merak ediyorum. Hayatta kalmamızı umursadıklarının tek göstergesi bu kabanlar. Bize verdikleri diğer her şeyden çok bu kabanlara yatırım yaptıkları, masraf ettikleri belli.

Kafamı kaldırıp memura bakıyorum. Dönüp, pilot kompartımanının kapısını açıyor gene. Kapıyı hafif aralık bırakıyor. Böylece içerideki uçuş panelinde ışığı yanan birçok düğme gözüme çarpıyor. Bana yıldızlar kadar sayısız ve anlaşılmaz geliyorlar ama kılavuz kaptan onlarla ne yapacağını biliyor olmalı.

"Hava gemisinin sesi bir nehrin gürlemesini andırıyor," diyor Indie.

"Geldiğin yerde çok nehir var mıydı?" diye soruyorum.

Evet anlamında başını sallıyor.

"Buranın yakınlarında olduğunu duyduğum tek nehir Sisifus Nehri," diyorum.

"Sisifus Nehri mi?" diye soruyor Indie. Görevliler ve memur konuştuklarımızı dinliyor mu diye göz ucuyla etrafa bakınıyorum. Üçü de yorgun görünüyor; Kadın görevli ara ara gözlerini bile kapatıyor.

"Toplum o nehri zehirledi," diyorum Indie'ye. "İçinde ya da etrafında hiçbir canlı yaşayamıyor. Suyunun ulaştığı topraklarda hiç bitki yetişmiyor."

Indie bana bakıyor. "Bir nehri asla tamamen öldüremezsin," diyor. "Sürekli akış hâlinde olan ve değişen bir şeyi asla öldüremezsin."

Memur hava gemisinde dolaşıp, pilotla ve diğer görevlilerle laflıyor. Gemide dolaşırkenki hareketleri bana Ky'ı hatırlatıyor; Ky da hava treninde ayakta dururken yön değişimlerini sezerek duruşunu ona göre değiştiriyordu.

Fakat Ky bunu yapmak için pusulaya ihtiyaç duymuyordu. Ben de pusulasız yolculuk edebilirim.

Xander'dan uzaklaşırken, Ky'a yaklaşıyorum. Dışta ve farklı olan bir yere uçuyorum.

"Neredeyse vardık," diyor kahverengi saçlı görevli. Bize şöyle bir bakıyor; gözlerinde acımaya benzer bir şey görüyorum. Belli ki, hepimiz için üzülüyor. Benim için de.

Ama üzülmemeli. Bu uçaktaki kimse üzülmemeli. Sonunda dış eyaletlere gidiyorum.

İndiğimiz yerde Ky'ın beni beklediğini hayal ediyorum. Sadece birkaç dakika sonra onu göreceğimi. Hatta ellerine, sonra da hava kararınca dudaklarına dokunabileceğimi hayal ediyorum.

"Gülümsüyorsun," diyor Indie.

"Biliyorum," diyorum.

Dokuzuncu Bölüm
KY

Ayın çıkmasını beklerken akşamı zor getiriyoruz. Hava önce maviye, pembeye, sonra tekrar maviye kesiyor. Siyaha yakın, koyu, daha derin bir mavi bu sonuncusu.

Eli'ye gideceğimizi hâlâ söylemedim.

Vick'le ben birkaç dakika önce onlara silahları nasıl ateşleyeceklerini gösterdik. Şimdiyse, onları terk edip, oyuğun derin, çentikli ağzından içeri girmek için bekliyoruz.

İletişim cihazına bir mesaj geldiğini duyuyoruz. Vick cihazı kulağına götürüp mesajı dinliyor.

Düşman bizim için, yani toplumun savunma zahmetine bile girmediği bu insanlar için ne düşünüyor, merak ediyorum. Bizi peş peşe vurup yere deviriyorlar ama sonumuz bir türlü gelmek bilmiyor. Bir çeşit fare, sıçan, pire yahut imha edilemeyen bir haşarat sürüsü gibi mi görünüyoruz acaba gözlerine? Yoksa ne yapmaya çalıştığı hakkında bir fikri var mı toplumun?

"Dinleyin," diyor Vick az sonra. Mini iletişim cihazını kulağından indiriyor. "görevli memurdan bir mesaj aldım az önce." Kalabalıktan bir uğultu yükseliyor. Baruttan kapkara olmuş elleriyle durmuş, bekliyorlar; gözleri umutla parlıyor. İnsanın ba-

kışını çevirmekten kendini alıkoyması zor. Aklımdan tanıdık bir melodi eşliğinde birtakım sözler geçmeye başlıyor. Ancak birkaç saniye sonra fark ediyorum ne yaptığımı. Onlara ölülerin şarkısını söylüyorum içimden.

"Birazdan yeni sahte köylüler gelecek," diyor Vick.

"Kaç kişilermiş?" diye soruyor biri.

"Bilmiyorum," diyor Vick. Tek bildiğim şu ki, memur bu köylülerin öncekilerden farklı olduğunu söyledi. Ama onlara öteki köylülerden farksız davranacağımızı ve başlarına herhangi bir şey gelecek olursa, bundan biz mesul tutulacağımızı söyledi."

Herkeste bir sessizlik oluyor. Bize söyledikleri şeyler arasında doğru olan sayılı şeylerden biri de bu: İçimizden biri bir başkasını öldürecek yahut yaralayacak olursa, Görevliler gelip onu götürüyor. Hem de hemen. Bu daha önce oldu. Toplum söylediğini söyledi: Birbirimize zarar vermeyeceğiz. Bu, düşmanın işi."

"Belki kalabalık bir grup gönderiyorlardır," diyor yemliklerden biri. "Bu silahları kullanmak için onların gelmesini beklemeliyiz belki de."

"Olmaz," diyor Vick; sesinde bir otorite tınısı var. "Düşman bu gece gelirse, bu gece ateş edeceğiz." Ufkun üstünde asılı duran dolunayı gösteriyor. "Hadi konuşlanalım."

"Sence ne demek istiyor olabilirler?" diye soruyor Eli, diğerleri gittikten sonra. "Yani bu yeni köylülerin farklı olduğunu söylerken?"

Vick iki dudağını birbirine bastırıyor. O anda, ikimizin de aklından aynı şey geçiyor. Kızlar. Buraya kızları gönderiyorlar.

"Doğru söylüyorsun," diyor Vick bana bakarak. "İhlalcilerden kurtulmaya çalışıyorlar."

"Ne kadar kural dışı varsa, hepsini bizden önce düşmana öldürttüklerine de bahse girerim," diyorum ve daha sözlerimi bitir-

memişken, Vick'in elini yumruk yapıp suratıma doğru salladığını görüyorum. Tam zamanında geri çekiliyorum. Beni ıskalıyor. Ben de onun karnına içgüdüyle sağlam bir yumruk geçiriyorum. Geriye doğru sendeliyor ama devrilmiyor.

Bu arada, Eli'nin soluğu kesiliyor. Vick'le gözlerimizi birbirimize dikmiş, bakışıyoruz.

Vick'in gözlerindeki acının nedeni az önce yediği yumruk değil. Vick de daha önce dayak yedi benim gibi. Bu tür acılara dayanabiliyoruz. Söylediğim sözlerde onun böyle tepkisini çekecek ne vardı, emin değilim. Ama bunu ona söyletmenin bir yolu yok. Benim kendime göre sırlarım var. Onun da kendine göre.

"Benim kural dışı olduğumu mu düşünüyorsun?" diye soruyor Vick sessizce. Eli bir adım geri çekiliyor.

"Hayır," diyorum.

"Peki ya kural dışı olsaydım?"

"Buna memnun olurdum," diyorum. "Çünkü içlerinde hâlen yaşayanlar olduğu anlamına gelirdi bu. Ya da benim toplumun buradaki planları hakkında yanıldığım anlamına gelirdi."

Vick'le ikimiz gökyüzüne bakıyoruz. Aynı sesi duyuyor, aynı şeyi hissediyoruz.

Düşman.

Ay tepemizde.

Ve dolunay.

"Geliyorlar," diye bağırıyor Vick.

Onun bağırmasıyla başka sesler de yükseliyor. Herkes bağırış çağırış oradan oraya koşuşuyor. Seslerinde dehşeti, öfkeyi ve çok öncelerden tanıdığım bir şeyi daha duyuyorum. Direnmenin sevincini.

Vick bana bakıyor; ikimizin aklından aynı şeyin geçtiğini biliyorum. Burada kalıp, onlarla birlikte düşmana karşı koymak

geçiyor ikimizin de aklından. Vick'e bakıyor ve olmaz anlamında kafamı sallıyorum. Buradan çıkmak zorundayım. Cassia'ya geri dönmem gerek.

El fenerleri karanlığın içinde oradan oraya hareket ediyor. Bağırarak kaçan karartılar geçiyor gözümün önünden.

"Şimdi," diyor Vick.

Silahımı elimden bırakıp, Eli'yi kolundan yakalıyorum. "Bizimle gel," diyorum ona. Eli şaşkın şaşkın bana bakıyor.

"Nereye?" diye soruyor. Ben oyuğun olduğu tarafı gösterince, gözleri fal taşı gibi açılıyor. "Oraya mı?"

"Evet, oraya," diyorum. "Şimdi."

Eli bir an tereddüt ettikten sonra başını sallıyor, koşmaya başlıyoruz. Silahı arkamda bırakıyorum: Belki birisi için son bir şans olabilir. Derken Vick'in de silahını yere indirdiğini, mini iletişim cihazını da onun yanına koyduğunu görüyorum gözümün ucuyla.

Karanlıkta, sanki devasa bir hayvanın sırtında hızla ilerliyormuşuz gibi oluyor; ay ışığında parlayan uzun ince, altın sarısı otlarla dolu arsadan böyle bir hayvanın sırtında geçiyoruz sanki. Oyuğa yaklaştıkça sert kayalarla karşılaşıyoruz; en savunmasız ve meydanda olduğumuz yer de burası.

Daha bir kilometre bile ilerlememişken, Eli'nin geride kaldığını hissediyorum. "Silahını at," diyorum. O silahını atmayınca da, gidiyor ve silahı elinden alıp kendim atıyorum. Silah yere düşünce ses çıkartıyor. Eli duruyor.

"Eli," diyorum, ardından ateşleme başlıyor.

Derken bir çığlık.

"Hadi, koş," diyorum Eli'ye. "Duyduklarına takılma." Ben de bunların hiçbirini; ne çığlığı, ne bağırtıları, ne de ölüm nidalarını duymamaya çalışıyorum.

Bir kumtaşının kenarına sığınıyoruz. Eli'yle ben yönünü tespit etmeye çalışan Vick'in yanında duruyoruz. "Şu taraftan," diyorum elimle göstererek.

"Gidip onlara yardım edelim," diyor Eli.

Vick bir şey söylemeden yeniden koşmaya başlıyor.

"Ölmeleri hiç mi umurunuzda değil?" diyor Eli.

Pat-pat-pat.

Doldurduğumuz silahların çıkardığı bu acınası derecede küçük sesler kulağımıza geliyor arkadan. Bulunduğumuz yerde ise hiçbir hareket yok.

"Yaşamak istemiyor musun yoksa?" diyorum Eli'ye. Bunu bu kadar zorlaştırdığı için arkamızda olan bitenleri unutmamızı zorlaştırdığı için kızıyorum ona.

Derken ayaklarımız altındaki hayvan sarsılıyor. Büyük bir şey attılar yukarıdan. Eli ile ben süratle oradan kaçıyoruz; hareketlerimizi sadece yaşama içgüdüsü yönetiyor. Aklımda koşmaktan başka hiçbir şey yok.

***

Bunu daha önce de yaptım. Seneler önce. Bir keresinde babam bana, "Bir şey olursa, oyuğa kaç," demişti, ben de öyle yapmıştım. Her zamanki gibi yine hayatta kalmak istemiştim.

Ama ben oyuğa koşarken görevliler bir hava gemisiyle yere inip, karşıma dikilivermişlerdi. Beni yere yatırmışlardı. Onlarla mücadele ederken, kayanın biri yüzümü sıyırmıştı. Köyden yanıma aldığım tek şeyi, annemin boya fırçasını sımsıkı tutmuş, bırakmıyordum.

Hava gemisinde benim dışımda hayatta kalan tek kişiyi görmüştüm: Bizim köyden bir kızdı bu. Gemisi kalkarken, ikimize vermek için birer kırmızı hap duruyordu görevlilerin elinde. Ben

kırmızı hapla ilgili söylentileri duyduğum için, bizi öldüreceklerini zannetmiştim. Bu yüzden de hapı yutmamak için ağzımı sımsıkı kapattım.

"Gel bakalım," dedi kadın görevlilerden biri sevecen bir ses tonuyla. Sonra da ağzımı açıp içine yeşil bir hap attı. Üstüme yersiz bir rahatlama gelmişti. O yüzden, kadın kırmızı hapı ağzıma atarken direnecek gücüm yoktu. Ama ellerimi hissediyordum. Boya fırçamı öyle bir çektiler ki, kırıldı.

Ölmedim. Havadayken ikimizi bir perdenin arkasına götürüp, elimizi, yüzümüzü ve saçımızı yıkadılar. Biz kırmızı hapın etkisiyle başımıza gelenleri unuturken, onlar da bize nazikçe yeni kıyafetlerimizi verdiler ve gerçekte olanların yerine hatırlayalım diye yeni bir hikâye anlattılar.

"Çok üzgünüz," dediler, yüzlerinde sahte bir üzüntüyle. "Düşman sizin köydekilerin çalıştığı tarlaya bir saldırı düzenledi. Çok fazla kayıp olmadı ama, anne babalarınızı kaybettik."

"Bize bu yalanı neden söylüyorsunuz?" diye sormuştum içimden. "Gerçeği unutacağımızı mı zannediyorsunuz? Fazla kayıp olmadı derken yalan söylüyorsunuz. Köydeki hemen herkes öldü. Üstelik tarlada falan da değillerdi. Ben her şeyi gördüm."

Diğer kızsa onların yalan söylediğini anlamış olması gerekirken, ağlaya ağlaya başını sallıyor, anlattıklarına inanıyordu. O anda, benden beklenenin de unutmak olduğunu anladım.

Ve unutmuş gibi davrandım. Diğer kız gibi başımı salladım ve yüzüme onunla aynı ifadeyi verdim.

Ama onun gibi ağlamadım. Çünkü eğer ağlamaya başlasaydım, bir daha durduramayacağımı biliyordum. İşte o zaman, benim olanları gerçekten gördüğümü anlarlardı.

Kırılan boya fırçasını alıp götürdüler ve onu neden yanıma aldığımı sordular bana.

Bir an panikledim. Hatırlamıyordum. Yoksa kırmızı hap işe yarıyor muydu? Sonra hatırladım. O boya fırçasını anneme ait olduğu için almıştım yanıma. Ateşlemeden sonra platodan aşağı inerken köyde bulmuştum fırçayı.

Görevlilere bakarak, "Bilmiyorum, buldum işte," dedim.

Bana inandılar, ben de sadece yakalanmamak için nasıl yalan söyleneceğini öğrenmiş oldum böylece.

***

Oyuk artık daha yakın görünüyor. Daha önce içini hiç görmedim; sadece babamı ondan bahsederken duydum. Ama çabuk karar vermem gerek. Şu an bir dakikalığına da olsa lider benim. Topraktaki en yakın yarığı göstererek, "İşte bu," diyorum. Yarığın yanında bir kaya bloğu yığını duruyor. Onunla ilgili bana tanıdık gelen bir şey var; önceden bildiğim bir hikâye gibi.

Artık ortalıkta hiç el feneri yok. Ay ışığıyla yetineceğiz. İnmek için iki elimize de ihtiyacımız var. Kolumu bir taşa çarpıp kesiyorum, her yerime pıtraklar yapışıyor.

Arkamızda bir patlama sesi duyuyorum: Düşman ateşine benzeyen bir ses bu. Ayrıca köyden de değil, yakın bir yerden geliyor. Tam arkamızda, düzlükte bir yerden.

"O da neydi?" diyor Eli.

"İlerle," diyoruz ona Vick'le aynı anda. Her yerimizi çize sıyıra, yaralana berelene daha hızlı koşmaya başlıyoruz. Avcıdan kaçan birer av gibiyiz.

Az sonra, Vick duruyor, yanından geçerken onu iteliyorum. Daracık kanyonun daha derinlerine inmemiz gerekiyor şimdi. "Dikkat edin," diyorum. "Yerler kayalık." Vick ile Eli'nin nefes nefese arkamdan geldiğini duyuyorum.

"O da neydi öyle?" diye sorusunu yineliyor Eli biz kanyona girer girmez.

"Birileri arkamızdan geliyordu bence," diyor Vick. "Sonra da vuruldular."

"Bir dakika mola verebiliriz," diyorum, büyük bir kaya çıkıntısının altına inmeye çalışarak. Vick'le Eli benimle birlikte iniyor.

Vick nefes alıp verirken rahatsız edici bir ses çıkarıyor. Ona bakıyorum. "Her şey yolunda," diyor. "Bazen koştuğumda olur, özellikle de hava tozluysa."

"Onları kim vurmuş olabilir?" diye soruyor Eli. "Düşmanlar mı?"

Vick bir şey söylemiyor.

"Kim?" diyor Eli, sesi tizleşiyor.

"Bilmiyorum," diyor Vick. "Gerçekten bilmiyorum."

"Bilmiyor musun?" diyor Eli.

"Kimse hiçbir şey bilmiyor," diyor Vick. "Ky dışında. O da hakikati bir kızda bulduğunu sanıyor."

İçim kinle, saf bir öfkeyle kabarıyor. Ama ben bir şey yapmaya kalkmadan, "Kim bilir, belki de haklıdır," diye ekliyor Vick. Dayandığı kayalık duvardan sırtını kaldırıyor ve "Hadi," diyor. "Önce siz."

Kanyonun içinde dondurucu bir hava var; nefes alırken boğazım yanıyor. Gözümün karanlığa alışması zaman alıyor. Derken az önce gördüğüm karartıların kayalar ve bitkiler olduğunu seçmeye başlıyorum. "Bu taraftan," diyorum. "İhtiyacınız olduğunda, el fenerlerinizi yere yakın şekilde tutabilirsiniz. Ama şimdilik ay ışığı yeterli görünüyor."

Toplum bizden bir şeyler saklamayı seviyor ama bizim ne bildiğimiz rüzgârın umurunda bile değil. Kayarak kanyonun derinliklerine inerken, bize olan bitenlerin ipuçlarını taşıyor: duman kokusu ve üstümüze yağan beyaz bir madde. Beyaz kül. Bir an için bile bunun kar olduğunu düşünmüyorum.

Onuncu Bölüm
CASSIA

Yere indiğimizde, Ky'ın orada olup olmadığını görmek için uçaktan ilk inen ben olmak istiyorum. Ama sonra mahalledeyken insanların arasına karışmak ve uyumlu olmak konusunda bana söyledikleri geliyor aklıma. Ben de kızlardan oluşan grubun ortasında kalıp karşımızda duran sıra sıra siyah kabanlı çocuğun arasında Ky'ı arıyorum.

Burada değil.

"Unutmayın," diyor memur çocuklara, "bu yeni köylülere de diğerlerine davrandığınız gibi davranın. Herhangi bir şiddet olayı istemiyorum. Gözümüz ve kulağımız üstünüzde olacak, ona göre."

Kimse cevap vermiyor. Ortada bir lider varmış gibi görünmüyor. Indie hemen yanımda ağırlığını bir o ayağına bir bu ayağına vererek bekliyor. Arkamızdaki kızdan bir hıçkırık sesi geliyor.

"Gelip azığınızı alın," diyor memur. Hiç itişme kakışma olmuyor. Çocukların hepsi tek sıra hâlinde diziliyor. Dün gece yağmur yağmış olmalı. Çünkü botları kırmızı killi çamurla kaplı.

Yüzlerine bakıyorum.

Bazıları korkmuş gibi, bazıları ise kurnaz ve tehlikeli görünüyor. Hiç sevecen bir hâlleri yok. Kaldıramayacakları kadar çok

şey görmüş olmalılar. Yemeklerini alırken sırtlarına, ellerine bakıyor, memurun önünden geçerken yüzlerini inceliyorum. Yemek için birbirleriyle kavga etmiyorlar. Herkes için az da olsa yemek var. Büyük mavi su bidonlarından mataralarını dolduruyorlar.

Onları tasnif ettiğimi fark ediyorum. Sonra da "ya kendimi tasnif ediyor olsaydım?" diyorum kendi kendime. Ne görürdüm? Hayata tutunacak birini mi görürdüm?

Memurun ve görevlilerin toplanarak hava gemisiyle oradan ayrılışını izleyen kıza, yani kendime yukarıdan bakmaya çalışıyorum. Üzerinde alışılmadık kıyafetler var ve büyük bir arzuyla bilmediği suratlara bakıyor. Onun birbirine dolaşmış kahverengi saçlarına, o ufak tefek cüssesiyle dik duruşuna bakıyorum: Görevlilerle memur gittikten sonra çocuklardan birinin gelip ekim işi falan olmadığını, düşmanın her gece ateşleme yaptığını, toplumun onlara silah vermediğini, kamptaki herkesin buraya öldürülmek üzere gönderildiğini ve kimsenin bunun nedeni hakkında bir fikri olmadığını söylediğinde bile dimdik durmaya devam ediyor.

Diğerleri dizlerinin üstüne çökerken bu kız dimdik ve güçlü duruyor, çünkü bunları en başından beri biliyordu. Vazgeçemez, yenilgiyi kabullenemez ya da çamura kapanıp gözyaşlarına boğulamaz, çünkü bulmak zorunda olduğu biri var. Bütün kızların arasında bir tek o biraz gülümsüyor.

"Evet," diyorum kendi kendime. "Bu kız hayata tutunacak."

***

Indie bendeki paketi soruyor. Cebimden çıkarıp veriyorum ve o, paketteki hapların içinden kendi emanetini çıkarıp, hapları bana geri verirken, saklamak istediği şeyin ne olduğunu hâlen bilmediğimi fark ediyorum. Ama şimdi bunu sormanın vakti değil. Daha acil cevaplanması gereken bir soru var: Ky nerede?

"Ben birini arıyorum," diyorum yüksek sesle. "Adı Ky." Çocuk bize bütün hakikatleri söyledikten sonra içlerinden bazıları uzaklaşmaya başlıyor bile.

"Siyah saçları, mavi gözleri var," diye bağırıyorum sesimi daha da yükselterek. "Buraya bir şehirden geldi ama bu bölgeyi de tanıyor. Kelimelerle arası iyi." Merak ediyorum, onlara burada bir şey karşılığında kelime satmanın bir yolunu bulmuş mudur acaba?

Değişik renklerde gözler üzerime dikilmiş, bakıyor: mavi, kahverengi, yeşil, gri gözler. Ama hiçbiri Ky'ın gözlerinin renginde değil; mavilerin hiçbiri onun gözlerinin mavisini tutmuyor.

"Şimdi dinlenmeye çalışmalısınız," diyor bize gerçekleri söyleyen çocuk. "Çünkü geceleri uyumak zor oluyor. Genelde o zaman ateşleme yapıyorlar çünkü." Çocuk bitkin görünüyor. Arkasını dönmüş giderken elinde küçük bir iletişim cihazı görüyorum. Yoksa bir zamanlar lider o muydu? Şimdi de alışkanlık gereği mi bilgi veriyor?

Diğerleri de onunla birlikte dönüp gidiyor. Buradaki hissizlik beni durumun kendisinden daha çok korkutuyor. İsyandan ya da başkaldırıdan falan haberi yok bu insanların. Kimsenin umurunda olmadığına göre, herkes pes ettiğine göre, o zaman kim yardım edecek Ky'ı bulmama?

"Uyuyamıyorum," diyor aynı uçakla geldiğimiz kızlardan biri. "Ya bu benim hayattaki son günümse?"

En azından konuşabiliyor. Bazıları var ki, şaşkınlıktan dillerini yutmuş gibiler. Oğlanlardan birinin bir kızın yanına gidip bir şey söylediğini görüyorum. Kız omuz silktikten sonra bize bakıyor ve oğlanla beraber uzaklaşıyor.

Kalbim daha hızlı çarpmaya başlıyor. O kızı durdurmalı mıyım? Çocukla ne yapacak acaba?

"Oğlanların botlarına baktın mı?" diye fısıldıyor Indie bana.

Başımı sallıyorum. Üzerlerindeki çamuru ve botların kendilerini fark ettim: kalın tabanlı kauçuk botlar. Kenarlarına atılmış çentikleri saymazsak, bizimkilere benziyorlar. Bu çentiklerin ne anlama geldiğini, neyi işaretlemek için oraya atıldığını biliyorum galiba: Hayatta kaldıkları günleri belirtiyor. Çocukların hiçbirinin botunda fazla çentik olmadığını görünce içim eziliyor. Ky gideli neredeyse on iki hafta oldu.

Çocuklar aceleyle ortadan kayboluyor. Başkalarının işlerine karışmadan, uyudukları yere gitmişlerdir büyük ihtimalle. Ama bizim grubun etrafında dolaşan birkaç çocuk var ki, aç görünüyorlar.

"Tasnifleme," diyorum içimden. "Bak."

Botlarının tabanlarında çok az çentik var. Üstelik henüz o kadar hissizleşmemişler. Hâlâ bir şeyler isteyecek kadar insanlar. Burada yeni oldukları belli oluyor. Görünüşe göre, hiçbiri Ky'ı tanıyacak kadar uzun süredir burada değil.

Hâlâ tasnifliyorsun. Bak ve gör.

Birinin elleri yanmış ve botlarının üstünden dizlerine kadar baruttan simsiyah olmuş. Grubun en arkasında duruyor. Ellerine baktığımı fark edince gözleri bana kilitleniyor ve hoşuma gitmeyen bir hareket yapıyor. Ama gözümü ayırmadan ona bakıyorum ve görmeye çalışıyorum.

"Onu tanıyorsun," diyorum çocuğa. "Kimden bahsettiğimi biliyorsun."

Bunu kabul etmesini beklemiyorum ama o başını sallıyor.

"Nerede o ?" diyorum.

"Öldü," diyor çocuk.

"Yalan söylüyorsun," diyorum gözlerimden akmak üzere olan yaşları ve içimdeki kaygıyı bastırarak. "Doğruyu söylemeye karar verdiğinde, seni dinleyeceğim."

"Sana bir şey anlatmak isteyeceğimi de nereden çıkardın?" diyor çocuk.

"Konuşmak için fazla zamanın yok," diyorum. "Hiçbirimizin yok."

Indie gözlerini ufuk çizgisine dikmiş, yanımda duruyor. Karşımıza ne çıkacak diye bakıyor. Diğerleri yanımızda toplanmış, bizi dinliyorlar.

Bir an için, çocuk konuşacak gibi oluyor ama sonra gülüyor ve çekip gidiyor.

Gene de kaygılanmıyorum. Çünkü geri döneceğini biliyorum; gözlerinde gördüm. Bir süre sonra anlatmaya hazır olacak.

***

Gün aynı anda hem yavaş hem de hızlı geçiyor. Herkes bekleme hâlinde. Oğlanlar grubu dönüyor dönmesine ama, onları bizim gruptan uzak tutan bir şey var. Belki de, ters giden bir şey olursa bildirmek üzere elinde mini iletişim cihazıyla yanımızda duran eski liderin korkusundandır. Bize zarar verirler de, memur geri döner diye mi korkuyorlar?

Diğer kızlarla oturmuş, alüminyum folyo kaptaki yemeğimi yerken, elleri yanmış çocuğun bana doğru geldiğini görüyorum. Ayağa kalkıyor ve yemeğimin geri kalanını ona doğru uzatıyorum. Burada porsiyonlar çok küçük; uzun zaman burada kalanlar şu an açlıktan ölüyor olmalılar.

Indie yanımda, "Aptal," diye homurdanıyor ama o da ayağa kalkıyor. Hava gemisinde birbirimize yardım ettikten sonra bir şekilde dost olmuş görünüyoruz.

Daha da yaklaşıp, ona uzattığım etli ve karbonhidratlı güveci görünce, "Bana rüşvet mi veriyorsun?" diyor çocuk kindar bir sesle.

"Elbette," diyorum. "Orada olan tek kişi sendin. Olan biteni bir tek sen biliyorsun."

"Bunu hemen alabilirim," diyor. "Senden istediğim her şeyi alabilirim."

"Evet, alabilirsin," diyorum. "Ama bu akıllıca olmaz."

"Nedenmiş o?" diye soruyor.

"Çünkü hiç kimse seni benim gibi dinlemez," diyorum. "Anlatacaklarını hiç kimse bilmek istemez. Ama ben istiyorum. Ne gördüğünü öğrenmek istiyorum."

Çocuk bir an tereddüt ediyor.

Geriye yaslanıp elini saçının içinde kaydırıyor. Sanırım eskiden kalma bir hareket bu, çünkü diğer bütün çocuklarınki gibi kısacık saçları var şimdi. "Pekâlâ," diyor. "Ama bu farklı bir kamptaydı. Buraya getirilmeden önce kaldığım kampta. Aynı kişi olmayabilir. Benim tanıdığım Ky'ın, senin de dediğin gibi, kelimelerle arası iyiydi.

"Nasıl kelimelerdi bunlar?" diye soruyorum.

Oğlan omuz silkiyor. "Ölüler için söylenen cinsten."

"Neye benziyorlar?" diye soruyorum.

"Pek iyi hatırlamıyorum," diyor. "Bir kılavuz hakkında."

Şaşkınlıktan gözlerimi kırpıştırıyorum. Tennyson'ın şiirinin sözlerini Ky da mı biliyordu? Ama nasıl? Derken ormanda pudriyerimi ilk defa açtığım o günü hatırlıyorum. Ky beni gördüğünü söylemişti daha sonraları. Muhtemelen arkamdan bakarken şiiri de gördü. Ya da ormanda şiiri tekrar tekrar fısıldarken ezberinde kaldı. Gülümsüyorum. Demek ikinci şiiri de paylaşıyoruz.

Indie meraklı gözlerle bir oğlana bir bana bakıyor. "Kılavuz derken neyi kastediyor?" diye soruyor.

Oğlan omuz silkiyor yine. "Bilmiyorum. Ne zaman birileri ölse, o şiiri okurdu işte. O kadar." Derken oğlan gülmeye başlı-

yor; içinde zerre neşe barındırmayan bir gülüş bu. "Ama o sözleri o gece yüzlerce kez okuması gerekmiştir herhâlde."

"O gece ne oldu ki?"

"Bir ateşleme oldu," diyor, gülmeyi keserek. "Şu ana kadar olanların en kötüsüydü."

"Hangi geceydi bu?"

Çocuk botlarına bakıyor. "İki gece önce," diyor kendisi de buna inanamıyormuş gibi. "Sanki üstünden daha uzun zaman geçmiş gibi."

"O gece onu gördün mü?" diye soruyorum. Kalbim yerinden fırlayacak gibi. Bu çocuğa bakılırsa, Ky yaşıyordu ve iki gece önce bu civarlardaydı. "Emin misin? Yüzünü gördün mü?"

"Yüzünü görmedim," diyor oğlan, "ama arkadan gördüm. O ve arkadaşı Vick bizi burada ölüme terk edip kaçtılar. Bizi ölüme terk ettikler, böylece kendi hayatlarını kurtardılar. Sadece altı kişi hayatta kalabildik. Görevlilerin beni buraya getirdikten sonra kalan beş kişiyi nereye götürdüğünü bilmiyorum. Bu kampta o geceden sağ kurtulan sadece ben varım."

Indie "Bahsettiği o mu?" diye soran gözlerle bana şöyle bir bakıyor. Çocuğun anlattığı kişi Ky'a benzemiyor; o kimseyi terk etmez. Öte yandan, umutsuz bir durumda bir şans yakalayıp, onu değerlendirmesiyle de Ky'a benziyor aslında. "Yani ateşleme gecesi kaçtı. Ve sizi..." Cümlenin gerisini getiremiyorum.

Gökyüzünün altında tam bir sessizlik hakim.

"Onları suçlamıyorum," diyor çocuk. Öfkesi yerini bitkinliğe bırakıyor. "Ben de olsam aynı şeyi yapardım. Kalabalık bir grup hâlinde kaçsaydık, yakalanırdık. Bize yardım ettiler. Silahlarımızı nasıl bir kereliğine patlar duruma getireceğimizi gösterdiler bize. Böylece en azından düşmana karşılık verebildik. Kaçtıkları gece ne yaptıklarının gayet iyi farkındalardı. Zamanlamaları harikay-

dı. O gece bizim silahlarımızla da dahil olmak üzere öyle çok insan öldü ki, toplum kim öldü kim sağ kaldı anlamadı. Ama ben gördüm. Onları kaçarken gördüm."

"Şimdi nerede olduklarını biliyor musun?" diye soruyor Indie.

"Orada bir yerde," diyor çocuk. Buradan zar zor görünen kumtaşı kaya oluşumlarını gösteriyor. "Kaldığımız köy o kayalıkların oradaydı. Ky oraya oyuk diyordu. Umutsuzluğa kapılmış olmalı. Çünkü ölümle dolu bir yer orası. Kural dışılar, akrepler, aniden gelen seller oluyor orada. Gene de..." Durup gökyüzüne bakıyor. "O çocuğu da yanlarında götürdüler. Eli. Taş çatlasa on üç yaşındadır. Grubumuzun en küçüğüydü. Çenesini bir türlü tutamazdı. Eli onların ne işine yarayacaktı ki? Neden aramızdan birini götürmediler, anlamıyorum."

Ky bu. Aynı anda hem umut, hem de hayal kırıklığı kaplıyor içimi.

"Ama onu kaçarken gördüysen, neden sen de peşinden gitmedin?" diye soruyorum.

"Çünkü giden birinin başına ne geldiğini gördüm," diyor çocuk açıkça. "Çok arkada kalmıştı. Hava gemileri onu yere indiriverdiler. Sadece üçü kaçmayı başardı." O geceyi hatırlayarak oyuğa bakıyor.

"Oyuk buraya ne kadar mesafede?" diye soruyorum.

"Epeyce var," diyor. "Elli, altmış kilometre kadar." Endişeli gözlerle bana bakıyor. "Oraya tek başına gidebileceğini mi düşünüyorsun? Dün gece yağmur yağdı. Ayak izleri bile silinmiştir."

"Bana yardım etmeni istiyorum," diyorum. "Bana tam olarak nereye gittiğini göster."

Çocuk anlamını sezmekle birlikte hiç hoşuma gitmeyen bir şekilde sırıtıyor. "Peki karşılığında ne alacağım?"

"Kanyonlarda hayatta kalmak için kullanabileceğin bir şey," diyorum. "Toplumdaki bir sağlık merkezinden çalındı. Oyuğa sağ salim ulaştığımızda sana daha fazlasını söylerim." Bu arada şöyle bir Indie'ye bakıyorum. "Benimle gelip gelmeyeceği konusunda konuşmadık ama görünüşe bakılırsa, artık bir takımız."

"Pekâlâ," diyor teklifimle ilgilenmiş görünen oğlan. "Ama tadı alüminyum folyo gibi olan artık yemekler istemiyorum bir daha." Indie şaşkınlık belirten küçük bir ses çıkartıyor ama ben çocuğun benimle neden fazla inatlaşmadığını biliyorum: O da bizimle birlikte kaçmak istiyor. Buradan kurtulmak istiyor. Ama bunu tek başına yapamaz. Tıpkı Ky'ın kampındayken yapamadığı gibi. Henüz değil. Bizim ona nasıl ihtiyacımız varsa, onun da bize öyle ihtiyacı var.

"Bir daha olmaz," diyorum. "Söz veriyorum."

"Bütün gece koşmamız gerek. Bunu yapabilir misin?"

"Evet," diyorum.

"Ben de yaparım," diyor Indie. Ona göz kırpıyorum. "Ben de geliyorum, ona göre," diyor ve bu bir soru cümlesi değil. O istediğini yapan cinsten biri. Ve bu insanın ömrühayatında bir kez görebileceği bir kaçış.

"Güzel," diyorum.

"Hava kararıp herkes uyuyunca sizi almaya gelirim," diyor çocuk. "Kendinize dinlenecek bir yer bulun. Köyün ucunda eski bir dükkân var. Dinlenmek için iyi bir yerdir. Orada kalan yemlikler sizi rahatsız etmez."

"Tamam," diyorum. "Peki ya ateşleme olursa?"

"Ateşleme olursa, bittikten sonra gelip bulurum sizi. Size el feneri verdiler mi?"

"Evet," diyorum.

"Onları yanınıza alın. Ay yolumuzu aydınlatacaktır ama ne de olsa dolunay değil."

***

Ay bütün beyazlığıyla siyah dağ sırasının üstünde beliriyor. Dağ sırasının orada olduğunu şimdi fark ediyorum. Gökyüzünde yıldızlar olmadığı için karartısını daha önce fark edebilirdim ama gözümden kaçmış. Buradaki yıldızlar Tana'dakilere benziyor, onlar gibi çoklar ve gecenin berraklığında parıl parıl parlıyorlar. "Birazdan dönerim," diyor Indie ve nereye gittiğini sormaya kalmadan gözden kayboluyor.

"Dikkatli ol," diye bağırıyorum arkasından ama çok geç. Gitmiş bile.

"Ne zaman gelirler genelde?" diye soruyor kızlardan biri. Hepimiz yerimizden kalkıp camsız pencerenin önünde toplaşıyoruz. Pencereden içeri rüzgâr giriyor ve iki pencere arasında soğuk bir akım yaratıyor.

"Hiç bilinmez," diyor bir çocuk. Yüzünde koyu bir teslimiyet var. "Hiç bilinmez." İç geçiriyor. "Geldikleri zaman kaçacak en iyi yer kilerdir. Bu köyde kiler var neyse ki. Bazılarında olmuyor."

"Ama bazıları da şansını yukarıda deniyor," diyor başka bir çocuk. "Mesela ben kilerleri sevmiyorum. Kilerdeyken doğru düzgün düşünemiyorum."

Sanki yüzyıllardır buradaymışlar gibi konuşuyorlar ama el fenerini yere indirip bakınca botlarında en fazla beş, altı çentik olduğunu görüyorum.

"Ben dışarıda duracağım," diyorum az sonra. "Bunu yasaklayan bir kural yok, değil mi?"

"Gölgelik yerde dur ve el fenerinin ışığını açma," diyor kilerlerden hoşlanmayan çocuk. "Dikkat çekmemeye çalış. Düşünsene, ya yukarıdan izliyorlarsa bizi."

"Tamam," diyorum.

Tam ben dışarı çıkarken Indie içeri giriyor ve ben derin bir nefes alıyorum. Neyse ki tekrar kaçmamış. Yanımdan geçerken, "Burası çok güzel," diyor sohbet etmek ister gibi.

Doğru söylüyor. Olan biten her şeyi unutup baktığınız zaman, güzel bir yer burası. Ay bembeyaz ışığıyla beton kaldırımları yıkıyor. O sırada çocuğu görüyorum. Gölgelik yerlerden ilerleyerek dikkatle geliyor ama ben orada olduğunu biliyorum. Kulağıma fısıldaması beni şaşırtmıyor, Indie'nin de yerinde sıçradığı falan yok.

"Ne zaman çıkıyoruz?" diye soruyorum çocuğa.

"Şimdi," diyor. "Şafak sökmeden önce yaptık yaptık, yoksa hiçbir yere gidemeyiz."

Köyün sonuna kadar çocuğun peşinden gidiyoruz; gölgelik yerlerde oradan oraya hareket eden başka karartılar da görüyorum. İnsanlar kalan zamanlarıyla değişik şeyler yapıyorlar. Kimse bizi fark etmişe benzemiyor.

"Burada kimse kaçmaya kalkışmıyor mu?" diye soruyorum.

"Pek sık değil," diyor.

"Peki ya isyan falan olmuyor mu?" diyorum köyün sonuna ulaştığımızda. "Burada kimse böyle bir şeyden bahsetmiyor mu?"

"Hayır," diyor çocuk lafı uzatmadan. "Bahsetmiyoruz." Duruyor. "Kabanlarınızı çıkarın."

Ona bakıyoruz. Kabanını çıkarıp çantasının kenarına iliştirirken hafifçe gülümsüyor. "Kabana uzun süre ihtiyacınız olmayacak," diyor. "Koşarken yeterince ısınacaksınız."

Bunun üzerine, Indie ile ben de kabanlarımızı çıkarıyoruz. Siyah standart giysilerimiz gecenin karanlığında kayboluyor.

"Beni takip edin," diyor çocuk.

Sonra koşmaya başlıyoruz.

***

Bir ya da iki kilometre ilerledikten sonra üşüyen tek yerim ellerim.

Mahalledeyken Ky'a yardım etmek için yalın ayak koşmuştum. Şimdi ise, ayaklarımda ağır mı ağır botlar olduğu hâlde, kendimi o zamankinden daha hafif hissediyorum. Hatta evdeki iz sürücünün dümdüz koşu bandında koştuğum zamankinden çok daha hafifim. İçim adrenalin ve umutla dolu; Ky'a doğru koştuğuma göre, sonsuza dek bu şekilde koşabilirim.

Durup su içiyoruz; buz gibi suyun içimden ip gibi aktığını duyuyorum. Boğazımdan mideme inerken çizdiği yolu tam olarak hissedebiliyorum. Bu soğuk geçiş içimi titretiyor, ardından mataranın kapağını kapatıyorum.

Ama çok erken yorulmaya başlıyorum.

Bir taşa takılıp düşüyorum, dikenli bir çalılığı fark ediyorum ama kenara çekilmek için çok geç oluyor. Çalılığın dişleri, dikenli tohumları kıyafetlerime ve bacaklarıma batıyor. Botlarımız kırağının üstünde çıtır çıtır sesler çıkarıyor. Yerde kar olmadığı için şanslıyız ama havada çöl soğuğu var. Öyle keskin ve inceden bir soğuk ki bu, insan susadığını bile fark etmiyor, çünkü bu havada nefes almak buz içmekten farksız.

Durup dudaklarıma dokununca kurumuş olduklarını fark ediyorum.

Peşimizden biri geliyor mu ya da karanlık havada üzerimizde uçan bir şey var mı diye kafamı çevirip bakmıyorum bile. Önümüzde dikkat edilecek yeterince şey var zaten. Ay ışığı yolumuzu yeteri kadar aydınlatsa da, karanlık yerlerden geçerken el fenerlerimizi yakma riskini göze alıyoruz.

Çocuk el fenerini açıyor ve kendine kızarak, "Kafamı kaldırmayı unuttum," diyor. Ben kafamı kaldırıp bakınca, dar geçitlerle ve keskin kayalıklardan kaçınmak için uğraşırken, yavaş yavaş geriye dönmeye başladığımızı görüyorum.

"Yoruldun," diyor Indie çocuğa. "Önden ben gideyim."

"Ben de yapabilirim," diyorum.

"Sen bekle," diyor Indie gergin ve yorgun bir sesle. "Sonunda bizi götürebilecek kadar enerjisi kalan tek kişi sen olabilirsin."

Kıyafetlerimiz dikenli sert çalılıklara takılıyor; havada hemen ayırt edilen keskin bir koku var. "Bu adaçayı olabilir mi acaba?" diyorum. Evindeyken Ky'ın en sevdiği koku?

***

Kilometreler sonra tek sıra hâlinde koşmayı bırakıyoruz ve yan yana koşmaya başlıyoruz. Böyle pek hızlı olmuyor ama birbirimize öyle çok ihtiyacımız var ki.

Hepimiz bitkin durumdayız. Her yerimiz kanıyor. Çocuk omzunu yaralamış, Indie'nin bacakları sıyrıktan geçilmiyor; bense küçük bir hendeğe düştüm ve kendimi hurdaya çıkmış gibi hissediyorum. Öyle yavaş koşuyoruz ki, buna koşmak değil, olsa olsa hızlı yürümek denir.

"Maraton," diyor Indie nefes nefese. "Bunun gibi koşulara böyle deniyor. Bunun hakkında bir hikâye duymuştum."

"Bana anlatsana," diyorum Indie'ye.

"Dinlemek istemezsin," diyor.

"İsterim." Kafamı bu yolculuğun zorluğundan ve önümüzde aşılmayı bekleyen kilometrelerden uzaklaştıracak her şeyi duymak, dinlemek isterim. Oyuğa giderek yaklaşsak da, her adım sanki bin adım atmış gibi yormaya başladı beni. Indie'nin hâlâ konuşabildiğine inanamıyorum. Çocukla benim pilimiz çoktan bitti.

"Dünyanın sonunda geçen bir hikâye bu. Bir mesaj var, yerine teslim edilmesi gerekiyor." Zar zor nefes alabildiğinden, sözleri kesik kesik çıkıyor. "İşte biri o mesajı koşarak yerine götürüyor. Onlarca kilometre koşması lazım. Aynı bizim gibi. Ve sonunda başarıyor. Mesajı yerine ulaştırıyor."

"Sonra ödül veriyorlar mı peki?" diye soruyorum, nefes nefese. "Bir uçak gelip onu kurtarıyor mu?"

"Hayır," diyor Indie. "Mesajı ulaştırdıktan sonra ölüyor."

Gülmeye başlıyorum, bu defa nefesim hepten tükeniyor. Indie de bana eşlik ediyor. "Dinlemek isteyebileceğin tarzda bir hikâye olmadığını söylemiştim."

"En azından mesaj yerine ulaşıyor ya," diyorum.

"Öyle olsa gerek," diye cevap veriyor Indie. Bana bakarken yüzünde hâlâ bir gülümseme var. Onda bana soğukluk gibi gelen şeyin aslında sıcaklık ve içtenlik olduğunu anlıyorum şimdi. Indie'nin içinde, onu böyle bir yerde bile hep canlı ve hareketli tutan bir ateş yanıyor.

Çocuk öksürüyor, sonra da yere tükürüyor. Bizden daha uzun zamandır burada. Bünyesi zayıf düşmüşe benziyor.

Konuşmayı kesiyoruz.

Oyuğa ulaşmamıza daha birkaç kilometre var. Hava daha farklı kokuyor burada. Daha önce gelen bitki ve toprak kokusu gibi temiz bir koku değil bu. Daha çok koyu bir duman kokusuna benziyor. İleri bakınca, ayın altında turunculu kırmızılı yanan korlar görüyorum.

Derken gecenin ortasında başka bir koku daha fark ediyorum: Pek iyi bilmememe rağmen, ölüm olduğunu söyleyebileceğim bir koku.

Hiçbirimiz bir şey söylemiyoruz. Ama koku bizi hiçbir şeyin yapamayacağı kadar hızlı koşturuyor. Kısa bir süre derin nefes almayı kesiyoruz.

***

Durmadan koşuyoruz. Ayaklarım her yere değdiğinde şiirin sözlerini tekrar ediyorum. Kendi sesim adeta bir başkasının sesi gibi geliyor kulağıma. Nasıl nefes aldığımı bile bilmiyorum ve şiirin sözlerini sürekli karıştırıyorum: "Ölüm ile mekânın bizi çevreleyen sınırlarından uzaklara savursa beni tufan," diyorum yanlışlıkla ama önemi yok. Kelimelerin böyle önemini yitirdiğini bilmezdim hiç.

"Bunu bizim için mi söylüyorsun?" diye soluk soluğa soruyor çocuk ve duruyor. Saatlerdir ilk defa konuşuyor.

"Biz ölü değiliz ki," diyorum. Hiçbir ölü kendini böyle bitkin hissetmez.

***

"İşte geldik," diyor çocuk. Sonra duruyor. Gösterdiği yere bakıyorum ve tutunarak aşağı inerken bizi zorlayacak bir grup kaya bloğu görüyorum. Evet, zor olacak ama imkânsız değil.

İşte başardık.

Çocuk yorgunluktan iki büklüm oluyor. Indie ile ben birbirimize bakıyoruz. Sonra ben hastalandığını düşünerek çocuğun omzuna dokunuyorum ama çocuk o anda doğruluyor.

"Hadi gidelim," diyorum, çocuğun neyi beklediğine anlam veremeden.

"Ben sizinle gelmiyorum," diyor bize. "Ben şu kanyondan gireceğim." Oyuğun başka bir tarafını işaret ediyor.

"O neden?" diyorum. "Sana güvenip güvenemeyeceğimizi nereden bilelim? Gösterdiğinin doğru kanyon olduğunu nereden bilelim?" diyor Indie.

Çocuk başını iki yana sallıyor. Ödemeyi almak için elini uzatıyor ve "Doğru olan bu," diyor. "Çabuk olun, sabah olmak üzere." Duygusuz ve heyecansız konuşması, beni doğruyu söylediğine ikna ediyor. Hem zaten yalan söyleyemeyecek kadar bitkin. "Düşman bu gece ateşlemeyi kesmeyecek ve herkes bizim kaçtığımızı anlayacak. İletişim cihazından bildirme ihtimalleri de var. Yani, kanyonlara girmek zorundayız."

"Bizimle gel," diyorum.

"Olmaz," diyor. Kafasını kaldırıp bana bakıyor. O anda koşmak için bize ihtiyacı olduğunu anlıyorum gözlerinden. Bunu tek başına yapmak onun için çok zor olacak. Ama ne olursa olsun gene de kendi yolundan gitmek istiyor. Fısıldıyor. "Lütfen."

Çantama uzanıyor ve hapların yarısını çıkarıyorum. Düzenli bir şekilde yan yana dizilmiş haplara bakıyor. Mavi. Mavi. Mavi. Mavi. Hepsi mavi.

Sonra kahkahayı basıyor.

"Mavi," diyor, bir kahkaha daha patlatarak. "Hepsi mavi." Sonra, çocuk sanki mavi sözcüğünü söyleyerek mavi rengini çağırmış gibi, bir de bakıyoruz ki sabah oluyor.

"Birazını al," diyorum, yanına yaklaşarak. Kısacık saçlarının uçları kırağı tutmuş; kirpiklerinde bile kırağı var. Tir tir titriyor. Kabanını üstüne giyse iyi olacak. "Birazını al," diyorum tekrar.

"Yo, olmaz," diyor, elimi iterek. Haplar yere düşülüyor. O anda feryadı basıyor ve hapları almak için dizlerimin üstüne çöküyorum.

Çocuk bir an duraksıyor. "Belki bir ya da iki tane alırım," diyor. Elini hızla uzattığını görüyorum. Hap paketini kapıyor ve

içinden iki tane alıyor. Onu durdurmaya kalmadan, geri kalan hapları yüzüme atıp koşmaya başlıyor.

"Ama başka haplarım da var," diye bağırıyorum arkasından. Ne de olsa buraya kadar gelmemize yardım etti. Sakinleşmesi için bir yeşil hap verebilirdim ona. Ya da bir kırmızı hap, yanan köyün yanından geçerken arkadaşlarının ölüm kokusunu aldığını unutması için. Ona her ikisinden de verebilirim. Tekrar bağırmak için ağzımı açtığım sırada çocuğun adını bilmediğimizi fark ediyorum.

Indie yerinden bile kıpırdamıyor.

Indie'yi dürterek, "Onun peşinden gitmeliyiz," diyorum. "Hadi."

"On dokuz numara," diyor Indie usulca. Indie'nin bakışlarını takip edip de kaya bloklarının ilerisine bakana kadar ne kastettiğini anlamıyorum. Kaya bloklarının arkası görünüyor artık: Oyuk yeterince yakınımızda ve onu ilk defa aydınlıkta görüyoruz.

"Ooo," diyorum fısıltıyla. "Oooo."

Dünya burada değişiyor.

Önümde kanyonlar, dar boğazlar ve yarıklarla dolu uzun bir vadi var. İnişli çıkışlı, yer yer gölgelik, yer yer aydınlık bir vadi. Kırmızı, mavi ve biraz da yeşille bezeli. Indie doğru söylüyor. Hava aydınlandıkça, sivri kayalıkları ve ağzı açık kanyonları daha iyi görebiliyorum. Ve oyuk bu hâliyle gerçekten de Xander'ın bana verdiği resmi hatırlatıyor.

Tek farkla ki, oyuk gerçek.

Dünya sandığımdan çok daha büyük bir yermiş meğer.

Oyuğa inip de, onun kilometrelerce uzayan dağlarına ve vadilerine, uçurumlarına ve kovuklarına dalarsak eğer, tamamen gözden kayboluruz. Öyle küçülürüz ki, adeta yok oluruz.

Birden *ikinci okul*da yaşadığım bir şey geliyor aklıma. Biz daha uzmanlaşmaya başlamadan önce, bize kemiklerimizin ve bedenlerimizin grafiklerini gösterir ve ne kadar kırılgan olduğumuzu, toplum olmadan nasıl da hastalanıp, kırılıp dökülebileceğimizi anlatırlardı. Hatırlıyorum da, o grafiklerde beyaz kemiklerimizin içinin kırmızı kanla ve ilikle dolu olduğunu görünce "İçimde bunun olduğunu bilmiyordum," diye düşünmüştüm.

Şimdi de, dünyanın içinde bunların olduğunu bilmediğimi düşünüyorum. Oyuk, üzerinde göz alabildiğine uzanan gökyüzü kadar engin ve bitimsiz görünüyor.

Ky gibi biri için saklanabilecek harika bir yer burası. Eli kulağında olan topyekûn bir isyan ancak böyle bir yerde saklanabilir. Yüzümde bir gülümseme beliriyor.

"Bekle," diyorum Indie kaya bloklarının üstünden oyuğa girmek üzere harekete geçince. "Birkaç dakikaya kalmaz güneş doğar." Açgözlüyüm; bu manzarada bir de güneşin doğuşunu izlemek istiyorum.

Indie başını iki yana sallıyor. "Hava aydınlanmadan oyuğa girmemiz gerek."

Doğru söylüyor. Uzaklaştıkça giderek küçülen çocuğa bakıyorum son bir kez; sandığımdan daha hızlı ilerliyor. Gitmeden önce ona bir teşekkür edebilseydim keşke.

Indie'nin peşinden aşağı iniyorum; iki gün önce Ky'ın girdiğini umut ettiğim kanyondan içeri dalıyoruz. Toplumdan, Xander'dan, ailemden ve tanıdık, bildik hayatımdan uzaklaşıyorum. Uzaklaşıyorum işte; bizi buraya getiren çocuktan, şu koca toprak parçasını aydınlatarak, gökyüzünü maviye, kayaları kızıla boyayan şu ışıktan, bizi öldürtebilecek olan ışıktan.

On Birinci Bölüm
KY

Kanyonda devriyeler olmalı. Babamın buraya ilk geldiğinde yaptığı gibi kontrol noktalarında duracağımızı ve takas karşılığında bize yol vermelerini isteyeceğimizi sanmıştım. Oysa kimsenin gelip gittiği yok. Sessizlik insanı ilk başta huzursuz ediyor. Derken oyuğun hayatla dolu olduğunu kavramaya başlıyorum. Kara kargalar havada daireler çizerek, kanyona keskin seslerini gönderiyorlar. Yerde kır kurdu, tavşan ve karaca dışkıları var. Su içmeye gittiğimiz bir akarsuyun kenarından küçük gri bir tilki fırlayıveriyor. Küçük bir kuş, ortasında uzun ve siyah bere olan bir ağaçta kendine sığınacak yer arıyor. Ağaç sanki üzerine bir yıldırım düşmüş de, sonra yanığın etrafından yeniden yeşillenmiş gibi görünüyor.

Gene de insandan eserden yok.

Kural dışıların başına bir şey mi geldi yoksa?

Biz kanyonda ilerledikçe akarsu daha da genişliyor. Akarsuyun kenarındaki pürüzsüz, yuvarlak kayaların üstünden yürütüyorum bizi. Çünkü onların üstünden yürüdüğümüz takdirde, arkamızda olabildiğince az ayak izi bırakmış oluruz. "Yazları elime bir baston alır, nehrin ortasına kadar girerdim," derdi babam.

Ne var ki su şu anda içinden yürünemeyecek kadar soğuk. Kenarında buz tabakası bile oluşmuş. Etrafıma bakıyor ve babamın yazları burada neler gördüğünü merak ediyorum. Şimdi çıplak olan bodur ağaçlar o zaman yemyeşil yapraklarla dolu oluyordur ya da artık çölde ne kadar yapraklanırsa o kadar yapraklanıyordur. Güneş bütün sıcaklığıyla bastırıyor ve babam ayaklarını buz gibi suya sokup serinliyordur. Onun ayaklarını suya soktuğunu sezen balıklar hemen uzaklaşıyordur.

***

Kanyona indiğimizin üçüncü sabahı yerleri kırağı kaplamış hâlde buluyoruz. Ateş yakmak için hiç çakmak taşı bulamıyorum etrafta. Kabanlarımız olmasa bu soğukta kesin donarız.

"Hiç değilse toplum bize bu kabanları vermiş. Hayatımda hiç bu kadar sıcak tutan kabanım olmadı," diyen Eli sanki hislerime tercüman oluyor.

Vick de onunla aynı fikirde. "Hemen hemen ordu kalitesinde kabanlar," diyor. "Toplum bunları neden bize verip de ziyan ediyor, anlamış değilim."

Onların konuşmasını dinlerken, aklımın bir köşesinde beni rahatsız eden şeyin ne olduğunu fark ediyorum: Bu kaban işinde bir terslik var.

Kabanımı üstümden çıkarıyorum. Rüzgâr içimi titretiyor ama ben ellerimin titremesine engel olarak yerden keskin bir akik taşı alıyorum.

"Ne yapıyorsun sen?" diye soruyor Vick.

"Kabanımı kesiyorum."

"Bunu neden yaptığını söyler misin lütfen?"

"Şimdi göreceksiniz." Kabanı bir hayvan postu gibi yere serip kesiyorum. "Toplum hiçbir şeyi boşa harcamayı sevmez,"

diyorum. "Yani bunları bize vermelerinin de bir nedeni var." Kumaşın üst tabakasını kaldırıp çıkarıyorum.

Kabanın dolgu malzemesinin içi, kimi kırmızı, kimi mavi olan su geçirmez kablolarla damar damar olmuş.

Vick küfrederek, kabanını parçalamaya yelteniyor. Elini tutup onu durduruyorum. "Bekle bir dakika. Niyetlerinin ne olduğunu henüz bilmiyoruz," diyorum.

"Büyük ihtimalle izimizi sürüyorlar," diyor Vick. "Toplum şu an nerede olduğumuzdan haberdar olabilir."

"Bu doğru, yine de ben şuna bakarken siz kabanınız üstünüzde ısınmaya devam edebilirsiniz." Babamın nasıl yaptığını gözümün önüne getirerek kabloları çekiyorum. "Kabanların içinde bir ısıtma mekanizması var," diyorum. Bu bağlantıyı tanıyorum. Kabanlar o yüzden bu kadar iyi ısıtıyor."

"Peki başka ne işe yarıyor?" diye soruyor Vick. "Bizi neden sıcak tutmak istesinler ki?"

"Kabanlarımızı çıkarmayalım diye," diyorum. Isıtma mekanizmasının kırmızı hattıyla paralel ilerleyen mavi kablo ağma bakıyorum. Kabanın yakasından başlayan mavi teller bileklere kadar uzanıyor. Bu mavi kablo ağı sırtı, gövdenin ön kısmını, kenarlarını ve koltuk altlarını içine alıyor. Kalbe yakın bir yerde mikro kart büyüklüğünde küçük, gümüş rengi bir disk var.

"Neden?" diye soruyor Eli.

Ben gülmeye başlıyorum. Elimi kabandan içeri sokup mavi kabloları diskten söküyor ve kırmızı kablo hattından dikkatle ayırıyorum. Isınma mekanizmasını bozmak istemiyorum, çünkü bu hâliyle epey işe yarıyor. "Çünkü," diyorum Eli'ye, "biz onların umurunda bile değiliz. Tek taptıkları şey veri." Gümüş rengi diski çıkarıyor, şöyle bir kaldırıp bakıyorum. "Bahse girerim, kalp atış hızımız, sıvı alım düzeyimiz ve ölüm anımız gibi şeyleri

kaydediyordur bu. Ve hazır biz köydeyken öğrenmek istedikleri ne varsa işte. Bizi sürekli izlemek için kullanmıyorlar bunları. Ama biz öldükten sonra verilerimizi topluyorlar."

"Kabanlar her zaman yanmıyor," diyor Vick.

"Hem yansalar bile, diskler ateşe dayanıklı," diyorum. Ardından gülmeye başlıyorum. "Demek onların işini zorlaştırıyormuşuz," diyorum Vick'e. "Gömdüğümüz onca kişiyi düşününce." Görevlilerin sırf kabanlarını alabilmek için o cesetleri topraktan geri çıkardığını düşünürken yüzümdeki tebessüm kayboluyor.

"Suya attığımız çocuğu hatırla," diyor Vick. "Onu bırakmadan önce görevli kabanını çıkarmamızı söylemişti."

"Madem bizi zerre umursamıyorlar, o hâlde verilerimizi neden umursasınlar ki?" diye soruyor Eli.

"Ölüm," diyorum. "Tam olarak alt edemedikleri tek şey ölüm. Onun hakkında daha fazla şey bilmek istiyorlar."

"Yani biz patır patır ölürken, onlar da nasıl ölünmeyeceğini öğreniyorlar," diyor Eli. Sanki sadece kabanları değil de, başka bir şeyi daha düşünüyormuş gibi uzaktan geliyor sesi.

"Bizi neden durdurmadılar, merak ediyorum," diyor Vick. "Haftalardır ceset gömüp duruyoruz."

"Bilemiyorum," diyorum. "Belki ne kadar devam edeceğimizi merak etmişlerdir."

Kısa bir süre hiçbirimizden ses çıkmıyor. Toplumun bir nevi iç organları olan mavi kabloları birbirine dolayıp bir kayanın altına bırakıyorum. "Sizin diskinizi de çıkarmamı ister misiniz?" diye soruyorum. "Fazla vakit almaz."

Vick kendi kabanını uzatıyor. Artık mavi kabloların yerini bildiğime göre, kabanı keserken daha dikkatli olabilirim. Sadece

birkaç ufak delik açıyor ve mavi kabloları çekerek dışarı çıkarıyorum. Diski alabilmek için bir tane de kalp hizasına delik açıyorum.

"Kendi kabanını nasıl toparlayacaksın?" diye soruyor Vick titreye titreye kendi kabanını giyerken.

"Böyle giymek zorundayım, daha sonra bir yolunu bulup tamir ederim." Yakınımızda gövdesinden çam reçinesi süzülen bodur bir çam ağacı var. Reçineden biraz alıp, kabamın yırtık kenarlarını yapıştırmak için kullanıyorum. Reçinenin keskin ve topraksı kokusu tepedeki uzun çam ağaçlarını hatırlatıyor bana. "Kırmızı kabloların kopmamasına özen gösterdiğim müddetçe yeteri kadar ısınırım."

Eli'nin kabanını almaya yelteniyorum ama o beni durduruyor. "Hayır," diyor. "Böyle iyi. Ben rahatsız olmuyorum."

"Tamam," diyorum şaşırarak ama onu anlıyorum galiba. O küçücük disk bizi ölümsüzlüğe ulaştırabilecek en yakınımızdaki şey. İdeal vatandaşlara tanınan doku numunesi depolama hakkı kadar iyi olmasa da, toplum yeterli teknolojiye ulaştığında bir gün yeniden hayata gelmek için iyi bir şans bu.

Bir gün ölümsüzlüğü bulacaklarını hiç sanmıyorum. İnsanları hayata geri döndürmeye toplumun bile gücü yetmez. Ama verilerimizin toplumda sonsuza dek yaşadığı doğru; toplum bu umudu sürgit kılmak için ihtiyaç duyuyor bu verilere. İsyanın kılavuz efsanesine ihtiyaç duyması gibi bir şey bu.

İsyanı ve liderini çok uzun zaman önce tanıdım.

Ama bunu Cassia'ya hiç anlatmadım.

O gün tepede ona Sisifus'un hikâyesinden bahsederken az kalsın anlatacaktım. Ama isyanın uyarladığı versiyonu değil, en sevdiğim versiyonu. Cassia ve ben o koyu yeşil ormanda duruyor-

duk. İkimizin ellerinde de kırmızı flamalar vardı. Hikâyeyi anlatmayı bitirmiştim ve başka şeyler söylemek üzereydim. Sonra Cassia bana gözlerimin ne renk olduğunu sordu. İşte o anda fark ettim ki, iki kişinin birbirini sevmesi, her şeyden daha tehlikeli bir isyana benziyor.

Hayatım boyunca Tennyson'ın şiirinin çeşitli yerlerini duydum. Ama Oria'dayken, Tennyson'ın kelimelerinin Cassia'nın dudaklarından döküldüğüne şahit olunca o şiirin isyanla ilgili olmadığını fark ettim. Şair bu şiiri isyan için yazmamıştı; toplumun kurulmasından çok uzun zaman önce yazmış olmalıydı. O şiir Sisifus hikâyesiyle yaşıttı. İsyan, toplumdan, hatta şiirin onlara ait olduğunu iddia eden babamın neslinden bile çok öncesine dayanıyordu bu şiirin geçmişi.

Oria'da her gün aynı işleri yaparak vakit geçirirken, ben de hikâyede değişiklik yaptım. İnsanın aklındaki düşüncelerin her şeyden daha önemli olduğuna karar verdim.

Bu yüzden, ne Tennyson'ın şiirini daha önce nasıl duyduğum hakkında ne de isyan hakkında tek kelime anlatmadım ona. Neden mi? Toplum zaten bir yolunu bulup ilişkimizin içine sızmaya çalışıyordu. Bir de başkalarının girmesine gerek yoktu. Birbirimizle paylaştığımız şiirler ve hikâyeler, biz onlara ne anlam vermek istersek o anlama geliyordu. Kendi yolumuzu kendimiz çizebilirdik.

***

Nihayet kural dışıların izine rastlıyoruz: Tırmanmak için kullandıkları bir yer görüyoruz. Sarp kayalığın dibinde küçük mavi parçacıklar var. Daha yakından bakmak için eğiliyorum. Bir an için, güzel bir böcek türünün ezilmiş kabukları gibi görünüyorlar gözüme. Ayaklarımızın altında maviye çalan lekeli bir eflatun rengindeler. Ezilip kırmızı çamura karışmışlar.

Derken bunların kayalığın yanındaki ağaçta yetişen ardıç meyvesi olduğunu anlıyorum. Yere düşmüşler ve birilerinin botları altında ezilmişler. Sonra yağmur ayak izlerini silmiş, böylece sadece belli belirsiz çentikler kalmış. Elimi kayalıklardaki oyukların içine sokup, kural dışıların tırmanış aletlerini geçirdiği delikleri yokluyorum. İpleri almışlar.

On İkinci Bölüm
CASSIA

Yürürken, Ky'ın buradan geçmiş olduğunu gösterecek bir iz arıyor gözlerim. Fakat en ufak iz bulamıyorum. Ne bir ayak izi, ne de insan yaşamına ait bir iz var burada. Ağaçlar bile küçük ve bodur. Bir tanesinin gövdesinin tam ortasında uzanan siyah, belirgin bir yara var. Ben de onun gibi yaralı hissediyorum kendimi. Bizimle birlikte oyuğa kaçan çocuk son zamanlarda yağan yağmurlardan bahsetmişti ama ben gene de Ky'dan bir iz bulabilirim diye umut ediyordum.

Burada bir de isyanın izini bulmayı umut ediyorum. Tam ağzımı açıp, Indie'ye isyan hakkında bir şey duyup duymadığını soracağım ki, bir şey beni durduruyor ve sormaktan vazgeçiyorum. Bir isyanın izlerinin nasıl olmasını bekliyorsam artık, neyse.

Küçücük bir çay var. Hem öyle küçük ki, Indie'yle mataralarımızı aynı anda içine koyunca neredeyse kayboluyor. Oyuğun sonuna ulaştığında da ya kuruyor ya da tamamen yerin altına akıyordur. Karanlıkta zar zor ilerlerken, çayın nereden başladığını fark etmemiştim. Sonra bir de baktım ki, bir çay. Küçük kumsallarda, irili ufaklı ağaç dalları var: başka bir zaman, daha büyük bir nehrin sürüklediği kemik kadar kuru dallar. Bu çayın yukarıdan nasıl göründüğünü merak etmekten alıkoyamıyorum kendi-

mi: *Yüz Elbise* seçeneklerinden birinin içinden çekilivermiş gibi görünen parlak gümüş rengi bir ip, oyuğun o engin kızıllığının ortasında kıvrıla kıvrıla uzanıyor gibi görünüyordur herhâlde.

Yukarıdan bakınca Indie'yle ben de seçilemeyecek kadar küçük görünüyor olmalıyız.

"Sanırım yanlış kanyondayız," diyorum Indie'ye.

Indie önce cevap vermiyor; yerden gri ve hassas bir şey almak için eğilmiş. Onu dikkatle avucunda tutup bana gösteriyor.

"Eski bir yaban arısı kovanı," diyor, kovanın birbirinin etrafında dönen incecik halkalarına bakarak.

"Deniz kabuğuna benziyor." Indie çantasını çıkarıp, terk edilmiş kovanı özenle içine koyuyor. "Buradan çıkmak ister misin?" diye soruyor. "Başka bir kanyona gitmek ister misin?"

Duraksıyorum. Neredeyse yirmi dört saattir hiç durmadan yürüyor, koşuyor, tırmanıyoruz ve yiyeceğimiz tükendi. Oyuğa yaptığımız uzun koşudan sonra gücümüzü toplamak için iki günlük payımızı yedik. Mavi hapları da bu kanyondan geri dönmek için harcamak istemiyorum, hele hele de yolun sonunda beni neyin beklediğini bilmezken.

"Sanırım ilerlemeliyiz," diyorum. "Belki az sonra bir izine rastlarız onun."

Indie başını sallayıp, çantasını yükleniyor ve yürürken hep elinde taşıdığı bıçak keskinliğindeki iki taşı çıkarıyor. Ben de aynı şeyi yapıyorum. Burada bir kural dışının izine rastlamasak da, bolca hayvan izi var.

Ölü ya da diri, ihlalci ya da kural dışı, görevli ya da asi, en ufak bir insan izine rastlamıyoruz.

***

O gece karanlıkta oturmuş, şiirimin üzerinde çalışıyorum. Arkada bıraktıklarımı düşünmekten bir nebze alıkoyuyor bu beni.

Bir dize daha yazdım.

Sana uçmak için bir yol bulamayınca ben de bu kayalıkları arşınladım.

Öyle çok başlangıç yaptım ki bu şiire. Ky'ı henüz bulmamış olmamın bir bakıma iyi olduğunu söylüyorum kendi kendime, çünkü onu gördüğüm zaman kulağına ne fısıldayacağımı, hangi sözcüklerin ona vermek için en iyisi olduğunu bilmiyorum hâlâ.

Indie sonunda konuşuyor. "Karnım acıktı," diyor. Sesi yaban arısı kovanı gibi boş ve derinden geliyor.

"İstersen sana mavi hap verebilirim," diyorum ona. Mavi hap almak konusunda ben neden bu kadar isteksizim bilmiyorum, çünkü Xander tam da bu gibi durumlarda kullanmam için vermişti onları bana. Belki de, pusulayı takas ettiğim için, Ky'ı gördüğümde ona verebilecek bir şey olsun istiyorum elimde. Belki de büyükbabamın yeşil hap hakkındaki sözleri yankılanıyor kafamda: "Onsuz idare edebilecek kadar güçlüsün sen."

Indie keskin ve şaşkın bakışlarla bana bakıyor.

O an aklıma bir fikir geliyor ve hemen el fenerimi çıkarıyorum. Fenerin ışığını etrafa tutuyorum ve daha önce görüp de hafızama kazıdığım bir şey çarpıyor gözüme: bir bitki. Annem bana birçok bitkinin tam adını öğretmediyse de, zehirli olduklarını nereden anlayabileceğimi öğretti. Bu bitki zehirliymiş gibi görünmüyor. Zaten dikenleri de, içinde koruyacak bir meyvesi olduğunu gösteriyor. Kenarları mor olan etli ve yeşil bir bitki bu. Bizim oradaki bitkiler kadar gür ve sulu görünmüyor ama buradaki çoğu bitkinin olduğu gibi kışın etkisiyle bir deri bir kemik

de kalmamış. Bu bitkilerin bazılarının çıplak dallarında küçük gri kozalar asılı kalmış; kelebeklerden hatıra.

Bitkinin geniş, dikenli yapraklarından birini dikkatle çekerken, Indie bana bakıyor. Sonra da yanıma çömelip benim yaptığımı yapıyor. İkimiz de taştan bıçaklarımızı özenle kullanarak dikenleri sıyırıyoruz. Bu fazla uzun sürmüyor ama ikimizin de elinde derisi yüzülmüş, küçük, grili yeşilli birer bitki parçası kalıyor.

"Sence zehirli midir?" diye soruyor Indie.

"Emin değilim," diyorum. "Ama sanmam. Gene de önce ben deneyeyim."

"Olmaz," diyor Indie. "İkimiz de küçük birer ısırık alalım bakalım, ne oluyor."

Bir dakika boyunca hiçbir şey yapmadan çiğniyoruz. Hayatım boyunca yediğim yiyeceklerin, yani toplum yiyeceklerinin hiçbirine benzemiyor tadı. Gene de açlığı köreltmeye yetiyor. Biri içimi açıp bakacak olsa, kemikler sayesinde değil, kuru, tel tel kas lifleri; buradaki kavruk ağaçları ayakta tutan kabuklara benzeyen kas lifleri sayesinde ayakta duran bir kız bulabilir.

Aradan birkaç dakika geçip de bir şey olmadığını görünce ikimiz de birer ısırık daha alıyoruz. Aklıma kafiyeli bir şeyler geliyor, yazıyorum ama sonra siliyorum.

"Ne yapıyorsun?" diye soruyor Indie.

"Bir şiir yazmaya çalışıyorum."

"*Yüz Şiir*'den biri mi?"

"Hayır. Bu yeni. Kendi kelimelerimle yazdığım bir şiir."

"Yazı yazmayı nereden öğrendin?" diye soruyor. Ardından biraz daha yaklaşıp kuma yazdıklarıma bakıyor merakla.

"O öğretti," diyorum. "Aradığım çocuk."

Indie susuyor, bu arada benim de aklıma başka bir dize geliyor.

Ellerin ellerimde, harfleri gösteriyor bana.

"Sen neden ihlalci oldun?" diye soruyor Indie. "Ailende ihlalci olan ilk nesil misin?"

Tereddüt ediyorum, çünkü Indie'ye yalan söylemek istemiyorum. Ama sonra fark ediyorum ki, artık yalan söylemiyorum ona. Toplum kaçtığımı anlamışsa, zaten kesin ihlalci statüsüne geçmişimdir. "Evet," diyorum. "Öyleyim."

"Öyleyse sen bir şey yapmış olmalısın, öyle mi?" diye soruyor. "Yeniden sınıflandırılmama yol açtım." Bu bilgi de ya doğru ya da yakın zamanda doğru olacak. Statüm değişecek olursa, bu ailem yüzünden olmayacak."

"Annem bir sandal yapmıştı," diyor Indie, bir yandan da elindeki bitkiden bir ısırık daha alıyor. "Yaşlı bir ağaçtan yontmuştu sandalı. Senelerce onu yapmak için uğraştı. Sonra da onunla kaçtı ama görevliler onu bir saat içinde buldular." İç geçiriyor. "Onu bulup kurtarmışlar. Bize söylediklerine göre, annem sandalı sadece denemek istemiş ama yanlışlıkla açılmıştı. Hatta bu yüzden kendisini zamanında bulup kurtardıkları için görevlilere minnettar kalmıştı."

Karanlığın içinde nereden geldiğini anlamadığım tuhaf bir ses duyuyorum: hafif bir hareketten kaynaklanan, hışırtı gibi bir ses bu. Neyse ki, sesin Indie'den geldiğini anlamam fazla zaman almıyor; boş arı kovanını elinde çevirip duruyor konuşurken.

"Hiç suya yakın bir yerde yaşamadım," diyorum. "Ya da okyanusa."

"Su insanı kendine çağırır," diyor Indie usulca. Bunu derken ne kastettiğini sormama fırsat bırakmadan ekliyor. "Daha sonra, görevliler gidince annem babama ve bana gerçekte olanları

anlattı. Asıl niyetinin gitmek olduğunu söyledi. Anlattığına göre, en kötü tarafı da daha kıyı bile gözden kaybolmadan onu yakalamalarıydı."

O anda sanki okyanusun ya da denizin kıyısında oturuyormuş gibi hissediyorum kendimi. Derken birden bir şey, bir bilgi dank ediyor kafama. Suyun üstündeki sandalda duran kadını görebiliyorum adeta; gökyüzü ve denizden başka hiçbir şey görmeden uzaklara sürükleniyor. Uzaklaşmanın verdiği rahatlamayla kıyıya bakıp, derin bir soluk alışını bile duyar gibi oluyorum. Keşke istediği kadar uzaklaşabilseydi.

"Görevliler annemin bize tüm bunları anlattığını öğrenince, hepimize kırmızı hap verdiler," diyor Indie sessizce.

"Aaa," diyorum. Kırmızı hapı aldıktan sonra ne olduğunu biliyormuş gibi mi davransam? Unutmak için ha?

"Ama ben unutmadım," diyor Indie. Artık hava Indie'nin gözlerini bile göremeyeceğim kadar karanlık olsa da, şu anda bana baktığını anlayabiliyorum.

Kırmızı hapların insan üzerinde ne etki yaptığını bildiğimi sanıyor olmalı. O da Ky ile Xander gibi. Kırmızı hapa bağışıklığı var.

Acaba onlar gibi daha kaç kişi vardır? Ben de onlardan biri miyimdir acaba?

Mavi hapların arasında duran kırmızı hapın beni bazen cezbettiği olmuştur; tıpkı Ky'ı götürdükleri o sabah olduğu gibi. Ama şimdi unutmak istediğim için değil, bilmek istediğim için cezbediyor beni kırmızı hap. Benim de bağışıklığım var mıdır acaba?

Gelgelelim bağışık olmama ihtimali var ve şu an unutmak için iyi bir zaman değil. Hem kırmızı hapa daha sonra da ihtiyacım olabilir.

"Gitmeye kalkıştığı için ona kızdın mı?" diye soruyorum, Xander'ı ve benim onu terk etmem konusunda söylediklerini hatırlayarak. Bu sözler daha ağzımdan çıkar çıkmaz söylediğime pişman oluyorum. Neyse ki Indie alınmıyor.

"Hayır," diyor. "Bizim için geri dönmeyi planlıyordu hep."

"Anladım," diyorum. Bir an ikimiz de konuşmuyoruz. Bram'le birlikte botanik bahçesinin o küçük havuzunun yanında oturup annemi bekleyişimiz geliyor birden aklıma. O gün Bram havuza bir taş atmak istemişti ama gören olursa başının belaya girebileceğini biliyordu. Bu yüzden de durdu. Etrafa bakındı. Tam ben onun cesaretini kaybettiğini düşünürken, kolunu kaldırdı ve taşı fırlattı. Taş suyu halka halka dalgalandırdı.

Bu defa taşı ilk atan Indie oluyor. "Annem deniz aşırı bir yerde bir isyan çıktığını duymuş. Gidip isyanın nerede olduğunu bulmak istiyordu, sonra da bizi almak için dönecekti zaten."

"İsyanı ben de duydum," diyorum, heyecanıma engel olamadan. "Benim duyduğum isyanın adı ayaklanma."

"Bizim duyduğumuzun aynısı," diyor Indie sabırsızlanarak. "Biri anneme, onun her yere yayıldığını söylemiş. Olsa olsa bu oyuk gibi bir yerde başlar böyle bir şey."

"Bence de," diyorum. Toplumun haritalarının üstüne yayılmış yarı saydam bir kâğıt geliyor gözümün önüne; toplumun hiç bilmediği ya da bizim görmemizi istemediği yerleri gösteren işaretler var üstünde.

"Şu kılavuz denen lidere inanıyor musun?" diye soruyorum Indie'ye.

"Evet," diyor Indie. Derken her zamanki sert ses tonundan çok farklı olan yumuşacık bir sesle bir şey okuyor, afallıyorum:

Güneş her gün geçip gidiyor gökyüzünden
Ve gecenin kapısından içeri giriyor

Her gece ta yükseklerde yanıyor yıldızlar
Dünyanın tepesinde ve bir kez daha parlıyorlar

Onun kayığı her gün uçarak
Ve aşarak dalgaları, kıyıya gelebilir.

"Bunu sen mi yazdın?" diye soruyorum. İçimde ani bir kıskançlık dalgası kabarıyor. "Bu, *Yüz Şiir*'den biri değil, biliyorum."

"Ben yazmadım. Hem zaten şiir değil," diyor Indie kendinden emin bir edayla.

"Kulağa şiir gibi geliyor ama," diyorum.

"Yo."

"Peki nedir o zaman?" diye soruyorum. Indie'yle tartışmanın boşuna olduğunu çabuk öğrendim.

"Eskiden annem ben her gece yatmadan önce bunu söylerdi bana," diyor Indie. "Ben aklım erene dek büyüyüp de sorunca, annem bana kılavuzun isyana öncülük edecek kişi olduğunu söylemişti. Annem onun bir suyu aşıp gelecek bir kadın olacağına inanıyordu."

"Ooo," diyorum şaşkınlıkla. Bense kılavuzun hep gökyüzünden geleceğini düşündüm. Ama Indie haklı olabilir. Aklıma Tennyson'ın şiiri geliyor yine. Onda da sudan bahsediliyor.

O sırada Indie'nin de aklından aynı şey geçiyor. "Şu koşarken okuduğun şiir var ya," diye söze başlıyor. "O şiiri daha önce hiç duymamıştım, ama kılavuzun sudan gelebileceğinin bir kanıtı. Kum tepesi denizin sığ yerlerindeki kumluk yükseltilere denir. Kılavuz da gemiyi sağ salim limana getiren kişidir."

"Kılavuzlar hakkında pek bir şey bilmiyorum," diyorum, ki bu doğru. Gene de isyanın lideri hakkında kendime göre umutlarım var ve Indie'nin kafasındakilere pek uymuyorlar. Buna rağmen ikimizin aklında hemen hemen aynı fikir var. Arşivcinin bana verdiği hikâyede kılavuzun sürekli değiştiği söyleniyor. Bu durumda ikimizin söylediği de doğru olabilir. "Ama bence bunun bir önemi yok. Kılavuz bir kadın ya da erkek olabilir, sudan ya da havadan gelebilir. Öyle değil mi sence de?"

"Öyle," diyor Indie muzaffer bir sesle. "Biliyordum. Senin sadece bir çocuğu değil, başka bir şeyi daha aradığını biliyordum."

Tepemizde uzanan, parlak ve göz alıcı yıldızlarla dolu dar gökyüzü koridoruna bakıyorum. Bütün bu olanlar gerçek mi? Oria'dan buraya uzun yol geldim. O anda ani bir sevinç ve şaşkınlıkla gene de yeterince uzun yol gelmiş sayılmam daha, diyorum içimden.

"Kanyondan tırmanarak çıkabiliriz," diyor Indie usulca. "Tepeye çıkar, sonra da başka bir kanyona inmeye çalışırız." Sonra el fenerini açıyor ve kanyonun bir ucundan diğer ucuna kadar tutuyor. "Tırmanmayı biliyorum. Benim yaşadığım eyalette yaşayanlar tırmanmayı öğrenirler. Yani Sonoma'da. Yarın kendimize tırmanmak için uygun bir yer bulabiliriz; duvarların bu kadar yüksek ve dik olmadığı bir yer."

"Ben daha önce hiç böyle bir yerden tırmanmadım," diyorum. "Sence yapabilir miyim?"

"Yeterince dikkatli olursan ve aşağı bakmazsan, evet," diyor Indie.

Aramızda bir sessizlik oluyor. Bu esnada, ben de kafamı kaldırıyorum ve şu kadarcık gökyüzünün bile Oria'da görüp görebileceğimden daha çok yıldızla dolu olduğunu fark ediyorum. Bu da her nedense burada henüz görmediğim daha birçok şey

olduğu umudunu veriyor bana. Annemle babam için, Bram için, Xander için, Ky için umutlanıyorum. "Deneyelim bakalım," diyorum Indie'ye.

"Çok geçmeden bir yer buluruz," diyor Indie. "Yani hava aydınlanmadan. Güpegündüz geçmek istemiyorum diğer kanyona."

"Ben de öyle," diyorum ve kuma bir başlangıç dizesi yazıyorum. İlk defa ikinci dize de geliyor peşinden:

Karanlığa tırmanıyorum senin için

Yoksa yıldızların arasında mı bekliyorsun beni?

On Üçüncü Bölüm
KY

Kanyonun yan duvarları siyah ve turuncu. Yanmaya başlayıp da, sonra taşa dönüşmüş bir ateş gibi. "Burası çok derin," diyor Eli, şaşkınlıkla yukarı bakarak. Gerçekten de, kanyonun bu noktasında duvarlar hayatımda gördüğüm bütün binalardan, hatta tepeden bile daha yüksek. "Sanki devin biri yeryüzünden parçalar kesmiş de, bizi içine koymuş gibi."

"Öyle," diyorum. Oyuğun içindeyken yukarıdan bakınca asla göremeyeceğiniz nehirler, mağaralar ve kayalarla karşılaşırsınız. İnsanın kendi bedeninin işleyişine bakacak, kendi kanının akışını seyredecek, kalbinin atışını dinleyecek kadar kendine yaklaşması gibi bir şey bu.

"Merkezde hiç böyle bir şey yok," diyor Eli.

"Sen merkezden misin?" diye Vick'le soruyoruz aynı anda.

"Orada büyüdüm," diyor Eli. "Başka bir yerde yaşamadım hiç."

"Orada kendini yalnız hissetmiş olmalısın," diyorum, Eli'nin yaşlarındayken Oria'ya götürüldüğümde kendimi nasıl acayip bir yalnızlığın içinde bulduğumu anımsayarak. Bu yalnızlığı acayip yapan, çok fazla insanın olmasıydı.

"Kural dışılar burada nasıl tıkılı kalıyorlar?" diye soruyor Eli.

"Toplumun yeni kurulduğu zamanlarda, asıl kural dışılar kural dışı olmayı seçenlerdi," diyorum Eli'ye. Sonra bir şey daha geliyor aklıma. "Oyukta yaşayanlar da kendilerine kural dışı demiyorlardı. Çiftçi olarak bilinmeyi tercih ediyorlardı."

"Ama kural dışılığı nasıl seçebiliyorlardı?" diye şaşkınlıkla soruyor Eli.

"Toplum yönetimi ele geçirmeden önce onun iktidara gelişini gören ve bunu katiyen istemeyen kişiler vardı. İşte bu kişiler zamanla oyukta erzak depolamaya başladılar." Kumtaşı duvarlardaki kavisleri ve dolambaçlı yolları gösteriyorum. "Buranın her yanında gizli mağaralar vardır. Çiftçiler de getirdikleri tohumları ekip biçene dek karınlarını doyurmaya yetecek kadar yiyecek almışlardı yanlarına. Yerleşim birimleri konusunda da toplumun kelimelerini kullanmak istemediklerinden, kendi yerleşimlerine kasaba diyorlardı."

"Peki ama toplum onların izini bulmadı mı?"

"Sonunda buldu tabii. Ama buraya ilk çiftçiler geldiği için avantajlı konumdaydılar. Onları takip etmeye kalkışacak herkesin kolayca işini bitirebiliyorlardı. Oyuk yaşamak için kolay bir yer olmadığından, toplum da çiftçilerin kökünün er ya da geç kazınacağını düşünüyordu." Kabanım başka bir yerinden daha sökülünce yapıştıracak biraz daha reçine almak için bir çam ağacının önünde duruyorum. "Hem ayrıca çiftçiler toplumun başka bir amacına daha hizmet ediyorlardı. Dış eyaletlerde yaşayanların çoğu kaçmayı bile denemeyecek kadar korkuyorlardı oyuktan, çünkü toplum orada yaşayan çiftçilerin vahşi olduğu söylentilerini yaymıştı."

"Sence gerçekten de öldürmeye kalkarlar mı bizi görünce?" diye kaygıyla soruyor Eli.

"Topluma mensup olan herkese karşı çok acımasızlardı eskiden," diyorum. "Ama biz artık topluma mensup değiliz. İhlalciyiz. İhlalcileri ve kural dışıları, kendilerine saldırmadıkları müddetçe öldürmezler."

"Bizim ne olduğumuzu nereden anlayacaklar peki?" diye soruyor Eli.

"Şu hâlimize baksana," diyorum. "Sence vatandaş ya da görevli gibi bir hâlimiz var mı?" Üçümüz de genç, pasaklı ve perişan durumdayız. Kaçak olduğumuz her hâlimizden belli.

"Peki baban ailenizi de alıp yaşamak için neden buraya gelmedi?" diye soruyor Vick.

"Toplum bazı konularda haklıydı," diyorum. "Buraya gelince özgür olursun ama daha erken ölürsün. Çiftçiler oyukta toplumun dışarıda sahip olduğu tıp ve teknolojiye sahip değiller. Annem beni düşünerek oyuğa gitmemizi istemedi, babam da onun bu kararını saygıyla karşıladı."

Vick başını sallıyor. "Yani gidip bu insanları bulacak ve bize yardım etmelerini isteyeceğiz, öyle mi? Ne de olsa geçmişte babana yardım ettiler."

"Evet," diyorum. "Ayrıca onlardan alışveriş yapabileceğimi umuyorum. Ellerinde haritalar ve eski kitaplar var. Eskiden vardı en azından."

"Peki senin karşılığında verecek neyin var?" diye dosdoğru soruyor Vick.

"Eli ile sende ne varsa, bende de ondan var," diyorum. "Toplum hakkında bilgi. Biz toplumun içinde yaşadık. Dış eyaletlerde ise uzun zamandır gerçek bir köy bile yok. Bu da, kanyondaki insanların epeydir kimseyle ticaret yapamadıkları ve sohbet edemedikleri anlamına gelir."

"Peki bizimle alışveriş yapmayı kabul etseler bile onlardan aldığımız bütün o kâğıtlarla ve eski kitaplarla ne yapacağız?" diye soruyor Eli pek ikna olmamış bir sesle.

"Sen istediğini yapabilirsin," diyorum. "Harita ya da kitap almak zorunda değilsin. İstersen başka bir şey alırsın. Umurumda değil. Ben bir harita alıp sınır eyaletlerinden birine ulaşmayı deneyeceğim."

"Dur bir dakika," diyor Eli. "Topluma geri dönmek mi istiyorsun? Ama neden?"

"Geri dönmeyeceğim," diyorum. "Geldiğimiz yoldan farklı bir yola gideceğim. Cassia'ya bir mesaj göndermeye yetecek kadar uzaklaşacağım sadece. Böylece nerede olduğumu bilmesini sağlayacağım."

"Nasıl yapacaksın bunu?" diye soruyor Eli. "Sınır eyaletlerine gidebilsen bile, toplum bütün iletişim cihazlarını izliyor. Ona gönderdiğin her mesajı görürler."

"Ben de işte bu yüzden buradan kâğıt almak istiyorum," diyorum. "Arşivcinin biriyle takas yaparım. Onlar iletişim cihazları dışında başka yollarla da mesaj gönderebiliyorlar. Ama pahalı tabii."

"Arşivci mi?" diye şaşkın şaşkın soruyor Eli.

"Kara borsa ticaret yapan kişiler onlar," diyorum. "Geçmişleri toplumun kuruluşundan önceye dayanır. Eskiden babam da onlardan alışveriş ederdi."

"Yani planın bu mu?" diye soruyor Vick. "Bize söyleyeceğin daha fazla bir şey yok, öyle mi?"

"Şimdilik yok," diyorum.

"Sence planın işe yarayacak mı?" diye soruyor Eli.

"Bilemiyorum," diyorum. Tepemizde bir yerde bir kuş şakımaya başlıyor: bir çalıkuşu. İnsanın aklına kazınan bir sesi var.

Şarkısı, kanyonun kayalık duvarlarından aşağı bir şelale gibi akıyor. Bu kuşun sesini hemen tanıyorum çünkü eskiden babam onun ötüşünü taklit eder ve bunun oyuğun sesi olduğunu söylerdi bana.

Babam burayı çok severdi.

Bana hikâye anlattığında, hikâye ile gerçek arasındaki sınırı bulanıklaştırırdı. Annem bu konuda ona takıldığı zamanlardaysa, "Bütün hikâyeler kısmen gerçektir," derdi.

"Ama kanyondaki kasaba gerçek, değil mi?" diye sorardım ben de emin olmak için. "Onun hakkında anlattığın hikâyelerin hepsi gerçek, öyle değil mi?"

"Evet," derdi. "Bir gün seni oraya götürürüm, kendin görürsün."

***

Dolayısıyla kasaba kanyonun bir sonraki dönemecinde karşımıza çıkıverince gözlerime inanamadan olduğum yerde kalakalıyorum bir an. İşte, tam babamın dediği gibi, vadinin daha geniş olan kısmında bir yerleşim.

Kanyonun duvarlarından dökülen öğle sonu ışığı gibi bir gerçekdışılık hissi kaplıyor içimi. Kasaba, babamın ilk ziyaretinden sonra bana anlattığı gibi aynı:

Kanyona düşen güneş her şeyi altın rengine bürüyordu: köprüyü, binaları, insanları, hatta beni bile. Senelerdir duyuyor olmama rağmen, buranın gerçek olduğuna inanamadım bir türlü. Sonraları çiftçiler bana yazı yazmayı öğrettiklerinde de aynı hisse kapıldım. Sanki sürekli sırtıma güneş vuruyormuş gibi.

Kış güneşi karşımızda duran binaların ve köprünün üstüne sarı turuncu bir kızıllık düşürüyor.

"İşte burası," diyorum.

"Gerçekmiş," diyor Vick.

Eli'nin gözleri parlıyor.

Binaların bazıları bir araya toplanmış. Kaya yığınlarının yahut nehirlerin etrafındaki binalar ise birbirinden ayrı duruyor. Evler de var, daha büyük binalar da. Kanyonun genişlediği yerlerde küçük küçük tarlalar oluşturulmuş.

Ama bir şey eksik: İnsanlar. Öyle mutlak bir sessizlik var ki. Vick bana şöyle bir bakıyor. Belli ki, o da aynı şeyi hissediyor.

"Geç kaldık," diyorum. "Gitmişler."

***

Onlar gideli çok uzun zaman geçmemiş olmalı. Çünkü sağda solda bıraktıkları izleri hâlâ görebiliyorum.

Gitmek üzere yaptıkları hazırlığın izlerini görebiliyorum. Görünüşe göre, acele bir gidiş olmamış bu. Gövdesi kıvrımlı elma ağaçlarının mahsulleri toplanmış; dallarında sadece birkaç sarı elma parlıyor, o kadar. Tarım aletlerinin çoğu ortalarda yok; sanırım çiftçiler onları ya sökmüşler ya da yanlarında götürmüşler. Birkaç paslı aletten başka bir şey kalmamış geriye.

"Nereye gitmişler?" diye soruyor Eli.

"Bilmem," diyorum.

Toplum dışında yaşayan kimse kaldı mı?

Akarsuyun kenarındaki bir kavak ağacı sırasının yanından geçiyoruz. Sıranın sonunda sırım gibi, küçücük bir kavak tek başına duruyor.

"Bir dakika," diyorum. "Hemen geliyorum."

Ağaca zarar vermek istemediğimden, fazla derin kesmiyorum. Ağacın gövdesine onun ismini kazıyorum dikkatlice ve her zamanki gibi, ona yazı yazmayı öğretirken elini tutuşumu hatırlıyorum. Ben ağaca onun ismini kazırken Vick'le Eli bir şey demiyorlar. Sadece bekliyorlar.

İşimi bitirdikten sonra geri çekilip ağaca şöyle bir bakıyorum. Kökü çok derinlerde değil. Toprağı da kumlu. Gri ve tırtıklı bir kabuğu var. Yaprakları dökületi epey olmuş. Ama onun adı gene de güzel görünüyor bana.

***

Hepimiz büyülenmiş gibi evlere bakıyoruz. Gerçek insanların içinde yaşamak niyetiyle inşa ettiği bir yer görmeyeli çok uzun zaman olmuş gibi. Havanın etkisiyle biraz yıpranmış olan bu evler kumtaşından ya da eski ahşaptan yapılmış. Eli birinin merdivenlerinden çıkıyor. Vick'le ben onu takip ediyoruz.

"Ky," diyor Eli içeri girince. "Şuna bak."

Gördüğüm şey beni tekrar düşündürüyor. Belki de o kadar hazırlıklı değillerdi gitmeye, belki de aceleyle gittiler. Yoksa evlerini bu hâlde bırakırlar mıydı?

Nasıl bir telaş içinde oldukları duvarlardan belli. Belli ki zamanları yokmuş. Çünkü duvarlar resimlerle kaplı. Biraz daha fazla vakitleri olsaydı, duvarlarda ne var ne yoksa toplarlardı. Öyle çok şey anlatıyor ki bu duvarlar.

Evin bir duvarında gökyüzüne çizilmiş bir kayık resmi var; bembeyaz bulutlardan bir yastığın üstünde duruyor kayık. Sanatçı resmin köşesine imzasını atmış. Bu harfler, resmin ya da resimdeki fikirlerin ona ait olduğu anlamına geliyor. Bunca zamandır aradığım yer tam da burası olmasına rağmen, hâlâ nefes nefeseyim.

Kasaba babamın öğrendiği yer.

Yazı yazmayı.

Ve resim yapmayı.

"Burada mola verelim," diyor Eli. "Yatakları da var. Sonsuza kadar burada kalabiliriz."

"Unuttuğun bir şey yok mu?" diyor Vick ona. "Burada yaşayan insanların burayı terk etmelerinin bir nedeni var."

Vick'in söylediğini başımla onaylıyorum. "Bence bir harita ve biraz da yiyecek bulup buradan ayrılmalıyız. Mağaraları bir kontrol edelim."

Kanyonun yamaçlarındaki bütün mağaraların içine bakıyoruz. Bazılarının duvarları evlerinki gibi boyanmış. Ama bir parça olsun kâğıt bulamıyoruz.

Ona yazı yazmayı öğrettiler. Yazı yazmayı biliyorlardı. Kelimelerini nereye bırakmış olabilirler? Hepsini yanlarında götürmüş olmaları imkânsız. Neredeyse gece oldu; mağara duvarlarındaki resimlerin renkleri azalan ışıkla birlikte grileşiyor. İçini aradığımız mağaranın duvarlarına bakıyorum.

"Ne tuhaf," diyor Eli, benim baktığım resme bakarken. "Bir kısmı eksik." El fenerini yakıp resme tutuyor. Duvarlar sudan dolayı aşınmış. Bu yüzden resmin sadece üst kısmı sağlam kalmış. Sadece gözleri ve alnı görünen bir kadın kafası bu. "Anneme benziyor," diyor Eli hafifçe.

Şaşkınlıkla dönüp ona bakıyorum. Çünkü annem hayatında hiç buraya gelmemiş olduğu hâlde, benim de tekrar tekrar aynı cümle geçiyor aklımdan. Acaba anne kelimesi Eli için de benim için olduğu kadar korkulu bir kelime mi? Baba kelimesinden bile daha korkulu olabilir. Çünkü anneme karşı en ufak bir öfke duymuyorum. Sadece bir kayıp hissi. Kayıp, öyle kolay kolay mücadele edip içinden çıkabileceğiniz bir his değil.

"Haritaları nereye sakladıklarını biliyorum," diyor Eli birden. Gözlerinde daha önce hiç görmediğim bir hinlik var. O anda kendi kendime soruyorum: Eli'yi bu kadar sevmemin sebebi onu Bram'e benzetmem değil de, kendime benzetmem olabilir mi acaba? Carrow'lardan kırmızı hapları çaldığımda onun yaşlarındaydım.

Oria'dayken insanların evlerini, işyerlerini ve hava trenlerini aynı anda akın akın terk etmelerini seyrederken, bu bana hep tuhaf gelirdi. Aynı anda aynı yerlere doğru hareket etmeleri beni tedirgin ederdi. O zaman ben de sokaklar sanki kurumuş birer akarsu yatağıymış da, insanlar yağmurdan sonra o yatakları dolduran sularmış gibi yapardım. Gri ve mavi standart giysileri içindeki insanların, doğanın hareket hâlindeki bir başka gücünden ibaret olduğunu söylerdim kendi kendime.

Gelgelelim bunun bana bir faydası olmazdı. Mahallelerden birinde ve girip çıktığım her yerde kaybolur dururdum işte.

Ve günün birinde Xander pusulayla evin yolunu bulmaya çalışırken gördü beni. Birkaç kırmızı hap çalıp ona getirmezsem, pusulayı taşımama müsaade ettiği için Patrick'i ele vermekle tehdit etti beni.

Xander daha o zamanlar benim bir ihlalci olduğumu biliyor olmalıydı. Bunu nasıl bu kadar çabuk anladığını bilmiyorum. Zaten daha sonra bu konuda hiç konuşmadık. Gene de önemi yok. Bu olay bana iyi bir ders olmuştu. Bir yeri başka bir yerle karıştırmaktan veya sadece benzerlikleri görmekten vazgeçmem için bir ders. Sadece olanı görmem için bir ders.

"Nerede, Eli?" diye soruyorum.

Bir süre bekliyor; yüzünde hâlâ bir sırıtış var. Bu sırıtışı tanıyorum: Aklıma parlak bir fikir gelince bende de olur.

Elimi uzatıp, çaldığım iki kırmızı hapı Xander'a göstermiştim. Bunu yapabileceğime inanmamıştı. İhlalci olsam da, onunla eşit olduğumu göstermek istemiştim ona. Etrafımdaki herkesten daha geri ve aşağıymış gibi davranacağım bir hayata başlamadan önce bunu hiç değilse bir kere göstermek istemiştim birine. İşte o an kendimi güçlü hissetmiştim. Babam gibi hissetmiştim.

"Suyun ulaşamayacağı bir yerde olmalılar," diyor Eli, suyun aşındırdığı kadın resmine bakarak. "Mağaralar burada değil. Daha yukarıda olmalılar."

"Bunu tahmin etmeliydim," diyorum. Derken üçümüz hızla mağaradan çıkıp, dik kayalıklara bakıyoruz. Babam bana sel baskınlarından bahsetmişti. Çiftçiler nehrin yükseldiğini görünce sel geleceğini anlarlarmış. Aniden gelen sellerinse ne zaman geleceği hiç belli olmazmış. Bu yüzden çiftçilerin kanyon duvarlarının yüksek yerlerine hem bina yapmaları, hem de tarla kurmaları gerekmiş. Böylece sular yükseldiğinde daha yüksekteki mağaralara kaçabiliyorlarmış.

"Oyukta ölümle yaşam arasında çok ince bir çizgi vardır," demişti babam. "Umarım doğru taraftayımdır, diye düşünür insan."

Her yerde eski sellerden kalma izler var: kanyon duvarlarındaki çökeltiler, sel sularının hızı ve şiddetiyle yükseklere taşınmış ölü ağaçlar. Şu yaptıklarına bakınca, selin toplumu bile diz çökertebilecek güce sahip olduğu belli oluyor.

"Gömmenin hep daha güvenli bir saklama şekli olduğunu düşünmüşümdür," diyor Vick.

"Her zaman değil," diyorum tepeyi hatırlayarak. "Bazen saklamak istediğin şeyi olabildiğince yüksek bir yere çıkarmak daha güvenlidir."

***

Aradığımız patikayı bulmamız neredeyse bir saatimizi alıyor. Aşağıdan bakınca patikayı görmek imkânsız: Çiftçiler onu bir uçurumun kenarına yapmışlar, böylece yaralı kanyon duvarlarıyla mükemmel bir uyum sağlamış. Patikadan kıvrıla kıvrıla yukarı çıkıyor ve sonunda aşağıdan görünmeyen bir uçurum ke-

narına varıyoruz. Sanırım yukarıdan da görünmeyen bir uçurum bu. Sadece yukarı çıkmaya cesaret edip yakından bakınca görülebilecek bir yer.

İşte oraya varınca mağaralar karşımıza çıkıyor

Hem yüksekte, hem de gözden uzak olmalarıyla, bir şeyler saklayıp depolamak için ideal yerler bunlar. Tabii bir de kuruluklarıyla. Vick hemen bir mağaradan içeri dalıyor.

"Yiyecek bir şey var mı?" diye soruyor midesi guruldayan Eli. Gülümsüyorum. Yiyeceğimizi dikkatli bir şekilde paylaştırdık ve kasabaya tam vaktinde ulaştık.

"Yok," diyor Vick. "Ky, şuna bir baksana."

İçeri giriyorum. Hantal birkaç kutu ve kasadan başka bir şey yok. Kapının yanında bazı izler var. Belli ki, yakın zamanda birisi stokları sürükleyerek çıkarıp götürmüş.

Daha önce de buradakilere benzer kasalar görmüştüm. "Dikkatli ol," diyorum Vick'e. Sonra kasalardan birini dikkatlice açıp içine bakıyorum: Kablolar, teller, klavyeler, patlayıcı maddeler. Görünüşlerine bakılırsa hepsi de toplumun malı.

Çiftçiler toplumla ittifak yapmış olabilirler mi? Bu pek olası görünmüyor. Ama çalmış ya da kara borsadan almış olma ihtimalleri var. Bunun gibi bir mağarayı dolduracak kadar malzeme biriktirmek seneler alır.

Peki malzemelerin geri kalanına ne oldu?

Eli arkamdan yaklaşıyor, kolumu kaldırarak geride kalmasını işaret ediyorum ona. "Bizim kabanlardaki düzeneğe benziyor," diyor. "Bunlardan bazılarını yanımıza alalım mı?"

"Olmaz," diyorum. "Yiyecek bir şeyler bulmaya çalışalım. Bir de harita tabii." Eli mağaradan sessizce çıkıyor.

Vick tereddüt ediyor. Mağaradaki malzemelere bakarak, "Belki işimize yarayacak birkaç şey bulabilirdik," diyor. "Sen bunlardan bir şeyler yapabilirsin, öyle değil mi?"

"Olabilir," diyorum. "Ama yapmamayı tercih ederim. Çantalarımızdaki yeri yiyeceğe ve kâğıda ayırsak daha iyi olur." Kablolar insanın başına hep dert açar demek istemiyorum. Ama babamın onlara olan bitmez tükenmez merakı, sonunda ölümüne yol açtı. Sisifus gibi olabileceğini ve toplumun silahlarını onlara karşı kullanabileceğini düşündü.

Oyuğa kaçmadan önce silahlardan el bombası üreterek ben de aynı şeyi yapmaya kalkıştım tabii. Bunu yaparak da yemliklere iyilik etmiş olmadım, tıpkı babamın diğer köylülere iyilik etmediği gibi. "Bunları takas için kullanmak da tehlikeli olur. Hem arşivciler bunlara elini sürer mi, onu bile bilmiyorum."

Vick kafasını iki yana sallasa da, benimle tartışmıyor. Derken mağaraya tekrar giriyor ve elinde bir kalın plastik tomarıyla geri geliyor. "Bunun ne olduğunu biliyor musun?" diye soruyor.

"Bir çeşit çadır falan mı?" diyorum daha yakından bakarak. İçine dürülmüş ipler ve ince borular görüyorum.

"Bot," diyor Vick. "Eskiden yaşadığım askerî üste benzerlerini görmüştüm daha önce."

Geçmişi hakkında kurduğu en uzun cümle bu. Ne zaman daha fazlasını anlatacak, bekliyorum.

Az sonra Eli coşku dolu bir sesle bağırıyor. "Yiyecek istiyorsanız gelin, buldum!"

İkinci mağarada elma yerken buluyoruz onu. "Buradakiler taşınamayacak kadar ağır malzemeler olmalı," diyor. "Envai çeşit elma ve hububat var. Tabii bir sürü de tohum."

"Belki geri dönerler diye depolamışlardır bunları," diyor Vick. "Her ihtimali düşünmüşler."

Dediğini başımla onaylıyorum. Orada durmuş, geride bıraktıklarına bakarken, burada yaşayan insanlara hayranlık duyuyorum. Tabii biraz da hayal kırıklığı. Onlarla tanışabilmeyi isterdim.

Belli ki Vick de hayal kırıklığına uğramış. "Demek hepimiz kaçıp kurtulmayı düşünüyormuşuz," diyor. "Onlar gerçekten kaçmış."

Üçümüz çantalarımızı çiftçilerden kalma malzemelerle doldurıyoruz. Biraz elmanın yanında, uzun süre dayanacak gibi duran yassı ve sert bir de ekmek alıyoruz. Çiftçilerin muhtemelen kendi elleriyle yaptığı birkaç kibrit de buluyoruz. Belki daha sonra ateş yakmanın güvenli olacağı bir yer çıkar karşımıza. Çantalarımızı doldurmayı bitirince, birkaç mağara daha buluyoruz ve oradan da gerekli olabilecek şeyleri alıyoruz.

"Şimdi bir harita ve takas edecek bir şey bulmalıyız," diyorum. Derin bir nefes alıyorum. Mağara hem kumtaşı gibi yani çamurlu ve nemli, hem de elma gibi kokuyor.

"Burada olduğuna bahse girerim," diyor Eli. Mağaranın arka tarafından gelen sesi boğuluyor. "Burada bir oda daha var."

Vick'le ikimiz onun peşinden gidiyoruz. Bir köşeden dönüp, başka bir oyuğa ulaşıyoruz. El fenerlerimizi tutunca içerisinin temiz olduğunu görüyoruz. Dizi dizi kutularla dolu, epey düzenli bir yer burası. Odanın öbür tarafına yürüyüp, kutulardan birinin kapağını kaldırıyorum. İçinde kitaplar ve kâğıtlar var.

"Burası babamın öğrendiği nokta. Tam şu sıraya oturmuş olabilir," diyorum içimden ama bunu düşünmemeye çalışıyorum.

"Ne kadar çok şey bırakmışlar," diye fısıldıyor Eli.

"Hepsini yanlarında götüremezlerdi," diyorum. "Büyük ihtimalle en iyilerini almışlardır yanlarına."

"Belki bir veri kapsülleri vardır," diyor Vick. "Ve kitaplardaki bilgileri o veri kapsülüne girip yanlarına almışlardır."

"Belki de," diyorum. Bu kadar orijinal kopyayı geride bırakmak onlar için nasıl zor olmuştur, kim bilir. Hele bir de orijinal kitap hâlinde olduğu düşünülürse, bu mağaranın içinde gerçekten de paha biçilmez bir bilgi hazinesi var. Bunların hepsi onlara atalarından yadigâr olmalı. Bunları burada bırakarak öylece çekip gitmek çok zor olmuştur.

Odanın ortasında küçük ahşap parçalarından yapılmış bir masa var. Bu ahşap parçaları sanki mağaranın girişine kadar taşınmış da, sonra birleştirilmiş gibi duruyor. Aslında oda da tıpkı kasabanın kendisi gibi dikkatle birleştirilmiş izlenimi uyandırıyor insanda. İçindeki her bir şey anlam dolu. Toplumun size hazır sunduğu şeyler değil bunların hiçbiri. Bunları çalışarak elde etmişsiniz, belli. Kendiniz bulmuşsunuz. Kendi ellerinizle yapmışsınız.

El fenerimi masanın üstüne tutuyorum. Masada içi kurşun kalemlerle dolu ahşap bir çanak var.

Uzanıp içinden bir kalem alıyorum. Elimde küçük, siyah bir leke bırakıyor. Bu kalemler Oria'da yazı yazmak için yaptığı araçları hatırlatıyor bana. Ben de tepede bulduğum tahta parçalarını ya da bizim sokakta çınar ağaçlarından kopan dalları toplardım. Sonra da hepsini birbirine bağlar ve uçlarını, yazı yazmaya ya da resim çizmeye elverişli hâle getirmek için çöp yakma cihazına tutardım. Bir keresinde kırmızı renge ihtiyacım olmuştu ve bir çiçek tarhındaki kan kırmızısı petunyalardan birkaç yaprak çalmıştım ve yaptığım resimdeki şeyleri boyamak için kullanmıştım: Görevlilerin ellerini, kendi ellerimi ve güneşi.

"Bak," diye sesleniyor Vick arkamdan. İçinde haritalar olan bir kutu bulmuş. İçinden birkaç harita çıkarıyor. El fenerinin

canlı ışığı altında kâğıtlar olduklarından bile daha eski görünüyor. Haritalara tek tek bakıyoruz, ta ki içlerinden, oyuğa ait olduğunu anladığımız birini bulana kadar.

"İşte bu," diyorum. Ardından haritayı masaya yayıyorum. Üçümüz haritanın başında toplanıyoruz. "İşte bizim kanyon." O kanyonu gösteriyorum göstermesine ama gözlerim haritada bizimkinin bitişiğinde uzanan kanyona kayıyor ister istemez. Üstüne kalın siyah mürekkep kalemle dikiş gibi yan yana X işaretleri atılmış. Bunların ne demek olduğunu merak ediyorum. Keşke bu haritayı yeniden yazabilseydim. İşte o zaman dünyanın gerçekte nasıl olduğunu bulmaya çalışmak yerine, onu kolayca istediğim şekle sokabilirdim.

"Keşke yazı yazmayı bilseydim," diyor Eli. Ona öğretecek zamanımızın olmamasına üzülüyorum. Bir gün belki öğretirim. Ama şimdi gitmemiz gerek.

"Çok güzel," diyor Eli nazikçe haritaya dokunarak. "Toplumdayken ekranlara çizdiğimiz şeylere hiç benzemiyor."

"Biliyorum," diyorum. Bu haritayı yapan her kimse, bir sanatçı olmalıymış. Renkler ve oranlarıyla öyle eksiksiz bir harita ki.

"Resim yapmayı biliyor musun?" diye soruyor Eli.

"Biraz," diyorum.

"Nasıl?"

"Annem önce kendi kendine öğrenmiş, sonra bana da öğretmişti," diyorum. "Babam eskiden buraya gelir ve çiftçilerle takas ticareti yapardı. Bir keresinde anneme bir resim fırçası getirmişti. Hem de gerçek bir tane. Ama boya almaya gücü yetmemişti. Ona hep boya almak istemişti ama hiç alamadı."

"O hâlde annen hiç resim yapamadı," diyor Eli üzgün bir sesle.

"Hayır," diyorum. "Yaptı. Kayanın üzerinde, su kullanarak." Evimizin yakınındaki küçük kayanın yarığında bulunan eski oymalar geliyor aklıma. Acaba kayanın üstüne bir şeyler yazma fikri oradan mı gelmişti annemin aklına? Gerçi o su kullanıyordu ve fırçasının dokunuşları öyle nazikti ki. "Yaptığı resimler hep buhar olup uçardı," diyorum Eli'ye.

"Peki o zaman nasıl göründüklerini nereden biliyorsun?" diye soruyor Eli.

"Kurumadan önce görüyordum da ondan," diyorum. "Çok güzellerdi."

Eli ve Vick sessizleşiyor. Hâllerinden, bana inanmadıklarını söyleyebilirim. Bunların hepsini kafamdan uydurduğumu ve aslında olan şeyleri değil de, olmasını istediklerimi anlattığımı zannediyorlar. Ama anlattıklarımın hepsi doğru. Annemin resimleri sanki gerçekten yaşıyorlardı: o parlamaları ve sonra kaybolmaları. Sonra bir bakardınız, annemin ellerinin altında yeni şeyler belirirdi. Onun yaptığı resimler, hem var oldukları sürece güzel göründükleri, hem de hiç kalıcı olmadıkları için güzeldi.

"Her neyse," diyorum. "Bir çıkış yolu var." Onlara, bu kanyonun girdiğimiz yerin öteki ucundaki bir düzlükte sonlandığını gösteriyorum. Haritaya bakılırsa, orada buradakinden daha fazla bitki ve buradakinden daha büyük bir nehir var. Düzlüğün karşı tarafındaki dağların üstünde küçük, siyah bir ev işaretlenmiş. Tahminimce burası ya bir yerleşim yeri ya da güvenli bir alan, çünkü çiftçiler haritada kendi kasabalarını da aynı şekilde işaretlemişler. Düzlüğü geçince, dağların kuzeyine doğru TOPLUM diye işaretlenmiş bir yer var. Sınır eyaletlerinden biri bu. "Düzlüğe ulaşmak iki ya da üç günümüzü alır sanırım. Düzlükten geçip dağlara ulaşmak da bir o kadar zaman alacaktır."

Vick haritayı işaret ediyor ve "O düzlükte bir nehir var," diyor gözleri parlayarak. "Çiftçilerin botlarından birini kullanarak nehirden aşağı inememiz ne kötü."

"Deneyebiliriz," diyorum, "ama dağlardan geçmek bana daha iyi bir seçenek gibi görünüyor. Hem orada bir yerleşim yeri de var. Üstelik nehrin nereye aktığını da bilmiyoruz." Dağlar haritanın üst kenarında; nehir ise haritanın alt tarafında kayboluyor.

"Haklısın," diyor Vick. "Gene de durup balık tutabiliriz. Tütsülenmiş balık uzun süre dayanır."

Haritayı Eli'ye doğru kaydırıyorum. "Sen ne düşünüyorsun?" diye soruyorum.

"Yapalım," diyor. Parmağını dağların oradaki siyah evin üstüne koyuyor. "Umarım çiftçiler oradadır. Çünkü onlarla tanışmak istiyorum."

"Yanımıza başka ne almalıyız?" diye soruyor Vick bazı kitaplara bakarak.

"Belki sabahleyin bir şeyler bulabiliriz," diyorum. Çok düzenli duran bu terk edilmiş kitaplar her nedense üzüyor beni. Kendimi yorgun hissediyorum. Keşke Cassia da burada benimle olsaydı. Kitapların sayfalarını tek tek çevirir, ne kadar kelime varsa hepsini okurdu. Onu pırıl pırıl gözleri ve güzel gülümsemesiyle mağaranın loş ışığında hayal edebiliyorum. Ardından gözlerimi kapatıyorum. Ona ancak bu belli belirsiz hayal kadar yaklaşabiliyorum. Artık haritamız var ama kavuşmamız için adeta aşılmaz mesafeler kat etmemiz gerekiyor.

"Artık uyumalıyız," diyorum, kafamdaki bütün kuşkuları kovarak. Böyle düşünmenin hiçbir faydası yok. "Hava aydınlanır aydınlanmaz işe koyulmamız gerek," diyorum Eli'ye dönerek. "Sen ne düşünüyorsun? Aşağıya inip evlerden birinde yatmayı mı? Hem orada yataklar var, öyle değil mi?"

"Yo, hayır," diyor Eli, yere kıvrılarak. "Burada kalalım."

Nedenini şimdi anlıyorum. Aşağıdaki kasaba gece geç saatte birçok şeyin etkisine daha açık: nehrin, çiftçiler gittikten sonra nöbeti devralan yalnızlığın ve çiftçilerin yaptığı resimlerin hayaletsi gözleriyle ellerinin. Kitapları ve diğer malzemeleri güvende olmaları için koydukları bu mağarada biz de daha güvendeyiz sanki.

***

Rüyamda bütün gece mağaraya yarasalar girip çıkıyor. İçlerinden bazıları tombul ve ağır; karınlarının başka canlıların kanıyla dolu olduğunu biliyorum. Bazıları ise daha yüksekten uçuyor ve onlar da aç oldukları için böyle hafifler. Ama hepsi de kanat çırparken dayanılmaz sesler çıkarıyor.

Şafak sökmeye yakın uyanıyorum. Vick'le Eli hâlâ uyuyor. Beni neyin uykumdan uyandırdığını merak ediyorum. Kasabadan gelen bir ses mi yoksa?

Mağaraların en dıştaki kapısına yürüyüp aşağı bakıyorum.

Aşağıdaki evlerden birinin penceresinden ışık geliyor.

On Dördüncü Bölüm
CASSIA

Kabanıma sımsıkı sarınmış, şafağın sökmesini bekliyorum. Burada, oyuğun içindeyken dünyanın derinliklerinde yürüyor ve uyuyorum, toplum da beni görmüyor. Az kalsın yerimi gerçekten de bilmediklerine inanmaya başlayacağım. Kaçtım işte.

Ne garip bir duygu.

Hayatım boyunca hep gözlendim. Okula giderken, yüzme öğrenirken, eşleşme törenime katılmak için merdivenleri çıkarken toplumun gözü hep üstümdeydi. Rüyalarımı tasnifliyorlar ve verilerimi ilginç bulduklarında, tıpkı benim görevlinin yaptığı gibi değerleri değiştirip tepkilerimi kaydediyorlardı.

Gerçi bu farklı türden bir gözetleme ama ailem de beni gözlüyordu.

Hayatının son dönemlerinde büyükbabam pencereye oturup güneşin batışını izliyordu. O zamanlar merak ederdim, acaba büyükbabam bütün gece oturup güneşin tekrar doğduğunu da görüyor mu diye. Bana o şiirleri vermeye o uzun, uykusuz gecelerden birinde mi karar verdi acaba?

Büyükbabam ölmemiş de dünyanın üzerinde dolaşıyormuş gibi düşünüyorum. Ve dünyada kuş bakışı görülecek onca şeyin

arasından o bir kanyonda kıvrılmış yatan küçük bir kızı görmeyi seçiyor sanki. Her şeye rağmen şafak söküp gün ağardığında ben uyanıp ayağa kalkacak mıyım, onu merak ediyor.

Sonumun burası olacağı büyükbabamın aklına gelmiş miydi hiç?

"Uyanık mısın?" diye soruyor Indie.

"Hiç uyumadım ki," diyorum ama bunu söylerken bile doğru olup olmadığından emin değilim. Ya büyükbabamı hayal edişim gerçekten de bir rüya idiyse?

"Birkaç dakikaya yola çıkabiliriz," diyor Indie. Birbirimizle ilk konuştuğumuz saniyelerden bu yana hava aydınlandı. Şimdi onu daha iyi görebiliyorum.

Indie iyi bir nokta seçiyor; bu işlerden hiç anlamayan ben bile söyleyebilirim bunu. Burada duvarlar diğer noktalarda olduğu kadar dik ve yüksek değil. Ayrıca düşen bir kayadan, tırmanışı kolaylaştıracak bloklar kalmış geriye.

Bütün bunlara rağmen duvarlar insanın gözünü korkutuyor. Hem zaten o kadar idmanlı değilim, tabii dün akşam uyumadan önce yaptığımız birkaç dakikalık idmanı saymazsak.

Indie elini buyurgan bir hareketle uzatıyor. "Çantanı bana ver."

"Ne?"

"Tırmanmaya alışkın değilsin," diyor dosdoğru. "Senin eşyalarını kendi çantama koyacağım, sen de boş çantayı alacaksın. Öyle daha kolay olur. Ağırlıktan dolayı düşmeni istemem."

"Emin misin?" Birden benim çantamdakileri de alınca Indie'de haddinden fazla yük olacağını düşünüyorum. Ayrıca hapları da öylece ona vermek istemiyorum.

Indie sabırsız görünüyor. "Ben ne yaptığımı biliyorum. Sen bitkiler konusunda nasıl bilgiliysen, ben de tırmanış konusunda öyleyim." Kaşlarını çatıyor. "Hadi. Hava gemisinde bana güvenmiştin."

Indie doğru söylüyor ve bu söylediği bana bir şey hatırlatıyor. "Indie," diyorum, "senin yanında taşıdığın şey neydi? Hava gemisinde benden saklamamı istediğin şey neydi?"

"Hiçbir şey," diyor Indie.

"Hiçbir şey mi?" diye tekrarlıyorum şaşkınlıkla.

"Benim de kaybedecek bir şeyim olmazsa, bana güvenmezsin diye düşünmüştüm," diyor sırıtarak.

"Ama köye vardığımızda, benden o şeyi geri alıyormuş gibi yaptın," diyorum.

"Farkındayım," diyor. Sesinde en ufak bir pişmanlık yok. Kafamı iki yana sallıyorum ve çantamı çıkarıp ona verirken kendime rağmen gülmeye başlıyorum.

Indie çantamı açıp içindeki her şeyi kendi çantasına aktarıyor: el feneri, bitki yaprakları, boş su matarası, mavi haplar.

Kendimi birden suçlu hissediyorum. Hapları da alıp gitsem, Indie bana gene de güvenecekti. Bundan sonra hapların birkaçı sende dursun," diyorum. "Kendin için."

Indie'nin yüz ifadesi değişiyor. "Aaa," diyor tedbirli bir sesle. "Tamam."

Bana uzattığı boş çantayı alıp sırtıma geçiriyorum. Kabanlarımız üstümüzde tırmanıyoruz, bu da bizi daha bir hantallaştırıyor. Ama Indie onları taşımaktansa giymenin daha kolay olduğunu düşünüyor. O da kendi çantasını sırtına geçiriyor. Güneş vurunca neredeyse şu tepeler kadar parıl parıl parlayan uzun saç örgüsünün üstüne geliyor çanta. "Hazır mısın?" diye soruyor.

"Sanırım," diyorum, kayalığa bakarak.

"Beni takip et," diyor. "Tırmanırken seninle konuşacağım." Elleriyle girinti ve çıkıntılara tutunarak kendini yukarı çekiyor. Onu şevkle takip ederken, bir kayaya çarpıp düşürüyorum. Kopan taşlar saçılıp aşağı düşerken sıkıca tutunuyorum.

"Aşağı bakma," diyor Indie.

***

Tırmanmak aşağı düşmekten daha uzun sürüyor.

Tırmanış denen şeyin büyük ölçüde tutunup beklemek ve bir sonraki hamleye karar verip harekete geçmek olduğunu anlıyorum. Parmaklarımla kayaya sımsıkı tutunuyor, ayak uçlarımı olabildiğince büküyorum. Önümdeki işe odaklanmış durumdayım, yani Ky'ı düşünmüyorum. Ama onu düşünmüyor olsam bile, kendimi her nasılsa tamamen onun düşüncesine kaptırmış durumdayım. Çünkü ona benzemeye başladım.

Kanyonun duvarları bu kısımda kırmızı turuncu, ayrıca aralara serpilmiş siyahlıklar var. Bu siyahlıkların nereden geldiğini bilmiyorum; sanki uzun zaman önce buradan kanyonun duvarlarına çarpa çarpa katranlı bir su geçmiş gibi.

"İyi gidiyorsun," diyor Indie, ben düz bir çıkıntının üstüne çıkıp onun yanında durunca. "Şimdi en zor kısım burası," diyor eliyle göstererek. "Önce ben deneyeyim."

Çıkıntıda oturup sırtımı kayalığa yaslıyorum. Çok sıkı tutunmaktan kollarım ağrıyor. Kayalığın bizi taşımasını, ona tırmanırken bizi korumasını diliyorum ama olmuyor. "Sanırım tutundum," diye sesleniyor Indie yukarıdan. "Sen buraya çıktığın zaman..."

Düşen kayaların ve kayalara sürtünen etinin sesini duyuyorum. Benim ayaklarımsa hâlâ yere basıyor. Burası dar bir çıkıntı olduğundan, tam dengede sayılmam. "Indie!"

Indie benim üstümde asılı kalmış durumda, kayalara tutunuyor. Sıyrıklarla dolu, kan içindeki bir bacağı yan tarafımdan aşağı sarkıyor. İçinde bulunduğu duruma sessizce küfrettiğini duyuyorum.

"Sen iyi misin?" diye sesleniyorum yukarı bakarak.

"İt beni," diyor zar zor çıkan sesiyle. "Yukarı it beni."

Avuçlarımı botunun altına koyuyorum; botu düzlükte yaptığımız saatler süren koşudan aşınıp kanyonun ve kayalıkların tozuyla kaplanmış.

Sonra Indie kısa bir süre ellerimin üstünde dinleniyor. Gerçekten berbat bir an bu, çünkü çok ağır. Yukarıda tutunacak bir girinti ya da çıkıntı bulamadığını anlayabiliyorum. Derken Indie'nin kendini yukarı çekmesiyle ellerim botunun ağırlığından kurtuluyor; avucumda tabanının izi kalıyor.

"Çıktım," diye sesleniyor bana doğru. Sol tarafa gel. Böylece seninle konuşabilirim."

"Güvende mi? Oranın sağlam olduğundan emin misin?"

"Evet, benim hatamdı. Bu kayalıklar tırmanmaya alışkın olduklarımdan daha yumuşak. O çıkıntıya ağırlığımı fazla verince yerinden koptu."

Bacağındaki sıyrıklar, Indie'nin söylediğinin aksine, kayaların o kadar yumuşak olmadığını gösterse de, neyi kastettiğini anlıyorum. Burada her şey öyle farklı ki. Nehirler zehirli, kayalar yumuşak. İnsan ne tür bir alemin içine girdiğini tam olarak bilemiyor hiç. Neyin kalacağını, neyin yok olup gideceğini bilemiyor.

***

Tırmanışın ikinci yarısı daha sorunsuz geçiyor. Indie haklıydı; kayalığın dik olan kısmı tırmanması en zor olanıydı. Kayaların sivri ve ince kenarlarına el eklemlerimi bükerek, parmaklarımın

sadece yumuşak kısmıyla tutunuyor ve ayaklarımın kaymamasına dikkat ediyorum. Kollarımı ve dizlerimi kayalığın yüzeyindeki dikey yarıklara yerleştiriyorum. Bunu yaparken de Indie'nin bana öğrettiği gibi, vücudumu duvara yakınlaştırmak için kıyafetlerimden ve derimden yararlanıyorum.

"Neredeyse vardık," diyor Indie yukarıdan. "Bana bir dakika ver, sonra da tırman. O kadar kötü değil."

Bir yarığa tutunarak biraz soluklanıyorum. Buradaki kayanın beni taşıdığını hissediyorum ve ne kadar yüksekte olduğumuzu fark edip sevinçten gülüyorum.

Ky görse buna bayılırdı. Belki o da bir yerlerde tırmanıyordur.

Artık yukarı çıkmak için son hamleyi yapma zamanı geldi.

Artık bir yere değil, sadece yukarıya ve önüme bakacağım. Boş çantam hafif kayınca sendeliyorum ve tırnaklarımla kayaya tutunuyorum. *Dur. Bekle.* Hafif, kanatlı bir şey uçarak yanımdan geçince irkiliyorum. Kendimi sakinleştirmek, Ky'ın bana doğum günümde verdiği, su hakkında olan şiiri düşünüyorum:

Deniz kabarmış, balıkçıllar suya dalmış

Ben sınırı geçmek için yola çıktığımda

Bu kayalık sahilde, denizin çekildikten sonra geride bıraktığı bir yaratık gibi hissediyorum kendimi. Ky'ın bulunma ihtimali olan bir yere tırmanmaya çalışıyorum. Orada olmasa da, bulacağım onu. Onun olduğu yeri bulana kadar her yere, her yere bakacağım.

Dengemi yeniden sağlamak için önce bir süre hareketsiz duruyor, sonra da hiç istemediğim hâlde aşağı bakıyorum.

Aşağıdaki manzaranın, Ky ile birlikte tepenin başından gördüğümüz manzarayla hiç alakası yok. Ne bir ev, ne bir Belediye Sarayı, ne de herhangi bir bina var burada. Kum, kaya ve funda-

lıktan başka bir şey görünmüyor ortalıkta. Gene de tırmanıyorum ve bir kez daha Ky da benimle birlikte tırmanıyormuş gibi geliyor.

"Neredeyse vardım," diye fısıldıyorum Ky'a ve Indie'ye.

Yüzümde bir gülümsemeyle kendimi kayalığın kenarından yukarı itip, başımı kaldırıyorum.

Yalnız değiliz.

***

Şimdi buna neden ateşleme dediklerini anlıyorum. Her yer külle kaplı. Oyuğun bir yanından öbür yanına bir rüzgâr esiyor ve gözüme kaçan toz gözümü sulandırarak görüşümü bulandırıyor.

Bu tıpkı büyük bir yangının sonu gibi, diyorum kendi kendime. Yerde sayılamayacak kadar çok tahta parçası var. Yangın her yeri yakıp küle çevirmiş.

Gelgelelim Indie'nin yüzünde, bana gerçeği gördüğünü ve aklımın bir yerlerinde benim de bildiğimi söyleyen bir ifade var. Yere saçılmış o yanık şeyler tahta parçası falan değil. Oyuğun tepesinde düzinelerce gerçek insan bedeni var.

Indie eğilip yerden bir şey alıyor. Büyük kısmı sağlam duran biraz yanmış bir ip bu. "Gidelim hadi," diyor. İpin üstündeki küller Indie'nin ellerini karartmış. Rüzgârın savurduğu kızıl saç tutamını gözünün önünden çekmeye çalışırken yüzünü de lekeliyor.

Yerde yatan insanlara bakıyorum. Ciltlerinde işaretler var; kıvrımlı, mavi çizgiler. Acaba ne anlama geliyorlar?

Neden buraya geldiniz? Bu ipi nasıl yaptınız? Geri kalanlarımız sizi unuturken ya da varlığınızdan büsbütün habersizken, siz burada başka neler öğrendiniz?

"Onlar ölçli ne kadar olmuştur?" diye soruyorum.

"Bayağı olmuştur," diyor Indie. "Bir hafta, belki daha fazla. Emin olamıyorum." Sesinde keskin bir tını var. "Bunu her kim yaptıysa, her an geri dönebilir. Gitmemiz lazım."

Gözümün ucuyla bir hareket algılıyorum. Dönüp bakınca tepede sıra sıra dizilmiş kırmızı bayraklar görüyorum; rüzgârda deli gibi çırpınıyorlar. Ağaçlara bağlanmak yerine yere dikilmiş olsalar da, bana Ky'la tepede bıraktığımız kırmızı flamaları hatırlatıyorlar.

Burayı kim işaretledi böyle? Bütün bu insanları kim öldürdü? Toplum mu? Yoksa düşman mı?

İsyan nerede?

"Artık gitmeliyiz, Cassia," diyor Indie arkamdan.

"Olmaz," diyorum. "Onları burada bırakamayız."

İsyanı başlatan onlar mıydı yoksa?

"İhlalciler böyle ölür işte," diyor Indie soğuk bir sesle. "İkimiz bunu tek başımıza değiştiremeyiz. Gidip başkalarını bulmalıyız."

"Bulmaya çalıştığımız kişiler bunlardı belki de," diyorum. Lütfen. İsyan biz daha onu bulmak için bir fırsat bile yakalayamamışken bitmiş olmasın.

Ah, Ky, diyorum içimden. Hiç bilmiyordum. Senin şahit olduğun ölüm böyle bir ölümdü demek.

Indie'yle birlikte cesetleri geride bırakıp, oyuğun tepesinde diğer kanyona doğru koşuyoruz. Ky hâlâ yaşıyor, diyorum kendi kendime. Yaşamak zorunda.

Gökyüzünde yalnızca güneş var. Havada ise uçan en ufak bir şey yok. Hiç melek yok burada.

On Beşinci Bölüm
KY

Kasabadaki her kimse, ondan yeterince uzaklaşana dek durmuyoruz. Üçümüz de pek konuşmuyoruz; sadece ana kanyonu takip ederek hızlı hızlı yürüyoruz. Birkaç saat sonra nerede olduğumuzu kontrol etmek için haritayı çıkarıp bakıyorum.

"Sürekli tırmanıyoruz sanki," diyor Eli soluk soluğa.

"Evet, öyle," diyorum.

"O hâlde neden hiç yükselmişiz gibi gelmiyor bana?" diye soruyor.

"Kanyonun duvarları da yükseliyor da ondan," diyorum. "Baksana." Çiftçilerin bu yükseltiyi haritada nasıl işaretlediklerini gösteriyorum ona.

Eli kafasını şaşkın şaşkın iki yana sallıyor. "Oyuğu ve içindeki bütün kanyonları büyük bir gemi gibi düşün," diyor Vick Eli'ye. "Bizim girdiğimiz yer alçakta ve suya daha yakın. Şimdi çıktığımız yerse yüksekte, suyun daha üstünde kalıyor. Anladın mı? Buradan dışarı çıktığımızda, devasa bir düzlüğün üstünde olacağız."

"Botlardan anlar mısın?" diye soruyor Eli.

"Eh, biraz," diyor Vick. "Fazla değil."

"Biraz mola verebiliriz," diyorum Eli'ye. Sonra mataramı çıkarıp su içiyorum.

Vick ile Eli de aynını yapıyor. "Ölenler için okuduğun şu şiiri hatırlıyor musun?" söze başlıyor Vick. "Sana daha önce sorduğum şiiri?"

"Evet." Haritada dağların tepesinde işaretlenmiş olan yerleşime bakıyorum. İşte oraya gitmemiz gerek.

"O şiiri nereden öğrendin?"

"Tesadüfen karşılaştım," diyorum. "Oria'dayken."

"Dış eyaletlerde değil yani, öyle mi?" diye soruyor Vick.

Benim ağzımdan çıkandan fazlasını bildiğimin farkında. Haritadan başımı kaldırıp bakıyorum. Eli ile ikisi karşımda durmuş, haritaya bakıyorlar. Vick en son, köyde toplumun ihlalcileri öldürme şekliyle ilgili konuştuğumda meydan okumuştu bana. Şimdi yine aynı sert bakışı görüyorum gözlerinde. Belli ki, bu konuyu konuşma vaktinin geldiğini düşünüyor.

Haklı da.

"Orada da karşılaştım," diyorum. "Hayatım boyunca kılavuz hakkında bir şeyler duydum." Gerçekten de öyle. Sınır eyaletlerinde, dış eyaletlerde, Oria'da ve şimdi de oyukta.

"Peki sen ne olduğunu düşünüyorsun kılavuzun?" diye soruyor Vick.

"Bazıları onun topluma karşı başlatılan bir isyanın öncüsü olduğunu düşünüyor," diyorum. Eli'nin heyecandan gözleri parlıyor.

"İsyan," diye tekrar ediyor Vick. "Onun adını ben de duydum."

"Bir isyan mı var yoksa?" diye heyecanla atılıyor Eli. "Ve lideri de kılavuz, öyle mi?"

"Olabilir," diyorum. "Ama bunun bizimle bir alakası yok."

"Tabii ki var," diyor Eli, öfkeli bir ses tonuyla. "Diğer yemliklere bunu neden söylemediniz? O zaman bir şeyler yapabilirdik belki!"

"Ne?" diyorum bıkkınlıkla. "Vick de ben de kılavuzun adını daha önce duyduk. Onun nerede olduğunu, kadın mı yoksa erkek mi olduğunu bilmiyoruz. Hem bilsek bile kılavuzun ölmekten ve birçok kişiyi de kendiyle birlikte ölüme sürüklemekten fazlasını yapabileceğine inanmıyorum ben."

Vick bir şey söylemeden kafasını iki yana sallamakla yetiniyor.

"Bunu duymak onlara biraz olsun umut verebilirdi," diyor Eli.

"Peki onu destekleyecek hiçbir şey yoksa o umudun ne faydası var?" diye soruyorum Eli'ye.

Eli çenesini sıkıyor inatla. "Silahlara barut doldururken yaptığınız da bundan çok farklı sayılmaz."

Doğru söylüyor. İç geçiriyorum. "Biliyorum. Ama onlara kılavuzdan bahsetmenin de bir faydası olmayacaktı. Sadece babamın eskiden anlattığı bir hikâye bu." Derken babam konuşurken annemin onun anlattıklarını nasıl resmettiğini hatırlıyorum birden. Babam Sisifus hikâyesini bitirdiği ve annemin yaptığı resim kuruduğu zaman, babamın sonunda biraz olsun dinlendiğini düşünürdüm hep.

"Yaşadığım yerdeki birinden duymuştum kılavuzu," diyor Vick. Sonra duraklıyor. "Onlara ne oldu? Annenle babana?"

"Bir ateşlemede öldüler," diyorum. Önce bundan başka söyleyecek bir şeyim olmadığını düşünüyorum. Ama sonra konuşmaya devam ediyorum. Vick'le Eli'ye bunları anlatmalıyım ki,

kılavuza neden inanmadığımı anlasınlar. "Babam eskiden toplantı yapmak için bütün köylüleri bir araya toplardı."

Ben bu toplantıların hep çok heyecan verici olduğunu düşünmüşümdür; herkes sıra sıra oturaklardaki yerini alıp birbiriyle konuşurdu. Babamın odaya girdiğini gördüklerinde yüzleri ışıldardı. "Babam köydeki iletişim cihazının bağlantısını toplumdan habersiz kesmenin bir yolunu bulmuştu. En azından o böyle düşünüyordu. İletişim cihazı hâlâ çalışıyor muydu yoksa toplantıları topluma birisi mi haber vermişti bilemiyorum. Ama ateşleme başladığında yine toplanmışlardı. Neredeyse herkes öldü."

"Yani kılavuz baban mıydı?" diye soruyor Eli huşu dolu bir sesle.

"Eğer öyleydiyse bile, artık öldü," diyorum. "Ve köyümüzü de kendiyle birlikte götürdü."

"Onları baban öldürmedi," diyor Vick. "Bunun için onu suçlayamazsın."

Suçlayabilirim. Üstelik suçluyorum da. Buna rağmen, Vick'in söylemeye çalıştığı şeyi de anlayabiliyorum.

"Onları toplum mu yoksa düşman mı öldürdü?" diye soruyor Vick az sonra.

"Hava gemileri düşman gemilerine benziyordu," diyorum. "Ama toplum ateşleme tamamen bitene kadar gelmedi. Bu görülmemiş bir durumdu, çünkü o zamanlar hiç olmazsa bizim için savaşıyormuş gibi davranırlardı."

"Bütün bunlar olurken sen neredeydin?" diye soruyor Vick.

"Yukarıda, platodaydım," diyorum. "Yağmuru seyretmeye gitmiştim."

"Kar toplamaya kalkışan yemlikler gibi," diyor Vick. "Ama sen ölmedin."

"Yo," diyorum. "Hava gemileri beni fark etmedi."

"Şanslıymışsın," diyor Vick.

"Toplum şansa inanmaz," diyor Eli.

"Ben de hayatta inandığım tek şeyin şans olduğuna karar verdim," diyor Vick. "İyi şans ve kötü şans. Ama bizimki hep kötü oluyor nedense."

"Bu doğru değil," diyor Eli. "Toplumdan kaçtık ve kanyona varabildik. Haritaların olduğu mağarayı bulduk ve kimseye yakalanmadan kasabadan çıkmayı başardık."

Onların söyledikleri hiçbir şeyi kabul etmiyorum. Ne topluma, ne isyana, ne kılavuza ne de iyi ve kötü şansa inanıyorum. Ben sadece Cassia'ya inanıyorum. Bundan başka inandığım bir şey var mı diye soracak olsalar, var olmaya ya da olmamaya inanıyorum derdim.

Ben şu an varım ve bunun böyle gitmesini istiyorum.

Haritayı rulo yapıyorum ve "Hadi gidelim," diyorum ikisine.

***

Akşam çökerken haritada işaretlenmiş bir mağarada kamp kurmaya karar veriyoruz. Daha mağaradan içeri girerken duvarlara işlenmiş resimler ve oymalar beliriyor el fenerlerimizin ışığı altında.

Eli olduğu yerde duruyor. Onun ne hissettiğini tahmin edebiliyorum.

Buna benzer oymaları ilk gördüğüm zamanı hatırlıyorum. Köyümüzün yakınlarındaki o küçük kaya yarığının orada görmüştüm. Annemle babam küçükken beni oraya götürmüşlerdi. Kayalara oyulmuş sembollerin ne olduğunu tahmin etmeye çalışmıştık. Babam kayadaki şekillerin aynısını toprağa yazmaya çalışmıştı. O zaman yazı yazmayı öğrenmemişti henüz. Hep öğ-

renmek istiyordu. Her şeyde bir anlam bulmak istiyordu. Her sembolde, her kelimede, her durumda. Aradığı anlamı bulamadığında ise, kendisi uydururdu.

Fakat şu an içinde bulunduğumuz mağara insanı hayrete düşürüyor. Resimler öyle renkli, yüzeye işlenmiş oymalar öyle detaylı ki. Bu taş, zemindeki toprağın aksine, oyulduğu zaman daha açık bir renk alıyor.

"Kim yapmış bunu?" diye soruyor Eli sessizliği bozarak.

"Birçok insan," diyorum. "Resimler daha yeni görünüyor. Çiftçilerin işi gibi. Ama oymalar daha eski."

"Ne kadar eski mesela?" diye soruyor Eli.

"Binlerce yıllık," diyorum.

Oymalardan en eski olanında taraklı parmakları ve çok geniş omuzları olan insan figürleri resmedilmiş. Çok güçlü görünüyorlar. İçlerinden biri sanki göğe uzanıyor gibi. Bu figüre ve onun göğe uzanan eline uzun bir süre bakakalıyor ve Cassia'yı son görüşümü hatırlıyorum.

***

Toplum beni sabahın çok erken saatinde buldu. Güneş daha doğmamıştı, yıldızlar ise yeni yeni kayboluyordu. Bir şeyleri ve birilerini alıp götürmenin en kolay olduğu saatlerdi işte.

Karanlıkta üstüme doğru eğilip, "Korkacak bir şey yok, bizimle gel" gibi şeyler söylemek üzere ağızlarını açtıkları anda uyanıvermiştim. Ama konuşmaya fırsat bulamadan onlara saldırmaya başladım. Onlar kanımı dökmek üzere beni götürmeden önce ben onların kanını döktüm. Bütün içgüdülerim bana savaşmamı söylüyordu, ben de öyle yaptım. Bir kereliğine de olsa.

Onlarla savaştım, çünkü Cassia'da huzuru bulmuştum. Onun dokunuşlarında huzur bulabileceğimi biliyordum; beni hem yakıp kül eden, hem de yıkayıp arındıran bir huzur.

Onlarla savaşım uzun sürmedi. Onlar altı kişiydi, bense tektim. Patrick'le Aida daha uyanmamışlardı. "Ses çıkarmadan bizimle gel," dedi memurlar ve görevliler. "Bu hepimiz için daha kolay olur. Ağzım kapatmamıza lüzum var mı?"

Kafamı iki yana salladım.

"Statü eninde sonunda kendini belli ediyor," diyor biri ötekilere. "Senelerdir uyumlu davrandığı için, bunun kolay olacağını düşünmüştük. Ama bir ihlalci her zaman ihlalcidir işte."

Aida bizi fark ettiğinde kapıdan dışarı çıkmak üzereydik.

Derken Aida'nın çığlıkları ve Patrick'in sessiz ve aceleci konuşmaları eşliğinde karanlık sokaklardan geçtik.

Hayır. Patrick'le Aida'yı ve daha sonra başlarına ne geldiğini düşünmek istemiyorum. Onları dünyada Cassia dışındaki herkesten daha çok seviyorum. Cassia'yı bulabilirsem, birlikte onları aramaya gideriz. Ama uzun uzun onları düşünecek vaktim yok. Beni evlerine alan ve bunun karşılığında daha fazla kayıptan başka bir şey elde etmeyen anne babam onlar. Tekrar sevmeyi başarmaları büyük bir cesaretti. Onların bu hâli, bana da sevebileceğimi düşündürttü.

Ağzımın içi ve kıyafetimin altındaki yaralar kanıyordu. Başım öndeydi, ellerimse arkamda kelepçelenmişti.

Sonra.

Adımı duydum.

Cassia herkesin önünde adımı haykırdı. Birileri beni sevdiğini öğrenecek mi diye zerre umursamadan haykırdı. Ben de onun adını bağırdım. Birbirine dolaşmış saçlarını, çıplak ayaklarını, bana bakan gözlerini gördüm. Sonra bana eliyle gökyüzünü işaret etti.

Biliyorum, beni daima hatırlayacağını söylemek istedin Cassia, ama ne yazık ki beni unutman gerekecek.

***

Yerdeki çalılıkları ve küçük taşları toplayıp, kendimize uzanacak yer açıyoruz. Bu taşlardan bazıları çört denen çakmak taşlarından. Herhâlde çiftçiler ateş yakabilmek için buraya saklamış onları. Yerde bir de kusursuz yuvarlaklıkta bir kumtaşı parçası buluyorum. O anda pusulam aklıma geliyor.

"Sence oyuktan çıkan çiftçilerden bazıları burada mı kamp kuruyorlardı?" diye soruyor Eli.

"Bilmem," diyorum. "Belki de. Sık kullandıkları bir yere benziyor." Yerde eskiden yakılmış ateşlerden kalma küller, kumlu ayak izleri ve pişirilip yenmiş hayvanların oraya buraya atılmış kemikleri var.

Eli her zamanki gibi başını koyar koymaz uykuya dalıveriyor. İki kolunu da havaya kaldırmış oyma bir figürünün ayaklarının tam altına kıvrılmış yatıyor.

"Sen yanında neler getirdin bakalım?" diye soruyorum Vick'e, mağaradaki kütüphaneden aldığım şeyleri koyduğum çantayı sırtımdan çıkarırken. Kasabadan bir an önce çıkma derdinden, aldığımız kitaplara ve kâğıtlara öyle ayrıntılı bakma fırsatı bulamadık.

Vick gülmeye başlıyor.

"Ne oldu?"

"Eminim sen benden daha iyi şeyler seçmişsindir," diyor, mağaradaki kütüphaneden aldıklarını bana göstererek. O aceleyle, küçük kahverengi kâğıtlara yazılmış bir deste broşür alabilmiş, o kadar. "Bir keresinde Tana'da gördüğüm bir şeye benzettim bunları. Hepsinde de aynı şey yazılıydı."

"Nedir onlar?" diye soruyorum.

"Bir çeşit tarih anlatısı," diyor.

"Gene de değerli olabilir," diyorum. "Değerli değilse bile, ben sana bendekilerden veririm." Görünüşe göre, ben daha iyi bir iş çıkarmışım. Birkaç şiir, *Yüz Hikâye* arasında olmayan hikâyelerle dolu bir de kitap. Eli'nin çantasına gözümü çeviriyorum. "Eli'nin ne getirdiğini öğrenmek için uyanmasını beklememiz gerekecek."

Vick elindeki broşürleri karıştırıyor. "Dur bir dakika. Bu ilginç." Bakmam için broşürlerden birinin ilk sayfasını açıp bana uzatıyor.

Yumuşak bir kâğıt bu: Toplumun şehirlerinin dış bölgelerinde bir yerlerde eski araçlarla topluca üretilmiş ucuz bir kâğıt. Bir restorasyon sahasından alınmış olabilir mesela. Broşürü açıp, el fenerimin ışığında okumaya başlıyorum:

İSYAN:

TOPLUMA KARŞI İSYANIMIZIN KISA TARİHİ

İsyan ciddi olarak Yüzler Komitesi döneminde başladı. Yüzler Seçmeleri'nin başlamasından bir sene önce kanseri yok etme oranı %85.1'de durmuştu. Kanseri Yok Etme Girişimi'nin yürürlüğe girmesinden bu yana ilk defa bir başarısızlıkla karşılaşılıyordu. Toplum bunu hafife almadı. Her alanda mutlak başarının imkânsız olduğunu bilmelerine rağmen, bu açığın belli alanlarda %100 başarıyla kapatılmasının azami önemde olduğuna karar vermişlerdi. Bunun tam bir dikkat ve fedakârlık gerektireceğinin farkındaydılar.

Böylece ellerindeki bütün kaynakları verimi ve beden sağlığını artırmak için seferber etmeye karar verdiler. En yüksek idari görevlerde bulunanlar aşırı şiir ve müzik gibi dikkat dağıtan şeylerin kaldırılmasından yana oy kullandılar. Bu arada aynı kişilere göre, kültürü geliştirmeye ve

sanatı deneyimleme arzusunu tatmin etmeye yetecek miktarda şiir ve müzik muhafaza edilmeliydi. Hangi sanat eserlerinin seçileceğini düzenlemek için her bir sanat dalı için ayrı ayrı Yüzler Komiteleri oluşturuldu.

Böylece toplum elindeki iktidarı kötüye kullanmaya başladı. Ayrıca her neslin toplumun idaresi altında yaşamak isteyip istemediklerini oyladığı seçimleri de kaldırdılar. İhlalcileri ve kural dışıları genel nüfustan uzaklaştırmaya, en çok sorun yaratanları izole etmeye yahut ortadan kaldırmaya başladılar.

Toplumun Yüz Şiir seçkisinde yer almasına izin vermediği şiirlerden biri Tennyson'ın "Kum Tepesini Aşarken" adlı şiiridir. Bu şiir isyanımıza katılanlar arasında gayri resmî bir şifre hâlini almıştır. Şiirde isyanın iki önemli özelliğine dikkat çekilmektedir:

1. İsyan kılavuz adlı bir lider tarafından yönetilmektedir.

2. İsyana katılanlar toplumun daha iyi olduğu günlere, yani Yüzler Seçkisi'nden önceki dönemlere dönmenin mümkün olduğuna inanmaktadır.

Toplumun kuruluşunun ilk yıllarında toplumdan kaçan bazı ihlalciler isyana katılmıştır. İsyan şimdilerde toplumun her yanında mevcut olsa da, en güçlü olduğu yerler sınır eyaletleri ve dış eyaletlerdir. Yüzler Seçkileri'nin yapıldığı dönemden itibaren giderek artan sayıda ihlalci bu bölgelere gönderilmektedir.

"Sen bunların hepsini daha önceden biliyor muydun?" diye soruyor Vick.

"Bir kısmını," diyorum. "Kılavuzla ve isyanla ilgili olan kısmını biliyordum. Bir de *Yüzler Komiteleri*'yle ilgili olan kısmını tabii."

"İhlalciler ve kural dışılarla ilgili olan kısmı unuttun," diye ekliyor Vick.

"Doğru," diyorum. Sesim çatallanıyor.

"Suya attığımız o ilk çocuğa bu şiiri okuduğunu duyduğumda," diyor Vick, "bana isyanın içinde olduğunu anlatmak istiyor olabileceğini düşünmüştüm."

"Yo, hayır, değilim," diyorum.

"Öncülük eden kişi baban olsa bile mi?"

"Evet, babam olsa bile." Başka bir şey söylemiyorum. Babamın yaptığı şeyi onaylamıyorum ama ona ihanet de etmiyorum. Yanlış tarafına geçmek istemediğim ince çizgilerden biri bu.

"Öteki yemlikler arasında bu şiiri bilen yoktu," diyor Vick. "İsyandan daha fazla ihlalcinin haberdar olup çocuklarına anlattığını düşünüyor insan."

"Belki de hepsi toplum bizi köylere göndermeye başlamadan önce kaçmanın bir yolunu bulmuştur," diyorum.

"Çiftçiler isyana katılmadı," diyor Vick. "Bizi bu yüzden onların yanına götürüyorsun sanıyordum, yani onlarla birleşmek için."

"Sizi bir yere götürdüğüm falan yok," diyorum. "Çiftçiler isyandan haberdardı. Ama katıldıklarını sanmıyorum."

"Fazla bir şey bildiğin yok," diyor Vick sırıtarak.

Kendimi tutamadan gülüyorum. "Hayır, yok," diyorum.

"Daha büyük bir amacın olduğunu sanmıştım," diyor Vick düşünceli bir edayla. "İsyan için insan topluyorsun sanmıştım. Ama sen sadece kendi canını kurtarmak ve sevdiğin kızı bulmak için oyuğa gelmişsin. Tek amacın buymuş."

"Evet, öyle," diyerek onaylıyorum onu. Bu doğru. Benim hakkımda istediği gibi düşünebilir.

"Pekâlâ," diyor Vick. "İyi geceler."

***

Bulduğum yuvarlak kumtaşının üstünü bendeki akik taşıyla çizince beyaz bir iz bırakıyor. Tabii çalışan bir pusula olmayacak bu. Açılmayacak da. İçindeki ok hiç dönmeyecek. Ama ben gene de yapacağım onu. Bir akik taşı daha bulmam gerekecek. Çünkü bunu birilerini öldürmek için değil, taş yontmak için kullanacağım.

Vick'le Eli uyurken ben de yonttuğum pusulayı tamamlıyorum ve oku kuzeyi gösterecek şekilde elimde çeviriyorum onu. Sonra da dinlenmek için yere uzanıyorum. Teyzemle enişte min benim için sakladığı gerçek pusula hâlâ Cassia'da duruyor mudur acaba?

***

Cassia tepenin başında duruyor gene. Altın renginde küçük yuvarlak bir nesne var elinde: pusula. Ufukta ise daha parlak sarı bir daire var: Güneş doğuyor.

Pusulayı açıp oka bakıyor.

Yüzü gözyaşlarıyla kaplı, saçları rüzgârda savruluyor.

Üstünde yeşil bir elbise var.

Pusulayı yere koymak için eğilince elbisesinin eteği çimenlere değiyor. Tekrar ayağa kalktığında elleri artık boş.

Xander arkasında durmuş, onu bekliyor. Ellerini ona uzatıyor.

"O gitti," diyor Xander ona. "Ben buradayım." Sesi üzgün geliyor. Ama aynı zamanda umutlu.

Hayır, demeye başlıyorum, ama Xander'ın dediği doğru. Ben gerçekten de orada değilim. Gökyüzünden onları seyreden bir gölgeyim sadece. Gerçek olan onlar. Ben gerçek değilim artık.

***

"Ky," diye sesleniyor Eli beni sarsarak. "Uyan Ky. Neyin var senin?"

Vick el fenerinin ışığını açıp, gözümün içine tutuyor. "Kâbus görüyordun," diyor. "Ne gördün?"

Kafamı iki yana sallıyorum. "Hiçbir şey," diyorum elimdeki taşa bakarak.

Bu pusulanın oku kilitlenip kalmış. Hiç dönmüyor. En ufak bir hareket yok. Benim Cassia'yla olan durumum gibi. Ben de bir tek düşünceye, gökyüzündeki bir tek şeye kilitlenmiş durumdayım. Etrafımdaki her şey yerle bir olurken, tutunabileceğim tek bir hakikat var.

On Altıncı Bölüm
CASSIA

Rüyamda, onu güneşin karşısında dikilmiş olarak görüyorum. Bu yüzden de karanlıkta kalmış gibi görünüyor. "Cassia,"diyor. Sesindeki şefkat gözlerimi dolduruyor. "Cassia, benim."

Ben konuşamıyorum; yarı gülerek, yarı ağlayarak kollarımı uzatıyorum, yalnız olmadığım için o kadar sevinçliyim ki.

"Şimdi bir adım uzaklaşacağım," diyor. "Çok aydınlık olacak. Ama senin gözlerini açman gerek."

"Gözlerim zaten açık," diyorum, kafam karışıyor. Açık olmasa, onu nasıl görürüm ki?

"Hayır," diyor. "Uykudasın. Şimdi uyanman gerek. Vakit geldi."

"Gidiyor musun yoksa?" Tek düşünebildiğim bu. Onun gitme ihtimali.

"Evet," diyor.

"Gitme," diyorum ona."Lütfen."

"Gözlerini açman gerek," diyor yine. Bunun üzerine gözlerimi açıyorum ve karşımda apaydınlık bir gökyüzü buluyorum.

Ne var ki Xander burada değil.

"Ağlamak boşa su harcamak olacak," diyorum kendi kendime ama gözyaşlarıma bir türlü hakim olamıyorum. Gözümden süzülen yaşlar tozlu yanaklarımdan yol yol aşağı akıyor. Hıçkırmamaya çalışıyorum; güneşe rağmen hâlâ uyuyan Indie'yi uyandırmak istemiyorum. Dün üstünde mavi işaretler olan o cesetlerle karşılaştıktan sonra bütün gün bu ikinci kanyondaki kurumuş nehir yatağında yürüdük. Hiçbir şeyle ve hiç kimseyle karşılaşmadık.

Ellerimi yüzüme kapatıyor ve gözyaşlarımın ılıklığını hissediyorum.

"Çok korkuyorum," diye geçiriyorum içimden. Kendim için, Ky için. Onun izine rastlamadığım için yanlış kanyonda olduğumuzu düşündüm. Ama onu küle çevirdilerse, nerede olduğundan asla haberim olmaz.

Hep onu bulacağımı ümit ettim. Tohum ektiğim aylar boyunca, gecenin içinden geçen penceresiz uçakta dış eyaletlere götürülürken, oyuğa doğru saatlerce koşarken hep bunu hayal ettim.

Ama artık geriye bulunacak bir şey bile kalmamış olabilir, diyor kafamın içindeki bir ses. Ky da, isyan da ortadan kaybolmuş olabilir. Ya kılavuz öldüyse ve yerini alacak kimse çıkmadıysa?

Göz ucuyla Indie'ye bakıyorum ve onun benim gerçek dostum olup olmadığını sorgularken buluyorum kendimi. Belki de Oria'daki görevlinin beni izlemesi için gönderdiği bir casustur ve oyukta öldüğümü görevliye bildirecek, görevli de böylece başlattığı deneyin nasıl sonuçlandığını öğrenecektir.

Bu düşünceler de nereden aklıma geliyor? diye kendi kendime sorarken kafama dank ediyor. Hastayım.

Toplumda hastalığa pek rastlanmıyor ama artık toplumda değilim ne de olsa. Zihnim hastalığa yol açmış olabilecek bütün

değişkenleri sıralıyor: yorgunluk, susuzluk, aşırı gerginlik, yetersiz beslenme. Sonunda olacağı buydu.

Bunu fark edince içim rahatlıyor. Hasta olunca kendim olmaktan çıkıyorum. Ky, Indie ve isyanla ilgili düşüncelerim bunlar değil aslında. Kafam öyle karışık ki, bu deneyi başlatanın Oria'daki görevli olmadığını bile unutuyorum. Oria'daki müzenin orada bana yalan söylerken gözlerini nasıl da kırpıştırdığını hatırlıyorum. Ky'ın adını kimin eşleşme havuzuna koyduğundan haberi yoktu.

Derin bir nefes alıyorum. Bir an, rüyamı hatırlıyorum ve Xander'ın geri döndüğü hissi içimi rahatlatıyor. "Gözlerini aç," diyordu bana. Xander'ın görmemi istediği şey neydi acaba? Geceyi geçirdiğimiz mağaraya bakınıyorum. Indie'yi, kayaları ve içinde hapların da bulunduğu çantamı görüyorum.

Mavi haplar bana toplum tarafından değil, Xander tarafından verildi. Ve ben Xander'a güveniyorum. Bu haplardan almak için yeterince uzun süre bekledim.

Hapların bulunduğu bölmeyi açmam uzun zaman alıyor; parmaklarım tırmanışın yorgunluğundan neredeyse tutmaz olmuş. Sonunda paketteki ilk mavi hapı çıkarıyor ve ağzıma atıp sertçe yutkunuyorum. En azından farkında olarak ilk hap alışım bu. O anda büyükbabamın yüzü gözümün önüne geliyor; hayal kırıklığına uğramış gibi bir ifadesi var.

Mavi haptan boşalan yere bakıyorum ama boş olmadığını görüyorum. Bir şey var: küçük bir kâğıt şeridi.

İletişim cihazından çıkma bir kâğıt bu. Ellerim titreyerek kâğıdı açıyorum. Kâğıt hapın altında olduğu için sağlam kalmış ama havayla temas ettiği için, çok geçmeden parçalanır.

Meslek dalı: Tıp. Kalıcı atama ve doktorluğa yükselme şansı: %97.3.

"Ah, Xander," diye fısıldıyorum.

Xander'ın resmî eşleşme verilerinden bir parça bu. Mikro kartta kayıtlı olan, hiç görüntülemediğim bilgiler. Zaten bildiğimi düşündüğüm şeyler. Elimdeki mühürlü pakette duran haplara bakıyorum. Bunu nasıl yaptı? Bu şeridi oraya nasıl soktu? Yoksa hapların altında daha başka şeritler de mi var?

İletişim cihazından kendi bilgilerinin bir kopyasını alırken, sonra da şeritleri tek tek dikkatle yırtıp hap paketinin içine yerleştirirken gözümün önüne getiriyorum onu. Mikro karta hiç bakmadığımı tahmin etmiş olmalı: İlgimin kendisinden Ky'a doğru kaydığını biliyor.

Xander'ın bu hareketi Ky'ınkine benziyor. Oria'dayken o da bana bazı kâğıtlar vermişti. İki çocuk, kâğıt şeritlere yazılıp bana verilmiş iki hikâye. Gözlerim yaşla doluyor, çünkü önceden bilmem gereken bir hikâye Xander'ın hikâyesi.

"Bana tekrar bak," demek istiyor sanki.

Paketten bir hap daha çıkartıyorum. Bir kâğıt şerit daha. *Tam adı: Xander Thomas Carrow.*

O anda çocukluğumuzu hatırlıyorum. Sokakta Xander'ın oyun oynamak için dışarı çıkmasını beklerdim.

"Xander. Thomas. Carrow!" diye seslenirdim, hoplaya zıplaya onların evinin önüne giderken. O zamanlar daha küçüktüm ve başka birinin evine yaklaşırken sessiz olmak gerektiğini unuturdum çoğu kez. Xander'ın adını söylemek hoşuma giderdi. Gerçekten de kulağa hoş gelen bir adı vardı. Her bir adında yan yana gelen iki sessiz harf olduğu için, yürürken onun adını söylemek adımlarıma daha bir ritim katıyordu.

"Avazın çıktığı kadar bağırmak zorunda değilsin," demişti Xander bir keresinde. Kapıyı açıp bana gülümsemiş ve "İşte geldim," demişti.

Xander'ı özledim. Diğer hapları da paketten çıkarmaktan alıkoyamıyorum kendimi. Hapları yutacağımdan değil de, kâğıtlarda ne yazıyor görmek için:

Doğduğundan bu yana Çınar Ağacı Mahallesi'nde yaşamaktadır.

En sevdiği aktivite: Yüzme

En sevdiği eğlence etkinliği: Oyunlar

En hayran oldukları öğrenci olarak Xander'ı gösteren yaşıtlarının oranı: % 87.6

En sevdiği renk: Kırmızı

İşte bu benim için sürpriz oluyor. Xander'ın en sevdiği rengin hep yeşil olduğunu sanırdım. Acaba onun hakkında bilmediğim başka neler var?

Şimdiden kendimi daha güçlü hissediyor ve gülümsüyorum. Indie'ye bakıyorum; hâlâ uyuyor. Hiç durmadan hareket etmek geliyor içimden. Ben de gecenin karanlığında geldiğimiz bu yeri daha iyi görmek için dışarı çıkmaya karar veriyorum.

***

Manzara ilk bakışta kanyondaki birçok geniş açıklıktan biriymiş gibi görünüyor sadece; petek petek mağaraları, kayalıkları ve inişli çıkışlı taş duvarları var. Ama sonra etrafıma tekrar bir bakınca bu duvarlardan birinde bir tuhaflık olduğunu fark ediyorum.

Kuru nehir yatağından geçip elimi kayalık duvarın üstüne koyuyorum. Duvar sert olmasına sert ama gene de bir tuhaflık var. Fazla kusursuz, fazla düzgün bir duvar bu.

Bunun toplumun işi olduğunu da buradan anlıyorum.

Ben duvardaki bu kusursuzluğunda çatlaklar görüyorum. *Yüz Şarkı*'dan birini seslendiren kadının o kusursuz ölçülülük-

teki nefesini hatırlatıyor bana; Ky bana toplumun bizim şarkıcıların nefesini duymaktan hoşlandığımızdan haberdar olduğunu söylemişti. Böylece onların insan olduğunu anlıyorduk ve bu da hoşumuza gidiyordu. Ne var ki, toplumun sunduğu insanlık bile ölçülü ve hesaplanmış.

Yüreğim eziliyor. Çünkü şayet toplum buradaysa, isyanın olmasına imkân yok.

Duvar boyunca elimi sürterek yürüyor ve toplumun oyukla bitiştiği çatlaklı noktayı bulmaya çalışıyorum. Birbirine dolaşmış bir ot kümesine yaklaşınca yerde duran bir şey gözüme çarpıyor.

O çocuk bu. Bizimle birlikte oyuğa kaçtıktan sonra bu kanyona gelen çocuk.

Yan tarafına kıvrılmış yatıyor. Gözleri kapalı. Cildi, saçları ve giysileri rüzgârın getirdiği tozla kaplanmış. Kan içindeki ellerinin rengi atmış. Görünüşe göre kanyonun duvarını tırmalamış, tırmalamış ama girmeyi başaramamış. Gözlerimi kapatıyorum. Kurumuş kanın görüntüsü ve kanyondaki toz kristalleri bana büyükbabamın tabağındaki turtanın üstündeki şekerle kan kırmızısı böğürtlenleri hatırlatıyor, midem ağzıma geliyor.

Gözlerimi yeniden açıp çocuğa bakıyorum. Onun için bir şey yapabilir miyim acaba? Eğilip bakıyorum ve dudaklarının mavileşmiş olduğunu görüyorum. Hiç tıp eğitimi almadığım için, insanlara nasıl yardım edileceği hakkında neredeyse hiç bilgim yok. Nefes almıyor. Nabız alınabileceğini bildiğim için bileğini kontrol ediyorum ama nabzı da atmıyor.

"Cassia," diye fısıldıyor biri. Dönüp bakıyorum.

Gelenin Indie olduğunu görünce rahat bir nefes alıyorum. "Bu o çocuk," diyorum.

Indie yanıma çömeliyor. "Ölmüş," diyor. Çocuğun ellerine bakıyor. "Ne yapıyormuş böyle?"

"Sanırım içeri girmeye çalışıyormuş," diyorum duvarı göstererek. "Burayı bir kaya duvarı gibi yapmışlar ama ben bir kapı olduğunu düşünüyorum." Indie yanımda duruyor. İkimiz birlikte çocuğun ellerine ve kayalıktaki kana bakıyoruz. "İçeri girememiş," diyorum. "Sonra da mavi hapı almış ama çok geç."

Indie telaşlı ve soran gözlerle bana bakıyor.

"Bu kanyondan çıkmamız lazım," diyorum. "Toplum burada. Bundan eminim."

Indie önce duraksıyor. "Doğru söylüyorsun," diyor az sonra. "Diğer kanyona geri dönmeliyiz. Orada en azından su vardı."

"Önceden geldiğimiz yoldan geri dönmemiz gerektiğini mi düşünüyorsun?" diye soruyorum isteksizce. Oyuğun üst kısmındaki o cesetleri hatırlayınca içim ürperiyor.

"Buradan gidebiliriz," diyor Indie. "Artık ipimiz var." Kanyonun duvarına tutunan ve hiçbir ağacın büyüyemediği o yerde yetişen ağaçların köklerini işaret ediyor. "Bu bize zaman kazandırır." Çantasını açıp ipi çıkarıyor. Ben bakarken o ipi omzunun üstünden aşırıyor, sonra da çantasında kalan bir şeyi dikkatle yeniden düzenliyor.

Yaban arısı kovanı, diye düşünüyorum. "İyi saklıyorsun onu," diyorum.

"Neyi?" diye soruyor Indie irkilerek.

"Yaban arısı kovanını," diyorum "Kırılmadı."

Indie temkinli bir edayla başını sallıyor. Yanlış bir şey söylemiş olmalıyım ama ne olduğunu bir türlü bulamıyorum. Üzerime acayip bir hâlsizlik çöküyor. O çocuk gibi şuracığa kıvrılıp yatmak istiyorum, ne tuhaf.

***

Oyuğun tepesine çıktığımızda cesetlerin olduğu tarafa bakmıyoruz. Zaten hiçbir şey göremeyecek kadar uzaktayız.

Ben hiç konuşmuyorum. Indie de öyle. Soğuk rüzgârın eşliğinde hızla ilerliyoruz oyukta. Koşmak beni kendime getiriyor ve hâlen hayatta olduğumu, ne kadar istersem isteyeyim henüz dinlenme vaktinin gelmediğini hatırlatıyor.

Görünüşe bakılırsa, dış eyaletlerde yaşayan yegâne insanlar Indie ile ikimiziz.

Indie ipi diğer omzuna atıyor ve "Hadi," diyor. Tekrar önceki kanyona iniyoruz. Burada Ky'ın izine rastlamamış olabiliriz ama en azından su var ve toplumdan eser yok. En azından şimdilik.

***

Umut bir ayak izine benziyor; anlık bir dikkatsizlikle ıslak çamura basan birinin bıraktığı, sonrasında ise kuruyup akşam ve sabah rüzgârlarının alıp götüremeyeceği kadar sertleşen bir ayak izine.

Bu kanyonlarda gördüğüm diğer izleri aklıma getirmemeye çalışıyorum. Gördüğüm fosil kalıntıları öyle uzun zaman öncesine ait ki, bir zamanlar yaşayan o canlılardan geriye sadece bir küçük iz yahut kemik kalmış. Şimdi gördüğüm bu iz ise yenilerden. Böyle olduğuna inanmak zorundayım. Burada bizim dışımızda yaşayan birisi olduğuna inanmak zorundayım. Bu kişinin Ky olabileceğine de inanmak zorundayım.

On Yedinci Bölüm
KY

Oyuktan tırmanarak dışarı çıkıyoruz. Çiftçilerin kasabası ile kanyonlar arkamızda uzanıyor. Altımızda ise, altın sarısı otlarıyla kahverengi bir düzlük uzanıyor göz alabildiğine. Bir nehrin etrafında toplanmış ağaç kümeleri var. Düzlüğün öteki tarafında ise, tepeleri karlı olan mavi dağlar yükseliyor. Kalıcı bir kar bu tepelerindeki.

Gerçi mevsim ne olursa olsun insana uzun gelecek bir yol bu. Ama kış başında olduğumuzu düşünürsek, daha da çetinleşecek demektir. Durumumuz pek avantajlı sayılmasa da, buraya kadar gelebildiğimize seviniyorum.

"Çok uzak," diyor hemen yanımdaki Eli titreyen bir sesle.

"Haritadan göründüğü kadar uzak olmayabilir," diyorum.

"En yakındaki şu ağaç kümesinin oraya gidelim önce," diye öneride bulunuyor Vick.

"Sence güvenli mi?" diye soruyor Eli havaya bakarak.

"Dikkatli olursak, evet," diyor gözlerini nehire dikip şimdiden harekete geçmiş olan Vick. "Bu nehir kanyondaki gibi değil. Bahse girerim büyük balıklar vardır burada."

***

İlk ağaç kümesinin yanına gidiyoruz. "Balık tutmaktan ne kadar anlarsın?" diye soruyor Vick bana.

"Hiç anlamam," diyorum. Aslında suyu bile pek tanıdığım söylenemez. Toplumun boruyla taşıdığı suyu saymazsak, köyümüzün yakınlarında suya pek rastlanmazdı. Kanyondaki akarsular bu gibi yerlerde rastlananlar kadar büyük ve yavaş akışlı değil; daha küçük ve hızlı akışlılar. "İçindeki balıklar çoktan ölmemiş midir sizce? Su aşırı soğuk değil mi?"

"Hareket eden sular pek donmaz," diyor Vick. Çömeliyor ve içinde bir şeyler kımıldayan nehrin içine bakıyor. "Şunları yakalayabiliriz," diyor heyecanla. "Bunların alabalık olduğuna kalıbımı basarım. Tatları harikadır."

Ben de onun yanına çömelmiş, balıkları yakalamanın bir yolunu bulmaya çalışıyorum. "Nasıl yapacağız ki?"

"Şu an yumurtlama döneminin sonundalar," diyor Vick. "Yani çok hâlsizler. Yeterince yaklaşırsak, elimizi daldırıp yakalayabiliriz. Yani o kadar da eğlenceli bir iş değil," diyor üzüntülü bir sesle. "Evdeyken bunu asla yapamazdık. Orada tel örgü vardı."

"Ev neresi?" diye soruyorum Vick'e.

Düşünceli düşünceli yüzüme bakıyor ve belki de, ben memleketimin neresi olduğunu söylediğim için artık kendisinin de söyleyebileceğini düşünüyor. "Ben Camas'lıyım," diyor. "Nasıl bir yer olduğunu görmelisin. Şu gördüklerinden daha büyük dağlar vardır orada." Düzlüğün karşı tarafını gösteriyor. "Nehirleri balık doludur." Sonra duruyor ve derinlerinde balıkların kıpırdandığı suya bakıyor yine.

Eli de ona yapmasını söylediğim gibi dikkatleri üzerine çekmemek için yanımıza çömeliyor. Gene de, bu düzlüğün gökyüzü-

nün altında, oyuk ile dağlar arasında böyle çırılçıplak uzanması hoşuma gitmiyor.

"Önce bir kumluk bul," diyor Vick Eli'ye. "Suyun sığlaşıp hızlandığı yerlerde olur kumluk. Yani buradaki gibi. Sonra da şöyle yap."

Vick yavaşça eğilip, sessizce nehrin kenarına gidiyor. Biraz bekledikten sonra elini balığın arkasına gelecek şekilde nehre daldırıyor ve balığın karnının altına gelene kadar akış yönünün tersine hareket ettiriyor. Derken balığı hızla sudan çıkartıp, nehrin kenarına atıyor. Yere düşen balık kaygan bedeniyle ağzı açık çırpınıyor.

Üçümüz onun can çekişmesini izliyoruz.

***

O gece, yakacağımız ateşin dumanını saklayabileceğimiz tek yer olan oyuğa geri dönüyoruz. Çiftçilerin mağarasından aldığımız kibritleri başka bir sefere saklayarak, ateşi yakmak için çakmak taşlarını birbirine sürtüyorum. Yaktığımız ilk gerçek ateş bu. Ellerini yükselen alevlerin üstüne tutmak Eli'nin hoşuna gidiyor. İnsanın yukarıdan üstüne ateş açılması ile ateşte ısınması farklı şeyler. "Çok yaklaşma," diye uyarıyorum Eli'yi. Başını sallıyor. Kanyon duvarlarının üstünde titreşen ışık günbatımının renklerini geri getiriyor sanki. Turuncu ateş. Turuncu kayalar.

Düzlükte yapacağımız yolculuk boyunca dayansın diye balıklarımızı közün üstünde ağır ağır pişiriyoruz. Üstünden yükselen dumana bakarken, onun kanyon duvarlarını aşmadan önce yok olup gitmesini umut ediyorum.

Vick balıkların hepsini tütsülemenin birkaç saatimizi alacağını söylüyor, çünkü tütsülenmeleri için etlerindeki bütün suyun çekilmesi gerekiyormuş. Ama bu şekilde de daha uzun dayanı-

yorlarmış ve bizim de yiyeceğe ihtiyacımız olacak. Kasabada gördüğümüz kişi veya kişilerin bizi takip ediyor olma olasılığı ile düzlükte yapacağımız yolculukta yemeğe duyacağımız ihtiyacı tartıyoruz ve yemek baskın geliyor. Geçmemiz gereken yolun ne kadar uzun olduğunu düşününce, hepimiz kendimizi şimdiden aç hissediyoruz.

"Gökkuşağı denen bir balık cinsi vardır," diyor Vick, yüzünde düşünceli bir ifadeyle. "Uzun zaman önce ısınma sırasında neredeyse hepsi öldü ama ben Camas'tayken bir tane yakalamıştım."

"Tadı bunun kadar güzel miydi?" diye soruyor Eli.

"Tabii ya, ne demezsin," diye karşılık veriyor Vick.

"Onu suya geri attın, değil mi?" diye soruyorum.

Vick gülümsüyor. "Onu yemeğe yüreğim dayanmazdı," diyor. "Hayatımda gördüğüm tek gökkuşağı balığıydı. Dünyada geriye kalan son gökkuşağı balığı olabileceğini düşünmüştüm onun."

Otururken, topuklarımın üstüne yükseliyorum. Karnım tok ve hem toplumdan, hem çiftçilerin kasabalarından uzakta ve özgür hissediyorum kendimi. Her şey zehirli değil. Ayrıca akış hâlindeki su zor donar. Bu iki şeyi bilmek güzel.

Tepede Cassia'yla geçirdiğimiz günden bu yana kendimi ilk defa bu kadar mutlu hissediyorum. Sanırım her şeye rağmen ona ulaşma şansım var.

"Annenle baban yeniden sınıflandırılmadan önce görevli miydi?" diye soruyor Vick bana.

Gülüyorum. Benim babam, bir görevli ha? Ya da annem? Vick'in bu sorusu türlü nedenlerden ötürü bana komik geliyor. "Yoo," diyorum. "Niye sordun?"

"Silahlar hakkında bilgin var da, ondan," diyor Vick. "Kabanlardaki kablo düzeneğini de biliyordun. Birisi sana bunları öğretmiş olabilir diye düşündüm."

"Evet, bunları bana babam öğretti," öğretti. "Ama o bir görevli değildi.

"O bunları da çiftçilerden mi öğrenmiş? Ya da isyanı?"

"Yo, hayır," diyorum. "Bazı şeyleri işinden dolayı toplumdan öğrendi." Çoğunu da kendi kendine öğrendi. "Peki ya, senin annenle baban?"

"Benim babam görevliydi," diyor. Buna hiç şaşırmıyorum. Hatta beklediğim bir şey bu: Vick'in tavırları, komuta etme yeteneği, kabanlarımızın ordudakilerle aynı kalitede olduğunu söylemesi, eskiden askerî bir üste yaşadığını anlatması... Böyle iyi konumda birinin yeniden sınıflandırılmasına sebep ne olabilir? Ne de olsa, içinde görevlilerin bulunduğu bir ailenin ferdi Vick.

Vick'in başka bir şey söylemeyeceği belli olunca, "Ben ailemi kaybettim," diyor Eli.

Bunu tahmin etmiştim ama kendisinin söylemesini bekliyordum.

"Nasıl?" diye soruyor Vick.

"Annemle babam hastalanıp, merkezdeki bir tıp merkezinde öldüler. Sonra oradan başka yere gönderildim. Vatandaş statüsünde olsaydım, birileri beni evlat edinebilirdi. Ama vatandaş değildim. Kendimi bildim bileli hep bir ihlalciydim ben."

Annesiyle babası hastalanmış ve ölmüş mü? Ama böyle bir şeyin olmaması gerekir. Yani Eli'nin anne babası gibi ihlalci bile olmayan gencecik insanların başına böyle bir şey gelmez bildiğim kadarıyla. Dış eyaletlerde yaşamıyorsanız, bu kadar erken ölmezsiniz. Hele hele merkezde daha da düşük bir olasılıktır bu. Ben de onların Eli gibi köye gönderilip öyle öldüklerini düşünmüştüm.

Oysa Vick Eli'nin bu anlattıklarına hiç de şaşırmış görünmüyor. Eli'nin iyiliği için mi yoksa daha önce de benzer bir şey duyduğu için mi böyle davranıyor, bilemiyorum.

"Üzgünüm, Eli," diyorum. Ben ona göre şanslıymışım. Patrick ile Aida'nın oğulları ölmeseydi ve Patrick bu kadar ısrar etmeseydi, Oria'ya hiç götürülmeyebilirdim de. Hatta şimdiye dek ölmüş bile olabilirdim.

"Ben de çok üzüldüm," diyor Vick.

Eli bir şey söylemiyor. Ateşe biraz daha yaklaşıyor ve konuşmaktan yorulmuş gibi gözlerini kapatıyor. "Artık bu konu hakkında konuşmak istemiyorum," diyor sessizce. "Sadece size bunu söylemek istedim."

Kısa bir sessizlikten sonra ben konuyu değiştiriyorum. "Eli, çiftçilerin mağarasından sen ne aldın?" diye soruyorum.

Eli gözlerini açıp, yerde duran çantasını kendine doğru çekiyor. "Çok ağırlardı, o yüzden fazla bir şey alamadım," diyor. "Sadece iki tane kitap. Ama baksana şunlara. İçinde hem yazılar hem de resimler var." Kitaplardan birini açıp gösteriyor. Kocaman bir taş evden havaya doğru süzülen rengarenk, devasa kanatlı bir yaratığın resmi bu.

"Babam bu kitaplardan birinden bahsetmişti galiba bana," diyorum. "Çocuklar için hikâye kitapları bunlar. Anne babaları kitabın yazılarını okurken, onlar da resimlere bakabiliyorlarmış. Büyüdükleri zaman da kendi başlarına okuyabiliyorlarmış."

"Bunlar değerli olabilir," diyor Vick.

Eli'nin almak için seçtiği bu kitapları takas etmenin zor olacağını tahmin ediyorum. Hikâyeler kopyalanabilse bile, resimler kopyalanamaz. Gerçi Eli onları yanına alırken, takas etmeyi aklından geçirmiyordu.

Kor ateşin yanında oturup, Eli'nin arkasından baka baka hikâyeleri okuyoruz. Bunlar bilmediğimiz kelimeler ama resimlere bakarak anlamlarını aşağı yukarı çıkartıyoruz.

Eli esniyor ve kitapları kapatıyor. "Yarın yine bakarız," diyor kararlı bir sesle. O kitaplarını çantasına koyarken kendi kendime gülümsüyorum. Eli bize şöyle diyor sanki: "Bunları buraya ben getirdiğime göre, ancak benim belirlediğim şartlarda bakabilirsiniz."

Yerden bir çubuk alıp, toprağa Cassia'nın adını yazmaya başlıyorum. Eli uykuya dalarken nefes alışverişi yavaşlıyor.

"Benim de âşık olduğum biri vardı," diyor Vick birkaç dakika sonra. "Camas'tayken." Boğazını temizliyor.

Vick'in, hikâyesini bana anlatmasını hiç beklemiyordum. Ama akşam yaktığımız bu ateşte bizi konuşturan bir şey var. Ona doğru soruyu sormak için bir süre bekleyip düşünüyorum. Kor hâlindeki kömürlerden biri birden alevleniyor ama hemen ardından sönüyor. "Adı neydi?" diye soruyorum.

Kısa bir sessizlikten sonra "Laney," diyor Vick. "Yaşadığımız askerî üste çalışıyordu. Bana kılavuzdan o bahsetti." Boğazını tekrar temizliyor. "Tabii daha önce de duymuştum kılavuzun adını. Zaten askerî üsteki herkes kılavuzun görevlilerden biri olup olmadığını merak ediyordu. Ama Laney ve ailesi için kılavuzun anlamı farklıydı. Kılavuz onlar için çok daha anlamlıydı."

Cassia'nın adını yazıp durduğum yere bakıyor. "Keşke ben de onun adını yazabilsem," diyor. "Camas'ta yazıcılardan ve iletişim cihazlarından başka bir şey yoktu."

"Sana öğretebilirim."

"Sen yaz," diyor. "Şunun üstüne." Bir tahta parçası uzatıyor bana. Bir kavak dalı; muhtemelen balık tuttuğumuz yerdeki

ağaçlardan birinden koparmış. Vick'e bakmadan, sivri taşımla dalı yontmaya başlıyorum. O sırada Eli yanımızda uyuyor.

"Laney balık tutardı," diyor Vick. "Onunla nehrin kıyısında buluşurduk. O..." Vick bir an duraksıyor. "Babam aramızdaki ilişkiyi öğrenince çok sinirlendi. Onu daha önce de sinirli görmüştüm. Başıma gelecekleri aşağı yukarı biliyordum ama bu bir şey değiştirmemişti."

"İnsanlar âşık olur," diyorum çatlak bir sesle. "Olur böyle şeyler."

"Kural dışılar ve vatandaşlar arasında değil ama," diyor Vick. "Ayrıca onlar arasındaki sözleşmeler için çoğu zaman kutlama yapılmaz."

Bu duyduğuma ağzım açık kalıyor. Ne yani, kız bir kural dışı mıymış? Üstüne üstlük bir de sözleşmelerini mi kutlamışlar?

"Toplum tarafından onaylanmayan bir ilişkiydi," diye devam ediyor Vick. "Ama eşleşme vaktim geldiğinde, ben eşleşmek istemedim. Ve Laney'nin annesiyle babasından onunla sözleşme yapmak için izin almaya gittim. Kabul ettiler. Kural dışıların kendi aralarında yaptıkları törenler var. Kendileri dışında hiçbir yerde geçerliliği olmayan törenler bunlar."

"Bunu bilmiyordum," diyorum ve keskin taşı daha sertçe daldırıyorum ağaç dalına. Kural dışıların bu kadar yakın zamana kadar, toplumun bu kadar yakınında yaşadıklarından haberim yoktu. Ben oyuk dışında bir yerde yaşamıyorlar sanıyordum artık. Oria'da kural dışıların yaşadığını gören ya da duyan kimse yoktu senelerdir. Tabii Markham'ların ilk çocuğu olan kuzenimi öldüreni saymazsak.

"Gökkuşağı balığını gördüğüm gün konuşmaya Laney'nin anne babasıyla gitmiştim," diyor Vick. "Balığı sudan dışarı çekip çıkarınca güneşte parlayan renklerini görmüştüm. Neyle

karşı karşıya olduğumu anlar anlamaz, onu suya geri bıraktım. Laney'nin anne babasına gökkuşağı balığından bahsedince, bana bunun iyi bir işaret olduğunu söylediler. Bir alamet. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?"

Başımı sallıyorum. Babam arada sırada alametlerden bahsederdi.

"Şimdiye kadar sadece bir tane alamet gördüm," diyor Vick. "Bu gökkuşağı balığını yani. O da iyi bir alamet değildi zaten." Derin bir nefes alıyor. "Bundan sadece iki hafta sonra görevlilerin bizi aradığını duydum. Onu bulmak için evlerine gittim ama yoktu. Ailesi de ortadan kaybolmuştu."

Vick kavak dalını almak için elini uzatıyor. Yontmayı bitirmemiş olsam da, dalı ona geri veriyorum. Dalı çevirip, onun adını doğru yazmış mıyım diye bakıyor: LAN. Kızın adının harfleri de tıpkı Vick'in botlarındaki çentikler gibi düzler. O anda birden anlıyorum ki, Vick dış eyaletlerde geçen günler için değil, onsuz yaşadığı günler için atıyor botuna o çentikleri.

"Toplum eve varamadan ele geçirdi beni," diyor Vick. "Oradan doğruca dış eyaletlere gönderdiler tabii." Bana geri uzattığı dalı tekrar yontmaya koyuluyorum. Akik taşının üstüne ateşin ışığı yansıyor ve tıpkı Vick'in sudan çıkardığı gökkuşağı balığının pulları gibi güneşte parlıyor.

"Peki ailene ne oldu?" diye soruyorum Vick'e.

"Hiçbir şey olmamıştır umarım," diyor. "Tabii toplum beni otomatik olarak yeniden sınıflandırdı. Ama anne baba olmadığıma göre, aileme dokunmamaları gerekir." Sesindeki tereddütü duyabiliyorum.

"Eminim bir şey yapmamışlardır," diyorum.

Vick yüzüme bakıyor. "Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?"

"Toplum kural dışıları ve ihlalcileri başından savıyor, tamam. Ama onlarla bağlantılı olan herkesi öldürecek ya da uzaklaştıracak olsalar, geriye kimse kalmaz." Yani ben böyle umuyorum, çünkü Patrick'le Aida'nın da hayatta olabileceği anlamına gelir bu.

Vick başını sallıyor ve iç geçiriyor. "Aklımdan ne geçiyor, biliyor musun?"

"Nedir?" diye soruyorum.

"Güleceksin ama," diyor Vick. "O şiiri senden ilk duyduğumda, isyanın içinde olup olmadığını merak etmedim sadece. Beni oradan kaçırıp götüreceksin diye umutlandım aynı zamanda. Yani benim özel kılavuzum olacaksın diye umutlandım."

"Neden böyle düşündün peki?" diye soruyorum.

"Babam orduda yüksek rütbeli bir görevdeydi," diyor Vick. "Hem de bayağı yüksek bir rütbedeydi. Kesin beni kurtarmak için birini gönderir diye düşünüyordum. Bunun da sen olduğunu düşündüm."

"Seni hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm," diyorum soğuk bir sesle.

"Hayal kırıklığına uğramadım ki," diyor Vick. "Bizi oradan çıkaran sen değil miydin?"

Vick bunu söyleyince elimde olmadan bir parça seviniyorum içten içe. Karanlıkta gülümsüyorum.

"Sence ona ne olmuştur?" diye soruyorum az sonra.

"Sanırım ailesi kaçtı," diyor Vick. "Çevremizdeki kural dışılar ve ihlalciler tek tek ortadan kayboluyordu, ama hepsini toplumun uzaklaştırdığını sanmıyorum. Ailesi belki de kılavuzu bulmak için ayrılmıştır oradan."

"Böyle mi düşünüyorsun?" Keşke kılavuzun gerçek olmadığı hakkında bu kadar çok şey söylememiş olsaydım.

"Öyle umuyorum," diyor Vick. Hikâyesini anlattıktan sonra sesinde uykulu bir rahatlama oluyor.

Üstüne sevdiği kızın adını kazıdığım kavak dalı parçasını uzatıyorum ona. Alıp bir süre baktıktan sonra cebine koyuyor.

"Pekâlâ," diyor Vick. "Şimdi, şu düzlüğü nasıl geçeceğiz ve bulmak istediğimiz kişilere nasıl ulaşacağız, onu düşünelim. Ben bir süre daha senin öncülüğünde olacağım."

"Böyle söyleyip durma lütfen," diyorum Vick'e. "Benim kimseye öncülük ettiğim falan yok. Hepimiz beraberce çabalıyoruz işte." Yıldızlarla dolu gökyüzüne bakıyorum. Bu yıldızlar nasıl yanıyor, nasıl parlıyorlar, akıl erdiremiyorum.

Babam her şeyi değiştiren ve herkesi kurtaran kişi olmak istemişti. Ama bu çok tehlikeliydi. Gene de herkes ona inandı: Köylüler, annem, ben. Yaşım biraz büyüyünce kazanmasının asla mümkün olmadığını anladım ve ona inanmayı bıraktım. Onunla ölmememin sebebi de, düzenlediği toplantılara artık katılmıyor oluşumdu.

"Peki, öyle olsun," diyor Vick." Gene de bizi buraya getirdiğin için sağol."

"Sen de sağol," diyorum.

Vick başını sallıyor. Uyumadan önce akik taşını cebinden çıkarıp, botuna bir çentik daha atıyor. Onsuz geçen bir gün daha.

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

On Sekizinci Bölüm
CASSIA

"Sen iyi görünmüyorsun," diyor Indie. "Yavaşlamamızı ister misin?"

"Yo, hayır," diyorum. "Yavaşlayamayız." Çünkü bir kez durursam, bir daha hiç hareket edemezmişim gibi geliyor bana.

"Seni yolda kaybetmek, kimsenin hayrına olmaz," diyor hafif öfkeli bir sesle.

Gülüyorum. "Ölmem, merak etme." Yorgun, çökkün ve tatsız olduğum ve her yerim ağrıdığı hâlde, ölme fikri bana gülünç geliyor. Attığım her adımla Ky'a daha da yaklaşıyor olabileceğim şu anda ölmeme imkân yok. Üstüne üstlük mavi haplarım da var. Hap paketindeki diğer kâğıt şeritlerde ne yazıyor olabileceğini düşünmek beni gülümsetiyor.

Ky'dan bir işaret daha arayıp duruyorum. Ölmüyor olsam bile, ilk düşündüğümden daha hasta olabilirim. Çünkü her şeyde Ky'dan bir işaret görmeye başlıyorum. Kanyonun zeminindeki kuruyup çatlamış çamurun üstünde çıkan şekilde Ky'dan gelen bir mesaj gördüğümü sanıyorum; kuruyan çamurun üstünde çıkan şekilleri harf olarak görüyorum. Eğilip bakıyorum. "Sence bu neye benziyor?" diye soruyorum Indie'ye.

"Çamura," diyor Indie.

"Hayır," diyorum. "Daha dikkatli bak."

"Deriye ya da pula mı benziyor?" diyor Indie. Onun bu söylediği beni öyle alıp götürüyor ki, kalakalıyorum. Deri ya da pul. Belki içinden geçtiğimiz bu kanyon kıvrılarak uzanmış dev bir yılandır ve yolun sonunda onun kuyruğuna ulaşacağızdır. Kim bilir, belki de ağzına ulaşırız ve bizi oracıkta yutuverir.

***

Kanyonun üstündeki havanın rengi maviden pembe maviye dönmeye ve hava değişmeye başladığında nihayet doğru bir işaret buluyorum.

Bu benim adım: *Cassia*. Nehir kolunun kenarındaki toprak parçasında yetişen genç bir kavak ağacına kazınmış hem de.

Bu ağaç uzun süre yaşamaz; kökleri suyu emmek için çok fazla yüzeye çıkmış şimdiden. Adımı ağacın gövdesine öyle itinayla kazımış ki, ağacın bir parçası gibi görünüyor.

"Bunu görüyor musun?" diye soruyorum Indie'ye.

Az sonra, "Evet," diyor Indie.

Biliyordum.

Akarsuyun yanında küçük bir yerleşim yeri görüyorum; dallarından sarı elmalar sarkan, gövdesi kıvrımlı elma ağaçlarının bulunduğu bir bahçe bu. Dallardaki elmaları görünce, Ky'ı her adımında takip ettiğimin bir kanıtı olarak elmalardan bir tanesini yanıma almak geliyor içimden. Şiirin dışında ona götürecek başka bir şey daha bulmam gerek, çünkü doğru kelimeleri bulamama ve şiiri bitirememe ihtimalim var.

Derken kavak ağacının yakınlarına bakıyorum ve kanyonun içlerine doğru giden ayak izleri görüyorum. Su içmek için akarsuyun kenarına inen hayvanların ayak izleriyle karıştığından, ilk

bakışta fark etmemişim bunları. Ama pençeli ve toynaklı ayak izlerinin arasında gayet belirgin bot izleri var.

Indie elma bahçesini çevreleyen çite tırmanıyor.

"Buraya gel," diyorum ona. "Burada durmak için bir neden yok. Bakalım ayak izleri nereye gidiyor. Bol bol suyumuz ve hapımız var zaten."

"Hapların bir yararı olmaz," diyor Indie ve ağacın birinden bir elma koparıp ısırıyor. "Hiç olmazsa bunlardan alalım yanımıza."

"Hapların faydası olur," diyorum. "Ben bir tane aldım bile."

Indie ağzındaki elmayı çiğnemeyi kesiyor. "Sen hap mı aldın? Neden?"

"Tabii ki aldım," diyorum. "Hayatta kalmak için en az emek kadar iyiler."

Indie bir çırpıda yanıma geliyor ve bana bir elma veriyor. "Ye şunu. Hemen." Kafasını iki yana sallıyor. "Hapı ne zaman aldın?"

"Öteki kanyondayken," diyorum, yüzündeki kaygılı ifadeye anlam veremeden.

"Demek bu yüzden hasta oldun," diyor Indie. "Gerçekten bilmiyorsun, değil mi?"

"Neyi bilmiyor muyum?"

"Mavi haplar zehirlidir," diyor Indie.

"Saçmalama, zehirli falan değiller," diyorum. Ne saçma. Xander bana zehirli bir şey verecek ha.

Indie dudaklarını birbirine bastırıyor. "Haplar zehirli," diyor. "Bir daha alayım deme." Çantamı açıp, içine birkaç tane elma koyuyor. "Gitmemiz gereken yeri bildiğini düşündüren ne sana?"

"Biliyorum işte," diyorum, ayak izlerine bakıp sabırsızca bir hareket yaparak. "İşaretleri tasnif ediyorum."

Indie bana bakıyor. Bana inansa mı inanmasa mı, karar veremiyor. Haptan dolayı iyi olmadığımı, bilincimi kaybettiğimi düşünüyor.

Ama ağaçta adımın yazılı olduğunu gördü ve onu oraya benim kazımadığımı biliyor. "Ben gene de dinlenmen gerektiğini düşünüyorum," diyor son bir kez.

"Yapamam," diyorum. Bunu yapamayacağımın o da pekâlâ farkında.

***

Yerleşim yerini geçtikten az sonra arkamızdan ayak sesleri duyuyorum. Suya yaklaşınca duruyorum.

"Burada biri var," diyorum Indie'ye dönerek. "Biri bizi takip ediyor."

Indie yüzünde temkinli bir ifadeyle bana bakıyor. "Bence gaipten sesler duyuyorsun sen," diyor. "Tıpkı olmayan şeyler gördüğün gibi."

"Hayır," diyorum. "Bak, dinle."

İkimiz de olduğumuz yerde durup, kanyona kulak veriyoruz. Rüzgârla sallanan yaprakların hışırtısı dışında bir ses yok. Derken rüzgâr duruyor ve hışırtı kesiliyor ama ben hâlâ bir şeyler duyuyorum. Kuma basan ayakların sesi mi bu? Yoksa destek almak için kayalıklara sürtünen bir elin sesi mi? Hangisi bilmiyorum ama bir yerden geldiği kesin. "İşte," diyorum Indie'ye. "Bunu duymuş olmalısın."

"Ben hiçbir şey duymuyorum," diyor Indie bıkkınlıkla. "Sen iyi değilsin. Belki biraz dinlensek iyi olacak."

Bu söylediğine yürümeye başlayarak karşılık veriyorum. Arkamızdan gelen her kimse sesine kulak kesiliyorum ama kanyondaki esintiyle birlikte sallanan yaprakların sesinden başka bir ses duymuyorum.

***

Hava kararana kadar yürüyoruz, sonrasında da el fenerlerimizi açıp yola öyle devam ediyoruz. Indie haklıymış; bizi takip eden biri varmış gibi hissetmiyorum artık. Sadece kendi sesimi duyuyor, kendi varlığımı, vücudumun bütün damarlarındaki güçsüzlüğü, bütün kaslarımdaki kasılmayı ve her adımımdaki yorgunluğu hissediyorum. Ky'a bu kadar yaklaşmışken hiçbir şeyin beni durdurmasına izin veremem. Daha fazla hap alacağım. Indie'nin haplar konusunda söylediklerinin doğru olduğuna inanmıyorum.

Indie'nin bakmadığı bir sırada bir hap daha çıkartıyorum ama ellerim öyle çok titriyor ki. Hap yere düşüyor ve o sırada hafif bir kâğıt hışırtısı geliyor kulağıma. İşte o anda hatırlıyorum. Xander'ın notları. Onları okumak istiyordum.

Kâğıt rüzgârla birlikte savrulup gidiyor. Peşinden gidilmeyecek kadar uzaklara sürükleniyor. Zaten bu karanlıkta mavi bir şey bulmaya çalışmak nafile.

On Dokuzuncu Bölüm
KY

Gökyüzünde uçan büyük bir şeyin sesiyle uyanıyorum.

"Sabahın bu vaktinde ne ara başlamışlar ateşlemeye?" diye düşünüyorum çılgınca. Ama hava düşündüğümden daha aydınlık, saat de daha geç. Çok yorulmuş olmalıyım.

"Eli!" diye bağırıyorum.

"Buradayım!"

"Vick Nerede?"

"Buradan ayrılmadan önce iki saatliğine balık tutmak istedi," diyor Eli. "Bana da burada kalıp, uyurken sana göz kulak olmamı söyledi."

"Yo, yo, yo," diyorum. Ama sonra tepemizde uçan makinelerin gürültüsünden, ikimiz de bir şey söyleyemiyoruz. Bu ateşlemenin sesi de öncekilerden farklı. Boğucu ve baskın bir sesi var. Tok bir ses. O alıştığımız yağmur çiselemesi sesine benzemiyor. Sanki gökten dev kaya bloğu kadar dolu taneleri yağıyor.

Ses durduğunda, beklemem gerekmesine rağmen yerimde durmuyorum. "Sen burada kal," diyorum Eli'ye ve düzlüğe koşup otların arasında sürünerek o kahrolası akarsuya, o kahrolası bataklığa yöneliyorum.

Eli'nin arkamdan geldiğini görünce sesimi çıkarmıyorum. Sürünerek akarsuyun kıyısına gidiyorum ama bakamıyorum.

Gördüğüm şeye inanıyorum. Bu yüzden Vick'in cesedini görmezsem, hâlâ hayatta olduğunu düşünebilirim.

Ben de onun yerine patlamanın olduğu akarsuya bakıyorum. Kahverengi ve yeşil çalılıklar yarım gömülmüş cesetlerin saçları gibi çamurun altına saklanmışlar.

Toprak, patlamanın etkisiyle suya karışıp mahvetmiş onu. Akarsu, akarsu olmaktan çıkmış, parça parça göletlere dönüşmüş. Nehirden kalan bu küçük parçalar akacak bir yer bulamaz hâle gelmiş.

Uzun adımlarla nehirden aşağı doğru yürüyünce sadece bir patlama olmadığını, nehri boydan boya durmadan bombaladıklarını anlıyorum.

Derken Eli'nin hıçkırdığını duyuyorum.

Arkamı dönüp Vick'e bakıyorum.

***

"Ky," diyor Eli. "Bir şey yapamaz mısın?"

"Hayır," diyorum.

Havadan bırakılan her ne idiyse, yere düşerken öyle güçlü bir etki yapmıştı ki, sanki Vick'i havaya uçurmuştu, çünkü boynu kırılmıştı. O anda ölmesi gerekirdi. Böyle olsaydı sevinirdim. Ama sevinemiyorum; o boş boş bakan ve gökyüzünün maviliğini yansıtan gözlere bakıyorum. Vick'in kendisinden geriye bir şey kalmamış.

Onu buraya çeken neydi? Neden bu açıklık yerde değil de, ağaçların altında balık tutmadı ki?

Neden öyle olduğunu yan tarafındaki su birikintisine bakınca anlıyorum. Evet, bunu yapmamasının nedeni birikintinin içine

kısılmış bir balık. Daha önce hiç görmemiş olmama rağmen, onu görür görmez cinsini anlıyorum.

Bir gökkuşağı bu. Çırpındıkça renkler parıl parıl parlıyor.

Vick onu mu gördü acaba? Bu yüzden mi açıklığa çıktı?

Su birikintisi giderek kararıyor. Suyun dibinde büyük bir küre var. Daha yakından bakınca, kürenin yavaş yavaş bir zehir saldığını anlıyorum.

Niyetleri Vick'i öldürmek değildi. Bu akarsuyu öldürmekti.

Gökkuşağı balığının beyaz karnının üstüne dönüşünü izliyorum. Balık sonunda yüzeye vuruyor.

Vick gibi ölüyor.

Aynı anda hem gülmek hem de ağlamak geliyor içimden.

"Elinde bir şey var," diyor Eli. Hemen eline bakıyorum. Üstüne Laney'nin adı kazılı olan tahta parçası var elinde. "O düşünce düşmüş olmalı." Eli Vick'in eline uzanıp tutuyor. Sonra da kollarını çaprazlamasına göğsüne koyuyor. "Bir şey yap," diyor Eli gözlerinden yaşlar süzülerek.

Arkamı dönüp kabanımı çıkarıyorum.

"Ne yapıyorsun?" diyor Eli korkuyla. "Onu böyle bırakamazsın."

Ona cevap verecek vaktim yok. Kabanımı yere atıp ellerimi gökkuşağı balığının olduğu, en yakındaki su birikintisine daldırıyorum. Soğuk ellerimi acıtıyor. Akış hâlindeki su donmaz ama bu su akmıyor artık. Zehir püskürten küreyi iki elimle yukarı kaldırıyorum. Ağır olmasına rağmen, onu sudan çıkarıp bir kayanın yanına koymayı başarıyorum. Sonra da diğer küreleri aramaya koyuluyorum. Patlamanın etkisiyle havaya uçup nehrin akışını birçok yerden kesen çamurları bütünüyle temizleyemem belki ama bazı su birikintilerinin içindeki zehri dışarı çıkarabi-

lirim. Biliyorum, bu da yaptığım her şey gibi beyhude olacak. Tıpkı benim ölümü isteyen bir toplumda Cassia'ya ulaşmaya çalışmak gibi beyhude.

Gene de duramam.

Eli yanıma geliyor ve o da elini suya daldırıyor.

"Bu çok tehlikeli," diyorum ona. "Ağaçların oraya dön."

Bana cevap vermek yerine diğer küreyi sudan çıkarmama yardım ediyor. Vick'in cesetleri taşırken bana yardım edişini hatırlıyorum ve Eli'nin kalmasına ses çıkarmıyorum.

***

Vick bütün gün benimle konuşuyor. Bunun aklımı kaçırdığım anlamına geldiğini biliyorum ama onun sesini duymamak elimde değil.

Ben Eli'yle birlikte küreleri sudan çıkarırken sürekli benimle konuşuyor Vick. Bana Laney'le olan hikâyesini anlatıp duruyor. Onun bir kural dışına âşık oluşunu canlandırıyorum gözümde. Laney'e hislerini açışını, gökkuşağı balığını suya geri bıraktıktan sonra Laney'nin anne babasıyla konuşmaya gidişini hayal ediyorum. Sözleşmelerini kutlamak için ayağa kalkışını. Topluma rağmen mutlu olacaklarına söz verirken Laney'nin elini tutuşunu. Geri dönüp baktığında onu bulamayışını.

"Kes şunu," diyorum Vick'e. Eli'nin şaşkın bakışlarını görmezden geliyorum. Babama benzemeye başlıyorum. O da kafasının içinde sesler duyardı: ona insanlarla konuşmasını, dünyayı dönüştürmesini söyleyen sesler.

Eli'yle birlikte çıkarabildiğimiz kadar küreyi sudan çıkardıktan sonra Vick'in mezarını kazıyoruz. Toprak yumuşamış ve gevşemiş olduğu hâlde, mezarı kazmak zor oluyor. Kaslarım yorgunluktan iflas etmek üzere ve mezar istediğim kadar derin

olmuyor. Eli yanımda azimle çalışıyor, kazdığım toprağı küçücük elleriyle kenara atıyor.

Mezarı kazdıktan sonra Vick'i içine koyuyoruz.

Çantalarından birini kampta boşaltmış ve tutacağı balıkları koymak için yanında getirmiş. Çantada gümüş pulları olan ölü bir balık buluyor ve onu da Vick'in mezarına koyuyorum. Kalbinin tam üstüne denk gelen kabanındaki delik küçük bir yara gibi görünüyor. Toplum mezarını kazıp onu dışarı çıkaracak olsa bile hakkında hiçbir bilgiye ulaşamayacak. Botlarındaki çentiklerin anlamını bile çözemezler.

Yeterince derin olmayan mezarına koymak için kumtaşından bir balık yontmaya çalışırken Vick kafamın içinde sürekli benimle konuşuyor. Balığın pulları solgun ve turuncu. Bütün renkleri olmayan bir gökkuşağı balığı bu. Vick'in gördüğü gibi gerçek bir gökkuşağı değil. Gene de elimden gelenin en iyisini yapıyorum. Yaptığım bu balık sadece onun öldüğünün değil, biri tarafından sevilip sevdiğinin bir işareti.

"Beni öldürmediler," diyor Vick bana.

"Öldürmediler mi?" diyorum Eli'nin duyamayacağı kadar kısık bir sesle.

"Hayır," diyor Vick sırıtarak. "Balıklar hâlâ yüzdüğü, yumurtladığı ve ürediği sürece beni öldüremezler."

"Şurayı görmüyor musun?" diye soruyorum Vick'e. "Elimizden geleni yaptık. Ama gene de ölecekler."

Derken Vick benimle konuşmayı kesiyor. Bu defa gerçekten gittiğini biliyorum ve kafamın içinde gene bir ses duymak istiyorum. Sonunda anlıyorum ki, babam o sesi duyduğu müddetçe hiç yalnız kalmadı.

Yirminci Bölüm
CASSIA

Nefes alış verişimde bir terslik var. Aşındırmak için kendini kayalara vura vura bitkin düşmüş küçük akarsu dalgalarınınki gibi belli belirsiz, yorgun bir inilti eşlik ediyor nefesime.

"Konuş benimle," diyorum Indie'ye. Onun iki çanta, iki matara taşıdığını fark ediyorum. Nasıl oldu bu? Benim mi onlar? Bunu dert edemeyecek kadar yorgunum.

"Ne konuşmamı istiyorsun?" diye soruyor Indie.

"Ne olursa," diyorum. Kendi nefesimden, kendi yorgun kalbimden başka bir ses ses duymak istiyorum.

Sözleri kulağımda anlamsız sözlere dönüşmeden önce Indie'nin aslında bana birçok şey söylediğini; ben artık dinleyemeyecek duruma gelene kadar kendini konuşmaktan alıkoyamadığını fark ediyorum. Keşke onun ağzından çıkan kelimelere daha fazla dikkat kesilebilsem. Arada şuna benzer bir iki ifade yakalayabiliyorum sadece.

Geceleri yatmadan önce hep

ve

sonrasında her şeyin değişeceğini sanmıştım

ve

inanmaya daha ne kadar devam edebilirim, bilmiyorum

Bu cümle parçacıkları kulağa şiir gibi geliyor. Sonra Ky için yazdığım şiiri bitirip bitiremeyeceğimi merak ediyorum gene. Ona kavuştuğum zaman doğru kelimelerin ne olduğunu biliyor olsam keşke. Ky ile birlikte başlangıçtan fazlasını yapmaya vaktimiz olsa keşke.

Tam Indie'den bir mavi hap daha isteyecekken büyükbabamın haplara ihtiyaç duymayacak kadar güçlü olduğumu söylemesi aklıma geliyor.

"Ama büyükbaba," diyorum içimden, "ben seni sandığım kadar iyi anlamadım. Şiirler... Senin niyetini anladığımı sanmıştım. Ama hangisine inanmamı istedin benden?"

Büyükbabamın o kâğıdı son kez bana uzatırken söylediklerini hatırlıyorum. "Cassia," diye fısıldamıştı, "sana henüz anlamayacağın bir şey veriyorum. Ama bir gün anlayacağını sanıyorum. Diğer herkesten daha yatkınsın çünkü bunu anlamaya."

Aklımda bir fikir çırpınıyor kelebek gibi: Burada da, Oria'da da bulunan ve kozalarını ince dallara iliştiren şu siyah kelebekler gibi. Daha önce de aklıma geldiği hâlde, kendime hiç tam olarak itiraf edemediğim bir fikir bu.

Büyükbaba, yoksa sen bir zamanlar kılavuz muydun?

Derken aklıma bir fikir daha geliyor. Öyle hızlı, öyle bir anda parlayan bir fikir ki bu, tam olarak kavrayamadığımdan, beni yine zarafetle kımıldayan kelebek kanatlarının bir izlenimiyle baş başa bırakıyor.

"Artık onlara ihtiyacım yok" diyorum içimden; haplara ve topluma. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum. Ama öyle olması gerekiyormuş gibi görünüyor.

İşte o anda gözüme bir şey takılıyor. Tam göz hizasında bir çıkıntının üstünde duran, taştan yapılma bir pusula bu.

Diğer her şeyi elimden düşürmüş olmama rağmen onu alıyorum.

Yere düşürdüğüm şeylerin çoğundan daha ağır olduğu hâlde yürürken pusulayı elimde tutuyorum. "Ağır olsa da, güzel," diye geçiriyorum içimden. Güzel, çünkü yere daha sağlam tutunmamı sağlayacak.

Yirmi Birinci Bölüm
KY

"O sözleri söylesene," diyor Eli.

Ellerim artık yorgunluktan titriyor. Önümüzde uzanan gökyüzü kararıyor. "Yapamam, Eli. O sözlerin hiçbir anlamı yok."

"Sen gene de söyle," diyor Eli, gözünden yaşlar süzülerek. "Hadi."

"Yapamam," diyorum ve kumtaşmdan yonttuğum gökkuşağı balığını Vick'in mezarına koyuyorum.

"Söylemek zorundasın," diyor Eli. "Bunu Vick için yapmalısın."

"Vick için yapabileceğim her şeyi yaptım zaten," diyorum. "İkimiz de yaptık. Nehri kurtarmaya çalıştık. Şimdi gitme vakti geldi. O da olsa, aynı şeyi yapardı."

"Şimdi düzlüğü geçemeyiz," diyor Eli.

"O zaman ağaçların yanında kalırız," diyorum. "Daha gece olmadı. Hadi olabildiğince uzaklaşalım buradan."

***

Kanyon girişinin yakınında kurduğumuz kampa geri dönüp eşyalarımızı topluyoruz. Tütsülenmiş balıklarımızı sararken, gümüşi

pulları ellerimizde ve giysilerimizde kalıyor. Vick'in çantasındaki yiyecekleri Eli'yle aramızda paylaşıyoruz. "Bunlardan istediğin var mı?" diye soruyorum Eli'ye Vick'in mağaradan aldığı broşürleri bulunca.

"Hayır," diyor. "Kendi seçtiklerimden memnunum."

Broşürlerden birini kendi çantama koyuyor, diğerlerini orada bırakıyorum. Hepsini taşımaya değmez.

Alacakaranlıkta Eli'yle yan yana yürümeye koyuluyoruz düzlükte.

Derken Eli durup ardına bakıyor. Bir hata.

"Yola devam etmeliyiz, Eli," diyorum.

"Dur biraz," diyor. "Dur."

"Durmayacağım," diyorum.

"Ky," diyor. "Arkana bak."

Dönüp bakıyorum ve akşamın kalan son ışığında onu görüyorum.

Cassia.

Çok uzakta olsa da, koyu renk saçlarının rüzgârda savruluşundan ve oyuğun kızıl kayaları üzerinde duruşundan tanıyorum onu. Kardan bile daha güzel.

Gerçek mi bu?

Eliyle gökyüzünü gösteriyor.

Yirmi İkinci Bölüm
CASSIA

Zirveye varmamıza çok az kaldı; düzlüğü yukarıdan görebiliyoruz neredeyse.

Ben bir kaya çıkıntısına tırmanmaya başlamışken, "Cassia, dur bir dakika," diyor Indie.

"Neredeyse vardık," diyorum. "Görmem lazım." Son birkaç saattir gücümün yerine geldiğini, kafamın açıldığını hissediyorum. Ky'ı görebilmek için en yüksek noktada durmak istiyorum. Soğuk ve temiz bir rüzgâr var. Öyle güzel esiyor ki.

En yüksekteki kayanın üstüne tırmanıyorum.

"Yapma," diyor Indie aşağıdan. "Düşeceksin."

"Ah," diyorum. Aşağıda görülecek fazla bir şey yok. Turuncu kayalıklar ve kahverengi otları olan bir düzlük, nehir ve mavi dağlar. Kararan gökyüzü, yoğun bulutlar, kızarmış bir güneş ve hafif hafif atıştıran kar taneleri.

Aşağıdan iki karartı yukarı bakıyor.

Bana mı bakıyorlar?

Bu o mu?

Aramızdaki mesafe çok uzun olduğundan, bunu bilmenin bir tek yolu var.

Elimle gökyüzünü işaret ediyorum.

Bir an hiçbir şey olmuyor. Karartı öylece duruyor, bense her an hareket etmeye hazır ve soğukkanlı bir şekilde bekliyorum.

Derken karartı koşmaya başlıyor.

Kayalıklardan kaya yuvarlana düzlüğe inmeye çalışıyorum. Hızlı hareket ediyorum ama yeterince hızlı değilim; ayaklarım ağırlaşmış. Keşke, diyorum; keşke koşabilseydim, keşke bir şiir yazabilseydim, keşke pusulaya sahip çıkabilseydim...

Çok geçmeden düzlüğe ulaşıyorum ve o anda, sahip olduğum şeylere şükrederek, keşke demeyi bırakıyorum.

Ky. Bana doğru koşuyor.

Onu hiç bu kadar hızlı koşarken görmemiştim. Hiç bu kadar özgür, güçlü ve vahşi görmemiştim. Öyle güzel görünüyor, vücudu öyle sağlam hareket ediyor ki.

Gözlerinin maviliğini görebileceğim mesafede durup bana bakıyor. Gözleriyle karşılaşınca, ellerimin kızarıklığını, giymek istediğim yeşil kıyafetleri, hepsini unutuyorum.

"İşte buradasın," diyor nefes nefese, heyecanla. Yüzü ter ve toz toprakla kaplı. Görmeye ihtiyacı olan tek şey benmişim gibi bakıyor.

Evet demek için ağzımı açıyorum. Ama o aramızda kalan son mesafeyi kapatana kadar bir kere nefes alabiliyorum ancak. Bütün bildiğim, öpüştüğümüz.

Yirmi Üçüncü Bölüm
KY

"Bizim şiirimiz," diye fısıldıyor. "Bana okuyacak mısın?"

Yüzümü onun kulağına yaklaştırıyorum. Dudaklarım boynuna değiyor. Saçları adaçayı gibi, teni ise ev gibi kokuyor.

Ama ben konuşamıyorum.

***

Yalnız olmadığımızı ilk fark eden o oluyor. "Ky." diye fısıldıyor.

Biraz geri çekiliyoruz. Akşamın alacakaranlığında dolanmış saçlarını ve yanmış tenini görüyorum. Güzelliği her zaman kalbimi sızlatıyor. "Cassia," diyorum çatallanan bir sesle, "bu Eli." Cassia ona dönüp de yüzü aydınlanınca, onu Bram'e benzeten tek kişinin ben olmadığımı anlıyorum.

"Bu Indie," diyor, yanındaki kızı göstererek. Indie kollarını göğsünde kavuşturuyor.

Bir sessizlik oluyor. Eli ile ben birbirimize bakıyoruz. Biliyorum ki, o anda ikimizin aklından da Vick geçiyor. Şu an onu da kızlarla tanıştırıyor olmamız gerekirdi ama o artık yok.

Vick daha dün gece hayattaydı. Bu sabah akarsuyun kenarında durmuş yüzen alabalıkları seyrediyordu. Güneş parıltısıyla bütün renkleri ışıldatırken Laney'i düşünüyordu.

Sonra öldü.

Dimdik duran Eli'ye işaret ederek, "Aslında bu sabah üç kişiydik," diyorum.

"Ne oldu peki?" diye soruyor Cassia. Elimi sıkıyor, ben de onun elinde hissettiğim kesikleri acıtmamak için onunkini sıkıyorum nazikçe. Beni bulmak için neler atlatmış böyle?

"Biri geldi," diyorum ona. "Arkadaşımız Vick'i öldürdü. Tabii nehri de."

Birdenbire yukarıdan nasıl görünüyor olabileceğimizi fark ediyorum. Düzlüğün orta yerinde, bizi herkesin görebileceği şekilde duruyoruz. "Hadi oyuğa girelim," diyorum. Batı tarafındaki dağların tepesinde güneş alçalmış, hatta günü yarı karartarak batmış bile. Vick gitti. Cassia geldi.

Oyuktan içeri doğru kayarken Cassia'nın kulağına yaklaşıp, "Bunu nasıl yaptın?" diye soruyorum. Bana cevap vermek için dönüyor; yanağımda sıcak nefesini hissediyorum. Gene öpüşüyoruz; ellerimiz ve dudaklarımız birbirine hiç doymayacakmış gibi. Onun sıcacık tenine doğru fısıldıyorum. "Bizi nasıl buldunuz?"

"Pusulayla," diyor ve pusulayı elime koyuyor. Bir de bakıyorum ki, taştan yonttuğum pusula bu.

***

Vick'le birlikte kamp yaptığımız yere ulaşınca, "Pekâlâ, şimdi nereye gidiyoruz?" diye soruyor Eli titrek bir sesle. Kamp yeri hâlâ tütsülenmiş balık kokuyor. El fenerlerimizin ışığı yere dökülen balık pullarına vuruyor. "Düzlüğü geçecek miyiz yine?"

"Yapamayız," diyor Indie. "En azından önümüzdeki bir iki gün içinde. Cassia hasta oldu"

"Şimdi iyiyim," diyor Cassia. Gerçekten de sesi iyi geliyor.

Küçük bir ateş yakmak için çantamdaki çörtleri çıkarıyorum. "Sanırım bu geceyi burada geçiririz," diyorum Eli'ye. "Geri kalan şeylere yarın sabah karar veririz." Eli başıyla onaylıyor ve benim istememe kalmadan ateş için ot toplamaya koyuluyor.

"Yaşı çok küçük," diyor Cassia yumuşak bir sesle. "Onu buraya toplum mu gönderdi?"

"Evet," diyorum. Çörtleri birbirine vuruyorum. Hiçbir şey olmuyor.

Cassia elini elimin üstüne koyuyor. Gözlerimi kapatıyorum. Çörtleri bir kez daha birbirine vurduğumda kıvılcımlar çıkıyor ve Cassia derin bir nefes alıyor.

***

Eli bir kucak dolusu sert ve kılçıklı ot getiriyor. Ateşe atmasıyla otlar çatırdıyor ve geceyi keskin ve yabani bir adaçayı kokusu kaplıyor.

Cassia'yla ben birbirimize olabildiğince yakın oturuyoruz. O bana yaslanmış, ben de kıllarımı ona dolamışım. Onu bir arada tutan kişi benmişim diye kendimi kandırmıyorum, çünkü o bunu kendisi yapıyor. Oysa, ona sarılmak benim tuzla buz olmaktan alıkoyuyor.

"Teşekkürler," diyor Cassia Eli'ye. Cassia'nın sesinden Eli'ye gülümsediğini anlayabiliyorum. Derken Eli'den zoraki gülümseyerek karşılık veriyor ona. Dün gece Vick'in oturduğu yere oturuyor. Indie Eli'ye biraz daha yer açmak için kenara kayıyor ve ateşin dansını görmek için öne eğiliyor. Bana bakıyor, gözlerinde anlam veremediğim bir parıltı görüyorum.

Oturuş pozisyonumu biraz değiştirerek onu arkama alıyor ve el fenerimi Cassia'mn ellerini gösterecek bir açıya getiriyorum. "Ellerine ne oldu?" diye soruyorum ona.

Ellerine bakıp "İp kesti," diyor. Bu kanyona girmeden önce seni aramak için başka bir kanyona girdik." Eli'yle Indie'ye bakarak gülümsüyor. Sonra bana iyice yaklaşıyor. "Ky," diyor, "bak yine beraberiz."

Cassia'nın adımı söylemesi hep çok hoşuma gidiyor. "Bunun olduğuna inanamıyorum."

"Seni bulmak zorundaydım," diyor. Ellerini arkadan kabanımın içine sokuyor, parmaklarını sırtımda hissediyorum. Ben de aynısını yapıyorum. Cassia çok zayıf ve narin. Aynı zamanda güçlü de. Onun yaptığını kimse yapamazdı. Onu kendime daha da çekiyorum. Ona dokunmanın verdiği iç sızısı ve rahatlama tepeden hatırladığım bir duygu. Şimdi bunu daha yoğun bir şekilde duyuyorum.

"Sana söylemem gereken bir şey var," diye fısıldıyor kulağıma.

"Dinliyorum," diyorum.

Derin bir nefes alıyor. "Pusula artık bende değil. Oria'dayken bana verdiğin pusuladan bahsediyorum." Bunu söylerken çok kaygılanıyor. Sesinden ağladığını anlayabiliyorum. "Onu arşivciyle takas ettim."

"Sorun değil," diyorum. Gerçekten de sorun değil. O burada. Olan bunca şeyden sonra pusula o kadar da büyük bir kayıp değil. Hem ben pusulayı benim için saklasın diye vermemiştim ona. Onun olsun diye vermiştim. "Karşılığında ne aldın peki?" diye soruyorum.

"Umduğum şeyi alamadım," diyor Cassia. "İhlalcileri nereye götürdükleri ve oraya nasıl gidileceği hakkında bilgi almak istedim."

"Cassia," diyor ve susuyorum. Bu yaptığı çok tehlikeli. Ama yaparken bunun farkındaydı zaten. Bu yüzden bir de benim söylememe gerek yok.

"Arşivci ise bunun yerine bana bir hikâye verdi," diyor. "Önce beni aldattığını düşünerek çok sinirlendim. Beni sana getirebilecek tek şey olarak elimdeki mavi haplar kalmıştı."

"Bir dakika," diyorum. "Mavi haplar mı dedin sen?"

"Xander'dan," diyor. "Kanyonda hayatta kalmak için ihtiyacımız olacak diye arşivciye vermedim onları." Bana bakıyor ve yüzümdeki ifadeyi yanlış anlıyor. "Özür dilerim. Çok hızlı karar vermek zorundaydım..."

"Hayır, sorun bu değil," diyorum kolunu tutarak. "Mavi haplarda zehir var. Onlardan aldın mı hiç?"

"Sadece bir tane," diyor. "Ben zehirli olduklarına inanmıyorum."

"Ona bunu anlatmaya çalıştım," diyor Indie. "Hapı aldığında yanında değildim."

Bir soluk veriyorum. "Peki hareket etmeye nasıl devam edebildin?" diye soruyorum Cassia'ya. "Bir şey yedin mi?" Başını sallayarak onaylıyor. Çantamdaki yassı ekmekten biraz çıkarıyorum. "Şunu ye bakalım," diyorum. Bu arada Eli de kendi çantasına uzanıp, bir parça ekmek daha çıkarıyor ve Cassia'ya uzatıyor.

Cassia ikimizin uzattığı ekmekleri de alıyor. "Hapların zehirli olduğunu nereden biliyorsunuz?" diye soruyor şüpheli bir sesle.

"Bana Vick söyledi," diyorum, panik yapmamaya çalışarak. "Toplum herhangi bir felaketin gerçekleşmesi durumunda mavi hapın bizi kurtaracağını söyleyip dururdu. Ama bu doğru değil. Mavi hap insanın metabolizmasını durduruyor. Ve eğer seni kurtaran biri çıkmazsa, oracıkta ölüyorsun."

"Ben gene de inanmıyorum size," diyor Cassia. "Xander zarar verecek bir şey vermez bana."

"Onun da haberi yoktur muhtemelen," diyorum. "Belki de hapları takasta kullanasın diye vermiştir sana."

"Ama hap zehirleseydi, seni çoktan zehirlerdi," diyor Indie Cassia'ya. "Nasıl olduysa buraya kadar yürüyebildin. Daha önce hiç bunu yapabilen birini duymamıştım. Ama Ky'ı bulana kadar durmazdın sen zaten."

Hepimiz Cassia'ya bakıyoruz. Belli ki, aklından geçen bir şeyler var; düşünceli görünüyor. Kafasındaki bilgileri tasnifliyor. Olanları açıklayabilecek olgular bulmaya çalışıyor ama bunlardan birini ben zaten biliyorum: Toplumun bile öngöremeyeceği kadar güçlü biri o.

"Sadece bir tane aldım," diyor usulca. "Diğerini yere düşürdüm. Altındaki kâğıdı da tabii."

"Kâğıt mı?" diye soruyorum.

Cassia orada olduğumuzu yeni fark etmiş gibi kafasını kaldırıp bakıyor. "Xander hapların altına küçük kâğıt parçaları saklamış. Mikro kartındaki bilgilerin olduğu küçük kâğıt parçaları."

"Nasıl?" diye soruyorum. Indie öne doğru eğiliyor.

"Hapları çalmayı da, kâğıtları hap paketinin içine koymayı da nasıl becerdi, bilmiyorum," diyor Cassia. "Ama bir yolunu bulup yapmış işte."

Xander. Kafamı iki yana sallıyorum. Oyun oynamaktan vazgeçmiyor. Cassia onu tam anlamıyla geride bırakmadı elbette. Xander onun en yakın arkadaşı. Ve hâlen eşler. Ama hapları ona vermekle bir hata etti.

"Sana verdiğim hapları geri verir misin?" diyor Cassia Indie'ye. "Yani kâğıtlar için."

Indie'nin gözlerinde anlık bir parıltı görüyorum. Meydan okuyan bir bakış bu. O kâğıtları vermek istemediğinden mi yoksa kendisine iş buyrulmasını istemediğinden mi böyle yapıyor, anlamıyorum. Ama gene de çantasına uzanıp folyo hap paketini çıkarıyor. "Al," diyor. "Zaten onlara ihtiyacım yok."

"Bana o kâğıtlarda neler yazdığını söyler misin?" diyorum, kıskanç görünmemeye çalışarak. Indie bana bir bakış atıyor; en azından onu kandırmayı başaramadığımı anlıyorum.

"En sevdiği renkler ve faaliyetler gibi şeyler işte," diyor Cassia nazikçe. Sesimdeki falsoyu o da fark etti, eminim. "Onun mikro kartına hiç bakmadığımı tahmin etti sanırım."

İçimdeki endişe birdenbire yok oluyor ve kendimden utanıyorum. Cassia bunca yolu beni bulmak için gelmiş.

"Öteki kanyondaki çocuk," diyor Indie. "Sen onun geç kaldığını söylediğinde, kendini öldürmek için geç kaldığını kast ettiğini sanmıştım."

Cassia elini ağzına götürüyor. "Hayır," diyor. "Hapı almak için geç kaldığını, bu yüzden de hayatını kurtaramadığını söylemek istemiştim." Sesi giderek bir fısıltıya dönüşüyor. "Bilmiyordum." Korkulu gözlerle Indie'ye bakıyor. "Sence o biliyor muydu peki? Yani ölmek mi istedi acaba?"

"Hangi çocuk," diye soruyorum Cassia'ya. Birbirimizden ayrıyken öyle çok şey olmuş ki.

"Bizimle kaçıp, oyuğa gelen bir çocuk," diyor Cassia. "Sizin gittiğiniz yeri bize o gösterdi."

"Nereden biliyordu peki?" diye soruyorum.

"Geride bıraktıklarınızdan biriydi," diyor Indie sözünü esirgemeden. Sönmeye yüz tutan ateşten geri çekiliyor. Işık yüzünü aydınlatmıyor artık. Etrafımızı saran kanyonu gösteriyor. "Resimdeki buydu, değil mi?" diyor. "On dokuz numara."

Ne dediğini anlamam için bir an düşünmem gerekiyor. "Hayır," diyorum. "Biraz andırıyor ama oradaki oyuk bundan bile daha büyük. Resimdeki oyuk daha güneyde. Ben orayı hiç görmedim ama babam gören kişiler tanıyordu."

Indie'nin bir şey söylemesini bekliyorum ama söylemiyor.

"O çocuk," diyor Cassia tekrar.

Indie dinlenmek için yere kıvrılıyor. "Onu unutsak iyi olacak," diye cevap veriyor Indie. "O öldü."

***

"Kendini nasıl hissediyorsun?" diye fısıldıyorum Cassia'ya. Sırtım bir kayaya dayalı oturuyorum. Cassia başını omzuma yaslamış. Bir türlü uyuyamıyorum. Indie'nin hapın Cassia'ya etki etmemesiyle ilgili söyledikleri doğru olabilir. Zaten Cassia da gayet iyi görünüyor. Ama onun iyi olduğundan emin olmak için bütün gece gözlemem gerekiyor.

Eli uykusunda sıçrayıp duruyor. Indie ise sessiz. Uyuyor mu yoksa bizi mi dinliyor, anlayamıyorum. Bu yüzden sessiz konuşuyorum.

Cassia bana cevap vermiyor. "Cassia?"

"Seni bulmak istedim," diyor usulca. "Pusulayı takas ederken, sana ulaşmaya çalışıyordum."

"Biliyorum," diyorum. "Ve ulaştın da. Seni aldatmalarına rağmen ulaştın."

"Beni aldatmadılar," diyor. "Yani tam olarak öyle sayılmaz. Bana bir hikâyeden daha fazlasını ifade eden bir hikâye verdiler."

"Ne hikâyesi?" diye soruyorum.

"Bana anlattığın şu Sisifus hikâyesine benziyor," diyor. "Ama bu hikâyedekinin adı kılavuz. Hikâyede bir de isyandan bahsediliyor." Cassia yaklaşıyor. "Yalnız değiliz. Dışarıda bir yerlerde isyan dedikleri bir şey var. Bunu daha önce duymuş muydun?"

"Evet," demekle yetiniyorum. Ayaklanma hakkında konuşmak istemiyorum. Cassia, sanki bu iyi bir şeymiş gibi yalnız ol-

madığımızı söylüyor. Oysa ben şu an bu kampta, oyukta, hatta dünyada yalnızmışız gibi hissetmek istiyorum sadece.

Elimi yüzüne götürüyor ve yanağının, daha önce taşa yontmaya çalıştığım kıvrımına dokunuyorum. "Pusulayı dert etme. Ben de verdiğin yeşil kumaş parçasını saklayamadım."

"Onu da mı aldılar?"

"Hayır," diyorum. "Hâlâ tepede duruyor."

"Onu orada mı bıraktın yoksa?" diye soruyor şaşkınlıkla.

"Ağacın birine bağladım," diyorum. "Kimsenin eline geçsin istemedim."

"Tepe," diyor Cassia. İkimiz de bir an susuyor ve hatırlıyoruz. Derken Cassia, "Bana daha şiirimizden bir dize bile okumadın" diye takılıyor.

Ona daha da sokuluyorum. Bu defa konuşabilirim. Bir yanım bağırmak istese de, fısıldıyorum. "Öyle uysalca dalma."

"Dalmam," diyor Cassia. Sesi ve teni öyle yumuşak ki o tatlı karanlıkta. Derken yapışıveriyor dudaklarıma.

Yirmi Dördüncü Bölüm
CASSIA

Ky'ın uyanışını görmek güneşin doğuşunu görmekten daha güzel. Bir an suskunlaşıp derinlere dalıyor, başka bir an daldığı karanlıktan çıkıyor. Yüzü değişiyor, dudakları kıpırdıyor, gözleri açılıyor. Gülüşü, güneş gibi. Sonra kalkıp üstüme doğru eğiliyor ve dudaklarımızın buluşmasıyla içimi bir sıcaklık kaplıyor.

Tennyson'ın şiirinden ve Oria'daki ormandayken beni nasıl şiir okurken gördüğünden bahsediyoruz. İkimiz de şiiri hatırlıyoruz. Ky eskiden bu şiirin bir çeşit şifre olarak kullanıldığını duymuş; çocukluğunda buradayken duyarmış. Son zamanlarda da ona Vick söylemiş aynı şeyi.

Vick. Ky ölüleri gömerken ona yardım eden arkadaşından ve onun sevdiği Laney isimli kızdan bahsediyor yumuşak bir sesle. Ardından, diğer sahte köylüleri geride bırakarak kaçışlarının hikâyesini anlatıyor katı ve soğuk bir sesle. Kendinden ve bu yaptıklarından çok acımasızca bahsediyor. Ama ben geride bıraktıklarını değil, yanında getirdiğini görüyorum. Eli'yi getirmiş işte. Yapabileceğini yapmış.

Kılavuz hikâyesinin Indie'nin anlattığı versiyonundan bahsediyorum ona. Oyuktaki başka bir kanyona giden o çocuğu

anlatıyorum. "Bir şey arıyormuş belli ki," diyorum ve çocuğun toplumun diğer kanyondaki duvarının ardında ne olduğunu bilip bilmediğini merak ediyorum. "Sonra da ölmüş."

Ky'a son olarak oyuğun tepesinde gördüğümüz mavi damgalı kural dışılardan bahsediyorum. İsyanın bir parçası olup olmadıklarını merak ettiğimi söylüyorum.

Derken aramızda bir sessizlik oluyor. Çünkü bir dahaki sefere başımıza ne geleceğini bilmiyoruz.

"Demek toplum bu kanyonlara ulaşmış," diyor Ky.

Eli'nin gözleri fal taşı gibi açılıyor. "Kabanlarımızda da varlar."

"Ne demek istiyorsun?" diye soruyorum. Ky'la Eli, kabanların içinde bizi sıcak tutan ve bilgilerimizi kaydeden kablolardan bahsediyorlar.

"Ben kabanımdakileri çıkardım," diyor Ky. Kabanındaki yırtıkların nedeni buymuş demek ki.

Gözümü Eli'ye çeviriyorum; kendini savunmak istermiş gibi göğsünün üstünde birleştiriyor kollarını. "Ben kendi kabanımdakiler kalsın istedim," diyor.

"Bunda bir sorun yok," diyor Ky. "Senin seçimin." Sonra ne yapmak istediğimi sorarcasına bana bakıyor.

Gülümseyerek kabanımı çıkarıyor ve ona uzatıyorum. Kabanı alıyor ve karşısında dikilirken gözlerine inanamıyormuş gibi bana bakıyor. Ben de gözlerimi kaçırmadan ona bakıyorum. Dudaklarında hafif bir tebessüm beliriyor, ardından kabanı yere serip, kumaşı hızlı ve kendinden emin hareketlerle kesiyor.

İşi bitince, kabanın içinden çıkardığı mavi kablolarla küçük gümüş renk diski bana veriyor.

"Senin kabanından çıkanları ne yaptın?" diye soruyorum.

"Gömdük," diyor.

Kafamı sallıyor ve benimkileri de gömmek için toprağı kazmaya başlıyorum. Hepsini gömünce ayağa kalkıyorum. Ky kabanımı tutuyor, ben de içine giriveriyorum. "Isıtmaya gene devam etmesi gerek," diyor. "Kırmızı kabloları çıkarmadım."

"Peki ya sen?" diye soruyor Eli, Indie'ye.

Indie kafasını iki yana sallıyor. "Ben de senin gibi çıkarttırmayacağım," diyor Indie. Eli bunu duyunca hafifçe gülümsüyor.

Ky başını sallıyor. Şaşırmış gibi bir hâli yok.

"Şimdi ne yapıyoruz?" diye soruyor Indie. "Arkadaşınızın başına gelenlerden sonra düzlüğü geçmeye kalkışmayız herhâlde."

Indie'nin bu patavatsızlığı Eli'nin belli ki canını sıkıyor. Ky'ın sesinden de Indie'nin sözüne gerildiği anlaşılıyor. "Doğru," diyor Ky. "Geri gelebilirler. Hem gelmeseler bile, oradaki su artık zehirli."

"Gerçi zehrin birazını temizledik," diyor Eli.

"Neden?" diye soruyor Indie.

"Akarsuyu kurtarmak için," diyor Ky. "Aptalcaydı."

"Hayır, değildi," diyor Eli.

"Fazla bir şey fark ettirecek kadar temizleyemedik," diyor Ky.

"Bence temizledik," diyor Eli inatla.

Ky elini çantasına atıp bir harita çıkarıyor; üstünde rengarenk işaretler olan güzel bir nesne bu. "Şu an buradayız," diyor, oyuğun kenarındaki bir noktayı işaret ederek.

Kendimi tutamayıp gülüyorum. Burada da beraberiz. Bu kocaman, vahşi dünyada yeniden bir araya gelmeyi başardık. Elimi haritaya uzatıyor ve geldiğimiz yolun üstünden parmağımı kaydırıp onun eline götürüyorum.

"Sana çıkabilecek bir yol bulmaya çalışıyordum," diyor Ky. "Düzlüğü geçip, bir şekilde toplumun topraklarına girecektim yine. Çiftçilerin kasabasından takas edecek bir şeyler almıştık."

"O eski, terk edilmiş yerden yani, öyle mi?" diyor Indie. "Gelirken biz de oradan geçtik."

"Orası aslında terk edilmemişti," diyor Eli. "Ky orada bir ışık gördü. Oradan ayrılmayan biri vardı."

Daha önce duyduğum o takip edilme hissini hatırlayarak ürperiyorum. "Ne aldınız oradan?" diye soruyorum Ky'a.

"Bu haritayı," diyor. "Ve şunları." Elini yine çantasına sokup, bana bir şeyler uzatıyor. Kitap bunlar.

"Aaa," diyorum ve kitapları kokluyor, ellerimi kenarlarında gezdiriyorum. "Ellerinde daha fazlası var mı peki?"

"Hem de her türlüsü," diyor Ky. "Hikâyeler, tarih kitapları, hayal edebileceğin her şey. Hepsini senelerdir kanyonun duvarındaki bir mağarada muhafaza ediyorlar."

"O zaman oraya geri dönelim," diyor Indie kararlı bir sesle. "Düzlük henüz güvenli değil. Üstelik Cassia'yla benim de takas edecek bir şeylere ihtiyacımız var."

"Hem biraz daha yiyecek de alırdık," diyor Eli. Sonra kaşlarını çatıyor. "Ama ya o ışık..."

"Dikkatli oluruz," diyor Indie. "Dağları aşmaya çalışmaktan iyi olacağı kesin."

"Sen ne diyorsun?" diye soruyor Ky bana.

Oria'daki restorasyon sahasında geçirdiğim o günü hatırlıyorum. İşçiler kitapları parçaladıkça sayfalar nasıl da yere düşüyordu. Havalanıp uçan, sonra da gizli ve güvenli bir yere yerleşene kadar kanat çırpan sayfalar geliyor gözümün önüne. Derken bir düşünce geliveriyor aklıma: Çiftçilerin sakladığı şeylerin arasın-

da isyanla ilgili bilgiler de olabilir. "Ne kadar kelime varsa, hepsini görmek istiyorum," diyorum Ky'a. Başını sallıyor.

***

Geceleyin Ky ile Eli bize gelirken fark etmediğimiz bir kamp yeri gösteriyorlar. İçerisi geniş ve ferah olan bir mağara bu. Ky el fenerini duvarlarına tutunca şaşkınlıktan küçük dilimi yutacak gibi oluyorum. Duvarları resimlerle kaplı.

Hayatımda hiç böyle resimler görmemiştim. İletişim cihazının ekranından ya da çıktı kâğıdından gördüğüm resimlere hiç benzemiyor: Gerçek resim bunlar. Öyle çok renk var ki üstlerinde. Öyle çok renk tonu kullanılmış ki. Bütün duvarlar tavanlara varana kadar bu resimlerle kaplı. Ky'a dönüyorum. "Nasıl?" diye soruyorum.

"Çiftçiler yapmış olmalılar," diyor. "Bitkiler ve minerallerden erzaklarını çıkarmayı bildiklerine göre, boya yapmayı da biliyorlardır."

"Daha başka resimler de var mı?" diye soruyorum.

"Kasabadaki çoğu evin duvarında da resimler var," diyor.

"Peki ya bunlar?" diyor Indie. Mağara duvarının daha ilerisindeki resimleri göstererek. Hareket eden vahşi, ilkel figürlerin tasvir edildiği resimler bunlar.

"Onlar daha eski," diyor Ky. "Ama işledikleri tema aynı."

Ky doğru söylüyor. Çiftçilerin resimleri daha incelikli: Duvarlardan biri, güzel elbiseli kızlar ve renkli gömlekler giymiş çıplak ayaklı adamlarla kaplı. Ama bu kızlarla adamların hareketleri daha eski gravürlerdeki figürlerin hareketlerini anımsatıyor.

"Aaa," diye fısıldıyorum. "Sence bir eşleşme törenini mi tasvir etmişler?" Bunu söyler söylemez kendimi aptal gibi hissediyorum. İçlerinden hiçbirinin eşleşme töreni olmadı ki.

Gene de Indie söylediğime gülmüyor. Parmaklarını duvarlardaki resimlerin üzerinde gezdirirken anlaşılması güç bir ifade var yüzünde. Özlem, öfke ve umut bir arada gözlerinde.

"Ne yapıyorlar?" diye soruyorum Ky'a. "İki resimdeki figürler de hareket hâlinde." Kızlardan biri ellerini havaya kaldırmış. Onun ne yaptığını anlamak için ben de ellerimi havaya kaldırıyorum.

Ky o tanıdık bakışıyla beni seyrediyor: aynı anda hem kederli, hem de sevgi dolu olan o bakışla. Benim bilmediğim bir şeyi bildiğini, benden çalındığını düşündüğü şeyi bildiğini anlatan o bakışla.

"Dans ediyorlar," diyor.

"Ne?" diye soruyorum.

"Nasıl yapıldığını sana gösteririm bir ara," diyor. Derinden gelen o yumuşacık sesi içimi titretiyor.

Yirmi Beşinci Bölüm
KY

Annem dans edip şarkı söyleyebiliyordu. Her akşam güneşin batışını seyretmek için dışarı çıkardı. "Ana eyaletlerde böyle gün batımları olmaz," derdi. Her şeyde iyi bir yan bulurdu.

Annem babama inanıyor ve düzenlediği toplantılara gidiyordu. Babam sağanak yağmurlardan sonra annemle birlikte çöle yürüyüşe giderdi. Annem yağmur suyuyla dolu çukurlar bulup suyla resim yaparken ona eşlik ederdi. Babam hep devamı gelecek şeyler ve değişimler yaratmak isterdi. Annemse, yaptığı şeylerin yok olmaya mahkûm olduğunu bilir ve kabullenirdi.

Cassia mağaradaki resim ve gravürlere bakarak neşeyle dönüp duruyordu. Onu bilmeden böyle dans ederken görünce annemle babamın yaptıkları şeylere neden inandıklarını anladım.

Her şey çok güzel ve gerçek ama birlikte geçirdiğimiz zamanın, platodaki kar gibi geçici olma ihtimali var. Her şeyi değiştirmeyi deneyebilir ya da birlikte geçireceğimiz bütün zamanın tadını çıkarmakla yetinebiliriz.

Yirmi Altıncı Bölüm
CASSIA

Ky, konuşurken birbirimizi görebilelim diye el fenerlerinden birini açık bırakıyor. Eli ve Indie uykuya dalıp, sadece ikimiz uyanık kalınca pili boşa gitmesin diye el fenerini kapatıyor. Mağara duvarındaki kızların dansı karanlığa gömülüyor ve tamamen yalnız kalıyoruz.

Mağaranın havası ağırlaşıyor.

"Bir gece," diyor Ky. Sesinde tepeyi, tepedeki rüzgârı, elbise kollarımıza sürtünen dalları ve ilk kez beni sevdiğini söylediği ânı duyuyorum. Toplumdan daha önce de zaman çaldık. Yine yapabiliriz. Gene de her ne yaparsak yapalım, istediğimiz kadar zamanımız olmayacak.

Gözlerimi kapatıp bekliyorum.

Ama Ky sözlerine devam etmiyor. "Benimle dışarı gel," diyor. Elini elimde hissediyorum. "Fazla uzağa gitmeyeceğiz." Karanlıkta onu göremiyorum ama sesinde karmaşık duygular hissediyorum. Tıpkı bana dokunduğunu hisseder gibi hissediyorum bunu. Sevgi, ilgi ve pek tanıdık olmayan, hem acı hem de tatlı bir duygu daha.

Ky'la birlikte bir patikadan azıcık aşağı yürüyoruz. Ben bir kayaya yaslanıyorum, o da karşımda duruyor. Elini boynuma doluyor ve kabanımın yakasından geçirerek saçlarımın altına sokuyor. Elleri taş yontup tırmanmaktan sertleşmiş olsa da, nazik ve sıcacık bir dokunuşu var. Gece rüzgârı kanyonda uğuldarken Ky'ın vücudu beni soğuktan koruyor.

"Bir gece..." diye sözünü hatırlatıyorum ona. "Hikâyenin geri kalanı nasıldı?"

"Hikâye değildi," diyor Ky usulca. "Sana bir şey soracaktım da."

"Nedir?" İkimiz gökyüzünün altında bir araya geliyoruz; nefeslerimiz buğulu çıkıyor, sessizce duruyoruz.

"Bir gece," diyor Ky, "çok uzun bir süre sayılmaz."

Bir şey söylemiyorum. Ky bana biraz daha yaklaşıyor, yanağını yanağıma dayıyor. Adaçayı ve çam ağacı, toz ve kaynak suyu kokuyor. Kendi gibi kokuyor.

"Bir geceliğine sadece kendimizi düşünemez miyiz? Toplumu, isyanı, hatta ailemizi değil, sadece kendimizi?"

"Hayır," diyorum.

"Ne hayır?" Bir elini saçıma doluyor, diğer eliyle beni daha da kendine çekiyor.

"Hayır, bunu yapabileceğimizi sanmıyorum," diyorum. "Hayır, bir gece uzun bir süre sayılmaz."

Yirmi Yedinci Bölüm
KY

Daha önce yazdığım hiçbir şeye isim vermedim
hiç sebepsiz
gerçi
versem de hepsi aynı ismi taşırdı
—senin için—
ama bunun ismini
"bir gece" koyacağım
dünyanın yalnızca sen ve yalnızca ben
olmasına izin verdiğimiz
o gece
yeşil ve mavi ve kızıl renklere bürünerek
dönerken dünya biz üstünde duruyorduk o gece
müzik bitti
ama biz
şarkı söylüyorduk
gene de

Yirmi Sekizinci Bölüm
CASSIA

Güneş oyuğu aydınlattığında biz çoktan yola çıkmıştık. Öyle dar bir patikada ilerliyoruz ki, genellikle tek sıra hâlinde yürümek zorunda kalıyoruz. Gene de Ky çoğunlukla yanımdan ayrılmıyor, elini hafifçe sırtıma yaslıyor ve parmaklarımız her fırsatta birbirine dokunuyor.

Bütün gece konuştuk, öpüştük ve birbirimize sarıldık. Daha önce hiç böyle bir şey yaşamamıştık. Ve böyle bir şeyi bir daha hiç yaşayamayacağımızı kendi kendime tekrarlayıp duruyorum. Oyuktaki bu güzel sabah ışığında böyle aptalca bir düşünce geçmese olmaz kafamdan.

Diğerleri uyandığında Ky planımızın ne olması gerektiğini anlattı: akşam alacakaranlığında kasabaya geri dönmek ve ışığı gördüğümüz en uzak evlerden birine girmek. Plana göre, eve girdikten sonra nöbet tutacağız. Hâlen tek bir ışığın yandığını görürsek, ışığın olduğu eve sabahleyin yaklaşmayı deneyeceğiz. Biz dört kişiyiz ama Ky'a bakılırsa, ışığı yakanlar bir ya da iki kişi.

Eli'nin yaşı çok küçük tabii.

Başımı çevirip ona şöyle bir bakıyorum. Ona baktığımı fark etmiyor. Başı önünde yürüyor. Onu gülerken görmüş olmama

rağmen, Vick'i kaybetmenin ikisine de ağır geldiğini biliyorum. "Vick'in mezarının başında Eli benden Tennyson'ın şiirini okumamı istedi," diyor Ky bana. "Ama ben yapamadım."

En önden ilerleyen Indie çantasının yerini değiştirdikten sonra dönüp, biz arkasından geliyor muyuz diye bakıyor. Ölseydim, ne yapardı acaba, merak ediyorum. Benim için ağlar mıydı yoksa eşyalarım arasından ihtiyacı olanları seçip yoluna devam mı ederdi?

***

Akşamüstü, Ky en önümüzde, gizlice kasabaya giriyoruz.

Daha önce Indie'yle buradan geçtiğimizde dikkat etmemiştim ama şimdi sokaktan hızla ilerlerken gördüğüm evler ilgimi çekiyor. Herkes kendi evini kendisi inşa etmiş olmalı, çünkü her ev bir şekilde yanındakinden farklı. Ayrıca toprak yollara bakılırsa, burada insanlar istedikleri zaman birbirlerinin eşiklerinden geçiyor, birbirlerinin evine girebiliyor olmalı. Bizim sokaktakilerin aksine, burada yollar ön kapıdan dosdoğru kaldırımlara gitmiyor. Dolambaçlı, birbiriyle iç içe geçen ve kesişen yollar bunlar. İnsanlar burayı terk edeli uzun zaman olmamış; toprak yollardaki izler nasıl gidip geldiklerini anlatıyor hâlâ. Kanyonda yankılanan seslerini, seslenişlerini duyar gibiyim: selam, hoşça kal. Nasılsın?

Dördümüz sonunda yüksek girişli küçük ve eski bir evde toplaşıyoruz. "Bizi gören olmadı sanırım," diyor Ky.

Duvarlara yapılmış resimlere daldığımdan, onu neredeyse duymuyorum. Buradaki figürler mağaradakilerden daha farklı ama gene de güzeller. Bunların arkalarında kanatları yok. Şaşırmış gibi görünmüyorlar. Gözleri gökyüzüne çevrili değil. Toprağın görüntüsünü, daha yüksekte geçirecekleri günler için hatıra olarak saklayacakmış gibi başları önde, yere bakıyorlar.

Ben gene de onları tanıyorum galiba.

"Melekler," diyorum

"Evet," diyor Ky. "Çiftçiler arasında onlara hâlâ inananlar varmış. Tabii babamın zamanında."

Hava biraz daha kararıyor ve duvarlardaki melekler ardımızda birer gölgeye dönüşüyorlar. Derken Ky yolun karşısındaki küçük evde ışığı görüyor ve bize gösteriyor. "Yine geçen geceki evde."

"İçeride neler olduğunu merak ediyorum," diyor Eli. "Sizce kim var içeride? Hırsız mı? Evleri soyuyor olabilirler mi sizce?"

"Yo, hayır," diyor Ky. Gecenin karanlığında bana bakıveriyor. "Bence kendi evlerindeler."

***

Ky ile ikimiz ışığı görünce pencereye yanaşıp gözlemeye başlıyoruz. Dolayısıyla adamı gören de ilk biz oluyoruz.

Adam kucağında bir şeyle evden tek başına çıkıyor ve toprak yoldan bizim olduğumuz tarafa doğru yürüyerek, buraya ilk geldiğimde gözüme çarpan küçük ağaç topluluğunun yanına gidiyor. Ky hepimize susmamız için işaret ediyor. Indie'yle ikimiz evin ön tarafındaki diğer pencereye gidip dışarı bakıyoruz. Hepimiz bulunduğumuz pencere eşiklerinden dikkatle dışarıyı izliyoruz.

Adam uzun boylu ve sağlam yapılı; koyu renkli, yanık bir teni var. Bana bazı açılardan Ky'ı hatırlatıyor: yüzünün rengi ve o usul hareketleri. Adamın yorgun bir hâli var gene de. Kucağındakinin dışında hiçbir şeyin farkında değil gibi. Bir anda kucağındakinin bir kız çocuğu olduğunu fark ediyorum.

Çocuğun koyu renk saçları adamın kollarının üstünden aşağı sarkıyor. Üstünde beyaz bir elbise var. Memurların giydiği renk-

ten ama o bir memur değil tabii ki. Gerçi çocuğun yaşı çok küçük ama kızların eşleşme törenlerinde giydiklerine benzeyen güzel bir elbise bu.

Her yer çok sessiz.

Elimi ağzıma götürüyorum.

Ky bana bakıp başını sallıyor. Gözleri üzgün, yorgun ve şefkatle bakıyor.

Çocuk ölmüş.

İyi olup olmadığına bakmak için gözümü Eli'ye çeviriyorum. Sonra onun bundan çok daha fazla ölüme şahit olduğunu hatırlıyorum. Daha önce ölü bir çocuk bile görmüştür belki.

Ama ben hiç görmedim. Gözlerim yaşla doluyor. Böyle küçük, ufak tefek biri. Nasıl olur?

Adam çocuğu nazikçe yere indiriyor, ağaçların dibindeki kuru çimenlerin üstüne yatırıyor. Kanyondaki rüzgâr bir ses getiriyor kulağımıza. Bir şarkı bu.

***

Birini görmek uzun zaman alır.

Adam toprağı usulca kazarken yine yağmur yağmaya başlıyor. Şiddetli bir yağmur sayılmaz ama aralıksız yağıyor ve toprağı çamura dönüştürüyor. Adamın çocuğu neden yanında dışarı çıkardığını merak ediyorum. Belki de son bir kez yüzüne yağmur damlalarının düşmesini istedi.

Belki de yalnız olmak istemedi sadece.

Buna daha fazla dayanamıyorum. "Gidip ona yardım etmeliyiz," diyorum Ky'a. Fakat Ky başını iki yana sallıyor.

"Olmaz," diyor. "Henüz değil."

Adam kazdığı çukurdan dışarı çıkıp kıza yöneliyor. Fakat kızı mezara koymuyor. Sadece mezarın yakınına taşıyıp yere indiriyor.

Derken adamın kollarını boydan boya kaplayan mavi çizgiler gözüme çarpıyor.

Adam elini uzatıp kızın kolunu kaldırıyor.

Bir şey çıkarıyor. Mavi bir şey. Ve onunla kızın derisine bir şeyler çiziyor. Yağmur adamın çizdiklerini silip süpürüyor ama adam durmadan, inatla çizmeye devam ediyor. Bu arada şarkı söylemeye devam ediyor mu, duyamıyorum. Sonunda yağmur duruyor ve adamın çizdiği mavi işaretler kalıyor.

Eli artık adamı seyretmiyor. Baktığı pencerenin altındaki duvara sırtını yaslamış oturuyor. Dışarıdaki adam beni fark etmesin diye emekleyerek Eli'nin yanına gidip oturuyorum. Kolumu Eli'nin omzuna atınca o da bana biraz daha yaklaşıyor.

Indie ile Ky adamı izlemeye devam ediyorlar.

"Daha küçücük," deyip duruyorum içimden. Dışarıdan güm güm bir ses duyuyorum. Bir an, bunun kalp atışlarımın sesi mi yoksa adamın mezardaki küçük kızın üstüne attığı toprağın sesi mi olduğunu çıkaramıyorum.

"Ben artık gidiyorum," diyor Ky sonunda. "Siz burada kalın."

Dönüp şaşkın gözlerle ona bakıyorum. Yine pencereden dışarıyı görebilmek için kafamı kaldırıp bakıyorum. Adam gömme işlemini bitirmiş. Yassı ve gri bir taş alıp, içini toprakla doldurduğu çukurun üstüne koyuyor. Şarkı söylediğini duymuyorum. "Hayır," diye fısıldıyorum.

Ky kaşlarını kaldırarak bana bakıyor.

"Gidemezsin," diyorum. "Yarını bekleyelim; adamın hâline baksana."

Ky'ın sesi nazik ama kararlı geliyor. "Ona verebileceğimiz kadar zaman verdik. Artık bir şeyler öğrenmemizin vakti geldi."

"Hem adam tek başına," diyor Indie. "Yani savunmasız."

Indie'nin bu sözü beni sarsıyor. Şaşkın şaşkın Ky'a bakıyorum ama o Indie'nin sözlerinin üstünde durmuyor. "Doğru zaman," diyor.

Bana bir şey deme fırsatı kalmadan Ky kapıyı açıp dışarı çıkıyor.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm
KY

Ben mezarın kenarına gidince "İstediğinizi yapın," diyor adam. "Önemi yok. Burada kalan son kişi benim."

Onun çiftçi olduğunu bilmeseydim de, konuşmasındaki resmiyetten ve aksanından bunu anlardım. Babam kanyonlardan döndüğünde aksanı bazen onların aksanını hatırlatırdı.

Diğerlerine evde kalmalarını söylüyorum ama Indie dinlemiyor tabii ki. Onun arkamdan geldiğini duyuyorum ve en azından Cassia'yla Eli'nin dediğimi dinleyecek sağduyuya sahip olduğunu umuyorum.

"Siz kimsiniz?" diye soruyor adam.

Indie arkamdan cevap veriyor. Arkamı dönüp bakmıyorum. "Biz ihlalciyiz," diyor. "Toplumun ölmesini istediği insanlar."

"Çiftçileri bulmak için kanyonlara geldik, çünkü bize yardım edebileceğinizi düşündük," diyorum.

"Bizim işimiz bitti," diyor adam. "Bittik."

Arkamda başka ayak sesleri duyuyorum. Arkama dönüp Cassia'yla Eli'ye eve dönmelerini söylemek istiyorum ama adama arkamı dönemem.

"Peki siz dört kişi misiniz?" diyor. "Başka kimse yok mu?"

Kafamı iki yana sallıyorum.

"Ben Eli," diyor Eli arkamdan.

Adam bir süre cevap vermiyor. "Benim adım da Hunter," diyor sonra. Bizi dikkatle inceliyor. Ben de aynı şeyi ona yapıyorum. Anladığım kadarıyla bizimle arasında fazla yaş farkı yok ama rüzgârdan ve havadan dolayı yüzünde çizgiler oluşmuş.

"Aranızda toplumda yaşayan oldu mu?" diye soruyor.

"Hepimiz yaşadık," diyorum. "Yani daha önce."

"Güzel," diyor Hunter. "Belki sizden isteyeceğim bir şey olur."

"Ne karşılığında?" diye soruyorum.

"Bana yardım edebilirseniz," diyor Hunter, "istediğiniz her şeye ulaşabilirsiniz. Yiyeceğimiz var. Kâğıdımız var." Elini canından bezmiş bir şekilde malzemelerin saklandığı mağaralara doğru sallıyor. Sonra bana bakıyor. "Gerçi siz çoktan bunlara ulaşmanın bir yolunu bulmuş gibisiniz."

"Buranın boş olduğunu zannediyorduk," diyor Eli. "Hepsini geri veririz."

Hunter sabırsızca bir hareket yapıyor. "Önemli değil. İstediğiniz ne? Takas edecek bir şeyler mi?"

"Evet," diyorum.

Göz ucuyla Cassia ve Indie'nin bakıştığını görüyorum. Bunu Hunter da fark ediyor ve "Başka?" diye soruyor.

Indie konuşuyor. "İsyan hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyoruz," diyor. "Buraya yakın bir yerlerdeyse, ona nasıl ulaşabileceğimizi mesela."

"Bir de kılavuzun kim olduğunu öğrenmek istiyoruz," diyor Cassia hevesle. İsyan hakkında bilgi edinmek istiyor çünkü görünüşe göre, büyükbabasından kalan şiirlerden birinde isyandan

bahsediliyor. Keşke daha tepedeyken her şeyi anlatsaydım ona. O zaman anlayabilirdi belki. Ama şimdi, o umut etmeye başladıktan sonra... Ne yapacağım bilmiyorum.

"Size verecek bazı cevaplarım olabilir," diyor Hunter. "Siz bana yardım edin, ben de size bildiklerimi anlatayım."

"Hadi başlayalım o zaman," diyor Indie. "Bizden ne yapmamızı istiyorsun?"

"Bu o kadar kolay değil," diyor Hunter. "Bir yere gitmeliyiz, hava epey karardı. Yarın hava aydınlanınca yine buraya gelin." Mezar kazmak için kullandığı küreği alıyor. Ben de geri çekilmeleri için diğerlerine işaret ediyorum.

"Sana güvenebileceğimizi nereden bilelim?" diye soruyorum.

Hunter gene o keyifsiz gülüşüyle gülüyor. Sesi kanyon duvarlarına çarpıp geri dönüyor ve boş evlerde yankılanıyor. "Söylesenize," diyor sonra. "Toplumda insanlar gerçekten de seksen yaşına kadar yaşıyor mu?"

"Evet," diyor Cassia. "Ama bu sadece vatandaşlar için geçerli."

"Seksen ha," diyor Hunter. "Bizim oyukta neredeyse hiç kimse seksen yaşını görmez. Sizce buna değer mi?" diye soruyor bize. "Yani hiç seçim hakkı olmamak ama bu kadar uzun yaşamak?"

"Bazıları değdiğini düşünüyor," diyor Cassia sessizce.

Hunter üzerinde mavi işaretler olan elini yüzüne sürüyor ve biraz önce söylediği şey birden gerçek oluyor. İşi bitiyor. Tükeniyor. "Yarın," diyor ve arkasını dönüp uzaklaşıyor.

***

Küçük evdeki herkes uyuyor. Eli, Cassia, Indie. Ben uyanık kalıp etrafı dinliyorum. Nefeslerinin sesi sanki evin kendisi nefes alıyormuş gibi bir izlenim veriyor ama duvarlar yerli yerinde du-

ruyor tabii. Hunter'dan bize zarar gelmeyeceğini biliyorum ama gene de içim rahat değil. Nöbet beklemem gerek.

Havanın aydınlanmasına yakın kapının eşiğinde durmuş dışarı bakarken odanın içinden bir ses geldiğini duyuyorum. Birisi uyandı.

Bu Indie. Yanıma geliyor.

"Ne istiyorsun?" diyorum sesimi sakin tutmaya çalışarak. Indie'yi daha görür görmez tanıdım. Bana benziyor: ölümden dönen ve hayata tutunan biri. Ona güvenmiyorum.

"Hiçbir şey," diyor. Sessizlikte, çantasını almaya gittiğini duyuyorum. Onu gözünün önünden hiç ayırmıyor.

"Orada ne saklıyorsun sen?" diye soruyorum.

"Saklayacak bir şey yok," diyor, hafif keskin bir sesle. "İçindeki her şey bana ait." Sonra duraksıyor. "Neden ayaklanmaya katılmak istemiyorsun?"

Cevap vermiyorum. Kısa bir süre sessizce oturuyoruz. Indie çantasını omzuna atıp, sımsıkı göğsüne bastırıyor. Uzaklara dalmış gibi bir hâli var. Ben de öyleyim. Bir yarım oyuktaki yıldızların altında veya tepedeki rüzgârda Cassia'yla beraber. Oria'dayken ve yaşım daha küçükken, bunların olacağını asla hayal edemezdim. Toplumdan kendim için bunca şey çalabileceğimi asla hayal edemezdim.

Birinin kımıldandığını duyuyorum. Bu Cassia.

"Rüyasında Xander'ı görüyor," diye arkamdan fısıldıyor Indie. "Onun adını seslendiğini duydum."

Xander'ın hapların altına sakladığı kâğıt parçalarının bir önemi olmadığını söylüyorum kendi kendime. Cassia Xander'ı tanıyor ve gene de beni seçiyor. Hem o kâğıtlar uzun süre dayanmaz, çünkü iletişim cihazından çıkan kâğıtlar çabuk çürüyor.

Çok geçmeden kar taneleri gibi eriyip gidecekler. Kül gibi sessizce yok olacaklar.

Onu kaybedemem.

Hayatının büyük kısmı dış eyaletlerde geçti.

En hayran oldukları öğrenci olarak Xander'ı gösteren yaşıtlarının oranı: % 0.00

Kimse bana böyle bir hayranlık duymazdı zaten.

Ve başka birini seven hiç kimse benim gibi biriyle eşleşmek istemezdi.

Birini sevmek onun güvende olmasını istemek midir? Yoksa sevdiğin kişinin seçim yapma özgürlüğüne sahip olmasını istemek midir?

"Ne istiyorsun?" diye soruyorum Indie'ye.

"Xander'ın sırrını öğrenmek istiyorum," diyor Indie.

"Ne demek istiyorsun?"

Cevap yerine bana bir kâğıt şeridi uzatıyor. "Bunu Cassia düşürdü," diyor. "Ona geri vermedim."

Bu kâğıt parçasını almamam gerektiğini bilsem de alıyorum. Cassia'yla Eli'yi uyandırmamaya özen göstererek, el fenerimi açıp kağıttakileri okumaya başlıyorum:

Eşleştiği kişiyi tekrar gördüğünde ona söyleyecek bir sırrı var.

Xander'ın resmî mikro kartında bulunmasına imkân olmayan bir cümle bu. Demek mikro karta yeni bir şey eklemiş. "Bunu nasıl yaptı?" diye yüksek sesle soruyorum, sanki Indie cevabını biliyormuş gibi. Toplum yazılan ve çıktısı alman her şeyin kaydını özenle tutuyor. Xander okuldaki iletişim cihazlarından birini kullanma riskini göze almış olabilir mi? Ya da evdekini?

"Çok zeki biri olmalı," diyor Indie.

"Öyledir," diyorum.

"Sırrı ne peki?" diye soruyor Indie bana biraz daha yaklaşarak.

Kafamı iki yana sallıyorum. "Sana bildiğimi düşündürten ne?" diye soruyorum. Ama aslında biliyorum ve söylemiyorum.

"Xander'la arkadaştınız," diyor Indie. "Cassia söyledi. Bence söylediğinden daha fazlasını biliyorsun."

"Ne hakkında?" diye soruyorum.

"Her şey hakkında," diyor.

"Ben de senin hakkında aynı şeyi düşünüyorum," diyorum. "Senin de sakladığın bir şey var."

El fenerini doğruca üstüne tutuyorum, gözlerini kırpıştırıyor. Işığın altında göz kamaştırıcı derecede güzel görünüyor. Çok sık rastlanmayan bir saç rengi var; kızılla sarı arası bir çeşit ateş rengi. Uzun boylu, güzel yüzlü, güçlü bir kız. Vahşi. Hayatta kalmak istiyor ama beni asıl tedirgin eden, bunu nasıl yapacağını öngörememem. "Sırrını bilmek istiyorum," diyor. "Ve isyana nasıl ulaşacağımı. Bence sen bunların cevabını biliyorsun. Cassia'ya anlatmıyorsun, sanırım bunun nedenini de biliyorum."

Bir şey söylemeden başımı hayır anlamında iki yana sallıyorum. Bırakıyorum sessizlik aramızda asılı kalsın. Eğer isterse kendisi o sessizliği doldurur.

Bir an için Indie'nin sessizliği bozacağını sanıyorum. Fakat o az sonra arkasını dönüp uyuduğu yere gidiyor ve bir daha bana bakmıyor.

Derken ben de kapıya doğru yürüyüp sessizce dışarı çıkıyorum. Kâğıt parçasını uzaklara savursun diye rüzgârda elimi açıyorum.

Otuzuncu Bölüm
CASSIA

Meleklerin olduğu duvarın karşısında çok değişik bir resim var. Meleklerin resmine öyle bir dalmışım ki, onu fark etmemişim bile. Diğerleri uyuyor; Ky bile nöbet tutacağım diye direttiği kapının kenarında yere yığılmış yatıyor.

Yataktan çıkıp, resmin neyi anlattığını anlamaya çalışıyorum. Resimde kıvrımlar, melekler ve değişik şekiller var ama ne anlama geldiklerini kestiremiyorum. *Yüz Resim*'den hiçbirine benzemiyor. Onlardaki şekillerin hepsi nettir; ya insan, ya manzara ya da herhangi nesneler tasvir edilir. Biraz sonra odanın karşı köşesinde Ky'ın kımıldandığım duyuyorum. Derken gözlerimiz, aramızda bütün griliğiyle uzanan yeri ve Indie'yle Eli'nin yerde uzanmış karartılarını aşıp birbiriyle buluşuyor. Ky sessizce ayağa kalkıp yanıma geliyor. "Yeterince uyudun mu?" diye fısıldıyorum.

"Hayır," diyor bana doğru eğilip gözlerini kapatarak.

Gözlerini tekrar açtığında, ikimiz de sessiz ve nefes nefeseyiz.

Birlikte karşı duvardaki resme bakıyoruz. "Bu bir kanyon mu?" diye soruyorum az sonra. Ama daha bunu söyler söylemez, kanyondan başka bir şey olabileceğini fark ediyorum. Resimde

bir bedenin kesilmiş bir yeri ve bir nehrin üzerinde örtü gibi yayılmış bir günbatımı var.

"Aşk," diyor Ky sonunda.

"Aşk mı?" diye soruyorum.

"Evet," diyor.

"Aşk," diye usulca tekrar ediyorum. Kafam hâlâ biraz karışık.

"Bu resme bakınca aklıma 'aşk' geliyor," diye söylediğini açıklıyor Ky. "Ama sende başka bir izlenim uyandırıyor olabilir tabii. Tıpkı büyükbabanın verdiği şiirde geçen kılavuz gibi: O adı duyan herkes farklı bir şey düşünüyor."

"Peki benim adımı duyunca sen ne düşünüyorsun?" diye soruyorum.

"Birçok şey," diye fısıldıyor Ky. Sesi tenime tatlı ürpertiler yayıyor. "Bunu. Tepeyi. Oyuğu. Birlikte gittiğimiz yerleri." Geri çekiliyor. Bana baktığını hissediyorum ve nefesimi tutuyorum, çünkü biliyorum ki çok fazla şey görüyor. "Birlikte gitmediğimiz yerler," diyor. "Yani henüz gitmediğimiz yerler." Gelecekten bahsederken sesi hararetleniyor.

***

İkimiz de hareket etmek, dışarı çıkmak istiyoruz. Indie'yle Eli hâlen uyuyor. Onları rahatsız etmeden dışarı çıkıyoruz; uyanınca bizi pencereden görebilirler.

Önceden çorak ve kupkuru olduğunu düşündüğüm bu kanyonda, özellikle de akarsuyun yakınlarında insanı şaşırtacak bollukta yeşillik var. Su tereleri nehrin sulak kıyılarını dantel gibi süslüyor; yosunlar, nehir boyunca uzanan kızıl kayaların üstünde zümrüt misali parlıyor; bataklık otları bitkilerin uzun yapraklarına dolanıyor. Nehrin kenarındaki buz, hafifçe basmamla kırılıyor ve bana Oria'dayken elbisemden kesilmiş kumaş parça-

sının içinde durduğu cam çerçeveyi kırışımı hatırlatıyor. Ayağımı bastığım yere bakınca, kırdığım buzun bile yeşil olduğunu görüyorum. eşleşme törenimde giydiğim elbiseyle bire bir aynı renkte. Kanyondan ilk geçişimizde Ky'dan bir iz bulmaya öyle odaklanmışım ki, bu yeşilliği hiç fark etmemişim.

Nehrin kenarında yürürken onu seyrediyorum ve yürüyüşündeki rahatlık gözüme çarpıyor. Kumlarla kaplı bir yoldayken bile hep böyle rahat bir edayla yürüyor. Arkasını dönüp bana bakıyor, sonra durup gülümsüyor.

Sen buraya aitsin, diyorum. *Toplumda olduğundan farklı yürüyorsun.* Kasabadaki her şey onun mizacını yansıtıyor gibi görünüyor: o güzel, alışılmadık resimler, kasabanın çıplaklığı ve bağımsızlığı.

Tek eksik, yol gösterebileceği insanların olmayışı. Yol gösterebileceği bir biz varız.

"Ky," diyorum nehrin kenarındaki ağaç topluluğunun yanına vardığımızda.

Duruyor. Gözleri bütünüyle bana ait. Dudakları dudaklarıma dokundu; boynumda, ellerimde, bileklerimin içlerinde, tek tek bütün parmaklarımda dolaştı. O gece soğuk soğuk parlayan yıldızların altında oturup öpüşürken ve birbirimize sımsıkı sarılırken zaman çalıyormuşuz gibi gelmemişti. Orada geçirdiğimiz zamanın tamamen bize ait olduğunu hissetmiştim.

"Biliyorum," diyor Ky.

Ağaçların altına saklanmadan önce yine uzun uzun bakışıyoruz. Ağaçların pütürlü gri kabukları ve kanyonun rüzgârıyla birlikte kımıldayıp iç geçiren kahverengi yaprakları var.

Yapraklar rüzgârda sallanırken, yerde dün gece Hunter'ın koyduğuna benzeyen yassı ve gri başka taşlar görüyorum. Ky'ın koluna dokunuyorum. "Bunların hepsi..."

"İnsanların gömülü olduğu yerler," diyor. "Evet. Bunlara mezarlık deniyor."

"Onları neden daha yükseğe gömmemişler ki?"

"Yaşayanların oraya ihtiyacı olduğundan."

"Ama kitaplar," diyorum. "Kitaplar canlı olmamasına rağmen, onları yüksek yerlerde depolamışlar."

"Kitaplar yaşayanların işine hâlen yarıyor," diyor Ky usulca. "Ama cesetler yaramıyor. Mezarlığı sel basacak olsa, zaten kaybedilmiş olan şeylere zarar gelmiş olur. Ama kütüphane öyle değil."

Yere eğilip taşlara bakıyorum. İnsanların yattığı yerler farklı şekillerde işaretlenmiş. İsimler, tarihler, kimi zaman da şiir dizeleri kazınmış taşların üstüne. "Bu yazı da nedir?" diye soruyorum.

"Mezar taşı yazıtı," diyor Ky.

"Kim seçiyor bunları?"

"Değişiyor. Bazen insanlar öleceklerini tahmin ettiklerinde kendileri seçebiliyor. Ama çoğunlukla geride kalanlar ölen kişinin hayatına uygun düşecek bir şeyler bulup yazdırıyorlar mezar taşına."

"Bu çok üzücü," diyorum. "Ama gene de güzel."

Ky'ın kaşları kalkıyor. Bunun üzerine, hemen ne demek istediğimi açıklamaya girişiyorum. "Güzel olan ölümler değil," diyorum. "Güzel derken, mezar taşı yazıtlarını kastetmiştim. Oysa toplumda, ölünce bizden geriye ne kalacağını toplum belirliyor." Buna rağmen, Oria'dan ayrılmadan önce büyükbabamın mikro kartına daha yakından bakabilmeyi isterdim. Gerçi büyükbabam kendisinden geriye ne kalacağına yine kendisi karar verdi: hiçbir şey.

"Ailenle yaşadığınız köyde de buna benzer taşlar yaparlar mıydı?" diye soruyorum Ky'a. O anda bu soruyu sorduğuma pişman oluyorum. Keşke sözü hikâyenin bu kısmına hiç getirmeseydim.

Ky gözlerini bana çeviriyor. "Annemle babam için mezar taşı yapılmadı," diyor. "Buna vakit olmadı."

"Ky," diyorum ama o arkasını dönüp dizi dizi mezar taşlarının arasında yürümeye başlıyor. Onun elleri olmadan ellerim üşüyor.

Bu konuda hiçbir şey söylememeliydim. Büyükbabam dışında, sevdiğim birinin ölümüne hiç şahit olmadım. Benim için ölüm, daha önce hiç yürümek zorunda kalmadığım uzun ve karanlık bir kanyona yukarıdan bakmaya benziyor.

Mezar taşlarının arasında, onlara basmamaya özen göstererek dolaşırken, toplumun ve Hunter'ın buradaki ortalama yaşam süresi konusunda haklı olduklarını anlıyorum. Ölenleri çoğu daha seksen yaşma basmamış kişiler. Ayrıca Hunter'ın gömdüğü çocuğun dışında başka çocuk mezarları da var.

"Burada ne çok çocuk ölmüş," diyorum yüksek sesle. Oysa dün geceki kızın bir istisna olmasını ummuştum.

"Genç insanlar toplumda da ölüyor," diyor Ky. "Matthew'i hatırla."

"Matthew," diye tekrarlıyorum. Adını duyunca birdenbire Matthew'i hatırlıyorum. Ama bu defa, onu senelerdir hatırladığımız gibi bir kural dışının elinde, az rastlanır bir trajedide ölen, Markhamların ilk oğlu olarak değil de, kendi adıyla, kendisi olarak hatırlıyorum.

Matthew. Xander'la benden dört yaş büyüktü. Bu öyle büyük bir yaş farkıydı ki, onu bizim için dokunulmaz ve ulaşılmaz kılıyordu. Sokakta bizi görünce merhaba diyen kibar bir çocuktu

ama bizden dört sınıf üstteydi. Yanında hap taşıyabiliyor ve ikinci okula gidiyordu. Şimdi adını duyunca hatırladığım bu çocuk kuzeni olduğu anlaşılacak kadar benziyordu Ky'a. Fakat ondan daha uzun boylu ve iri yapılı olmakla beraber, onun kadar çevik ve yakışıklı değildi.

Matthew. Sanki adı da onunla birlikte ölmüş gibiydi. Sanki kaybedileni adlandırmak kaybı daha da gerçek kılıyordu.

"Ama bu kadar ölen olmuyor," diyorum. "Bir tek o öldü."

"Sen bir tek onu hatırlıyorsun," diyor Ky.

"Başka ölenler de oldu mu?" diye soruyorum şaşkınlıkla.

Arkamdan gelen sesle dönüyorum; Eli'yle Indie ödünç evimizin kapısına yaklaşıyor. Eli, el sallıyor; ben de ona el sallıyorum. Hava artık tamamen aydınlandığına göre, Hunter da birazdan gelir.

Hunter'ın dün koyduğu taşa bakıyor, sonra elimi uzatıp taşa yontulmuş olan isme dokunuyorum. SARAH. Sadece birkaç sene yaşamış; beş yaşında ölmüş. Doğum ve ölüm tarihlerinin altında bir şey yazıyor. Okuyunca kulağa şiir gibi geldiğini fark ederek ürperiyorum:

PARMAKLARI OLAN BİR RÜZGÂR ESİVERİNCE HAZİRANDA

Ky'ın elini yakalıyor ve olabildiğince sıkı tutuyorum. Esen soğuk rüzgâr, baharın yaşanacağı aylarda bir şeyleri kapıp götüren ellerini uzatıp da, açgözlü parmaklarıyla onu benden çalmaya kalkışmasın diye sımsıkı tutuyorum.

Otuz Birinci Bölüm
KY

Hunter bizimle buluşmaya, boynunda bir su matarası ve omzunda bir top iple geliyor. Niyetinin ne olduğunu merak ediyorum. Ağzımı açmaya fırsat kalmadan Eli konuşuyor.

"Kız kardeşin miydi?" diye soruyor yeni konmuş mezar taşını göstererek.

Hunter dönüp mezara bakmıyor. Yüzünde anlık bir duygu titreşimi oluyor. "Onu gördünüz mü? Ne kadar zaman izlediniz beni?"

"Uzun zaman izledik," diyor Eli. "Seninle konuşmak istediysek de, işini bitirene kadar bekledik."

"Gerçekten çok naziksiniz," diyor Hunter dosdoğru.

"Çok üzüldüm," diyor Eli. "Artık her kiminse, çok üzüldüm."

"Benim kızımdı," diyor Hunter. Cassia'nın gözleri fal taşı gibi açılıyor. Aklından ne geçtiğini biliyorum: "Kızı mı? Ama o çok genç; taş çatlasa yirmi iki, yirmi üç yaşında. Yani yirmi dokuz yaşında olmadığı kesin. Toplumda insanın beş yaşında çocuk sahibi olabilmesi için en az yirmi dokuz yaşında olması gerekir." Ama burası toplum değil.

Sessizliği ilk bozan Indie oluyor. "Nereye gidiyoruz?" diye soruyor Hunter'a.

"Başka bir kanyona," diyor Hunter. "Hepiniz tırmanabiliyor musunuz?"

Küçükken annem bana renkleri öğretmeye çalışıyordu. "Mavi," demişti gökyüzünü göstererek. Sonra gene "Mavi," demişti bu defa suyu göstererek. Kafamı iki yana salladığımı görünce gökyüzü mavisinin suyun mavisiyle her zaman aynı olmadığını söylemişti.

Bir rengin bütün tonları için aynı kelimeyi kullanmaya başlamam uzun zaman aldı: Oria'ya gelene kadar yapamadım bunu.

Kanyonda ilerlerken bunu hatırlıyorum. Kanyon turuncu ve kızıl renkte ama toplumda turuncunun ya da kızılın bu tonlarını görmek imkânsızdır.

Aşkın da farklı tonları oluyor: Cassia'nın beni asla sevmeyeceğini düşündüğüm zaman ona olan aşkım, tepedeyken duyduğum aşk ya da benim için kanyona geldiğinde hissettiklerim gibi. Bu sonuncusu daha farklı, daha derin bir aşk. Daha önce de onu düşünüp istediğimi zannediyordum ama kanyonda birlikte yürürken bunun aşkın yeni bir tonundan fazlası olması gerektiğini fark ettim. Bu tamamıyla yeni bir renk.

Hunter önümüzde duruyor ve kayalığı işaret ediyor. "Burası," diyor. "En iyi yer burası." Kayayı kontrol edip etrafa bakınıyor.

Tırmanacağımız uçurumu daha iyi görmek için güneşi elimle kapatıyorum. Cassia bana anlık bir bakış attıktan sonra o da aynı şeyi yapıyor. "Burası Indie'yle benim kanyona indiğimiz yer," diyor.

Hunter başıyla onaylıyor. "Tırmanmak için en iyi yerdir."

"Öteki kanyonda bir mağara vardı," diyor Indie Hunter'a.

"Biliyorum," diyor Hunter. "Büyük mağara derler oraya. Cevaplamanızı istediğim soru oranın içinde ne olduğu."

"İçine girmedik," diyor Cassia. "Girişi sımsıkı kapalıydı."

Hunter kafasını iki yana sallıyor. "Sadece öyle görünüyor. Oyuğa geldiğimiz ilk günden bu yana halkım orayı kullanmıştır. Toplum orayı ele geçirdikten sonra da içeri girmenin bir yolunu bulduk."

Cassia'nın kafası karışmış gibi. "O zaman orada..."

Hunter sözünü kesiyor. "Ne olduğunu biliyoruz. Ama neden orada olduğunu bilmiyoruz." Cassia'ya bakıyor. Bakışlarında sinir bozucu bir hesapçılık var. "Düşündüm ki, sen nedenini biliyor olabilirsin."

"Ben mi?" diyor Cassia şaşkın şaşkın.

"Sen diğerlerinden daha uzun süre toplumun içinde yer aldın," diyor Hunter. "Bakınca anlaşılıyor." Cassia kızarıyor ve toplumdan kalma bir lekeyi temizlemek istermiş gibi bir eliyle kolunu fırçalıyor.

Hunter Eli'ye dönüyor. "Bunu yapabilecek misin?"

Eli kafasını kaldırıp uçuruma bakıyor. "Evet," diyor.

"Güzel," diyor Hunter. "Öyle teknik bir tırmanış olmayacak. Toplum bile denese yapabilir."

"Neden denemiyorlar peki?" diye soruyor Indie.

"Denediler," diye karşılık veriyor Hunter. Ama burası bizim en iyi korunan bölgelerimizden biri. Aşağı inmeye kalkışanı keseriz. Ayrıca çok dar olduğundan, kanyonun içine hava gemisiyle de girilemez. Yani buraya yürüyerek gelmek zorundalar. Bu da bizim avantajımıza oluyor." Bu arada bir düğüm daha yapıp kanyon duvarındaki metal burgulardan birine geçiriyor. "Bu uzun zaman işe yaradı."

Ama artık çiftçiler düzlüğün öte tarafına göçüp gitti. Ya da oyuktan çıkıp yukarıda öldürüldüler. Toplumun bunu fark edip kanyona girmeye karar vermesi an meselesi.

Bunu kimse Hunter'dan daha iyi bilemez. Acele etmemiz gerek.

"Biz her yere tırmanırdık," diyor Hunter. "Oyuk bütünüyle bize ait." Elindeki ipe bakıyor. Sanırım gene herkesin gittiğini hatırlıyor. İnsan hiçbir zaman bir şeyi tam olarak unutabileceğini sanmamalı; bazen birkaç dakikalığına unutabiliyor sadece. Unutmanın iyi mi yoksa kötü bir şey mi olduğuna hiç karar veremedim. Unutmak bir süre acı duymadan yaşamanıza olanak veriyor ama hatırlamak insanı derinden yaralıyor.

Hatırlananlar insanın canını acıtıyor. Bazen, yani güçsüz olduğum zamanlarda, keşke kırmızı hap üzerimde etki gösterseydi, diyorum.

"Oyuğun tepesinde cesetler gördük," diyor Indie. Uçuruma bakıp, nasıl tırmanacağını hesaplamaya çalışıyor. "Sendeki gibi mavi işaretler vardı vücutlarında. Onlar da mı çiftçiydi yoksa? Toplumun gelişini aşağıda beklemek daha iyiyse, onlar neden yukarı çıktı?" Bazen elimde olmadan ona imreniyorum. Hunter'a bu soruları soracak kadar cesur. Ben de bir süredir bunların cevabını merak ediyordum.

"Yukarıdaki o bölge, toplumun hava gemilerini indirebileceği genişlik ve düzlükte olan tek bölge," diyor Hunter. "Ne sebeple bilmiyorum ama son zamanlarda oyuğa girme konusunda fazlasıyla ısrarcı ve saldırgan olmaya başladılar. Bizler de bütün kanyonları koruyamadık. Sadece kasabamızın olduğu kanyonu müdafaa edebildik." Bir düğüm daha yapıyor ve ipi gerginleştiriyor. "Çiftçilerin tarihinde ilk kez çözüme ulaştıramadığımız bir bölünme yaşadık. Bazılarımız yukarı çıkıp toplumla savaşmak ve onu kanyonlardan çıkarmak istedi. Diğerleri de kaçmayı tercih etti."

"Sen hangisini tercih ettin?"

Hunter bir şey söylemiyor.

"Yani düzlüğü geçenler," diyor Indie daha fazla bilgi almak için, "isyana katılmaya mı gittiler?"

"Bence bu kadarı yeter," diyor Hunter. Yüzünde Indie'yi daha fazla soru sormaktan alıkoyan bir ifade var. Indie çenesini kapıyor, Hunter ipi ona uzatıyor. "Tırmanış deneyimi en fazla olan sensin," diyor. Bu bir soru değil. Bir şekilde bunu anlıyor.

Indie başıyla onaylıyor ve kayalıklara bakarken yüzünde adeta bir gülümseme beliriyor. "Eskiden bazen gizlice kaçardım. Evimizin yakınında güzel bir tırmanış yeri vardı."

"Toplum tırmanış yapmanıza izin veriyor muydu?" diye soruyor Hunter.

Indie küçümseyen bir ifadeyle Hunter'a bakıyor. "İzin vermiyorlardı. Onlardan habersiz tırmanmanın bir yolunu buluyordum ben."

"Sen ve ben birer kişiyi yanımızda yukarı çıkaracağız," diyor Hunter ona. "Böyle daha hızlı olur. Bunu yapabilir misin?"

Indie bu soruya kahkaha atarak cevap veriyor.

"Dikkatli ol," diye uyarıyor Hunter onu. "Buradaki kayalıkların yapısı farklıdır."

"Biliyorum," diyor Indie.

"Tek başına tırmanabilir misin?" diye soruyor Hunter bana.

Başımla onaylıyorum. Ona tek başıma tırmanmayı tercih ettiğimi söylemiyorum. Düşecek olursam, en azından birini daha yanımda götürmüş olmam böylece. "Önce size bakayım."

Indie Cassia'yla Eli'ye dönüyor. "Hanginiz benimle gelmek ister?"

"Eli," diyor Cassia. "Sen seç."

"Ky'la tırmanacağım," diyor Eli birdenbire.

"Olmaz," diyor Hunter. "Ky'ın bizim kadar tırmanış deneyimi yok."

Eli ona karşı çıkacak gibi oluyor ama ben kafamı iki yana sallayarak bu isteğini geri çeviriyorum. Eli bana ters ters baktıktan sonra Indie'nin yanına gidiyor. Indie kayalığa dönmeden önce yüzünde küçük ve hâlinden memnun bir tebessüm görüyor gibi oluyorum.

Cassia'nın kendini Hunter'a bağlamasına yardım ediyorum. Ardından Eli'nin ipi iyice sıkıp sıkmadığını kontrol ediyorum. Başımı kaldırdığımda Hunter'ın tırmanış için hazır olduğunu görüyorum. Cassia çenesini kenetlemiş.

Tırmanıştan bir endişem yok. Hunter dünyanın en iyi tırmanışçısı. Ayrıca mağarada kendisine yardım etmesi için Cassia'ya canlı ihtiyacı var. Topumun neden böyle yaptığını bilmesi gerektiğini söylerken samimi olduğunu düşünüyorum. Bir şeyin nedenini bilmenin hâlâ bir işe yarayacağını sanıyor. Herhangi bir şeyin nedenini bilmenin asla yeterli olmadığından henüz haberi yok.

***

Oyuğun tepesine ulaşır ulaşmaz koşmaya başlıyoruz. Bir elimle Cassia'yı, diğer elimle Eli'yi tutuyorum. Sessizce nefes alıyor ve ayaklarımız taş zeminin üstünde uçarmışçasına hızla, çıt çıkarmadan ilerliyoruz.

Bana çok uzun gelen birkaç saniye bir kayanın üstünde açıkta kalıyoruz; yukarıdan bakanlar bizi apaçık görebilir.

Ama bu o kadar da uzun bir zaman değil. Sonsuza dek koşabilirmişim gibi geliyor.

"Bakın!" diye bağırmak istiyorum. "Verileriniz ve memurlarınız ölmemi istese de, hâlâ buradayım ve yaşıyorum."

Süratli adımlar.

Havayla dolu ciğerler.

Yanımda sevdiğim insanlar.

Ve âşığım.

İşte en gözü kara olduğum konu.

Diğer kanyonun girişine yaklaşınca birbirimizin ellerini bırakıyoruz. İplere tutunmak için iki elimize de ihtiyacımız olacak.

***

Daracık ve küçücük bir kanyon bu; çiftçilerin yaşadığı kanyondan bile daha küçük. Hepimiz yere inince Cassia kanyonun duvarındaki uzun, pürüzsüz yüzeyi bize gösteriyor. Kumtaşına benziyor ama tuhaf olan bir şey var. "İşte bulduğumuz giriş," diyor. Dudaklarını sıkıyor. "Çocuğun cesedi orada, çalılıkların arasında."

Daha önce duyduğum özgürlük hissi artık yok. Toplumun varlığı, fırtınadan sonra geriye kalan parçalı bulutlar gibi asılı duruyor kanyonun havasında.

Diğerleri de bunun farkında. Hunter'ın suratı asılıyor. Aramızda kendini bu konuda en kötü hissedenin o olduğunu biliyorum çünkü şimdi toplumun varlığını hissettiği bu yer eskiden ona aitti.

Hunter bizi kanyon duvarının bir yılan gibi kendi üstüne kıvrıldığı bir noktada yer alan küçük bir mağaraya götürüyor. Çömeldiğimiz hâlde, beşimiz mağaraya zor sığıyoruz. Mağaranın arka tarafında bir kaya yığını var. "Oraya bir geçit yaptık," diyor Hunter.

"Toplum orayı bulmadı mı yani?" diye kuşkuyla soruyor Indie.

"Nereye bakacaklarını bile bilemez onlar," diyor Hunter. Kayalardan birini kaldırıyor. Bu kayaların ardında bir yarık var," diyor. "Oradan bir içeri girdik mi, Büyük mağaranın bir köşesine çıkabiliriz."

"Nasıl yapacağız bunu?" diye soruyor Eli.

"Toprağı kazacağız," diyor Hunter. "Dar yerlerden geçerken de nefesimizi tutacağız." Kaya bloklarından birine uzanıyor. "Vakit geldiğinde ilk ben gireceğim," diyor. "Sonra Cassia. Dönemeçlerde birbirimizle konuşuruz. Yavaş ilerleyeceğiz. Sırtüstü yatıp kendinizi ayağınızla itmek zorunda kalacağınız bir yer var. Toprağa saplanacak olursanız, haber verin. Sizi duyabileceğim mesafede kalın. Böylece sizinle konuşabilirim. Geçidin son kısmı en zor olanı."

Bir an bu bir tuzak mı diye tereddüt ediyorum. Toplumun kurduğu bir tuzak olabilir mi? Ya da Indie'nin? O kıza güvenmiyorum. Kayaları kaldırırken Hunter'a yardım edişini izliyorum; uzun saçları şevkle savruluyor. Ne istiyor bu kız? Sakladığı şey ne?

Cassia'ya şöyle bir bakıyorum. Her şeyin bambaşka olduğu yepyeni bir yerde artık. Korkunç biçimde ölen insanlar gördü. Beni bulmak için açlığa dayandı, yolunu kaybetti ve bir çöle geldi. Toplumda doğup büyümüş bir kızın yaşamaması gereken her şeyi yaşadı. Bana bakarken gözleri parlıyor; bu parıltı beni gülümsetiyor. "Nefesimizi tutmak mı?" der gibi bakıyor. Toprağı kazmak mı? Yol boyunca hep bunu yaptık.

Otuz İkinci Bölüm
CASSIA

Yarık, Hunter'ın içine girebileceği kadar geniş değil. Gene de ardına bakmadan yarığın içine girip kayboluyor. Arkasından ben giriyorum.

Eli'ye bakıyorum; gözleri fal taşı gibi açılmış. "Belki de burada kalıp, gelmemizi beklemelisin," diyorum.

Eli başıyla onaylıyor. "Mağara olsa gelirdim," diyor. "Ama bu bir tünel."

Ona aramızda en ufak tefeği olduğunu, dolayısıyla toprağa saplanma riskinin hepimizinkinden düşük olduğunu söyleyip üstelemiyorum çünkü ne demek istediğini anlıyorum. Toprağın içinde böyle solucan gibi yol açarak ilerlemek mantıksız ve yanlış geliyor. "Tamam, sorun değil," diyorum. "Gelmek zorunda değilsin." Ona sarılıyor ve omuzlarından tutuyorum. "Uzun sürecceğini sanmam."

Eli gene başını sallıyor. Şimdiden yüzünün beyazlığı azalmış ve daha iyi görünüyor. "Geri döneceğiz," diyorum. "Geri döneceğim."

Eli bana Bram'i ve onu nasıl ardımda bıraktığımı hatırlatıyor.

***

Üstümüzde kaç ton kaya olduğunu hesap etmeye başlayana kadar her şey yolunda gidiyor. Küçük bir kumtaşı küpünün ağırlığının bile ne olduğunu bilmiyorum ama tepemizdeki tonlarca olmalı diye düşünüyorum. Oksijen oranı da epey düşük olmalı. Hunter bize bu yüzden mi nefesimizi tutmamızı söyledi? İçeride yeterince oksijen olmadığını biliyor mu? Yani bir kez nefes verdikten sonra bir daha alacak nefes bulamama riskim mi var?

Kımıldayamıyorum.

Taş beni her yanımdan öyle sıkı kavrıyor ki. Geçit zifiri karanlık. Toprakla aramda ancak bir iki santim vardır. Yere yatmışım, önüm, arkam, her yanım karanlık, her yanım yerinden zerre kımıldamayan kayalarla kaplı. Oyuk bütün kütlesiyle üstümde. Ona bu kadar yakın olmak beni korkutuyor.

Yüzüm göremediğim bir gökyüzüne çevrili; kayanın üstünde masmavi uzanan gökyüzüne.

***

Kendimi sakinleştirmeye çalışıyorum ve her şeyin yolunda gittiğini söylüyorum içimden. Kendimi kozanın içindeki kör ve ıslak kanatlı bir kara kelebek gibi hissediyorum. Birden merak ediyorum: Acaba içindeki kelebekler onu açacak kadar güçlü olmadığı zamanlar kozalar arada bir kendi kendilerine açılmazlar mı?

Birden boğazıma bir şey kaçıyor.

"İmdat," diyorum. Önce önümdeki Hunter'ın konuşmaması beni şaşırtıyor. Arkadan Ky'ın sesi geliyor.

"Her şey yoluna girecek," diyor. "Biraz daha ittir kendini."

Bu panik olmuş hâlimle bile Ky'ın derinden gelen sesindeki müziği duyuyorum. Gözlerimi kapatıyor ve nefesimin onun nefesi olduğunu, onun benimle olduğunu hayal ediyorum.

"İstersen biraz bekle," diyor.

Şu an kendimi olduğumdan bile daha küçük hissediyorum. Biz kozanın içine girip gerçek bir pelerin ya da battaniye gibi ona sımsıkı sarılmak. Kendimi o kozadan çıkarken hayal etmiyorum. Sadece kozanın içine sıkışmış olarak düşünüyor ve neler yapabileceğimi görmeye çalışıyorum.

Önce yapacak hiçbir şey bulamıyorum.

Ama sonra onu hissetmeye başlıyorum. Karanlığın içinde sıkışıp kalmış olsam da, bu hissi hep içimde duyuyorum. Hep ama hep özgür olan küçük bir yan var içimde.

"Yapacağım," diyorum yüksek sesle.

"Başaracaksın," diyor Ky arkamdan. Sonra ilerlemeye başlıyorum ve üstümde bir boşluk olduğunu, ciğerlerime hava dolduğunu hissediyorum.

***

Neredeyiz?

Karanlığın içinde, mağaranın zemininde yere düşen küçük yağmur taneleri gibi duran mavi spot ışıklarının aydınlattığı şekiller ve figürler beliriyor. Ama oraya düşmüş olamayacak kadar düzenliler tabii.

Taş duvarların çevrelediği bu yerin ısısını artıran ve hafif bir gürültü çıkaran uzun kasalar ve makineleri aydınlatan başka ışıklar var. Karşımda gördüğüm bu şey toplum: ayarlama, düzenleme, hesaplama.

Biri hareket ediyor. O anda korkudan nefesim kesilecek gibi oluyor ama sonra bunun Hunter olduğunu hatırlıyorum.

"Devasa bir şey bu," diyorum ona, başını sallıyor.

"Eskiden burada toplanırdık," diyor usulca. "Buraya ilk gelen biz değiliz. Büyük mağara eski bir yerdir."

Başımı yukarı çevirince gördüğüm şey karşısında irkiliyorum. Bu geniş yerin duvarlarında ölü hayvanların kabukları ve kemikleri gömülü duruyor; hepsi de bir zamanlar çamurken saplanmışlar bu kayaya. Demek burası toplumdan önce de varmış. Belki insanlar daha dünyaya gelmeden önce de varmış.

Az sonra Ky mağaraya giriyor. Saçlarındaki tozu çırpıyor. Yanına gidip ellerine dokunuyorum; soğuk ve sertler ama taş gibi oldukları söylenemez. "Yardım ettiğin için teşekkürler," diyorum ılık boynuna yaklaşarak. Sonra etrafa baksın diye geri çekiliyorum.

"Toplumun işi bu," diyor Ky, mağaranın içi gibi sessizce. Mağaranın içinde uzun adımlarla yürümeye başlıyor, Hunter'la ben de arkasından yürüyoruz. Elini, odanın öteki tarafındaki kapının üstüne koyuyor. "Çelik," diyor.

Topluma ait, steril olan ile toprağa ait ve organik olanın bu birleşiminde bir terslik var. Hem toplumun Ky'la bizim ilişkimizin içinde olmaması gerekiyordu, diyorum kendi kendime. Sonra Oria'daki görevlinin her şeyden nasıl da haberdar olduklarını söyleyişini hatırlıyorum. Toplum yarıkların içine süzülen yılanlar gibi, damlaya damlaya kayalarda delik açan sular gibi her yere sokuluyor.

"Bizi neden öldürdüklerini bilmem gerekiyor," diyor Hunter, içleri tüple dolu olan kutuları işaret ederek. Mavi ışıkta sıra sıra kutular göze çarpıyor. "Deniz kadar güzel," diyorum içimden.

Derken Indie de mağaraya geliyor. Etrafa bakınca gözleri açılıveriyor. "Bunlar da nedir böyle?" diyor.

"Daha yakından bakayım," diyorum. İçleri tüplerle dolu olan iki sıra kutunun arasında yürüyorum. Ky benimle geliyor. Pürüzsüz plastikten yapılmış kutuların üstünde elimi gezdiriyorum. Daha yakından bakmak için birini açıyorum. Açılırken ha-

fif bir ıslık çıkarıyor. Kutunun içindeki tüplerin tıpatıp aynı ve bu kadar düzenli oluşu karşısında şaşkına dönüyorum.

Toplum bir alarm sistemi koymuş olabilir düşüncesiyle tüplere dokunmuyorum. Bu yüzden orta sıranın ortasındaki tüpün üzerinde yazılı olan bilgiyi görebilmek için boynumu iyice uzatıyorum. HANOVER, MARCUS. KE. Bunlardan birincisi bir isim, ikincisiyse Keya Eyaleti'nin kısaltması. Eyalet adının altına iki tarih ve bir barkod numarası işlenmiş.

Bunlar insanlardan alınan doku örnekleri. Uzun zaman önce ölmüş hayvanların kemikleri ve uzun zaman öncesinden kalma deniz çökeltileriyle birlikte toprağın altında gömülü duruyorlar. Büyükbabama doku numunesini koyması için verilene benzer sıra sıra cam tüp var burada.

Bunca yorgunluğa rağmen, tasnife yatkın zihnimin çarklarının işlemeye başladığını hissediyorum. Gördüğüm şeylerden ve karşımda duran numaralardan bir anlam çıkarmaya çalışıyorum. Üstümüzde çeşit çeşit fosilin asılı durduğu bu mağara tüplerde muhafaza edilen doku örneklerinin saklanması için hem rastgele hem de bilinçli seçilmiş gibi görünen bir yer.

"Neden burası?" diye soruyorum kendi kendime. "Neden toplumun kıyısındaki bu kadar uzak bir yer? Bundan daha iyi olan başka birçok yer vardır kesin." Burası mezarlığın tam zıttı. Veda etmenin tam karşıtı. Ve ben bunu anlıyorum. Böyle olmamasını dilesem de, bu yöntem bana insanları çiftçilerin yaptığı gibi sonsuza dek toprağın içine koymaktan daha anlamlı geliyor bazı açılardan.

"Bu tüplerde doku numuneleri var," diyorum Ky'a. "Ama onları neden buraya depolamışlar, anlayamadım." Birden ürperiyorum, Ky bana sarılıyor.

"Ben biliyorum," diyor Ky.

Ama bilmiyor.

Oyuğun umurunda değil.

Yaşıyoruz, ölüyoruz, kayaya dönüşüyor, toprağa gömülüyor, denize sürükleniyor ya da yanıp kül oluyoruz ve bunların hiçbiri oyuğun umurunda değil. Yaşıyoruz ve ölüyoruz. Geliyoruz ve geçiyoruz. Toplum da gelecek ve geçecek. Ama kanyonlar yaşamaya devam edecek.

"Ne olduklarını biliyorsun," diyor Hunter. Ona dönüyorum. Hiç toplumda yaşamamış biri böyle bir şeyi nasıl düşünebilir?

"Evet," diyorum. "Ama neden burada olduklarını bilmiyorum. Dur bir dakika. Biraz düşünmem gerek."

"Kaç tüp vardır burada?" diye soruyor Ky.

Karşımdaki kutulara bakarak kabaca hesaplıyorum. "Binlercesi vardır," diyorum. "Yüz binlerce." Tüpler çok küçük ve bu koca mağaranın tavanlarına kadar yükselen sıra sıra kutuların içine dizilmişler. "Ama senelerdir insanlardan alınan doku numunelerinin hepsi burada olamaz. Yani depolandıkları tek yer burası olamaz."

"Doku numunelerini toplumun dışına çıkarıyor olabilirler mi?" diye soruyor Ky.

Kafamı sersem sersem iki yana sallıyorum. Bunu neden yapsınlar ki? "Eyaletlere göre düzenlemişler," diyorum, karşımdaki bütün tüplerin üzerinde KE yazdığım fark ederek.

"Oria'yı bulsana," diyor Ky.

"Yan sırada olmalı," diye tahminde bulunuyorum ve hızla oraya ilerliyorum.

Indie'yle Hunter yan yana durmuş bizi seyrediyor. Köşeyi dönüyor ve üzerinde OR yazılı olan tüpleri buluyorum: Oria'nın kısaltması bu. Bu tanıdık kısaltmayı böyle yabancı bir yerde gör-

mek, bana hem yakın hem de uzak gelen tuhaf bir his uyandırıyor içimde.

Mağaranın gizli girişinden bir ses geliyor. Hepimiz aynı anda dönüp bakıyoruz. Gelen Eli; tıpkı Ky gibi içeri sırıtarak giriyor ve üstündeki tozları çırpmaya koyuluyor. O daracık yerden tek başına geçtiğini düşününce yüreğim ağzıma geliyor. Hemen yanına koşup ona sımsıkı sarılıyorum.

"Eli," diyorum, "Bizi bekleyeceğini sanıyordum."

"Ben iyiyim," diyor bana. Omzumun üstünden bakıyor; gözleri Ky'ı arıyor.

"Başardın işte," diye sesleniyor Ky Eli'ye. Bunu duyunca Eli'nin duruşu sanki biraz daha dikleşiyor. Eli'ye bakıp kafamı sallıyorum. Önce bir söz veriyor, sonra da kafasının estiği gibi davranıyor. Bram de olsa aynı şeyi yapardı.

Eli etrafına bakınca gözleri fal taşı gibi açılıyor. "Tüpleri burada depoluyorlar demek," diyor.

"Eyaletlere göre düzenlendiklerini düşündük," diyorum ona. O sırada Ky'ın bana bir işaret yaptığını fark ediyorum.

"Cassia, bir şey buldum."

Hemen Ky'ın yanına koşuyorum. Bu arada Indie'yle Eli diğer kutu sıralarının arasında kendi eyaletlerini arıyorlar. "Bu ilk tarih doğum tarihiyse," diyor Ky, "ikinci tarih de büyük olasılıkla..." Ben de aynı sonuca ulaştım mı anlamak için duruyor.

"Ölüm tarihi. Dokunun alındığı tarih," diyorum. Sonra onun ne demek istediğini anlıyorum. "Tarihler birbirine çok yakınlar. Aralarında seksen sene yok."

"Sadece yaşlıların dokularını depolamıyorlar," diyor Ky. "Bu insanların hepsi ölmüş olamaz."

"Bizden sadece ölürken doku örneği almıyorlar," diyorum. Kafam çok hızlı çalışmaya başlıyor. Tekrar düşünüyorum; doku

almanın öyle çok yolu var ki: Çatallarımız, kaşıklarımız, giydiğimiz giysiler... Hatta belki de biz doku örneklerimizi kendi elimizle onlara teslim ediyoruz da, sonra kırmızı hap yutup hepsini unutuyoruzdur. "Sonuçta doku örneğinin tek başına bir anlamı yok. Toplum dokusunu almak istediği kişinin dokusuna istediği gibi ulaşabilir. Genç dokular daha fazla işe yarıyor olabilir. Ve başka doku örneklerinden haberdar olmadığımız için, ölürken doku numunemiz alınsın diye bizi daha itaatkâr olmaya teşvik ediyorlar." Topluma son derece sapkın bir şekilde minnet duyuyorum.

Çünkü burada büyükbabamın da doku örneği olabilir. Babamın onun son yemeğinde verdiği numuneyi ortadan kaldırmış olması hiçbir şeyi değiştirmiyor olabilir.

"Cassia," diyor Ky usulca. "Xander burada."

"Ne?" Nerede? Yoksa bizi bulmaya mı geldi? Nerede olduğumuzu nasıl bildi?

"İşte," diyor Ky sessizce, üzerine mavi ışık vuran tüplerden birini göstererek.

Tabii ya. Gözlerimi Ky'ın gözlerinden kaçırıp, tüpe bakıyorum. CARROW, XANDER. OR. Doğum tarihi doğru yazılmış. Ama Xander henüz ölmedi.

Bildiğim kadarıyla.

Derken Ky'la birlikte kutunun karşısında duruyor ve ellerimiz birbirine kenetli numaraları taramaya başlıyoruz. Kim burada? Kim kurtulmuş?

"Sen buradasın işte," diyor Ky tüplerden birini göstererek. İşte orada. Üstünde doğum tarihim yazıyor. Bir de adım: REYES, CASSIA. Derin bir iç geçiriyorum. Eşleşme töreninde adımı söyledikleri an aklıma geliyor. Bir yere ait olduğumu hissediyorum.

Geleceğimin toplum tarafından nasıl özenle güvenceye alındığını hatırlıyorum.

"Ben yokum," diyor Ky bana bakarak.

"Başka bir eyalette olabilirsin," diyorum. "Belki de..."

"Ben yokum," diyor Ky. Gerçekten de az sonra mağaranın o loş ışığında, istediği zaman yaptığı gibi bir gölgeye dönüşerek kayboluyor sanki. Bana burada olduğunu anlatan tek şey, sımsıkı benimkine tutunan eli.

***

Hunter gelip yanımda duruyor. Bildiklerimi ona açıklamaya çalışıyorum. "Bunlar doku örnekleri," diyorum. "Bir deri, saç ya da tırnak parçası. Toplum vatandaşlarından bu doku örneklerini alıyor, böylece günün birinde tekrar hayata getirme şansı oluyor." *Biz* sözcüğünü kullandığımı fark ederek irkiliyorum. Çünkü bu mağarada doku numunesi depolanan tek kişi ben olabilirim. Vatandaşlık statümü henüz değiştirme fırsatı bulmamış olmaları bile bu durumu değiştirmez. Mağaranın duvarlarına, geride kalan kemiklere, dişlere ve deniz kabuklarına gözümü çeviriyorum. Bizi biz yapan şey kemiklerimizde değilse bile, dokularımızda olmalı. Ama mutlaka bir yerde olmalı.

Hunter önce bana, sonra tüplere bakıyor. Öyle uzun süre bakıyor ki, ona aynı açıklamayı bir kez daha yapmak için ağzımı açıyorum. Ama o bir kutuya uzanıyor ve ben onu durdurmaya fırsat bulamadan tüplerden birini çekip alıyor.

Alarm çaldığı yok.

Alarmın olmayışı beni tedirgin ediyor. Yoksa görevliye durumu bildiren sessiz bir ışık sistemi falan mı var?

Hunter tüpü havaya kaldırıp ışığa tutuyor. Dokular o kadar küçük ki, içindeki solüsyonun içinde yüzerken bile görmek mümkün değil.

Çat diye bir ses. Tüp kırılıyor ve Hunter'ın elinden kan akmaya başlıyor. "Kendilerini depolamak için öldürdüler bizi," diyor.

Herkesin gözü Hunter'a çevriliyor. Bir an Hunter'a katılıp bütün tüpleri kırmak geliyor içimden. Bütün kutuların ağzını açmak ve elime bir sopa geçirmek. Mavili sarılı parlayan tüplerle dolu koridorlardan hızla koşarak, elimdeki sopayla bütün tüpleri tuzla buz ederken, çıkardıkları çınlamaya kulak vermek. Acaba herkesin hayatından değişik sesler mi yükselirdi o zaman? Tıpkı hayatlar gibi acı, tatlı, güçlü, açık, yumuşak ve gerçek anlamda müzikal sesler? Gelgelelim tüpleri kırmıyorum. Bunun yerine, herkes Hunter'a bakarken hızla başka bir şey yapıyorum.

Hunter elini açıp süzülen kana ve avucundaki sıvıya bakıyor. O anda tüpün üstündeki isim gözüme çarpıyor: THURSTON, MORGAN. Tekrar Hunter'a bakıyorum. Bir insanın bir tüpü bu şekilde kırması için çok güçlü olması gerekir. Ama o kendi gücünün farkında değilmiş gibi görünüyor. "Neden?" diye soruyor. "Nasıl? İnsanları geri döndürmenin bir yolunu mu buldular?"

Hepsi öylece durmuş, cevap vermem için bana bakıyor. İçimde bir öfke ve utanç dalgası yükseliyor. Neden cevapların bende olduğunu düşünüyorlar ki? Aramızda toplumu en çok temsil eden kişi ben olduğum için mi?

Oysa benim de hem kendimle, hem de toplumla ilgili olarak anlam veremediğim şeyler var.

Ky elini koluma atıyor. "Cassia," diyor yumuşacık bir sesle.

"Ben Xander değilim," diyorum. Sesim öyle yüksek ki, mağaranın içinde yankılanıyor. Ky gözlerini kırpıştırıyor. "Ben tıptan anlamam. Ya da haplardan. Ya da doku numunelerinin nasıl depolandığından. Ya da toplumun tıp alanında yapıp yapamadıklarından. Bütün bunlardan zerre kadar haberim yok."

Bir an için herkes susuyor. Derken Indie konuşmaya başlıyor. "Xander'ın sırrı," diyor Ky'a dönerek. "Bununla ilgili bir şey mi?"

Ky bir şey söylemek için ağzını açacak oluyor ama bir şey demesine kalmadan Hunter'ın açtığı kutunun tepesinde küçük kırmızı bir ışık yanıp sönmeye başlıyor.

İçimde bir korku seli yükseliyor. Hangisi beni daha çok korkutuyor, bilmiyorum: Toplum mu yoksa hapsolduğumuz bu büyük mağara mı?

Otuz Üçüncü Bölüm
KY

Hunter başka bir tüp alıp onu da avucunda sıkarak çat diye kırıyor.

"Çıkalım buradan," diyorum Cassia'ya ve diğerlerine. "Hadi."

Indie hiç tereddüt etmeden dönüp mağaranın girişine doğru koşuyor ve yarıktan içeri giriveriyor.

"Onu burada bırakamayız," diyor Cassia, Hunter'a bakarak. Hunter'ın ise elinde parçaladığı tüplerden başka hiçbir şey görüp duyduğu yok.

"Onu bizimle gelmeye ikna etmeye çalışacağım," diye söz veriyorum. "Ama siz şimdi gidin. Hemen."

"Tırmanış için ona ihtiyacımız var," diyor Cassia.

"Size Indie yardım edebilir. Hadi gidin. Ben de hemen geliyorum."

"Geçitte bekliyor olacağız," diye bana söz veriyor Cassia. "Toplumun buraya gelmesi uzun zaman alır."

"Hâlihazırda bölgede değillerse tabii," diye düşünüyorum. O zaman birkaç dakikaya kalmaz burada olurlar.

Onlar gider gitmez Hunter'a dönüyorum. "Buna bir son vermelisin," diyorum. "Hadi gel, geri dönelim."

Hunter kafasını iki yana sallıyor ve bir tüp daha kırıyor.

"Düzlükten tarafa giden çiftçileri yakalamaya çalışabiliriz," diyorum.

"Şimdiye kadar çoktan ölmüş olabilirler," diyor Hunter.

"İsyana katılmak için mi kasabayı terk ettiler?" diye soruyorum.

Hunter cevap vermiyor.

Onu durdurmaya çalışmıyorum. Ha bir tüp kırmış, ha bin tüp, arada ne fark var? Öyle ya da böyle toplum bundan haberdar olacak. Aslında içimden ona katılmak geliyor. Hâlihazırda kaybedecek bir şeyin kalmamışsa, onlar üstüne gelmeden önce neden alabileceğini almayasın ki? Bu hissi hatırlıyorum. Daha karanlık olan bir yanımsa şöyle diyor: Bizimle gelmeyecek olursa, Cassia'ya isyan ve yeri hakkında bir şey anlatamaz. Bunları bildiğinden eminim.

Yarığın girişine gidip yerden büyük bir taş alıyorum. Taşı getirip Hunter'a veriyorum. "Bunu dene," diyorum. "Daha hızlı ilerlersin."

Hunter bir şey söylemiyor ama elimdeki taşı alıp kafasının üstüne kaldırıyor. Sonra da bir sıra tüpün üstüne indiriyor. Mağaradan çıkmak için yarığın içine girerken tüplerin kırılma sesini duyuyorum.

Mağaradan çıkınca gönderecekleri hava gemisinin sesine kulak kesiliyorum.

Ama hiç ses yok.

Henüz.

***

Diğerleri beni beklemiş. "Beni beklemeden devam etmeliydiniz," diyorum Cassia'ya. İplerimizi bağlayıp tırmanışa geçmeden önce

ancak bunu söyleyecek kadar vakit bulabiliyorum. Sonra yukarı tırmanıp kanyondan çıkıyoruz. O çıplak ve kayalık düzlüğün tepesinde bir an için geriden mi yoksa önden mi koşmam gerektiğini bilemiyorum. Gerçi önden koşmak Cassia'yı korumanın en iyi yolu ama kendimi birdenbire diğerleriyle yan yana koşarken buluyorum.

***

Öteki kanyona ulaşır ulaşmaz, "Bizi bulacaklar mı?" diyor Eli soluk soluğa.

"Elimizden geldiğince çakıl taşlarının üstünden koşmaya çalışalım," diyorum.

"Ama yolun sadece kum olduğu yerler var," diyor Eli panikle.

"Doğru," diyorum ona. "Ama mütemadiyen yağmur yağıyor."

Hepimiz kafamızı kaldırıp yukarı bakıyoruz. Gökyüzü yeni gelen kışa özgü güzel bir mavilikte. İleride gri bulutlar görünüyor ama kilometrelerce ötedeler.

Cassia, Indie'nin mağarada söylediğini unutmamış. Yanıma gelip kolunu omzuma atıyor. "Indie ne demek istedi?" diye soruyor nefes nefese. "Yani Xander sırrı hakkında?"

"Neyden bahsettiğini bilmiyorum," diye yalan söylüyorum.

Arkamı dönüp Indie'ye bakmıyorum bile. Kayaların üstünde ilerleyen botlarının sesi geliyor. Beni yalanlayacak bir şey söylemiyor ve ben onun neden böyle davrandığını biliyorum.

Indie isyanı bulmak istiyor ve bir nedenden dolayı oraya nasıl gidileceğini en iyi bilen kişinin ben olduğumu düşünüyor. O da en az benim ondan hoşlanmadığım kadar benden hoşlanmasa da, benimle kader birliği yapmaya karar vermiş.

Cassia'nın elini tutuyor ve toplumun hava gemilerinin seslerine kulak kesiliyorum yine ama şimdilik gelen giden yok.

Yağmurun da geldiği yok.

***

Xander'la birlikte kırmızı hapları aldığımız o gün, üçer tane sayıp aynı anda ağzımıza atmıştık. Sonra Xander'ın yüzüne bakmıştım. Hapların etkisini göstermesi ve Xander'ın olanları unutması için sabırsızlanıyordum.

Gelgelelim hapların işe yaramadığını ve Xander'ın haplara bağışıklı olduğunu anlamam uzun sürmedi. O zamana kadar bir tek benim bağışıklığım olduğunu sanmıştım.

"Unutman gerekiyordu," demiştim Xander'a.

"Unutmadım," demişti Xander.

Cassia o gün ben gittikten sonra sokakta olan bitenleri anlattı. Xander'ın kırmızı haplara bağışıklığı olduğunu o da o gün öğrenmişti. Gene de Xander'ın diğer sırrından haberi yoktu. "O sırrı da ben saklıyorum çünkü adil olan bu," diyorum kendi kendime. Çünkü bunu söylemek onun hakkı. Benim değil.

Xander'ın sırrını Cassia'ya söylemeyişimin diğer nedenleri hakkında düşünmemeye çalışıyorum.

Cassia bu sırrı biliyor olsaydı, Xander'la ilgili fikirleri değişirdi. Ve tabii benimle ilgili fikirleri de.

Otuz Dördüncü Bölüm
CASSIA

Indie çantasını taşırken öncekinden bile daha dikkatli davranıyor. Büyük mağaraya doğru sürünürken çantasındaki yaban arısı kovanına bir şey oldu mu, merak ediyorum. Çünkü çantayı yanına almıştı ve zayıf olmasına rağmen, o kadar dar bir yerden geçerken kovanı korumayı nasıl başardığını bilmiyorum. Kovanın kırılgan kabuğunu ezilmekten nasıl korumuş olabileceğini kestiremiyorum.

Indie'nin annesi ve onun kayığıyla ilgili hikâyede bir tuhaflık var gibi görünüyor. Bu hikâye bir kanyon duvarına çarpan ve dönerken orijinal kelimeleri gerisinde bırakan bir yankı gibi. Acaba ne kadar iyi tanıyorum Indie'yi? Ama sonra Indie çantasının yerini gene değiştiriyor. Çantanın içindeki kâğıt gibi incecik kovanı görür gibi oluyorum ve paramparça olan o resmi ve kurumuş hafif gül yapraklarını hatırlıyorum.

Ky arkasını dönüp acele etmemizi söylüyor. Indie ona bakıyor; o anda yüzünde açlığa çok benzer bir ifade görüyorum.

***

İnsan burada yağmuru görmeden yahut hissetmeden önce kokusunu alıyor. Ky'ın dış eyaletlerde en sevdiği koku adaçayı koku-

su. Sanırım ben de hem eski hem de yeni olan, kaya ve gökyüzü, nehir ve çöl gibi kokan bu yağmurun kokusunu seviyorum en çok. Daha önce gördüğümüz bulutlar rüzgârla sürüklenip gidiyorlar. Güneşin batmasıyla hava eflatun, gri ve mavi karışımı bir renk alıyor ve biz kasabaya varıyoruz.

Malzemelerin stoklandığı mağaralara giden yoldan yukarı çıkarken, "Burada uzun süre kalamayız, öyle değil mi?" diye soruyor Eli. Yerle gök arasında bembeyaz ve kızgın bir şimşek şeridi beliriyor ve kanyonda bir gök gürlemesinin çatırtısı duyuluyor.

"Hayır," diyor Ky. Ben de ona katılıyorum. Şimdi, toplumun kanyonlara girme riski, düzlüklerde karşımıza çıkabilecek tehlikelere ağır basıyor sanki. Buradan gitmek zorundayız.

"Ama mağarada durmamız gerek," diyorum. "Daha fazla yiyeceğe ihtiyacımız var. Hem Indie'yle bende hiç kitap ya da kâğıt yok." Ayrıca orada isyanla ilgili bulabileceğimiz bir şeyler olabilir.

"Fırtına bize biraz olsun zaman kazandırır," diyor Ky.

"Ne kadar mesela?" diye soruyorum.

"Birkaç saat," diyor Ky. "Burada bizi bekleyen tek tehlike toplum değil. Böyle bir fırtına kanyonu sel basmasına yol açabilir. Böyle olursa, nehri geçemeyebiliriz ve burada sıkışıp kalırız. Burada şimşekler bitene kadar kalacağız sadece."

Bu öyle uzun bir yolculuk ki, isyana ulaşıp ulaşamayacağımız sorusu bir anda bir zaman meselesi hâlini alabiliyor. "Ama ben buraya isyanı bulmak için gelmedim," diye hatırlatıyorum kendime. Ky'ı bulmak için geldim ve buldum da. Bundan sonra ne olursa olsun, onunla beraber olacağız.

Ky ve ben hızla mağaradaki kütüphaneye giriyor, üst üste dizilmiş kutuların arasına dalıyoruz. Indie de arkamızdan geliyor.

Kutulardan birinin kapağını kaldırıp içindeki deste deste kitapları ve kâğıtları görünce şaşkına dönüyor ve "Ne kadar çok varmış," diyorum.

Burada tamamen farklı türden bir tasnif söz konusu: Öyle çok sayfa, öyle çok tarih var ki. Demek toplum bütün bunları bizim için kısaltmayınca, kesip budamayınca böyle oluyor.

Kâğıtlardan bazıları matbu ve birçoğu farklı farklı kişilerce yazılmış. Her birinin üstünde tıpkı onları yazanlar gibi farklı, kendine has el yazıları var. Hepsi yazı yazabiliyormuş. Birden telaşa kapılıyorum. "Hangisinin önemli olduğunu nereden bileceğim?" diye soruyorum Ky'a.

"Bazı kelimeleri düşün," diyor Ky, "ve onları ara. Hangi bilgiye ihtiyacımız var? Onu düşün."

Birlikte bir liste yapıyoruz: İsyan, toplum, düşman, kılavuz. Ayrıca su, nehir, kaçış, yiyecek ve hayatta kalma kelimeleri hakkında da bilgiye ulaşmamız gerekiyor.

"Sen de ara," diyor Ky Indie'ye. "İçinde bu kelimelerin geçtiği ne varsa, buraya koy," diyor masanın ortasını göstererek.

"Tamam," diyor Indie. Bakışını bir süre Ky'dan ayırmıyor ve hemen arkasını dönmüyor. Derken başka bir tarafa yöneliyor ve bir kitabın kapağını açıp sayfalarını karıştırmaya başlıyor.

Ben umut verici bir şey buluyorum: Matbu bir risale bu. "Bunlardan elimizde var," diyor Eli. "Vick bunlardan koca bir deste bulmuştu."

Bunun üzerine broşürü elimden bırakıyorum. Ardından bir kitabın kapağını kaldırıyorum ve o anda bir şiir gözüme çarpıyor:

Kar taneleri misali düştüler
Yıldızlar misali düştüler
Gül yaprakları misali
Parmakları olan bir rüzgâr
Esiverince haziranda.

Hunter'ın kızı Sarah'nın mezar taşına yazdığı dizenin geçtiği şiir bu.

Şiirin bulunduğu sayfa önce koparılmış, sonra geri yerine konmuş. Aslında kitabın cildi olduğu gibi ayrılmış; sanki bir restorasyon şantiyesinde yakılmaya götürülürken biri alıp, ayrılan kemiklerini geri birleştirmiş. Bazı sayfaları gene eksik. Asıl ön kapağı kaybolmuş da, sonra idareten ikinci bir kapak konmuş gibi. Bu hâliyle kitap sayfalar hâlinde dikilmiş ağır bir kâğıt kütlesinden ibaret. Yazarın adını da bir türlü bulamıyorum.

Kitabın sayfalarını karıştıran başka bir şiire rastlıyorum:

Sana ulaşamadım
Ama ayaklarım her gün daha bir yaklaşıyor
Üç nehir ve bir tepe var aşmam gereken
Bir çöl, bir de deniz
Bunu yolculuktan saymayacağım gene de
Sana anlatırken

Tepe. Sonra çöl ve yolculuk. Bu benim Ky'la olan hikâyeme benziyor. Başka şeyler aramam gerektiğini bilsem de, şiirin sonunu merak ederek okumayı sürdürüyorum:

İki çöl, ama soğuk bir sene
Kumda yürümek kolaylaşır böylece
Bir çöl aşıldı

İkincisi
Soğuk olacak toprak kadar
Sahra bile az kalır
Sağ elin varsa yolun sonunda.

Ben de Ky'la olmak için gereken her bedeli öderdim. Sahra'yla ilgili en ufak bir fikrim olmasa da, şairin ne demek istediğini anlıyorum galiba. Hunter'ın kızı Sarah'nın ismine benziyor ama bir çocuk, birinin sağ eli için ödenmeyecek kadar yüksek bir bedel.

Ölüm. Büyükbabamın Oria'daki ölümü: tabakta kabuklu bir tatlı; pudriyerin içinde bir şiir; temiz beyaz çarşaflar; söylenen son güzel sözler. Oyuğun tepesinde ölüm: yanmış kara damgalar; kocaman açılmış gözler. Kanyonda ölüm: çizilen mavi çizgiler, bir kız çocuğunun yüzüne düşen yağmur damlaları.

Ve mağarada ölüm: dizi dizi cam tüpler.

Bir daha asla biz diye bir şey olmayacak. Bedenlerimizi sudan ve topraktan toplayıp, bizi tekrar çalıştırıp yürütseler de, asla ilk seferki gibi olmayacak. Hep bir şey eksik olacak. Toplum bunu bizim için yapamaz. Biz bile bunu kendimiz için yapamayız. İlk defa yaşamanın özel ve yeri doldurulamaz bir yanı var.

Ky bir kitabı bırakıp başkasına geçiyor. O da benim ilk defa âşık olduğum kişi mi?

Yoksa ilk defa öpüştüğüm çocuk mu o? Xander'ın bana verdiği her kâğıt parçasının altında elle tutulur bir hatıra var. Öyle gerçek hatıralar ki bunlar, dokunabiliyor, tadını alabiliyor ve koklayabiliyorum adeta. Beni geri çağıran seslerini duyabiliyorum.

Oria'da doğduğu için, Xander'ın hep Ky'dan daha şanslı olduğunu düşündüm ama bundan o kadar da emin değilim artık. Ky'ın hayatta kaybettiği çok fazla şey var ama sahip olduğu

şeyler de azımsanacak gibi değil. Bir kere, yaratma kabiliyetine sahip. Kendi kelimelerini yazabiliyor. Xander ise yazıcıya ya da iletişim cihazına yazdığı şeylere sahip olamadı ama başkaları daima onun düşüncelerine erişebildi.

Ky'la göz göze gelince, az önce Indie'yle bakıştıkları zaman içime düşen kuşku kayboluyor. Bana bakmasında anlaşılmayacak bir şey yok. "Neler buldun?" diye soruyor.

"Bir şiir," diyorum. "Daha iyi odaklanmam gerek."

"Benim de," diyor Ky ve gülümsüyor. "Tasnifin ilk kuralı. Hatırlaması o kadar da zor olmasa gerek."

"Sen de tasnif yapabiliyor musun?" diye soruyorum şaşkınlıkla. Daha önce bundan hiç söz etmemişti. Herkes tasnif yeteneğine sahip olamaz; bunun için uzmanlaşmak gerekir"

"Patrick öğretti," diyor usulca.

Patrick mi? Şaşkınlığım yüzümden okunuyor olmalı.

"Günün birinde Matthew'in bir tasnifçi olabileceğini düşünüyorlarmış," diyor Ky. "Patrick benim de bilmemi istedi. Asla iyi bir iş pozisyonuna atanmayacağımın farkındaydı. Üstüne üstlük okula da gidemiyordum. Hâl böyle olunca o da aklımı kullanmamın bir yolunu öğreneyim istedi."

"Ama nasıl öğretti bunu sana?" İletişim cihazı üzerinde öğretmiş olsa, hemen fark ederlerdi."

Ky başını sallıyor. "Başka bir yolunu buldu." Yutkunuyor ve Indie'ye şöyle bir göz atıyor. "Baban Patrick'e senin Bram için yaptığın şeyden bahsetmiş. Yani Bram'in yazıcı üzerinden oyun oynamasını nasıl sağladığını anlatmış. Bu da Patrick'e bir fikir vermiş. O da aynı anlayışla kendine göre bir yöntem bulmuş."

"Ve görevliler hiç fark etmemiş, öyle mi?"

"Kendi yazıcımı kullandırtmadı bana," diyor Ky. "Arşivcilerden takas karşılığı başka bir yazıcı almıştı. Gıda imha

merkezindeki işe atandığım gün vermişti bana. Oria'daki arşivcileri o zaman öğrenmiştim."

Ky durgunlaşıyor, sesi sanki uzaklaşıyor. Bu bakışı tanıyorum. Uzun zamandır ya da daha önce hiç bahsetmediği bir konudan bahsederkenki bakışı bu. "İyi bir işe atanmayacağımı biliyorduk. O yüzden şaşırmadım. Ama atamayı haber veren görevli gittikten sonra ben..." Duraksıyor. "Odama gittim ve pusulayı çıkardım. Elimde pusulayla bir süre öylece oturdum."

Ona dokunmak, sarılmak ve o pusulayı ona geri vermek istiyorum. Gözlerimde yaşlar birikiyor ve ben Ky'ı dinliyorum; şimdi az öncekinden bile daha yumuşak bir sesle konuşuyor.

"Sonra kalktım ve yeni mavi standart giysilerimi giyinip işe gittim. Patrick'le Aida tek kelime etmediler. Ben de öyle."

Bir an bana bakıyor, ona dokunmamı istiyor olabileceğini düşünerek elini tutuyorum. Gerçekten de öyle. Elimi parmaklarıyla sımsıkı kavrıyor. Onun hikâyesinin başka bir kısmının içine çekildiğimi hissediyorum. Ben aynı sokaktaki evimde iletişim cihazını dinleyip önceden hazırlanmış yemeğimi yerken ve her zaman yaptıkları gibi önüme hazır sunacakları kusursuz hayat hakkında düşler kurarken onun başına bunlar geldi.

"İşte o gece Patrick eve elinde siyah bir yazıcıyla geldi. Eski ve ağır bir yazıcıydı. Öyle modası geçmiş bir ekranı vardı ki, insan gülmeden edemiyordu. Önce Patrick'e onu götürüp geri vermesini söyledim. Bence o yazıcıya hiç değmeyecek kadar büyük bir riske girmişti. Ama Patrick endişe etmememi söyledi. Matthew öldükten sonra babamın ona üstünde eski yazılar olan bir kâğıt gönderdiğini anlattı. O kâğıdı hep benim için kullanmayı planladığını söyledi. Takas için onu kullanmıştı.

"Sonra mutfağa gittik. Patrick oradaki çöp yakma cihazının homurtusunun bizim çıkaracağımız bütün sesleri bastıracağını

düşünmüştü. İletişim cihazının bizi göremeyeceği bir yere oturduk. İşte böyle. Patrick bana tasnifi böyle öğretti; çoğunlukla konuşmadan, sadece göstererek. Yazıcıyı pusulayla birlikte odamda saklıyordum."

"Ama görevlilerin bütün el yapımı eşyalarımızı toplamaya geldikleri o gün," diyorum "O gün yazıcıyı nasıl sakladın?"

"Onlar geldiğinde yazıcıyı çoktan başka bir şeyle takas etmiştim," diyor. "Doğum gününde sana verdiğim şiirle." Bana bakıp gülümsüyor; gözleri şimdi yine benimle. Dış eyaletlere, benim yanıma döndü. Çok uzaklarda beraberiz.

"*Ky*," diye fısıldıyorum. "Çok tehlikeli bir şey yapmışsın. Ya seni üzerinde şiirle yakalasalardı?"

Ky gülüyor. "Öyle olsa bile beni daha büyük bir beladan kurtarmış olurdun. Küçük tepedeyken bana Tennyson'ın şiirinden bahsetmeseydin, ben de yazıcıyı şiirle takas etmek için arşivcilere hiç gitmemiş olacaktım ve görevliler eve geldiğinde Patrick'le beni yakalamış olacaklardı. Küçük bir kâğıt parçasındaki bir şiiri saklamak, yazıcıyı saklamaktan her halükârda daha kolaydı." Eliyle yanağımı okşuyor. "Senin sayende, eve geldiklerinde alıp götürecek hiçbir şey bulamadılar. Zaten pusulayı da çoktan sana vermiştim.

Ona sarılıyorum. O benim için her şeyi takas edip elden çıkardığından, görevliler götürecek hiçbir şey bulamamış. İkimiz de bir süre konuşmuyoruz.

Derken Ky biraz yana kayıyor ve önümüzde açık duran bir kitabı işaret ediyor. "Bak," diyor. "*Nehir*. İhtiyacımız olan kelimelerden biri bu." Bunu söylerken ağzının ve sesinin aldığı şekli fark edince, bütün bu kâğıtları bir kenara bırakmak ve günlerimi bu mağarada, aşağıdaki küçük evlerden birinde ya da suyun kenarında, onun gizemini çözmeye çalışarak geçirmek geliyor içimde.

Otuz Beşinci Bölüm
KY

Çiftçilerin tarih kitaplarının sayfalarını çevirirken benim de kafamda kendi tarihim canlanıyor. Anılarım mağaranın dışındaki şimşek gibi çakıyor zihnimde. Parlak. Hızlı. Daha çok şey mi görüyorum yoksa körleşmeye mi başladım, bilemiyorum. Yağmur yağıyor ve ben nehrin her şeyi önüne katıp götürüşünü canlandırıyorum kafamda. Sarah'nın küçücük mezarının üstünden geçip, kemiklerini açığa vurduğunu hayal ediyorum.

İçimde bir telaş yükseliyor. Burada kısılıp kalmaya dayanamam. Kurtulmaya bu kadar yaklaştıktan sonra başarısız olmayı göze alamam.

Bir çocuğun elinden çıkmış gibi görünen kargacık burgacık S harfleriyle dolu çizgili bir defter sayfası buluyorum. Yazı yazmayı öğrenmeye başlamak için zor bir harf. Bunu yazan Hunter'ın kızı mıydı acaba?

***

"Bence artık yeterince büyüdün," demişti babam, kanyondan getirdiği kısa bir kavak dalını bana uzatarak. Onun elinde de kısa bir dal vardı. Önceki gece yağan yağmurdan kalma çamurun üstüne bir işaret çizdi. "Bu, kanyonlardayken öğrendiğim bir şey.

Bak, bu K. Senin ismin bununla başlıyor. Birine yazı yazmayı öğretirken her şeyden evvel mutlaka kendi ismini öğretmek gerek derler. Böylece o kişi başka bir şey yazmasını öğrenemese bile, en azından kendi ismini yazabilir."

Daha sonra babam bana diğer çocuklara da yazı yazmayı öğreteceğini söyledi.

"Neden?" diye sormuştum. Beş yaşındaydım. O diğerlerine de yazı yazmayı öğretsin istemiyordum.

Aklımdan neyin geçtiğini biliyordu. "Yazı yazmayı bilmek seni ilginç bir kişi yapmaz," demişti bana. "Yazdıkların seni ilginç biri yapar."

"Ama herkes yazı yazmayı öğrenirse, ben özel olamam," demiştim ben de.

"Hayatta önemli olan tek şey bu değildir," demişti babam.

"Sen özel olmak istiyorsun," demiştim. Bunu o zamanlar bile biliyordum. "Kılavuz olmak istiyorsun."

"İnsanlara yardım etmek için kılavuz olmak istiyorum," demişti bana.

O zaman kafamı sallayarak onaylamış ve ona inanmıştım. O da kendisine inanmış olmalı.

***

Bir başka anı parlayıveriyor bu kez aklımda: Babam için köyde herkes okuyabilsin diye ev ev dolaşıp bir haber dağıtıyordum. Haberin yazılı olduğu kâğıtta bir sonraki toplantının zamanı ve yeri yazıyordu. Ben işimi bitirip eve döner dönmez babam kâğıdı yakmıştı.

"Bu toplantı ne hakkında?" diye sormuştum babama.

"Çiftçiler isyana katılmayı yine reddetti," demişti.

"Sen ne planlıyorsun?" diye sormuştu annem.

Babam çiftçileri severdi. Yazı yazmayı isyanda değil, onlardan öğrenmişti. Gelgelelim biz yeniden sınıflandırılmadan önce ona ilk yaklaşan isyan olmuştu. Onlar mücadele etmeyi planlıyorlardı ve babam mücadeleye bağlıydı. "İsyana sadık kalacağım," demişti. "Ama çiftçilerle ticaret yapmaya gene de devam edeceğim."

***

Indie eğilip bana bakıyor ve hafifçe gülümsüyor. Indie'nin eli daha az önce içine bir şey atmış gibi çantasının üstünde duruyor. Ne buldu acaba?

Başka tarafa dönene kadar ona bakıyorum. Aldığı her neyse, Cassia'ya da göstermiyor. Ne olduğunu daha sonra bulmam gerekecek.

***

Son ateşlemeden birkaç ay önce babam bana elektrik tesisatı kurmayı öğretmişti. Onun işi buydu: köyde bozulan bütün elektrikli cihazların kablo bağlantılarını tamir etmek. Köyde sık sık bir şeyler bozulurdu, buna alışkındık. Bütün elektrikli cihazlarımız tıpkı bizim gibi toplumdan arta kalmaydı. Özellikle yemek ısıtma mekanizmaları sürekli bozulup dururdu. Hatta toplumun bize gönderdiği yemeklerin, diğer eyaletlerde olduğu gibi kişiye özel ayarlanmayıp, topluca üretildiği ve standardize vitaminler içerdiği yolunda söylentiler geliyordu kulağımıza.

"Burada evlerdeki yemek makinelerini ve ısıtıcıları tamir etmek gibi benim yaptığım işleri yapabilirsen," demişti babam, "ben de kanyonlara gidip gelmeye devam edebilirim. Kimse topluma senin benim yerime çalıştığını söylemez."

Başımla onaylamıştım.

"Herkes el mahareti gerektiren işlerde iyi değildir," demişti babam arkasına yaslanarak. "Ama sen hünerlisin. Bu özelliğini ikimizden almışsın."

Annemin resim yaptığı tarafa şöyle bir bakış attıktan sonra yine elimdeki kablolara dönmüştüm.

"Ben ne yapmak istediğimi hep bildim," demişti babam. "Makine tamiratına atanmak için ne kadar düşük bir puan almam gerektiğini biliyordum."

"Ama bu riskli bir şey," demiştim.

"Evet, öyleydi," demişti, "ama her şey olması gerektiği gibi oldu hep." Önce bana, sonra ait olduğu ve sevdiği yer olan dış eyaletlerin manzarasına bakıp gülümsemişti. Derken ciddileşiyor. "Şimdi, benim yaptığımı yapabilecek misin bakalım."

Kabloları, plastik şeritleri ve zaman ölçeri sadece ufak bir değişiklik yaparak, bana gösterdiği gibi düzenlemiştim.

"Güzel," demişti babam memnun bir sesle. "Senin de sezgilerin iyi. Toplum sezgi diye bir şeyin olmadığını söylüyor ama var."

***

Elime aldığım diğer kitap ağır ve üstüne LEDGER kelimesi işlenmiş. Sayfalarını sondan başlayıp geriye doğru giderek dikkatlice çeviriyorum.

Kendimden bu kadarını ummuyor olsam da, babamın takas karşılığı çiftçilere verdiği şeyleri görünce hâlâ içim acıyor. Bunların babamdan geldiğini üzerlerindeki imzadan ve düşülen tarihlerden anlıyorum. Dış eyaletlerde hayatın giderek daha da tehlikeli bir hâl aldığı günlerde bile çiftçilerle ticaret yapmayı sürdüren son kişilerden biriydi o. Onlarla ticarete son vermenin bir zayıflık işareti gibi görüneceğini düşünüyordu.

Broşürlerde de söylendiği gibi, hep bir kılavuz vardır ve o düştüğünde başkaları onun yerini almaya hazırlanır. Babam hiçbir zaman kılavuz olmadı ama onun yerini almak için sırada olanlardan biriydi.

Biraz daha büyüyüp de onun ne kadar çok risk aldığını anlamaya başlayınca, "Toplumun sana söylediklerini yap," demiştim babama. "O zaman başımız derde girmez."

Ama o kendine engel olamamıştı. Zeki ve kurnaz olmasına rağmen, genellikle düşünmeden hareket eden ve nerede duracağını hiç bilmeyen bir adamdı. Çocukken bile görebiliyordum bunu. Ticaret yapmak için kanyonlara gitmek yetmiyordu, bir de oradan kitap getiriyordu. Bana yazı yazmayı öğretmek yetmiyordu, bütün çocuklara ve onların anne babalarına öğretmesi gerekiyordu. İsyandan haberdar olmak yetmiyordu, onu ilerletmesi gerekiyordu.

Ölmemiz onun hatasıydı. Sınırlarını fazla zorladı ve haddinden fazla risk aldı. O olmasaydı, insanlar toplantı yapmak için bir araya gelmezlerdi.

Hem o son ateşlemeden sonra hayatta kalanları almaya kim geldi?

Yine toplum. İsyan değil. İhtiyaçları kalmayınca senden nasıl da vazgeçiverdiklerini gördüm ben. İsyandan korkuyorum. Dahası, isyana katılınca dönüşeceğim kişiden korkuyorum.

Indie'nin çantasına bir şey attığı yere gidiyorum. Önümdeki masada haritalarla dolu su geçirmez bir kutu var.

Indie'ye bakıyorum. Başka bir tarafa yönelmiş. Bir kitabın sayfalarını çeviriyor. Kitaba eğilmiş kafası bana boynunu bükmüş bir avize çiçeğini hatırlatıyor.

"Zamanımız tükeniyor," diyorum kutuyu alarak. "Birbirimizden ayrılmamız durumunda kullanırız diye hepimiz için birer harita bulacağım."

Cassia başını sallıyor. Önemli bir şey daha bulmuş gibi görünüyor. Ne olduğunu göremiyorum ama yüzündeki sevinci ve vücudundaki heyecan kasılmalarını görebiliyorum. İsyanın fikri bile onu hayata döndürüyor. Onun istediği bu. Büyükbabasının ondan bulmasını istediği şey de budur belki.

Oyuğa benim için geldiğini biliyorum, Cassia. Ama benim senin için gidip gitmeyeceğimden emin olamadığım tek yer o isyan.

Otuz Altıncı Bölüm
CASSIA

Ky masaya bir harita koyuyor ve eline bir kurşunkalem alıyor. "İşimize yarayacak bir harita daha buldum," diyor bana haritayı işaretlemeye başlarken. "Bu haritayı yenilemem lazım. Biraz eskimiş."

Bu arada ben elime başka bir kitap alıyorum ve sayfalarını karıştırarak işimize yarayacak bir şey bulmaya çalışıyorum. Fakat bunun yerine sonunda kafamda bir şiir yazmaya başlıyorum. Ky için değil, Ky hakkında bir şiir bu. Ve ben kendimi esrarengiz yazarın üslubunu taklit ederken buluyorum:

Haritaya işaret koydum her ölüm için
Her acı ve darbe için
Kardan eser kalmamış
Simsiyah bir sayfaydı bütün dünyam.

Ky'a bakıyorum. Elleri haritayı işaretlerken tıpkı yazı yazdığında olduğu gibi hızlı ve dikkatli, tıpkı bana dokunurken olduğu gibi kendinden emin hareket ediyor.

Kafasını kaldırıp bakmıyor, bense o anda bir şeyler istediğimi fark ediyorum. Onu istiyorum. Kafasından ne geçtiğini ve neler hissettiğini bilmek istiyorum.

Ky neden böyle sessizce oturma, böyle sakin durma ve bu kadar çok şey görme yeteneğine sahip olmak zorunda?

Beni aynı anda hem içine çekmeyi hem de dışarıda tutmayı nasıl başarıyor?

***

Biraz sonra, "Dışarı çıkmam lazım," diyorum bıkkınlıkla. Sayfalar dolusu tarih anlatısından, isyan, toplum ve çiftçilerin kendileri hakkındaki propagandalardan başka bir şey bulamadık. Elle tutulur hiçbir şey yok. Kütüphaneyi taramak ilk başta büyüleyici gelmişti ama şimdi nehrin giderek daha da yükseldiğinin farkındayım. Sırtım ve kalbim ağrıyor, göğsümün telaştan hafifçe pır pır etmeye başladığını hissediyorum. Tasnif yeteneğimi mi kaybediyorum yoksa? Önce mavi haplar konusundaki yanlış seçimim, şimdi de bu. "Şimşek durdu mu?"

"Sanırım evet," diyor Ky. "Gidip bakalım hadi."

Eli gıda malzemesiyle dolu olan mağarada kıvrılıp uyumuş. Etrafındaki çantalar ağzına kadar elmayla dolu.

Ky'la birlikte dışarı çıkıyoruz. Yağmur yağıyor ama havadaki elektrik yükü kaybolmuş. "Hava aydınlandığında harekete geçebiliriz," diyor Ky.

Ona, elindeki fenerin hafifçe aydınlattığı gölgemsi profiline bakıyorum. Toplum bunların mikro karta nasıl kaydedileceğini asla bilemeyecek. *Toprağa ait. Koşmayı biliyor.* Onun nasıl biri olduğunu asla yazamayacak.

"Hâlâ hiçbir şey bulamadık." Gülmeye çalışıyorum. "Bir gün geri dönecek olursam, toplumun mikro kartımı değiştirmesi gerekecek. "Tasnifte müstesna bir yeteneğe sahip" cümlesinin silinmesi gerekecek."

"Senin yaptığın şey tasniften daha fazlası," demekle yetiniyor Ky. "Şimdi olabildiğince dinlenmemiz gerek."

Ky'ın isyanı bulmak konusunda benim kadar istekli olmadığını fark ediyorum. Bana yardımcı olmaya çalışıyor ama ben burada olmasam, isyana katılmak umurunda bile olmaz.

Birden o şiirin sözlerini hatırlıyorum: "Sana ulaşamadım."

Bu sözleri kafamdan def ediyorum. Sadece yorgunum ve biraz alınganlaştım, o kadar. Ayrıca Ky'ın hikâyesinin geri kalanını henüz dinlemediğimi fark ediyorum. Böyle hissetmesi için geçerli nedenleri vardır muhakkak ama ben hepsini bilmiyorum.

Ky'ın bütün yapabildiklerini düşünüyorum: yazı yazmak, ağaç yontmak, resim yapmak. Onun terk edilmiş yerleşim yerinin sınırında, karanlıkta duruşunu izlerken içimi bir hüzün kaplıyor. "Toplumda onun gibi yaratma kabiliyetine sahip birine yer yok," diyorum kendi kendime. Kimsenin yapamayacağı, emsalsiz değerde bir sürü şey yapıyor ve toplum bunları zerre kadar umursamıyor.

Ky bu terk edilmiş kasabaya bakarken, kendini ait hissedebileceği bir yere baktığını mı hissediyor, merak ediyorum. Başkalarıyla birlikte yazı yazabileceği, resimlerdeki güzel kızların dans etmeyi bildiği bir yere.

"Ky," diyorum. "Hikâyenin geri kalanını dinlemek istiyorum."

"Hepsini mi? diye soruyor ciddiyet dolu bir sesle.

"Bana anlatmak istediğin her şeyi," diyorum.

Bana bakıyor. Ellerini kaldırıp dudaklarıma götürüyor ve eklem yerlerini, avucunun içindeki sıyrıkları öpüyorum. Ky gözlerini kapatıyor.

"Annem suyla resim yapardı," diyor. "Babamsa ateşle oynardı."

Otuz Yedinci Bölüm
KY

Yağmur yağarken kendimi serbest bırakıyor ve bizim için bir hikâye hayal ediyorum. İmkân olsa yazacağım bir hikâye.

İkisi isyanı unutarak kasabada tek başlarına kaldılar. Boş binaların arasında yürüdüler. İlkbaharda tohum ekip sonbaharda ekin biçtiler. Ayaklarını nehre soktular. Doya doya şiir okudular. Birbirlerine boş kanyon duvarlarında yankılanan sözcükler fısıldadılar. Elleri ve dudakları istedikleri zaman, istedikleri kadar birleşti.

Bu benim kendi hikâyem olmasına karşın, iş ne olması gerektiğiyle ilgili kısmı yazmaya gelince, bizim kim olduğumuzu ve sevdiğimiz başka insanlar da olduğu gerçeğini değiştiremiyorum.

Çok geçmeden ikisinin kafasında başkaları belirmeye başladı. Bram üzgün ve bekleyen gözlerle onları izliyordu. Derken Eli beliriyordu. Anne babaları sevgili çocuklarını bir an olsun görmek için kafalarını çevirerek gözlerinin önünden geçiyordu.

***

Mağaraya geri döndüğümde Eli'yi uyanık buluyorum; Indie'yle birlikte kâğıtların arasına dalmış aranıyorlar. "Sonsuza kadar bakamayız," diyor Eli. Sesi telaşlı geliyor. "Toplum bizi bulacak."

"Azıcık daha," diyor Cassia. "Burada bir şeyler olduğundan eminim."

Indie elindeki kitabı bırakıyor ve çantasını omzuna atıyor. "Ben aşağı iniyorum," diyor. "Gözden kaçırdığımız bir şey var mı diye evlere tekrar bakacağım." Mağaradan çıkarken Indie'yle göz göze geliyoruz. Cassia'nın bakışmamızı fark ettiğini biliyorum.

"Sence Hunter'ı yakalamışlar mıdır?" diye soruyor Eli.

"Hayır," diyorum. "Bence Hunter bu işi nasıl olsa kendi bildiği gibi bitirir."

Eli ürperiyor. "O mağaraya gitmek en baştan yanlıştı."

"Evet," diyorum. Eli yumruklarıyla gözlerini ovuşturduktan sonra bir başka kitaba uzanıyor. "Biraz daha dinlenmen gerek, Eli," diyorum ona. "Biz aramaya devam ederiz."

Eli başını kaldırıp, etrafımızdaki duvarlara bakıyor. "Buraya neden hiç resim yapmamışlar acaba?" diye soruyor.

"Eli," diyorum sesimi biraz daha sertleştirerek. "Git uyu."

Eli bu defa bize yakın olmak için mağara kütüphanenin bir köşesinde battaniyeye kıvrılıyor. Cassia el fenerinin ışığını ondan uzak tutmaya özen gösteriyor. Gözünün önüne düşmesin diye saçlarını arkada toplamış ve yorgunluktan gözlerinin etrafı gölgelenmiş.

"Sen de gidip yatmalısın," diyorum.

"Burada bir şey var," diyor Cassia. "Bulmam lazım." Bana bakıp gülümsüyor. "Senin ararken de aynı şeyi hissetmiştim. Bazen kendimi en çok bir şey ararken güçlü hissediyorum."

Bu doğru. Gerçekten de öyle. Onun bu yanma bayılıyorum.

İşte bu yüzden Xander'ın sırrı hakkında ona yalan söylemek zorunda kaldım. Eğer ona bu yalanı söylemeseydim, bu sırrı bulmaya çalışmaktan vazgeçmezdi.

Ayağa kalkıyorum. "Ben gidip Indie'ye yardım edeceğim," diyorum Cassia'ya. Indie'nin ne sakladığını bulmanın vakti geldi.

"Pekâlâ," diyor Cassia. Elini kitaptan çekmesiyle okuduğu sayfayı kaybediyor. "Dikkatli ol."

"Olurum," diyorum. "Birazdan dönerim.

***

Indie'yi bulmak zor olmuyor. Aşağıdaki evlerden birinde titreyen ışık, kendisinin de tahmin edebileceği gibi, onu ele veriyor. Yağan yağmurla kayganlaşan kayalık patikadan aşağı iniyorum.

Eve vardığımda, önce pencereden içeri bakıyorum. Penceredeki cam eskilikten ve sudan dalga dalga olmuş. Gene de Indie'yi görebiliyorum. El feneri yanında duruyor. Elinde ise, ışık saçan başka bir şey var.

Mini bir iletişim cihazı.

Geldiğimi duyuyor. İletişim cihazına vurup elinden düşürüyorum ama zamanında yakalamayı başaramıyorum. Cihaz yere düşüyor fakat kırılmıyor. Indie rahat bir nefes alıyor. "Devam et," diyor. "İstiyorsan bak."

Alçak sesle konuşuyor. Onun bir şeyi çok istediğini anlıyorum sesinden. O alçak sesin altında kanyondaki nehrin sesini duyabiliyorum. Indie elini uzatıp koluma koyuyor. Onun birine kendi isteğiyle dokunduğunu ilk defa görüyorum. Bu hareketi beni iletişim cihazını yere çarpmaktan alıkoyuyor.

İletişim cihazının ekranına bakınca karşımda tanıdık bir yüz görüyorum.

"Xander," diyorum şaşkınlıkla. "Sende Xander'ın fotoğrafı var. Ama nasıl..." Olan biteni anlamak sadece birkaç saniyemi alıyor. "Cassia'nın mikro kartını çaldın demek."

"Hava gemisindeyken görevlilerden saklamama yardım ettiği şey oydu," diyor Indie en ufak bir suçluluk belirtisi göstermeden. "Onun haberi yoktu. Mikro kartı onun haplarının içine koydum ve içinde neler olduğunu görmenin bir yolunu bulana kadar sakladım." Sonra elini uzatıp, iletişim cihazını kapatıyor.

"Mağara kütüphanede bulduğun şey bu mu?" diye soruyorum. "İletişim cihazı mı?"

Indie başını iki yana sallıyor. "Bunu kanyonlara gelmeden önce çaldım."

"Nasıl?"

"Kaçmadan önceki gece köydeki oğlanların liderinden aldım. Daha dikkatli olması gerekirdi. İhlalciler hırsızlık yapmayı bilirler."

"Hepsi değil, Indie," diyorum içimden. Sadece bazılarımız.

"Nerede olduğumuzu biliyorlar mı?" diye soruyorum. "Bulunduğumuz konumu bildiriyor mu?" Vick'le ben mini iletişim cihazlarının neler yapabildiğinden hiçbir zaman emin olamadık.

Indie omuz silkiyor. "Sanmam. Büyük mağarada olanlardan sonra toplum nasılsa gelecektir zaten. Ama sana göstermek istediğim şey iletişim cihazı değildi. Sen gelene kadar onunla vakit geçiriyordum sadece." Ona Cassia'dan herhangi bir şey çalmaması gerektiğiyle ilgili bir şeyler söylemek üzereydim ki, Indie çantasından katlanmış kalın bir kumaş çıkarıyor. Yelken bezi.

"İşte görmen gereken şey." Katlanmış kumaşı açıyor. Bu bir harita. "Bence isyana giden yolu gösteriyor bu," diyor. "Bak."

Haritadaki kelimeler şifrelenmiş ama manzara tanıdık geliyor: Oyuğun sınırı ve ötesindeki düzlük. Haritada çiftçilerin gittiği dağlar gösterilmiyor; düzlük boyunca akan ve haritanın alt kısmına kadar inen, Vick'in öldüğü nehre daha fazla yer ayrılmış.

Nehir üstünde beyaz, şifreli kelimeler yazan zifiri bir karanlıkta sonlanıyor. "Bence burası okyanus," diyor Indie haritadaki bu siyah yere dokunarak. "Bu kelimeler de bir adayı işaret ediyor."

"Neden bunu Cassia'ya vermedin?" diye soruyorum. "Ne de olsa o bir tasnifçi."

"Sana vermek istedim," diyor Indie. "Kim olduğunu bildiğim için."

"Ne demek istiyorsun?" diye soruyorum.

Kafasını sabırsızca iki yana sallıyor. "Şifreyi kırabileceğini biliyorum. Tasnif yapabildiğini de biliyorum."

Indie doğru söylüyor. Tasnif yapabiliyorum. Beyazla yazılmış bu kelimelerin ne dediğini şimdiden anladım bile: *Geri Dönerken Eve.*

Tennyson'ın şirinden bir parça bu. İsyan bölgesi. "Ev" diyorlar oraya. Toplumun zehirlediği ve Vick'in öldüğü nehri takip ederek gidiliyor oraya.

"Tasnif yapabildiğimi nereden biliyorsun?" diye soruyorum haritayı indirerek. Bu arada şifreyi henüz çözmemiş gibi davranıyorum.

"Sizi dinliyordum," diyor. Sonra eğiliyor. İkimiz el fenerinin ışığında otururken, dünyanın geri kalanı kararmış gibi görünüyor. Onunla ve benim hakkımdaki düşüncesiyle tek başıma kalıyorum. "Kim olduğunu biliyorum." Biraz daha yaklaşıyor. "Ve kim olman gerektiğini de."

"Kim olmam gerekiyormuş?" diye soruyorum. Ondan kaçmıyorum. Indie gülümsüyor.

"Kılavuz," diyor.

Gülüp arkama yaslanıyorum. "Hayır. Ya Cassia'ya okuduğun o şiir? Orada kılavuzun bir kadın olduğundan bahsediliyordu."

"Bir şiir değildi o," diyor Cassia hiddetle.

"Şarkıydı," diyorum hatırlayarak. "O kelimelerin arkasında eskiden müzik vardı." Bunu tahmin etmem gerekirdi.

Indie bıkkınlıkla nefes alıp veriyor. "Kılavuzun nereden nasıl geldiği ya da kadın mı erkek mi olduğu önemli değil. Fikir aynı. Bunu anladım."

"Ama ben gene de kılavuz değilim."

"Öylesin," diyor Indie. "Olmak istemiyorsun, bu yüzden de isyandan kaçıyorsun. Birinin seni isyanın olduğu yere götürmesi gerekiyor. Benim yapmaya çalıştığım da bu."

"İsyan, hayal ettiğin gibi bir şey değil," diyorum. Kaçıp kurtulan ihlalcilerden, kural dışılardan, asilerden ve serserilerden oluşmuyor. O bir yapı, bir sistem."

Indie omuz silkiyor. "Her ne olursa olsun, ona katılmak istiyorum. Hayatım boyunca hep onu düşündüm ben."

"Bizi isyana bunun götüreceğini düşünüyorsan, neden bana veriyorsun?" diye soruyorum haritayı havaya kaldırarak. "Neden onu götürüp dosdoğru Cassia'ya vermiyorsun?"

"Biz seninle aynıyız," diye fısıldıyor. "Senle ben. Cassia'dansa bana daha çok benziyorsun. Hemen şimdi gidebiliriz."

Söylediklerinde haklı. Indie'ye bakınca kendimi görür gibi oluyorum. Onun için öyle derin bir acıma hissediyorum ki, burada bambaşka bir şey olmalı. Empati. İnsanın hayatta kalması için bir şeye inanması gerekiyor. O isyanı seçmiş; ben de Cassia'yı.

Indie uzun zamandır suskun. Saklanıyor. Kaçıyor. Hep hareket hâlinde. Elimi onunkinin yanma koyuyorum ama parmaklarına dokunmuyorum. Gene de üstündeki izleri görebiliyor. Burada ilk yaşadığım zamanlarda bir toplum vatandaşının hayatı boyunca alamayacağı kadar yara aldım.

Indie elime bakıyor. "Ne kadar oldu?" diye soruyor.

"Ne ne kadar oldu?"

"Ne kadar zamandır ihlalci statüsündesin?"

"Çocukluğumdan beri," diyorum. "Bizi yeniden sınıflandırdıklarında üç yaşındaydım."

"Buna kim neden oldu?"

Bu soruya cevap vermek istemiyorum ama bir şeyin sınırına geldiğimizi hissediyorum. Sanki Indie bir kanyonun duvarlarına tutunuyor gibi. Yanlış bir hareket yapacak olursam, aşağı bakacak, eli ayağı boşalacak ve belki de düşecek. Ona hikâyemden küçük bir parça anlatmam gerek.

"Babam," diyorum sonunda. "Biz toplum vatandaşıydık. Sınır eyaletlerinden birinde yaşıyorduk. Sonra toplum onu bir isyanla bağlantısı olmakla suçladı ve hepimizi olduğu gibi dış eyaletlere sürdü."

"Baban bir isyancı mıydı yani?" diye soruyor Indie.

"Evet," diyorum. "Biz dış eyaletlere taşındıktan sonra köydekileri isyanda onun yanında yer almaya ikna etti. Hemen hemen herkes öldü."

"Gene de onu hâlâ seviyorsun," diyor.

Şu an bir sınıra gelip dayanmış gibiyim. Indie de bunun farkında. Onun tutunmaya devam etmesini sağlamak için gerçeği söylemem lazım.

"Derin bir nefes alıyorum. "Seviyorum tabii."

İşte söyledim.

Indie'nin eli yıpranmış ahşap parkenin üstünde benim elimin yanında duruyor. Pencereden görünen yağmur el fenerimin ışığında altın ve gümüş rengi damlalar hâlinde yağıyor. Düşünmeden Indie'nin parmaklarına hafifçe dokunuyorum.

"Indie," diyorum. "Ben kılavuz değilim."

Indie başını iki yana sallıyor. Bana inanmadığı belli. "Sen şu haritayı oku sadece," diyor. "O zaman her şeyi öğreneceksin."

"Hayır," diyorum. "Her şeyi öğrenmeyeceğim. Hikâyeni öğrenmeyeceğim." Bu yaptığım tam bir kabalık. Ama insanlar hikâyeni öğrenince seni de tanımış olur ve seni incitebilirler. Bu yüzden Cassia'ya bile parça parça veriyorum kendi hikâyemi. "Seninle yola gideceksem, seni tanımam gerek." Yalan söylüyorum. Her ne olursa olsun, onunla isyana gitmeyeceğim. Bunun farkında mı acaba?

"Her şey senin kaçmanla başladı," diyorum onu cesaretlendirmek için.

Bana bakıyor ve bir karar vermeye çalışıyor. O anda birden, ne kadar keskin biri olursa olsun, Indie'ye sımsıkı sarılmak geliyor içimden. Tabii Cassia'ya sarıldığım gibi değil. İhlalci olmanın ne demek olduğunu bilen birine sarılır gibi sarılmak istiyorum ona.

"Her şey benim kaçmamla başladı," diye tekrar ediyor Indie.

Onu daha iyi duyabilmek için eğiliyorum. Indie geçmişini hatırlarken sesi her zamankinden daha yumuşak çıkıyor. "Çalışma kampından kaçmak istedim. Beni sürükleye sürükleye hava gemisine götürdüklerinde son kaçma şansımı da böylece kaybettiğimi sanmıştım. Dış eyaletlerde öleceğimizi biliyordum. Derken gemide Cassia'yla karşılaştım. Cassia oraya ya da kampa ait değildi. Onu eşyalarını karıştırmıştım ve bir ihlalci olmadığını biliyordum.

"Peki o hâlde hava gemisine neden binmişti? Ne bulabileceğini sanıyordu?" Indie konuşurken dosdoğru gözümün içine bakıyor. Onun doğruyu söylediğini görebiliyorum. Onu gördüğümden bu

yana ilk defa tamamen açık davranıyor. Kendini geri çekmediği zaman güzel görünüyor.

"Daha sonra köye gittiğimizde Cassia'nın o çocukla kılavuz ve senin hakkında konuştuğunu duydum. Senin izini sürmek istiyordu. Kılavuzun sen olabileceğini ilk o zaman düşündüm. Cassia'nın senin kılavuz olduğunu bildiğini ama benden sakladığını sanıyordum."

Indie gülüyor. "Cassia'nın bana yalan söylemediğini çok geçmeden anladım. Bana senin kılavuz olduğunu söylememişti çünkü o da bunu fark etmemişti."

"Hâliyle," diyorum yine. "Çünkü kılavuz değilim."

Indie bu söylediğimi hafife alan bir edayla kafasını iki yana sallıyor. "Pekâla, peki ya şu kırmızı hap meselesi?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Kırmızı haplar sana etki etmiyor, öyle değil mi?" diyor.

Cevap vermiyorum ama o cevabı zaten biliyor.

"Benim üstümde de etki etmiyorlar," diyor. "Xander'da da bir işe yaramadıklarından eminim." Söylediklerini doğrulamamı ya da inkâr etmemi beklemeden sözüne devam ediyor. "Bence bazılarımız özel. İsyan şu ya da bu şekilde bizi seçmiş. Yoksa neden bağışık olalım mı?" Sesinde bir hararet var. Kendini nasıl hissettiğini anlayabiliyorum. Atılmış kişi statüsünden seçilmiş kişi statüsüne geçmek: Bütün ihlalcilerin istediği budur.

"Öyle olsak bile, toplum bizi buraya sürdüğünde isyan bizi kurtarmak için hiçbir şey yapmadı," diye hatırlatmada bulunuyorum ona.

Indie bana küçümseyen gözlerle bakıyor. "Neden kurtarsınlar ki?" diyor. "Onlara giden yolu kendi başımıza bulamıyorsak, isyanın bir parçası olmamamız gerekir zaten." Çenesini yukarı kaldırıyor. "Haritada ne söylendiğini tam olarak anlamıyorum

ama bize isyana giden yolu gösterdiğini biliyorum. Tıpkı annemin söylediği gibi. O siyah yer okyanus. Kelimelerin yazılı olduğu yer de bir ada. Tek yapmamız gereken oraya ulaşmak. Ayrıca haritayı da ben buldum. Cassia değil.

"Onu kıskanıyorsun," diyorum. "Mavi hapı almasına bu yüzden mi göz yumdun?"

"Hayır," diyor Indie şaşkınlıkla. "Hapı aldığını görmedim bile. Yoksa engel olurdum. Onun ölmesini istemezdim."

"Ama onu burada bırakmak istiyorsun. Ve Eli'yi de."

"Bu aynı şey değil," diyor Indie. "Toplum onu bulup ait olduğu yere götürecektir. İyi olacaktır. Eli de öyle. Yaşı daha çok küçük. Buraya onu yanlışlıkla göndermiş olmalılar."

"Peki ya öyle değilse?" diye soruyorum.

Bana sorgulayan gözlerle uzun uzun bakıyor. "İnsanları arkanda bırakıp kaçan sensin. Bunu anlamıyormuş gibi davranma."

"Onu bırakmayacağım," diyorum.

"Ben de öyle umuyordum," diyor Indie. Ama pes etmiyor. "Xander'ın sırrının yazılı olduğu kâğıdı sana vermemin bir nedeni de buydu. Sırası geldiğinde sana hatırlatmak için."

"Neyi hatırlatmak için?"

Indie gülümsüyor. "İsyana öyle ya da böyle katılacağını. Kaçıp benimle gelmek istemiyorsun. Bunu anlıyorum. Ama sen ne yaparsan yap gene de isyanın bir parçası olacaksın." Mini iletişim cihazını alıyor. "İsyana katılacaksın çünkü Cassia'yı istiyorsun ve onun yapmak istediği de bu."

Kafamı iki yana sallıyorum. Hayır.

"Sence isyanın bir parçası olmak senin için daha iyi olmaz mı?" diye açıkça soruyor. "Hatta önderi olmak? Yoksa neden Xander'ı değil de seni seçsin?"

Cassia neden beni seçsin ki?

Tahmini meslek: Gıda imha işçisi, sahte köylü.

Tahmini başarı şansı: İhlalciler için uygun değil.

Tahmini yaşam süresi: 17. Dış eyalete ölmeye gönderildi.

Cassia beni toplumun gözüyle görmediğini ileri sürecektir. Onların listelerinin umurunda bile olmadığını söyleyecektir.

Gerçekten de umurunda değil; onu sevmemin bir nedeni de bu.

Gene de Xander'ın sırrını bilse, beni seçeceğini zannetmiyorum. Indie, bana o kâğıdı verdi çünkü Cassia ve Xander'la ilgili güvensizliklerimle oynamak istedi. Ama o kâğıt ve üstünde yazılı olan sır, Indie'nin tahmin ettiğinden daha fazla anlam taşıyor.

Yüzümde, Indie'nin dediği şeyin doğruluğunu ispatlayan bir ifade belirmiş olsa gerek. Indie'nin gözleri açılıyor, kafasındaki düşüncelerin bir bir yerine oturduğunu görür gibi oluyorum: İsyana katılma konusundaki isteksizliğim. Xander'ın mikro karttaki yüzü. Indie'nin onunla ve isyanı bulmakla ilgili saplantısı. Indie'nin parlak ve kendine özgü kafasının içinde dönen kararlı kaleydoskopta bütün bu parçalar birleşerek ona hakikati gösteriyor.

"Hepsi bu," diyor kendinden emin bir sesle. "Cassia'nın isyana sensiz gitmesine izin veremezsin yoksa onu kaybedersin." Sonra gülümsüyor. "Çünkü Xander da isyanın içinde. İşte sırrı bu."

***

Eşleşme töreninden bir hafta önceydi.

Eve giderken bana rastladılar. "Kaybetmekten bıkmadın mı, sen de kazanmak istemez misin, bize katılmak istemez misin, aramıza katılırsan kazanırsın," dediler. Onlara hayır dedim.

Onların nasıl kaybettiğini gördüğümü, kaybedeceksem de, kendi bildiğim gibi kaybetmeyi yeğleyeceğimi söyledim.

Xander ertesi akşam beni buldu. Patrick'le Aida'nın ön bahçesindeki çiçek tarhlarına "yeni gül" ekiyordum. Xander yanıma oturdu; sanki çok olağan ve gündelik bir şeyden bahsediyormuş gibi davranıyor ve gülümsüyordu.

"Katıldın mı?" diye sordu.

"Neye katıldım mı?" diye karşılık verdim Xander'a. Yüzümdeki teri sildim. O zamanlar toprak kazmaktan hoşlanıyordum. Sonraları ne kadar çok toprak kazmak zorunda kalacağım hakkında en ufak fikrim yoktu.

Xander eğilip bana yardım ediyormuş gibi yaptı. "İsyana," dedi sessizce. "Topluma karşı. Bu hafta yanıma biri yanaştı. İsyanda sen de varsın, değil mi?"

"Hayır," dedim Xander'a.

Gözleri fal taşı gibi açıldı. "Senin de katıldığını sanmıştım. Hatta bundan emindim."

Kafamı iki yana sallıyorum.

"İkimiz de katılırız diye düşünmüştüm," dedi. Ne kadar sersemlediği sesinin tuhaflığından belli oluyordu. Daha önce Xander'ın sesini hiç böyle duymamıştım. "Ta başından beri isyandan haberdarsındır sanmıştım." Sonra duraksadı. "Ona da sormuşlar mıdır sence?"

Kimi kastettiğini ikimiz de biliyoruz. Cassia'yı kastediyor elbette.

"Bilemiyorum," diyorum Xander'a. "Olabilir. Bize sordular. Ellerinde, mahallede başvurabilecekleri kişilerin bir listesi olmalı."

"Peki önerilerini reddedenlere ne oluyor?" diye sordu Xander. "Kırmızı hap verdiler mi sana?"

"Yo," dedim.

"Belki kırmızı hap yoktur ellerinde," dedi Xander. "Tıp merkezinde çalışıyorum ve toplumun kırmızı hapları nerede tuttuğunu ben bile bilmiyorum. Mavilerden ve yeşillerden başka yerde saklıyorlar."

"Belki de isyanı ele vermeyecek kişilere soruyorlardır sadece," dedim.

"Bunu nereden bilecekler ki?"

"İçlerinden bazıları hâlâ toplum sınırları içinde yaşıyor," diye hatırlattım ona. "Ellerinde verilerimiz var. Ne yapabileceğimizi onlara bakıp tahmin etmeye çalışabilirler." Sonra durdum. "Ve haklı da çıkıyor olabilirler. Onları ele vermezsin çünkü onlara katıldın. Ben de katılmadım diye onları ele verecek değilim." Üstelik ihlalciyim, diye düşündüm ama söylemedim. Yapmak istediğim son şey dikkat çekmek. Hem de isyanla ilgili bir rapor yoluyla.

"Sen neden katılmadın?" diye sordu Xander. Sesinde en ufak alaycılık yoktu. Sadece nedenini bilmek istiyordu. Onu tanıdığım günden bu yana gözlerinde ilk kez korkuya benzer bir şey görüyordum.

"Çünkü inanmıyorum," dedim.

Xander ve ben isyanın Cassia'ya yaklaşıp yaklaşmadığını tam olarak hiç öğrenemedik. Kırmızı hap alıp almadığını da öğrenemedik. Onu tehlikeye atmadan bu soruları ona sorabilme şansımız da yoktu.

Daha sonra Cassia'yı ormanda o şiiri okurken görünce yanlış bir seçim yaptığımı düşündüm. Çünkü Tennyson'ın şiirini bir isyan şiiri olduğu için okuduğunu sanmıştım. Ve onunla isyana katılma şansını kaybetmiştim. Ama sonradan onun asıl sevdiği-

nin diğer şiir olduğunu öğrendim. O kendi yolunu seçmişti. İşte o zaman ona daha da çok âşık oldum.

***

"İsyana gerçekten katılmak istiyor musun?" diye soruyorum Indie'ye.

"Evet," diyor Indie. "Evet."

"Hayır," diyorum ona. "Şimdi istiyorsun ama oraya gittiğinde ancak birkaç ay ya da birkaç sene mutlu olacaksın. Bu sana göre değil."

"Beni tanımıyorsun," diye karşı çıkıyor Indie.

"Evet, tanıyorum," diyorum. Ona yaklaşıp tekrar eline dokunuyorum. O anda Indie'nin nefesi kesiliyor. "Bunların hepsini unut," diyorum. "Bizim isyana ihtiyacımız yok. Çiftçiler zaten isyana katılmaya gitti. Sen, ben, Cassia ve Eli, hep birlikte yepyeni bir yere gidelim. Gitmek ve sahili gözden kaybetmek isteyen kıza ne oldu?" Indie'nin elini sımsıkı tutup bekliyorum.

Indie kafasını kaldırıp bana bakıyor; kafası karışmış gibi bir hâli var. Cassia bana onun hikâyesini anlattığında neler olduğunu anlamıştım. Indie annesi, kayık ve denizle ilgili bu hikâyeyi o kadar çok anlatmıştı ki, sonunda kendi de ona inanmaya başlamıştı.

Ama şimdi unutmaya çalıştığı şeyi yeniden hatırlıyor: o hikâyenin annesiyle değil, kendisiyle ilgili olduğunu. Hayatı boyunca annesinin şarkısını duyduktan sonra Indie kayığı yapıyor ve bu da onun yeniden sınıflandırılmasına yol açıyor. İsyanı bir türlü bulamıyor. Sahili bile gözden kaybetmeyi beceremiyor. Ve sonunda toplum onu çölde ölmek üzere okyanustan uzaklara sürüyor.

Olayların böyle geliştiğini biliyorum çünkü Indie'yi tanıyorum. Birinin kayık yapıp onu yanına almadan denize açılışını oturup izleyecek türden biri değil o.

Indie isyana ulaşmayı öylesine istiyor ki, gözü başka hiçbir şey görmüyor. Tabii beni de. Ben onun düşündüğünden bile daha kötüyüm.

"Özür dilerim, Indie," diyorum. Gerçekten de üzgünüm. Az sonra yapacağım şeyden ötürü vicdanım sızlıyor. "Ama isyan hiçbirimizi kurtaramaz. Onlara katılanların başına neler geldiğini kendi gözlerimle gördüm." Bir kibrit yakıp haritanın köşesine tutuyorum. Indie bağırıyor ama yaklaşmasına engel oluyorum. Ateş kumaşın kenarını yalıyor.

"Hayır," diye bağırıyor Indie, haritayı elimden kapmaya çalışırken. Onu geri itiyorum. Etrafa bakınıyor ama ikimiz de mataralarımızı mağaraya bırakmışız. "Hayır," diye feryat ediyor yine ve beni iterek kapıdan dışarı çıkıyor.

Onu durdurmaya çalışmıyorum. Ne yaparsa yapsın, ister yağmur suyu biriktirmeye, isterse nehirden su getirmeye çalışsın, haritayı söndürmek için geç kalacak. Hava yine yanık kokusuyla doluyor.

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

Otuz Sekizinci Bölüm
CASSIA

Geceleyin mağaranın dışında neler söylenmekte olduğunu merak ederken önümdeki kelimelere odaklanmak benim için zor oluyor. Kendimi gene şiir okurken buluyorum. *Sana Ulaşamadım* şiirinin devamı bu:

En sonunda deniz – Neşeyle adım atın ayaklarım
Çok az yolumuz kaldı –
Birlikte oynayacağımız zaman yakın,
Ama şimdi çabalamalıyız,
En sonuncusu en hafifi olacak
Çekmemiz gereken yüklerin.

Şiir burada bitiyor ama daha başka kıtaları olduğundan eminim. Kitabın bir sonraki sayfası eksik. Ama bu kısacık mısralarda bile şairin benimle konuştuğunu duyabiliyorum. Bu dünyadan göçüp gitmiş olabilir ama gene de bir sesi var.

Benim neden yok?

Birden bu şairin şiirine beni bu kadar çekenin ne olduğunu fark ediyorum. Sadece kelimeler değil beni çeken, onları yan yana koyarak kendine ait hâle getirmesi.

"Şimdi bunu düşünmenin sırası değil," diyorum kendi kendime. Diğer kutu birbirine benzeyen kitaplarla dolu. Deri ciltlerinin üstüne hep LEDGER ismi kazınmış. İçlerinden birini alıp birkaç satır okuyorum:

On üç sayfa tarih anlatısı karşılığında beş mavi hap. Tüccar bahşişi: bir mavi hap.

Toplumun fiillerine ilişkin bilgi karşılığında Rita Dove'dan orijinal bir baskı şiir. Tüccar bahşişi: takas edilen bilgiye erişim imkânı.

Restorasyon sahasından alınma bir veri kapsülü ve dört cam levhaya karşılık üçüncü basım bir Ray Bradbury romanı. Tüccar bahşişi: iki cam levha.

Üç ilaç şişesine karşılık kitaptan bir sayfa. Tüccar bahşişi: yok. Tüccar takas işlemini kendi adına yapmıştır.

Demek takas böyle yapılıyordu. Buradaki kitapların çoğunun sayfalarının neden eksik olduğunu şimdi anlıyorum. Çiftçiler kitapları toplayıp bir araya getirdi. Öte yandan, onları ciltlerinden ayırmak, değerlerini belirlemek ve parça parça satmak zorundaydılar. Bunu düşünmek beni üzse de, bunu yapmak zorunda olmalarını anlıyorum.

Arşivciler de böyle yapıyor. Hapları saklayıp pusulayı verirken ben de bunun aynısını yaptım.

Haplar. Xander'ın notları. İçlerine gizli bir şey sakladı mı acaba? Hap paketini açıyor ve içinden çıkanları iki sıra hâlinde masanın üstüne diziyorum: bir mavi hap, bir not.

Notların hiçbirinde herhangi bir sırdan bahsedilmiyor.

Tahmini meslek: Memur.

Tahmini başarı şansı: %99.9.

Tahmini yaşam süresi: 80 yıl.

Ya bildiğim ya da tahmin edebileceğim satırlarca bilgi.

Birinin bakışlarını üstümde hissediyorum. Mağaranın kapısında duran biri var. Kafamı kaldırıyor ve fenerin ışığını kumlu yere tutuyor ve haplarla kâğıtları çantama doldurmaya başlıyorum. "Ky," diyorum. "Ben de..."

Kapıdaki karartı Ky olamayacak kadar uzun boylu. Ben korka korka el fenerimi onun yüzüne tutunca ellerini gözüne siper ediyor. Mavi damgalı kollarında kan lekeleri var.

"Hunter," diyorum. "Demek geri döndün."

***

"Kaçmak istedim," diyor Hunter.

Önce büyük mağaradan kaçmaktan bahsediyor sanıyorum ama sonra tırmanışa geçmeden önce Indie'nin ona sorduğu "Sen ne yapmak istedin? sorusunu cevapladığını anlıyorum.

"Ama gidemedin," diyorum. Önümdeki masanın üstünde kalan not kâğıtları o yaklaşınca rüzgârından havalanıyor. "Sarah'dan ötürü."

"Ölüyordu," diyor Hunter. "Onu yerinden kımıldatamazdım."

"Diğerleri seni beklemedi mi peki?" diye soruyorum şaşkınlıkla.

"Vakit yoktu," diyor Hunter. "Beni beklemeleri her şeyi riske atardı. Düzlüğü geçecek kadar hızlı olmayanlar kalıp savaşmaya karar vermişti ama Sarah daha çocuktu ve ağır hastaydı." Yanağında bir seğirme oluyor ve gözünü bir kırpmasıyla yanağından aşağı yaşlar süzülmeye başlıyor. Yaşlar yokmuş gibi konuşmaya devam ediyor. "Burada kalanlarla anlaşma yaptım. Oyuğun üstünü patlayıcılarla donatmalarına yardım edecektim, onlar da benim savaşa katılmadan Sarah'nın yanında kalmama izin vereceklerdi." Kafasını iki yana sallıyor. "Neden planladığı-

mız gibi olmadı, anlamıyorum. Hava gemilerinin aşağı gelmesi gerekiyordu."

Ne diyeceğimi bilemiyorum. Kızını ve tanıdığı herkesi kaybetmiş. "Gidip düzlüktekileri bulabilirsin hâlâ," diyorum. "Çok geç sayılmaz."

"Size söz verdiğim için buraya döndüm," diyor Hunter. "Büyük mağarada kendimi kaybettim." Masanın üstündeki uzun kutulardan birine doğru gidiyor ve kapağını kaldırıyor. "Burada olduğuma göre, isyana nasıl ulaşacağınızı gösterebilirim size."

Heyecandan parmaklarım karıncalanıyor. Şiiri masaya geri bırakıyorum. Nihayet. İsyan hakkında gerçekten bir şey bilen biri. "Teşekkür ederim," diyorum. "Bizimle gelecek misin?" Onun burada yalnız kaldığını düşünmeye dayanamam.

Hunter başını kutudan kaldırıyor. "Burada bir harita olacaktı," diyor. "Onu biri almış."

"Indie," diyorum. Onu almış olmalı. "Biraz önce gitti ama nereye gittiğini bilmiyorum."

"Evlerden birinden ışık geliyor," diyor Hunter.

Mağarada Eli'nin uyuduğu köşeye şöyle bir göz attıktan sonra, "Ben de seninle geleyim," diyorum.

"Ona bir şey olmaz," diyor Hunter. "Toplum henüz gelmedi nasılsa."

Onun peşinden mağaradan çıkıyor ve yağmur kayganlaştırdığı patikadan aşağı iniyorum. Indie'yi bir an evvel bulup, bizden sakladığı şeyi geri almak için sabırsızlanıyorum.

Ama içinden ışık süzülen küçük evin kapısını açtığımızda karşımıza Ky çıkıyor; gitmek istediğim yerin haritasını yakarken yüzü alevlerin ışığıyla aydınlanıyor.

Otuz Dokuzuncu Bölüm
KY

Önce Cassia'yı, sonra onun arkasında Hunter'ı görüyorum. İşte o zaman kaybettiğimi anlıyorum. Harita yanıp kül olsa bile Hunter isyanı nerede bulacağını ona anlatacaktır.

Cassia haritayı elimden kapıyor ve yere atıp, alevleri söndürmek için ayağıyla vuruyor. Haritanın kül olan kenarları dökülse de, büyük kısmı kurtuluyor.

Cassia isyana gidecek.

"Bunu benden saklayacaktın," diyor Cassia. "Eğer Hunter geri dönmeseydi, isyanı nasıl bulacağımı asla öğrenemeyecektim."

Cevap vermiyorum. Söylenecek hiçbir şey yok.

"Sakladığın başka ne var?" diye soruyor bana kırılan bir sesle. Haritayı yerden alıp, tepedeyken şiiri tuttuğu gibi dikkatlice kaldırıyor. "Xander'ın sırrı hakkında da yalan söyledin, değil mi? Nedir o?"

"Sana söyleyemem."

"Nedenmiş?"

"Çünkü benim sırrım değil," diyorum. "Onun sırrı." Beni Cassia'ya Xander'ın sırrını söylemekten alıkoyan bencilliğim

değil sadece. Xander'ın bunu ona bizzat söylemek istediğini biliyorum. Xander'a bunu borçluyum. O benim sırrımı, yani bir ihlalci olduğumu biliyordu ve bunu Cassia da dahil hiç kimseye söylemedi.

Bu bir oyun değil: Ne o benim rakibim, ne Cassia bir ödül.

"Ama bu, buradaki şey," diyor Cassia haritayı göstererek, "bir seçim ve sen benim, yani bizim seçme hakkımızı ortadan kaldıracaktın."

Yanan kumaştan ötürü evin içini acı ve kekre bir koku kaplıyor. O anda Cassia'nın bana bir tasnifçi gibi baktığını ürpererek görüyorum. Bu olanları süzgeçten geçiriyor. Ölçüp biçiyor. Arama yapıyor. Onun ne gördüğünü biliyorum: Toplumun listesinde onun yanında yer alan çocuğun ekrandaki görüntüsünü. Onunla tepede oturan ya da ay ışığının vurduğu karanlık kanyonda ona sarılan çocuğu değil.

"Indie nerede?" diye soruyor.

"Dışarı çıktı," diyorum.

"Ben onu bulayım," diyor Hunter ve Cassia'yla beni yalnız bırakıp kapıdan çıkıyor.

"Ky," diyor Cassia, "İsyandan bahsediyoruz." Sesine bir heyecan geliyor. "Her şeyi değiştirebilecek bir şeyin parçası olmak istemez misin?"

"Hayır," diyorum. Onun bir yerine vurmuşum gibi geri çekiliyor.

"Ama sonsuza kadar kaçamayız," diyor.

"Senelerce hiç sesimi çıkarmadan, yerimden kımıldamadan yaşadım," diyorum. "Toplumdayken yaptığım başka neydi sence?" Derken kelimeler ağzımdan öyle bir hızla çıkıyor ki, onları durduramıyorum. "Sen isyanın düşüncesini seviyorsun Cassia.

Ama onun gerçekte ne olduğunu bilmiyorsun. Başkaldırmaya kalkışmanın ve etrafındaki herkesin öldüğünü görmenin ne demek olduğunu bilmiyorsun. Bilmiyorsun işte."

"Hem toplumdan nefret ediyorsun," diyor Cassia. Kafasında hâlâ bir hesap yapmaya, sayıları birbirinden çıkarıp toplamaya çalışıyor. "Hem de isyana katılmak istemiyorsun."

"Topluma güvenmiyorum ama asilere de güvenim yok," diyorum. "Ben ikisini de seçmiyorum, çünkü ikisinin de neler yapabildiğini gördüm."

"Peki elimizde başka ne kalıyor o zaman?" diye soruyor Cassia.

"Çiftçilere katılabiliriz," diyorum.

Ama Cassia'nın beni duyduğunu bile sanmıyorum.

"Bana nedenini söyle," diyor. "Neden bana yalan söyledin? Neden elimdeki seçeneklerden birini almaya çalıştın?"

Bakışları yumuşuyor ve bana yeniden âşık olduğu Ky'mışım gibi bakmaya başlıyor ama böylesi her nedense daha kötü. Ona yalan söylememin bütün nedenlerini kafamda bir bir sıralıyorum: *çünkü seni kaybetmeyi göze alamam, çünkü kıskandım, çünkü kimseye güvenmiyorum, çünkü kendime bile güvenemiyorum, çünkü, çünkü, çünkü.*

"Nedenini biliyorsun," diyorum. İçimde bir öfke alevleniyor birden. Her şeye, herkese karşı bir öfke. Topluma, isyana, babama, kendime, Indie'ye, Xander'a, Cassia'ya.

"Hayır, bilmiyorum," diye söze başlıyor ama ben sözünü bitirmesine izin vermiyorum.

"Korkudan," diyorum, gözünün içine bakarak. "İkimiz de korkuyorduk. Ben seni kaybetmekten korkuyordum. Sen ise Oria'da benim seçimimi elimden alırken korkuyordun."

Cassia geri çekiliyor. Yüzünden, bahsettiğim şeyi anladığını bildiren bir ifade var. Çünkü o da unutmamış.

Birdenbire kendimi kızarmış ellerimle ve üzerimdeki o mavi üniformayla yine o sıcak ve bunaltıcı yerde hayal ediyorum. Sırtımdan terler boşanıyor. Kendimi aşağılanmış hissediyorum. Beni çalışırken görmesini istemiyorum. Yeşil gözlerini bir an olsun yakalayabilmek için kafamı kaldırıp ona bakmak ve ona sadece sayılar arasında bir sayı değil, hâlâ Ky olduğumu göstermek istiyorum.

"Sen beni tasnif ettin," diyorum.

"Başka ne yapabilirdim ki?" diye fısıldıyor. "Gözleri üstümdeydi."

Tepedeyken bunu konuşmuştuk ama kanyondayken konuşmak daha farklı oluyor sanki. Ona asla ulaşamayacağımı buradayken daha net anlar gibi oldum.

"Durumu düzeltmeye çalıştım," diyor. "Bütün bu yolu seni bulmak için geldim."

"Beni mi yoksa isyanı bulmak için mi?"

"Ky," diyor ve susuyor.

"Üzgünüm, Cassia," diyorum ona. "Benden, senin için yapamayacağım tek şeyi istiyorsun. Ben isyana katılamam."

İşte söyledim.

Yüzü, terk edilmiş evin karanlığında solgun görünüyor. Yukarılarda bir yerlerde, gökyüzünden yağmur süzülüyor ve ben kar yağdığını sanıyorum. Suyla yapılan resimler, öpüşürken fısıldanan şiirler, fazla uzun süremeyecek kadar güzel.

Kırkıncı Bölüm
CASSIA

Hunter arkamızda kalan kapıyı açıp içeri giriyor. Indie de yanında. "Buna vaktimiz yok," diyor. "Ortada bir isyan var. Bu haritayı takip ederek bulabilirsiniz onu. Şifreyi anlayabiliyor musunuz?"

Ben başımı sallıyorum.

"O zaman bana mağarada verdiğin bilgiler karşılığında bu harita senin," diyor.

"Teşekkür ederim," diyorum. Haritayı özenle rulo yapıyorum. Kalın kumaş üzerine koyu renk boyalarla yapılmış bir harita bu. Yağmurda açıp baksanız, suyun içine soksanız bile hiçbir şey olmaz. Derken kalbim sızlayarak Ky'a bakıyorum. Umarım, biraz önce aramızda oluşan köprüyü haritadaki bir geçitmiş gibi kolaylıkla aşabiliriz.

"Ben diğerlerini bulmak için dağların olduğu tarafa gideceğim," diyor Hunter. "İsyana katılmak istemeyenleriniz benimle gelebilir."

"Ben isyana katılmak istiyorum," diyor Indie.

"En azından düzlüğe kadar hep beraber gidebiliriz," diyorum. Bu kadar erken ayrılmak için gelmedik onca yolu."

"Şimdi yola çıkabilirsiniz," diyor Hunter. "Ben mağaranın girişini kapattıktan sonra yetişirim size."

"Mağaranın girişini kapatmak mı?" diye soruyor Indie.

"Mağarayı herhangi bir göçük gibi görünecek şekilde kapatmayı planlamıştık," diyor Hunter. "Toplumun kâğıtlarımıza ulaşmasını istemiyoruz. Diğer çiftçilere bunu yapacağıma söz verdim. Ama her şeyi hazırlamak biraz zamanımı alır. Sizin beklemenize gerek yok."

"Olmaz," diyorum. "Bekleyebiliriz." Hunter'ı yine arkada bırakamayız. Hem ayrıca bizim grubun, bir şekilde bir araya gelmiş olan küçük, ayrışmış grubumuzun eninde sonunda dağılacağını bilsem de, bunun hemen şimdi olmasını istemiyorum.

"Patlayıcıların bir kısmını saklamanızın nedeni buydu demek," diyor Ky, Hunter'a. Ky'ın yüzünde öyle bulanık ve uzak bir ifade var ki, sanki onu tam olarak göremiyorum. Yine toplumdaki Ky gibi görünüyor. İçimde, oyuktaki Ky'ı kaybetmenin keskin acısını duyuyorum. "Ben sana yardım edebilirim."

"Elektrik devresinden anlıyor musun?" diye soruyor Hunter.

"Evet," diyor Ky. "Mağaraların birinde gördüğüm bir şeye karşılık yaparım."

"Tamam, takas," diyerek kabul ediyor Hunter.

Ky neyi değiş tokuş edecek? İstediği şey ne? Neden bana bakmıyor?

Artık hiçbirimiz yollarımızın ayrılması üzerine tartışmıyoruz. Bir arada kalıyoruz.

Şimdilik.

***

Ky ile Hunter kabloları toplarken Indie ile ben de hem Eli'yi kaldırmak, hem de çantalarımızı yolculukta ihtiyacımız olacak

şeylerle doldurmak için hızla mağaraların yolunu tutuyoruz. Kütüphanedeki kutuları tek tek kapatıp, zarar görmesinler diye duvarın kenarına dizerek mağarayı patlama için hazırlıyoruz. Her nedense başka kitaplardan kopan sayfaların cezbine kapılıyorum. Dayanamayıp, aldığım yiyecek, su ve kibritlerin yanında bu kâğıtların da bir kısmını çantama atıyorum. Hunter yolculuk için gerekli olabilecek kafa lambası gibi malzemelerin yerini bize gösterdi ve fazladan çanta verdi. O çantaları da dolduruyoruz.

Eli aldığı yiyeceklerin yanma resim fırçaları ve kâğıt da koyuyor. Ona fırça ve kâğıtları bırakıp yerine daha fazla elma almasını söylemeye kıyamıyorum.

"Galiba hazırız," diyorum

"Bir dakika," diyor Indie. Onunla pek konuşmadık ve bundan memnunum. Ona ne diyeceğimi bilemiyorum çünkü anlamakta zorluk çekiyorum. Haritayı neden önce Ky'a gösterdi? Başka ne saklıyordu? En başından bu yana beni kendine dost sayıyor muydu?

"Sana bir şey vermem lazım," diyor ve elini çantasına sokup, o narin arı kovanını çıkarıyor. Atlattığımız onca maceradan sonra mucizevi bir şekilde sapasağlam duruyor. Indie onu elinde dikkatle tutuyor. O anda okyanusun kıyısında elinde bir deniz kabuğuyla hayal ediyorum onu.

"Olmaz," diyorum hislenerek. "Bu sende kalmalı. Onu bunca yol boyunca taşıyan sensin."

"Kastettiğim o değil," diyor Indie sabırsızlıkla. Derken kovanın içinden bir şey çıkarıyor.

Bir mikro kart bu.

Durumu anlamam fazla zaman almıyor.

"Onu benden sen çaldın, ha," diye fısıldıyorum. "Çalışma kampındayken."

Indie başını sallayarak onaylıyor. "Hava gemisinde saklaman için sana verdiğim şey de buydu. Daha sonra sana bir şey saklamadığımı söyledim ama yalandı. İşte buydu sakladığım." Mikro kartı bana uzatıyor. "Al."

Alıyorum.

"Şunu da köyde, birisinden aldım." Elini yine çantasına atıp bu defa da mini bir iletişim cihazı çıkartıyor. "Şimdi mikro kartı görüntüleyebilirsin," diyor. "Eksik olan tek şey, Xander'ın verdiği kâğıtlardan biri. Ama o da senin hatandı. Düzlüğe doğru yürürken o kâğıdı elinden düşüren sendin."

Şaşkına dönmüş bir hâlde iletişim cihazını da alıyorum. "Kâğıtlardan birini buldun, değil mi?" diye soruyorum. "Okudun mu?"

Tabii ki okumuştur. Sorduğum soruya cevap verme zahmetine bile girmiyor. "Xander'ın bir sırrı olduğunu da öyle öğrendim zaten," diyor. "Seni bir daha gördüğü zaman anlatacak bir sırrı olduğunu yazıyordu kâğıtta."

"Nerede o kâğıt?" diye soruyorum Indie'ye. "Onu bana geri ver."

"Veremem. Çünkü artık yok. Ky'a vermiştim, o da saklamadı."

"Neden?" İletişim cihazını ve mikro kartı kaldırıyorum. "Bütün bunlar neden?"

İlk başta Indie'nin hiçbir şey söylemeyeceğini düşünüyorum. Yüzünü çeviriyor. Ama sonra yine bana dönüp cevap veriyor. Yüzünde çok kızgın bir ifade var; bütün kasları gerilmiş. "Sen ait değildin," diyor. "Seni o çalışma kampında gördüğüm ilk gün anlamıştım bunu. Bu yüzden kim olduğunu, ne yaptığını öğrenmek istedim. Başta toplum için çalışan bir casus olabileceğini düşündüm. Ama sonra isyan için çalışıyor olabileceğin ihtimali

üzerinde durdum. Hem bir sürü mavi hapın vardı. Onlarla ne yapmayı planladığını kestiremiyordum."

"Sen de benden bir şeyler çaldın," diyorum. "Hem de yol boyunca; ta çalışma kampından oyuğa kadar."

"Hakkında bir şeyler öğrenmek için başka ne yapabilirdim?" İletişim kutusunu gösteriyor. "Şimdi hepsini geri almış oldun. Hatta daha fazlasını. Artık mikro kartını istediğin zaman görüntüleyebilirsin."

"Her şeyi geri aldığım falan yok," diyorum. "Unuttun mu? Xander'ın mesajlarından biri ortadan kayboldu."

"Hayır, kaybolmadı," diyor Indie. "Sana söyledim ya."

Uğradığım hayal kırıklığından çığlık atasım geliyor. "Peki ya gümüş kutu?" diye soruyorum. "Onu da aldın." Bu hiç mantıklı değil ama birdenbire Xander'dan kalan bu hatırayı geri istiyorum. İster çalınmış, ister takasta verilmiş, isterse benden alınmış olsun, bugüne kadar kaybettiğim her şeyi geri istiyorum: Ky'ın pusulasını, Bram'in saatini, hepsinden de önemlisi büyükbabamın içine şiirleri sıkıştırdığı pudriyeri. O pudriyeri geri alacak olsam, bir daha asla açmazdım. O şiirlerin sadece orada olduğunu bilmek bana yeter de artardı.

Ky konusunda da aynı şeyi diliyorum. Keşke ilişkimize dair güzel olan her şeyi bir kutunun içine koyup kutuyu sıkı sıkı kapatsam da, yaptığımız bütün hatalar dışarıda kalsa.

"Kutu kaçarken çalışma kampında kaldı," diyor Indie. "Ormanda düşürdüm."

Kamptayken Indie'nin resmi görmeye nasıl da hevesli olduğunu; resim parçalandığında bu olaydan etkilenerek onu nasıl da atıverdiğini ve resimlerle kaplı mağarada nasıl öylece dikilip elbiseli kızlara baktığını hatırlıyorum. Indie bunları benden çaldı çünkü benim sahip olduğum şeylere sahip olmak istedi. Ona

bakıyorum ve dalgalı bir suda yansımama bakıyor gibi hissediyorum kendimi. Suya yansıyan görüntü benimle bire bir aynı değil; biraz biçimsiz ve dalgalı. Gene de beni epeyce andırıyor. O korkusuz bir asi, bense tam tersiyim.

"Mikro kartı nasıl sakladın?" diye soruyorum.

"Beni buldukları zaman üstümü aramadılar," diyor Indie. "Sadece hava gemisinde arandım. O zaman da senle beraber atlatmanın bir yolunu bulduk zaten." Gözlerinin önüne gelen saçları tam ona yakışan bir hareketle geriye atıyor: bütün aniliğine ve keskinliğine rağmen, her nasılsa zarif denebilecek bir hareket bu. Şimdiye kadar, istediğini almaya kalkışmak konusunda Indie kadar çekincesiz ve utanmaz birini hiç görmedim. "Bakmayacak mısın?" diyor Indie.

Kendime engel olamıyorum ve Xander'ın mikro kartını iletişim cihazına sokup yüzünün ekranda belirmesini bekliyorum.

Bu bilgilere, Oria'da, bahçesinde çınar yaprakları hışırdayan evimizdeyken bakmış olmam gerekirdi. Bu mikro kartı o zaman görüntülemiş olsaydım, belki Bram benimle dalga geçebilir, annemle babam bize bakıp gülümseyebilirdi. Ben de ekranda Xander'ın yüzüne bakabilir ve başka hiçbir şey görmeyebilirdim.

Gelgelelim ekranda Ky'ın yüzü göründü ve her şey değişti.

"İşte o," dedi Indie neredeyse istemsizce.

Xander.

Onu son görmemin üstünden sayılı gün geçmiş olduğu hâlde, Xander'ın nasıl göründüğünü unutmuşum. Fakat onu ekranda görünce hafızamda her şey yine bir bir yerine oturuyor. Derken ekranda Xander'ın özelliklerinin listesi belirmeye başlıyor.

Mikro karttaki liste, Xander'ın hapların altına gizlediği kâğıtlarda yazanlarla bire bir aynı. Xander'ın benden görmemi

istediği de bu. Bana bak, diyor sanki. "Mümkün olduğunca uzun süre bak."

Indie'nin eline geçen kâğıda o fazladan satırı nasıl eklemiş, bilemiyorum. Indie yalan söylüyor olabilir mi? Ama sanmam. Bana sırrını neden arşivciye gittiğimiz gün anlatmadı acaba? Birbirimizi bir daha göremeyebiliriz sanmıştım. Acaba o farklı mı düşünüyor?

Ne var ki, Xander bu mikro karttaki bilgilerin başkası tarafından okunmasını tasarlamamış. Mikro kartın görüntülenme kayıtlarına bakıyorum. Sadece dün gece değil, ondan önceki ve daha önceki geceler de görüntülenmiş.

Indie sürekli bu mikro karta bakıp durmuş. Ama ne ara? Ben uyurken mi bakmış acaba?

"Peki Xander'ın sırrını sen biliyor musun?" diye soruyorum.

"Sanırım evet," diyor.

"O zaman söylesene bana," diyorum.

"Kendi sırrını ancak kendisi söyleyebilir," diyor Ky'ı andırırcasına. Sesinde her zaman olduğu gibi zerre kadar pişmanlık yok. Gene de bir şey gözüme çarpıyor: Ekrandaki resme bakarken gözünün etrafındaki kaslarda bir yumuşama var.

Nihayet kafama dank ediyor. Indie'nin âşık olduğu Ky değil.

"Sen Xander'a âşıksın," diyorum ona çok sert ve kaba bir sesle.

Indie bunu inkâr etmiyor. Xander, bir ihlalcinin hayat boyu sahip olamayacağı türden biri. Altın gibi bir çocuk. Toplumun yaratmak istediği kusursuz vatandaşa çok yakın.

Ama ne olursa olsun Xander onun değil, benim eşim. O bana ait.

Xander'la bir ailem, iyi bir işim olabilir; sevilip mutlu olur ve pırıl pırıl sokakları olan bir eyalette yaşayıp düzgün hayatları olan komşulara sahip olurum.

Ama Ky'la yapabileceğimi aklımın ucundan geçirmediğim şeyleri yaparım.

İkisini de istiyorum.

Fakat bu imkânsız. Xander'ın yüzüne bir kez daha bakıyorum. Bana hiç değişmeyeceğini söyler gibi görünse de, bir gün değişeceğini biliyorum. Onun bilmediğim yanları olduğunun farkındayım. Camas'ta görmediğim şeyler olduğunun farkındayım. Bana kendisinin anlatmak zorunda kalacağı, şimdiye kadar bilmediğim sırları olduğunun farkındayım. Onun da hataları oldu: Büyük riske girerek çaldığı ama düşündüğü gibi çıkmayan o mavi hapları bana vermek gibi. Bana verdiği bu hediye beni kurtarmadı.

Xander'la birlikte olsam daha az karmaşık bir hayatım olur ama bu hayatta sevgi de olur. Anladım ki, sevgi insanı yeni yerlere götürüyor.

"Ky'la ilgili olarak amaçladığın neydi?" diye soruyorum Indie'ye. "Ona o kâğıdı gösterirken ve haritayı verirken ne yapmaya çalışıyordun?"

"Onun isyan hakkında bildiği ve anlatabileceği daha fazla şey olduğunu düşünüyordum," diyor Indie. "İşte bunları anlatmasını istiyorum bana."

"Peki bunu neden geri verdin bana?" diyorum mikro kartı kaldırıp ona göstererek. "Neden şimdi?"

"Bir seçim yapman gerek," diyor Indie. "Önündeki iki seçeneği de net olarak gördüğünü sanmıyorum."

"Sen görüyorsun, öyle mi?" diyorum. İçimde bir öfke kabarıyor. Ky'ı benim tanıdığım gibi tanımıyor o. Üstelik Xander'la tanışmadı bile.

"Xander'ın sırrını ben keşfettim." Indie mağaranın girişine doğru yürüyor. "Ayrıca kılavuzun Ky olabileceği senin aklına bile gelmedi."

Dışarı çıkıp gidiyor.

Derken koluma biri dokunuyor. Eli. Endişeden kocaman açılmış gözleri beni kendime getiriyor. Eli'yi buradan çıkarmamız gerek. Elimizi çabuk tutmalıyız. Diğer bütün konular sonra düşünülüp bir karara bağlanabilir.

Mikro kartı çantama koyarken, mavi hapların arasında bir kırmızılık gözüme çarpıyor.

Kırmızı hapım bu.

Indie, Ky ve Xander, hepsinin de kırmızı hapa karşı bağışıklığı var.

Ama benim var mı, bilmiyorum.

Önce tereddüt ediyorum. Kırmızı hapı ağzıma atabilir ve çözülmesini beklemeden sertçe ısırabilirim. Belki de öyle sert ısırırım ki, kanım da haptaki sıvıya karışır. Böylece topluma değil, sadece bana ait bir seçim yapmış olurum.

Şayet hap bana etki ederse, son on iki saatte olan her şeyi unuturum. Ky'la ilgili olanları hatırlamam ve bana yalan söylediğini bilmediğim için onu affetmek zorunda da kalmam. Hem onu tasnif etmem konusunda söylediklerini de unuturum.

Öte yandan hap etki etmezse, ona karşı bağışıklığım olduğunu; benim de Ky, Xander ve Indie gibi özel olduğumu en nihayet öğrenmiş olurum.

Hapı ağzıma götürüyorum. Derken hafızamın derinlerinden bir yerden bir ses duyuyorum.

Hapsız yaşayabilecek kadar güçlüsün.

"Pekâlâ, büyükbaba," diyorum kendi kendime. Hap almadan ayakta duracak kadar güçlüyüm. Ama onlar olmaksızın yaşayamayacağım başka şeyler var ve onlarla savaşmak istiyorum.

Kırk Birinci Bölüm
KY

Kayığı taşımak ceset taşımaya benziyor; o da külçe gibi ağır, biçimsiz ve hantal. "İçine sadece iki kişi sığabilir," diye uyarıyor Hunter beni.

"Sorun değil," diyorum. "Ben gene de istiyorum bu kayığı."

Bir şey söyleyecekmiş gibi bana bakıyor ama sonra vazgeçiyor.

Kayığı kasabanın sınırındaki küçük evin önüne bırakıyoruz. Cassia, Indie ve Eli bizi hep beraber orada bekliyor.

"Bu da nesi?" diye soruyor Eli.

"Bir kayık," diyor Hunter. Daha fazla ayrıntıya girmiyor. Indie, Cassia ve Eli bu ağır plastik kütlesine şaşkın gözlerle bakıyorlar.

"Daha önce hiç bunun gibi bir kayık görmedim," diyor Indie.

"Ben daha önce hiç kayık görmedim," diyor Cassia ve Eli aynı anda. Sonra Cassia, Eli'ye bakıp gülümsüyor.

"Nehirden geçmek için," diyor Indie. "Böylece aramızdan bazıları isyana erken yetişebilir."

"Ama nehrin akışı bombalar yüzünden bozuldu," diyor Eli.

"Artık değil," diyorum. "Böyle bir yağmurdan sonra yeniden akmaya başlamıştır."

"Peki kim kayıkla gidiyor?" diye soruyor Indie.

"Bunu henüz bilmiyoruz," diyorum. Cassia bakmıyorum. Beni haritayı yakarken yakaladığından beri onun gözüne bakma cesaretini kendimde bulamadım."

Eli bana bir çanta uzatıyor. "Bunu senin için getirdim," diyor. "İçinde yiyecek ve mağaradan aldığım birkaç şey var."

"Sağol, Eli," diyorum.

"Bir şey daha var," diye fısıldıyor Eli. "Göstersem olur mu?"

Başımı sallıyorum. "Acele et."

Eli diğerlerinin görmediğinden emin olduktan sonra elini çantasına sokuyor ve...

Mavi ışıklı mağaradan alınmış bir tüp çıkarıyor.

"Eli," diyorum şaşkınlıkla. Tüpü ondan alıp elimde çeviriyorum. İçindeki sıvı yer değiştiriyor. Tüpün üstündeki ismi okuyunca nefesim kesiliyor. "Bunu almamalıydın," diyorum.

"Kendime hakim olamadım," diyor Eli.

Aslında o anda tüpü yere atıp kırmam gerekir ama ben cebime koyuyorum.

***

Yağmur kayaları yerlerinden oynatmış ve toprağı çamura çevirmiş. Bir toprak kayması olması ve mağaralara giden yolu kapatması işten bile değil. Buna karşılık, bizim de mağara girişlerini içerdekilere zarar vermeden kapatmamız gerekiyor.

Hunter bana planı tarif ediyor; hangi kablonun nereye, nasıl yerleştirilmesi gerektiğini gösteren son derece muntazam hazırlanmış bir taslak bu. Gerçekten etkileyici. "Bunu sen mi yaptın?" diye soruyorum.

"Hayır," diyor. "Liderimiz Anna gitmeden önce yaptı."

Anna, diye düşünüyorum. Acaba babam da onu tanıyor muydu?

Bunu Hunter'a sormuyorum. Anna'nın çizdiği taslağı ve Hunter'ın önerilerini izliyorum. Yağmur çiseliyor, bu arada patlayıcılar ıslanması diye elimizden geleni yapıyoruz.

"Aşağıya in ve diğerlerine fünyeyi ayarlayacağımı söyle," diyor Hunter.

"Fünyeyi ben ayarlayacağım," diyorum.

Hunter bana bakıyor. "Bu benim verdiğim bir söz," diyor "Anna bana güvendi."

"Buraları beden daha iyi tanıyorsun," diyorum. "Çiftçileri tanıyorsun. Fünyeyle ilgili bir sorun olursa geri kalan herkesi buradan çıkarabilecek olan da sensin. Bu yüzden seni riske atamayız."

"Bu bir çeşit kendi kendini cezalandırma değil, öyle mi?" diye soruyor Hunter bana. "Yoksa haritayı yakmak üzere olduğun için kendi kendini mi cezalandırıyorsun?"

"Hayır," diyorum. "Bu sadece gerçek."

Hunter bana bakıyor ve başını sallıyor.

***

Fünyenin üzerindeki zaman ölçeri ayarladıktan sonra koşarak uzaklaşıyorum. Bu sadece bir içgüdü, yoksa daha bol bol zamanım olmalı. Nehrin kenarından hızla diğerlerine doğru koşuyorum. Ben daha onların yanına ulaşmadım patlamanın sesi geliyor.

Kendimi tutamıyor ve dönüp arkama bakıyorum.

Önce, kayalık uçuruma tutunan ufak tefek birkaç ağaç etkileniyor patlamadan; kökleri kaya ve toprak parçalarıyla yerlerin-

den sökülüyor. Önce ağaç köklerinin siyah saçaklarına gözüm takılıyor ama sonra ağaçların altındaki bütün bir uçurumun göçtüğünü fark ediyorum. Patika yerle bir oluyor ve bir süre sonra yerinde su, çamur ve kayadan oluşan koca bir yıkıntı kalıyor.

Ama toprak kayması durmuyor.

Çok uzakta, diyorum içimden, aynı anda hem çok uzakta, hem de çok yakında. Kasabaya ulaşacak.

Evlerden biri gümbürtüler ve iniltiler eşliğinde yıkılıp çamur birikintisinin altında kalıyor.

Sonra bir başkası. Toprak tahtaları kıymık kıymık parçalayarak, camları kırarak ve ağaçları devirerek kasabanın içinde ilerliyor.

Derken nehre varıyor ve duralıyor.

Toprak kayması kasabanın içinde kırmızı toprak ve kaya karışımı dümdüz bir yol bırakıp nehirde sonlanıyor. Su yükselebilir ve kanyonu sel götürebilir. Ben bunu düşünürken, diğerlerinin evlerden dışarı fırlayıp patikaya doğru koştuklarını görüyorum.

Kayığı taşımasında Hunter'a yardım etmek için koşuyorum. Bu kayık onun için. İstediği şey isyana katılmaksa oraya ulaşmasına yardım edeceğim.

Kırk İkinci Bölüm
CASSIA

Kanyondan dışarı çıkmak için yaptığımız yürüyüş, hem yavaş ilerliyor hem de bizi perişan ediyor. Hepimiz sendeleyip yere düşüyor, sonra gene kalkıyoruz. Bu böyle defalarca kez tekrarlanıp duruyor. Nihayet hep birlikte içine sığabileceğimiz bir mağara bulduğumuzda çamura bulanmış durumdayız. Fakat kayık mağaraya sığmıyor. Onu dışarıda, patikada bırakmak zorunda kalıyoruz; yağmur damlaların kayığın plastik yüzeyine vururken çıkardığı sesleri duyuyorum. Duvarlarında elbiseli kız resimleri olan mağaraya daha yolumuz var. Bu girdiğimiz ise, içi kaya parçaları ve süprüntülerle dolu küçük bir mağara.

Bir süre kimse yorgunluktan ağzını açıp konuşamıyor. Çantalarımızı yanımıza indiriyoruz. Onları taşırken çamurun içinde attığımız her adımda daha da ağırlaştılar. Öyle ki, bir ara çantamdaki yiyecekleri, suyu, hatta kâğıtları fırlatıp atmayı düşündüm. Indie'ye bakıyorum. İkimiz düzlüğe ilk çıkarken ben hastaydım ve yolun büyük bölümünde çantamı o taşıdı.

"Teşekkür ederim," diyorum ona.

"Ne için?" diyor şaşkın ve ihtiyatlı bir sesle.

"Buraya ilk gelişimizde çantamı taşıdığın için," diyorum.

Ky kafasını kaldırıp bana bakıyor. Kasabadaki yüzleşmemizden sonra bana ilk defa bakıyor. Onun gözlerini yeniden görmek güzel. Mağaranın karanlığında siyah görünüyorlar.

"Konuşmalıyız," diyor Hunter. Haklı da. Hepimizin bildiği ama hiçbirimizin söylemediği bir şey var ki, o da hepimizin kayığa sığmayacağı. "Herkes ne yapacak?"

"Ben isyanı bulmaya gidiyorum," diye atlıyor Indie.

Eli kafasını iki yana sallıyor. O, aramızdaki ayrılığı henüz bilmiyor. Şu an nasıl hissettiğini çok iyi anlıyorum. Indie'yle ikimiz isyana gitmek istiyoruz ama Ky isyana güvenmiyor. Haritayla ilgili yaşanan onca şeye rağmen Indie de, ben de Ky'a hâlen güveniyoruz.

"Ben hâlâ çiftçileri bulmak istiyorum," diyor Hunter.

"Bizsiz devam edebilirsiniz," diyor Indie Hunter'a. "Ama siz gene de bize yardım ediyorsunuz. Neden?"

"Tüpleri kıran benim," diyor Hunter. "O tüpleri kırmasaydım, toplum sizi bulmak için kanyona bu kadar erken gelmeyebilirdi." Aramızda sadece birkaç yaş olmasına rağmen, Hunter bizden çok daha bilge biri. Belki çocuk sahibi olduğu için, belki yaşam koşullarının bu kadar sert olduğu bir yerde yaşadığı için ya da belki toplumda rahat bir hayat sürseydi de gene böyle olurdu. "Hem ayrıca," diyor Hunter, "biz kayığı taşırken siz de çantalara yardım ettiniz. Oyuktan çıkana kadar birbirimize yardımcı olmak hepimizin yararına. Sonra herkes kendi yoluna gidebilir nasılsa."

Ky hiçbir şey söylemiyor.

Dışarıda yağmur yağıyor. Bu esnada Ky'ın hikâyesinin bana Oria'dayken verdiği son kısmı aklıma geliyor. *Yağmur yağıyordu, hatırlıyorum.* Ben de bunu hatırlayacağıma yemin etmiştim. Derken Ky'ın bana şiirleri nasıl takas edeceğimi anlatışını hatır-

lıyorum. Beni Tennyson'ın şiiri konusunda uyarmadı, hem de onun bende olduğunu bildiği hâlde, hem de şiirin isyanı bulmama yardım edebileceğini bildiği hâlde. Neyi takas edeceğimle ve elime geçen şeyle ne yapacağımla ilgili seçimi bana bıraktı.

"İsyanla ilgili bu kadar nefret ettiğin şey nedir, Ky?" diye soruyorum usulca. Bu soruyu herkesin önünde sormak istemezdim ama başka ne seçeneğim var ki? "Nereye gideceğime karar vermem lazım. Eli'nin de öyle. İsyandan neden bu kadar nefret ettiğini söylersen, bize de yardımın dokunmuş olur."

Ky, kafasını önüne indirip ellerine bakıyor ve toplumdayken bana verdiği resmi anımsıyor: onu anne ve baba sözcüklerini tutarken gösteren resmi. "Hiçbiri bize yardım etmeye gelmedi," diyor. "Ayaklanmaya katılınca isyan, sana ve sevdiklerine ölümden başka bir şey getirmiyor. Hayatta kalanlar da başka insanlara dönüşüyor."

"Ama senin aileni düşman öldürdü," diyor Indie. "İsyan değil."

"Onlara güvenmiyorum," diyor Ky. "Baban güvendi ama ben güvenmiyorum."

"Ya sen?" diye soruyor Indie Hunter'a.

"Bilemiyorum," diyor Hunter. "İsyan bizim kanyona geleli seneler oldu." Hepimiz hafifçe öne eğilip Hunter'a kulak veriyoruz. Ky bile kulak veriyor. "Her yere, hatta merkeze bile sızmayı başardıklarını söylediler ve bizi onlara katılmamız için ikna etmeye çalıştılar." Hunter hafifçe gülümsüyor. "Ama liderimiz Anna çok inatçı çıktı. Nesiller boyu kendi kaynaklarımızla yaşadık. Bundan sonra da böyle devam etmemiz gerektiğini düşündü."

"O broşürleri gönderenler de onlardı," diyor Ky.

Hunter onu başıyla onaylıyor. "Şu an kullandığımız haritayı da onlar gönderdi," diyor Hunter. "Fikrimizi değiştirir ve onları bulmaya çalışırız diye umdular."

"Haritadaki şifreyi okuyabildiğinizi nereden biliyorlardı?" diye soruyor Indie.

"O bizim kendi şifremiz," diyor Hunter. "Bazen yabancılar söylediklerimizi anlamasın diye kasabada kullandığımız bir şifredir o."

Hunter çantasına uzanıp, kafa lambalarından birini çıkarıyor. Dışarıda hava tamamen kararmış.

"Bizim gençlerden bazıları onlara katılmıştı. Şifreyi onlardan biliyorlardı." Hunter lambayı açıyor ve birbirimizi görebilelim diye yere koyuyor. "Çiftçiler hiçbir zaman isyana topluca katılmadıysa da, aramızdan giden birkaç genç insan oldu. Bir keresinde ben de isyanı bulmak için kasabayı terk etmiştim."

"Gerçekten mi?" diyorum şaşkınlıkla.

"Ama başaramadım," diyor Hunter. "Düzlükteki nehre kadar gidip oradan geri döndüm."

"Neden?" diye soruyorum.

"Catherine." Hunter'ın sesi boğuklaşıyor. "Sarah'nın annesi. Tabii o zamanlar daha Sarah doğmamıştı. Gene de Catherine'in kasabadan ayrılmak gibi bir şansı yoktu, ben de ondan ayrılamayacağıma karar verdim."

"Neden böyle bir şansı yoktu?"

"Çünkü bir sonraki lider o olacaktı," diyor. "O Anna'nın kızıydı ve tıpatıp annesine benziyordu. Anna öldüğünde, onun en büyük çocuğunun lider olup olmayacağını belirleyecek bir oylama yapılacaktı. Hepimiz Catherine'i seçecektik. Herkes onu çok severdi. Ama o Sarah'yı doğururken öldü."

Mağaradaki ışık çamurlu botlarımızı aydınlatırken, yüzlerimiz karanlığın içinde kayboluyor. Onun çantasından bir şey çıkardığını duyuyorum.

"Anna sizi terk etti demek." diyorum şaşkınlıkla. "Seni ve torununu terk etti, ha?"

"Bunu yapmak zorundaydı," diyor Hunter. "Başka çocukları ve torunları da vardı. Ayrıca liderlik etmesi gereken koca bir kasaba." Hunter duraklıyor. "Şimdi isyanı sert eleştirmek konusunda neden bu kadar isteksiz olduğumuzu anlamışsınızdır. Onlar öncelikle kendi gruplarının selametini istiyordu. Biz de aynısını yapıyorken onları eleştirmek doğru olmazdı."

"Ama bu farklı," diyor Ky. "Siz toplumun kurulduğu ilk günden bu yana buradasınız. Ama asiler gelir ve giderler."

"O kadar sene önce kaçmayı nasıl başardınız?" diye soruyor Indie heyecanla.

"Biz kaçmadık," diyor Hunter. "Onlar bizi bıraktı." Hunter bu hikâyeyi anlatırken, bir yandan da çantasından çıkardığı tebeşirle kollarındaki mavi çizgileri tazeliyor.

"O zamanlar insanların gelecekteki bir ısınma tehdidini önlemenin ve hastalığı yok etmenin bir yolu olarak toplumu ve onun egemenliğini seçtiğini hatırlamalısınız. Ama biz bunu seçmedik ve ayrıldık. Topluma katılmayacak, dolayısıyla ne onun sunduğu korumadan ne de başka faydalardan nasiplenmeyecektik.Tarım yapacak, yemek yiyecek, kendi kendimize yetecektik ve onlar da bizi rahat bırakacaktı. Zaten uzun bir süre böyle oldu. Gelenler olduysa bile, ayağını kanyona basar basmaz kestik."

Hunter anlatmaya devam ediyor. "Dış eyaletlerdeki gerçek köylülerin hepsi ölmeden önce bizim kanyona yardıma gelirlerdi. Ya yanlış kişiye âşık oldukları ya da farklı bir işe geçmek istedikleri için uzaklaştırıldıklarını anlatırlardı bize. Aralarından

gelip bize katılanlar da oldu. Bazıları da bizimle ticaret yapmak için kanyonlara gelirdi. *Yüzler Dönemi*'nden sonra kâğıtlarımız ve kitaplarımız inanılmaz derecede değerlendi." Hunter iç geçiriyor. "Ortalıkta hep arşivciler gibi kişiler olurdu. Eminim hâlâ da vardır. Ama köylüler öldürülüp köyler boşaltılınca onlarla temasımız kesildi."

"Peki siz kâğıt ve kitap karşılığında ne alıyordunuz?" diye soruyor Eli. "Kanyonlarda her şeyiniz vardı."

"Hayır," diyor Hunter. "Her şeyimiz yoktu. Toplum tıp konusunda hep bizden bir adım öndeydi. İlaç dışında da ihtiyaç duyduğumuz şeyler oluyordu."

"Ama madem elinizdeki bütün kâğıtlar o kadar kıymetli, o hâlde neden büyük bir kısmını arkada bıraktınız?"

"Çünkü çok fazlalar," diyor Hunter. "Hepsini düzlükten geçiremezdik. Çoğu kişi ya tek tek kitap sayfalarını ya da sadece sevdikleri kitapları aldı yanına. Ama her şeyi götürmek mümkün değildi. İşte benim de bu yüzden mağaranın girişini kapatıp geri kalan kâğıt ve kitapları saklamam gerekti. Toplumun o mağarayı bulduğu zaman her şeyi ele geçirmesini ya da yok etmesini istemedik."

Hunter kollarından birini boyamayı bitirdikten sonra tebeşiri çantasına geri koyuyor.

"Kolundaki bu işaretler ne anlama geliyor?" diye soruyorum. Hunter duraksıyor.

"Sana neymiş gibi göründüler?"

"Nehirler gibi," diyorum. "Damarlar gibi."

Hunter başını sallıyor. Görünüşe göre, söylediğim şey ilgisini çekiyor. "İkisine de benziyorlar. İstersen böyle düşünebilirsin."

"Ama sana göre anlamları ne?" diye soruyorum

"Ağlar," diyor.

Söylediğine anlam veremiyor ve kafamı iki yana sallıyorum.

"Yani bir şeyleri birbirine bağlayan her şey," diyor. "Onları kolumuza genellikle şimdi bizim olduğumuz gibi bir aradayken çizeriz." Hunter elini uzatıyor ve parmaklarımız birbirine değiyor. Şaşkınlıktan yerimde sıçrayacak gibi oluyorum ama kımıldamamayı başarıyorum. Tebeşirle parmaklarını çizdikten sonra benimkine geçiyor ve kolumdan yukarı doğru nazikçe mavi bir çizgi çiziyor.

Sonra arkaya yaslanıyor. Birbirimize bakıyoruz. "Bundan sonraki çizgileri kendin çizersin. Sonra yanındaki birine dokunur ve ona bir çizgi de sen çizersin. Bu böyle devam eder gider."

"Peki ya bağlantı kesilirse?" diye sormak istiyorum. "Mesela kızın öldüğünde olduğu gibi?"

"Çizgi çizecek başka kimse kalmadığında," diyor, "şöyle yaparsın." Derken Hunter ayağa kalkıyor ve ellerini kumtaşı duvardaki bir çıkıntıya bastırıyor. Bastırdığı yerde küçük küçük bir dizi çatlak oluştuğunu hayal ediyorum. "Bir şeyle bağlantı kurarsın o zaman."

"Ama oyuğun ruhu bile duymaz," diyorum. "Kanyonların ruhu bile duymaz."

"Evet, duymaz belki," diyor Hunter. "Ama aramızda gene de bir bağlantı var."

"Bunu getirdim," diyorum Hunter'a ve çekinerek çantama elimi sokuyorum. "Bunu isteyebileceğini düşündüm."

Hunter'ın kızı Sarah'nın mezar taşı için bir dizesini kullandığı şiir bu. İçinde "Parmakları olan bir rüzgâr esiverince haziranda" sözü geçen şiir. Onu kitaptan aldım.

Hunter şiiri alıp yüksek sesle okuyor.

"Kar taneleri misali düştüler
Yıldızlar misali düştüler
Gül yaprakları misali
Parmakları olan bir rüzgâr
Esiverince haziranda."

Sonra duruyor.

"Bu şiir bizim köylerde başımıza geleni anlatıyor sanki," diyor Eli. "Oralarda insanlar böyle öldü işte. Yıldızlar misali düştüler.

Hunter şiiri okumaya devam ediyor.

Göz alabildiğine uzanan çimenliklerde can verdiler
Neredeler, hiçbir göz bulamadı
Yalnız Tanrı toplayabilir her yüzü
Kendi bitimsiz listesinde.

"Bazılarımız günün birinde başka bir hayatın olacağına inanıyordu," diyor Hunter. "Catherine inanıyordu. Sarah da öyle."

"Ama sen inanmıyorsun," diyor Indie.

"Evet, inanmıyordum," diyor Hunter. "Ama bunu Sarah'ya hiç söylemedim. Bunu onun elinden nasıl alabilirdim ki? O benim her şeyimdi." Hunter yutkunuyor. "Onu uyutmak için her gece kucağıma alırdım." Mağara kütüphanede olduğu gibi yanaklarından aşağı yine gözyaşları süzülüyor. Ama Hunter o zaman da yaptığı gibi gözyaşları yok sayarak konuşmaya devam ediyor.

"Onu yavaş yavaş kucağımdan indirmem gerekirdi," diyor Hunter. "Önce kolumu çekerdim. Sonra yüzümü onun boynundan çekerdim ki, nefesim saçlarına değip de rahatını kaçırmasın. Gittiğimi anlamasın diye bunu yavaş yavaş yapardım. Gece uyurken de gidip bakardım ona.

"Büyük mağarada bütün tüpleri kırıp karanlığın ortasında ölmeyi geçirdim kafamdan," diyor Hunter. "Ama yapamadım."

Kafasını indirip gene önündeki sayfaya bakıyor ve Sarah'nın mezar taşına kazıdığı dizeyi okuyor. "Parmakları olan bir rüzgâr esiverince haziranda," diyor, adeta şarkı söyler gibi kederli ve yumuşak bir sesle. Ardından ayağa kalkıyor ve kâğıdı çantasına koyuyor. "Gidip yağmura bakacağım," diyor ve dışarı çıkıyor.

***

Hunter tekrar içeri girdiğinde, Ky'la ben dışındaki herkes çoktan uykuya dalmış bile. Ky'ın nefesini duyabiliyorum; Eli'nin öbür tarafında oturuyor. Burada sıkış tıkışız. Yani elimi uzatsam Ky'a dokunabilirim ama kendimi tutuyorum. Bu yolculuğu birlikte yapıp da, aramızda böyle bir uzaklık olması ne garip. Onun yaptığını unutamıyorum. Kendi yaptığımı da unutamıyorum. Neden onu tasnif ettim ki?

Hunter'ın mağaranın girişinde bir yere oturduğunu duyuyorum. Keşke o şiiri vermeseydim ona. Acı çeksin istememiştim.

Burada ölseydim ve birisi bu mağaranın taşlarına benim için bir mezar yazıtı oyacak olsaydı, ne yazmasını isterdim, bilemiyorum.

Büyükbabam mezar yazıtı olarak ne seçerdi acaba?

Öyle uysalca dalma

Ya da

Yüz yüze gelsem kılavuzumla

Beni herkesten iyi tanıyan kişi, yani büyükbabam artık bir sır oldu.

Ky da öyle.

Birden Oria'da sinemaya gittiğimiz o günü hatırlıyorum. Filmi izlediğimiz sırada Ky hiçbirimizin bilmediği bir acıyı hatırlamış ve hepimiz gülerken ağlamıştı.

Gözlerimi kapatıyorum. Ky'ı seviyorum. Ama onu anlamıyorum. Ona ulaşmama izin vermiyor. Ben de hatalar yaptım, bunun farkındayım ama onun peşinden kanyonlar, düzlükler aşmaktan ve elimi uzattığımda bazen orada olmasından, bazen olmamasından yoruldum. Belki de ihlalci olmasının gerçek nedeni budur. Belki toplum bile onun ne yapacağını öngöremiyordur.

Ky'ı eşleşme havuzuna koyan kimdi? Oria'da benimle ilgilenen görevli bu konudan haberdarmış gibi davransa da, zerre kadar haberi yoktu. Ben de bu sorunun önemli olmadığına karar vermiş ve onu sevmeyi, onu bulmayı seçmiştim ama şimdi yine aklıma geliyor.

Kim olabilir? Patrick ve Aida'yı düşünüyorum önce.

Sonra aklıma başka bir fikir geliyor. Hem de aklıma gelenler arasında en çarpıcı, en beklenmedik ve inanılmaz olanı: Bunu Ky yapmış olabilir mi?

Bunu nasıl yapmış olabileceği hakkında en ufak fikrim yok ama Xander'ın o kâğıtları hapların arkasına nasıl yerleştirdiğinden de haberim yok. Aşk muhtemel olanı değiştiriyor ve beklenmedik şeyleri mümkün kılıyor. Oria'da eşleşme havuzundan ve yaptıkları hatadan bahsederken Ky'ın ne dediğini hatırlamaya çalışıyorum. Ben onu sevdiğim sürece kendi adını o havuza kimin koyduğunun önemi olmadığını söylememiş miydi?

Onun hikâyesinin tamamını hiç öğrenemedim.

Belki de hikâyelerimizin ancak belli kısımları bizi güvende kılıyor. İster toplum, ister bir isyan, isterse tek bir kişi hakkında olsun, hikâyelerimizin tamamı bazen katlanılmayacak kadar ağır gelebiliyor.

Acaba Ky da böyle mi hissediyor? Kimsenin onun hikâyesinin tamamını bilmek istemeyeceğini mi? Gerçek hikâyesinin taşınamayacak kadar ağır olduğunu mu?

Kırk Üçüncü Bölüm
KY

Benim dışımdaki herkes uyuyor.

Kaçmak gibi bir niyetim olsa şimdi tam zamanı.

Bir keresinde Cassia benim için bir şiir yazmak istediğini söylemişti bana. Acaba o şiire hiç başladı mı? Ya da şiiri bitirirken hangi kelimeleri kullandı?

Cassia uyumadan önce ağladı. Elimi uzatıp saçlarının ucuna dokundum ama o fark etmedi. Ne yapacağımı bilemez hâldeydim. Onun ağlayışını dinlemek yüreğimi sızlattı. Benim de gözlerimden aşağı yaşlar süzüldüğünü hissettim. Elim yanlışlıkla Eli'nin yüzüne değip de ona da yaş bulaşınca bir an ağlayan sanki oymuş gibi oldu.

Hepimiz kederle yontulmuşuz. Kanyon duvarları gibi derin yarıklar var içimizde.

***

Annemle babamı hep öpüşürken görürdüm. Hatırlıyorum da, bir keresinde babam kanyonlardan henüz dönmüştü. Annem ayakta resim yapıyordu. Babam anneme yaklaştı. Annem de ona gülümseyip fırçasıyla yanağına sudan bir çizgi çizdi. Yanağı parıldadı.

İkisi öpüşürken annem fırçanın yere düşmesine aldırmadan kollarını babama sarmıştı.

Babamın o kâğıdı Markhamlara yollaması çok nazik bir davranış. Babam o kâğıdı yollamasaydı, Patrick'in arşivcilerden hiç haberi olmayabilir, dolayısıyla bana Oria'daki arşivcilerle nasıl irtibata geçeceğimi öğretemeyebilirdi. O eski yazıcı hiç elimize geçmeyebilirdi ve ben tasnif yapmayı da takas yapmayı da öğrenmeyebilirdim. O zaman da Cassia'ya doğum gününde verdiğim şiiri hiç veremezdim.

Annemle babamın arkalarında hiçbir iz bırakmadan gitmelerine daha fazla müsaade edemem.

Kimsenin üstüne basmamaya çalışarak, mağaranın arka tarafına gidiyorum. Çantamda aradığım şeyi bulmam uzun sürmüyor: Eli'nin benim için topladığı boyaları çıkarıyorum. Bir de resim fırçası. Elim sert kıllı fırçanın etrafında kapanıyor.

Boyaların kavanozlarını tek tek açıp, yan yana diziyorum. Sonra elimi uzatıp, duvarın tam karşımda olup olmadığını kontrol ediyorum.

Derken fırçamı boyaya daldırıyor ve mağara duvarının üst kısmına bir çizgi çiziyorum. Yüzüme birkaç damla boya damladığını hissediyorum.

Önce bir dünya çiziyorum, onun ortasına da annemle babamı yapıyorum. Bu arada da havanın aydınlanmasını bekliyorum. Annem. Babam. Resimde annem güneşin batışını seyrediyor. Babamsa bir çocuğa yazı yazmayı öğretiyor. O çocuk ben olabilirim. Karanlıkta tam emin olamıyorum.

Vick'in nehrini çiziyorum.

En son olarak da Cassia'nın resmini yapıyorum.

Sevdiğimiz insanlara onları sevdiğimizi ne kadar göstermemiz gerekir?

Hayatımın hangi parçalarını ortaya dökmem, hangilerini yeniden biçimlendirmem, hangilerini Cassia'ya göstermem gerekir? Sadece kim olduğuma giden yolu göstermem yetmez mi?

Oria'dayken farklı olduğum için ne kadar üzüldüğümü ve başkalarını nasıl kıskandığımı ona anlatmak zorunda mıyım? Xander'ın ya da okula giden ve en azından bir kızla eşleşme şansı yakalayan diğer çocukların yerinde ne kadar olmak istediğimi?

Diğer yemlik köylülerin hepsine arkamı dönerek yanıma sadece Vick ve Eli'yi alıp kaçtığım o geceyi ona anlatmak zorunda mıyım? Vick'i hayatta kalmamıza yardım edebileceği için, Eli'yi de suçluluk duygumu hafifletmesi için aldığımı da söylemem mi gerekir?

Ona doğruyu söylemem gerek ama daha kendime bile söylemedim ki.

Annemle babamın öldüğü gün o platoda tek başınaydım. Gökyüzünden yağan ateşleri gördüm. Sonra onları bulmak için aşağı koştum. Buraya kadar olanı doğru.

Köydeki ilk cesetleri gördüğümde midem bulandı ve kustum. Derken bazı şeylerin hayatta kaldığını gördüm. Bunlar insanlar değil, eşyalardı. Bir yerde bir ayakkabı teki, başka yerde açılmamış folyo kabında bir porsiyon yemek. Kılları temiz olan bir resim fırçası. Fırçayı aldım.

Şimdi hatırlıyorum. Kendime en başından beridir söylediğim yalanın ne olduğunu şimdi hatırlıyorum.

Resim fırçasını alıp, annemle babamın cesedini yerde görünce onları kaldırmaya kalkışmadım. Onları gömmedim.

Sadece gördüm ve kaçtım.

Kırk Dördüncü Bölüm
CASSIA

İlk ben uyanıyorum. Mağaranın girişinden içeri bir ışık hüzmesi giriyor. Diğerlerine bakıyorum, bu aydınlığı ve yağmurun yokluğunu nasıl fark edip de kalkmadıklarına şaşıyorum.

Ky, Eli ve Hunter'a bakarken, insanın nasıl da görünmez yaraları olabildiğini düşünüyorum. Kalbine, beynine ve kemiklerine alman yaralar. Nasıl oluyor da ayakta durabiliyoruz? merak ediyorum. Bizi kımıldatan ne?

Mağaradan dışarı adımımı atınca, aydınlık gözlerimi kamaştırıyor. Gözümü güneşten korumak için elimi Ky'ın yaptığı gibi yukarı kaldırıyorum. Elimi aşağı indirince bir an parmak izlerimin gökyüzünde kaldığını düşünüyorum, çünkü dalgalı çizgiler şeklinde kara lekeler var havada. Ama kara leke hareket edip kımıldanınca bunun parmağımın şekli değil, ileride yüksekten uçan küçük bir kuş sürüsü olduğunu fark ediyorum. Ve gökyüzüne dokunabildiğimi düşündüğüm için kendime gülüyorum.

***

Diğerlerini uyandırmak için mağaraya girdiğimde gördüğüm şey karşısında şaşkına dönüyorum.

Biz uyurken o resim yapmış. Fırçasını boyaya süratle daldıra çıkara, hızlı ve hafif fırça darbeleriyle bir resim yapmış.

Mağaranın arka duvarını yıldız yollarıyla kaplamış. Kayalar, ağaçlar ve tepelerden oluşan bir dünyayı betimlemiş. Kenarında ayak izleri olan biri ölü, biri canlı iki akarsu çizmiş. Bir de, üstüne pulları ışığı yansıtmayan bir taş balığı resmi çizilmiş bir mezar yapmış.

Resmin tam ortasına da annesiyle babasını çizmiş.

Resmi karanlıkta yaptığı için görememiş. Sahneler birbirine karışmış, boyalar iç içe girmiş. Yer yer tuhaf renkler ortaya çıkmış. Yeşil bir gökyüzü, mavi kayalar ve üstümde bir elbiseyle ben.

Elbiseyi kırmızıya boyamış.

Kırk Beşinci Bölüm
KY

Güneş ışığı kayığa vura vura onu ısıtmış. Öyle ki, kayığa el değmiyor. Ellerim ona dokununca kıpkırmızı oluyor. Umarım Cassia fark etmemiştir, çünkü beni tasnif ettiği günleri bir daha hatırlamasını istemiyorum. Olan oldu. Artık önümüze bakmalıyız.

Onun da benim gibi düşünmesini umuyorum ama bir şey sormuyorum. Önceleri ona sormamamın nedeni, bir türlü sormaya fırsat bulamamamdı: Daracık patikada tek sıra hâlinde yürüyorduk ve sorsaydım herkes duyabilirdi. Daha sonra da kelimeleri bir araya getirecek gücü kendimde bulamadığım için sormadım. Cassia, Indie ve Eli Hunter'la bana çantaları taşımamızda yardım ediyor ama benim kaslarım hâlâ yanıyor ve ağrıyor.

Güneş gökyüzünde yavaşça tepeye doğru ilerliyor ve bulutlar ufukta toplanıyor.

Kuru hava mı yağmur mu? Bizim için hangisi daha iyi, bilmiyorum. Yağmur yürümeyi zorlaştırıyor ama ayak izlerimizi de kapatıyor. Ölümle hayat arasındaki bir ince çizgiyi daha aşmaya gidiyoruz. Ama Cassia'nın bu çizginin doğru tarafında bulunmasını sağlamak için elimden geleni yaptım. Zaten kayık da bunun için var.

Kayık arada bir kuru arazide de işimize yarıyor: Yol, üzerinde yürünmeyecek kadar çamurlu ya da çatlamış olduğunda botu yere koyup onun üzerinden geçiyor, sonra gene kaldırıyoruz. Yolda uzun ve dar ayak izine benzer izler bırakıyor. Bu kadar yorgun olmasaydım, gülümseyebilirdim. Acaba toplum bu izleri gördüğünde ne düşünecek? Dev gibi bir şeyin gediğini ve bizi alıp doğruca oyuktan çıkardığını mı?

Bu gece kamp kuracağız. Onunla o zaman konuşacağım. Gece olana kadar ona ne söyleyeceğimi de bulmuş olurum. Ama şu an her şeyi doğru yola sokacak kelimeleri düşünemeyecek kadar yorgunum.

***

Bir gün öncesinden kaybettiğimiz zamanı telafi ediyoruz. Hiç mola vermeden yürüyoruz; ekmeğimizi, suyumuzu bile yürürken yiyip içiyoruz. Oyuğun kenarına ulaştığımızda, akşam karanlığı yüzünü göstermeye ve yağmur yağmaya başlıyor.

Hunter duruyor ve kayığı kendi tuttuğu tarafını yere bırakıyor. Ben de aynını yapıyorum. Arkamızda bıraktığımız oyuğa dönüp bakıyor. "Artık hepimiz gitmeliyiz," diyor.

"Ama hava neredeyse karardı," diyor Eli.

Hunter başını iki yana sallıyor. "Zamanımız tükeniyor," diyor. "Neler olup bittiğini fark ettikleri zaman onları aşağı inmekten alıkoyacak hiçbir şey yok. Hele hele mini iletişim cihazları da varsa, düzlükteyken işimizi bitirecek birilerini de çağırabilirler.

"İletişim cihazımız nerede?" diye soruyorum.

"Kasabadan ayrılmadan önce nehre attım," diyor Cassia. Indie derin bir nefes alıyor.

"Güzel," diyor Hunter. "Üstümüzde, yönümüzü takip edebilecekleri hiçbir şeyin olmaması iyi."

Eli ürperiyor.

Ona dönüp, "Devam edebilecek misin?" diye soruyor Cassia endişeli bir sesle.

"Sanırım evet," diyor Eli bana bakarak. "Sence devam etmeli miyiz?"

"Evet," diyorum.,

"Kafa lambalarımız var," diye ekliyor Indie.

"Hadi gidelim." Bize yardım etmek için Cassia da kayığın bir ucundan tutuyor.

***

Aceleyle oyuğun yamacına doğru ilerliyoruz. Elimizden geldiğince hızlı ilerlerken ayağımın altında, nehrin taşıdığı taşları hissediyorum. Hangisinin Vick'in mezar taşı olduğunu merak ediyorum. Karanlıkta her şey farklı görünüyor ve ben onun nerede yattığından emin olamıyorum.

Ama Vick yaşasaydı, ne yapıyor olacağını biliyorum.

Her ne düşünüyor olursa olsun, onu Laney'e daha da yaklaştırırdı.

***

Ağaçların arasında, Hunter'la ben kafa lambalarımızı yere çevrili tutarak botu yere seriyor ve pompayla hava vermeye başlıyoruz. Bot çabucak şekil alıyor.

"İçine iki kişi sığabilir," diyor Hunter. "İsyana gitmek isteyenlerin nehri yürüyerek geçmeleri gerekecek. Öylesi daha yavaş olacak tabii."

Pompa botun içine hava üflüyor.

Bir an gıkımı çıkarmadan duruyorum.

Yağmur yine başlıyor; temizlenen havada insanı ısıran bir soğuk var. Bu yağmur dünkü fırtınadan farklı. Bu defaki bir hücumdan çok, duşa benziyor. Zaten fazla sürmez.

"Yukarıda bir yerlerde, bu su kar hâlindedir," derdi annem yağmur damlalarını yakalamak için avuçlarını açarak.

Onun yaptığı resimleri düşünüyorum da, nasıl hızlı kuruyorlardı. "Yukarıda bir yerlerde," diyorum Cassia'nın duyacağı yüksek bir sesle, "bu su buharlaşıyor. Havadan bile daha hafif oluyor."

Cassia dönüp bana bakıyor.

Yağmur damlalarının Vick'in mezarına koyduğum yontma balığın pullarına çarptığını hayal ediyorum. "Yere düşen her damla zehirlenmiş nehre yardım ediyor," diyorum içimden, ellerimi kocaman açarak. Yağmur damlalarını yakalamaya yahut tutmaya çalışmıyorum. Sadece elimin üstünde iz bırakmalarını seyrediyor, sonra da bırakıveriyorum.

Bırakmak. Annemle babamı ve başlarına gelenlerin acısını. Başaramadıklarımı. Kurtaramadığım yahut gömemediğim herkesi. Xander'a karşı duyduğum kıskançlığı. Vick'le ilgili suçluluğumu. Hiç olmadığım ve olamayacağım şeyler hakkında kaygılanmayı.

Hepsini bırakıyorum.

Bunların hepsine boş verebilir miyim, bilmiyorum ama denemek bile bana kendimi iyi hissettiriyor. Ben de bırakıyorum dolu dolu yağmur damlaları avuç içlerime vursun. Parmaklarımı toprağa batırıyorum. "Yere düşen her damla bana yardım ediyor," diyorum içimden. Başımı arkaya yatırıyor ve kendimi gökyüzüne doğru sırtüstü açmaya çalışıyorum.

Babam o köydeki herkesin ölmesine sebep olmuş olabilir. Ama hayatlarını katlanılır kılmalarına yardımcı olan da oydu.

Onlara umut verdi. Ben bunun önemli olmadığını düşünmüştüm ama öyle değil.

İyi ve kötü. Babamın içinde iyilik, benim içimdeyse kötülük var. Üstüme yağan hiçbir ateş onu yakıp kül edemez. Kendimden kurtulmalıyım.

"Özür dilerim," diyorum Cassia'ya. "Sana hiç yalan söylememeliydim."

"Ben de senden özür dilerim," diyor. "Tasnif yapmam bir hataydı."

Yağmurda birbirimize bakıyoruz.

"Bu senin botun," diyor Indie bana. "Onu kimin kullanacağına sen karar verirsin."

"Ben onu sizin için aldım," diyorum Cassia'ya. "Bu karar size ait."

Kendimi eşleşme töreninden önceki gibi hissediyorum. Bekliyorum. Yaptığım şeyin, onun beni bir daha görmesine yetip yetmeyeceğini merak ederek bekliyorum.

Kırk Altıncı Bölüm
CASSIA

"Ky," diyorum. "İnsanları bir daha tasnif edemem ben." Bunu bana nasıl sorar?

"Acele et," diyor Indie.

"Sen geçen sefer doğru olanı yaptın," diyor Ky. "Ben buraya aidim."

Bu doğru. O buraya ait. Hem onu bulmaya çalışmak hayatımda yaptığım en zor şey olsa da, bu sayede daha güçlüyüm.

Gözlerimi kapatıyor ve bir durum değerlendirmesi yapıyorum:

Hunter nehre değil, dağların olduğu tarafa gitmek istiyor.

Eli en gencimiz.

Indie yön tayini yapabiliyor.

Ky'ı seviyorum.

Kim botla gitmeli?

Bu defa yapmam gereken tasnif daha kolay, çünkü ortada bana doğru görünen tek bir seçenek var.

"Vakit geldi," diyor Hunter. "Kimi seçiyorsun?"

Ky'a bakıyor ve beni anlayacağını ümit ediyorum. Anlayacak da. O da olsa, aynı şeyi yapardı: "Eli," diyorum.

Kırk Yedinci Bölüm
KY

Eli gözlerini kırpıştırıyor ve "Ben mi?" diye soruyor. "Ya Ky?"

"Sen," diyor Cassia. "Ve Indie; ben değil."

Indie başını kaldırıp şaşkın bakışlarla bana bakıyor.

"Birinin Eli'yi nehrin aşağısına götürmesi gerek," diyor Cassia. "Su konusunda sadece Hunter'la Indie'nin bilgisi var ve Hunter'ın dağlara doğru gitmesi gerek."

Hunter botu kontrol ediyor. "Neredeyse hazır."

Yapabilirsin, değil mi?" diye soruyor Cassia Indie'ye. "Eli'yi oraya götürebilir misin? Onu güvenli bir yere ulaştırmanın en hızlı yolu bu."

"Yapabilirim," diyor Indie, içinde şüpheden eser olmayan bir sesle.

"Nehir denizden farklıdır," diye uyarıyor Hunter, Indie'yi.

"Bizim orada da denize dökülen nehirler vardı," diyor Indie. Botun içinde pakete konmuş hâlde duran küreklerden birini alıp birleştirmeye koyuluyor. "Eskiden egzersiz olsun diye kürek çekerdim. Toplum okyanusa gidene kadar beni fark etmedi."

"Bir dakika," diyor Eli. Hepimiz dönüp ona bakıyoruz. Eli çenesini yukarı kaldırıp vakur ve ciddi gözlerle bana bakıyor.

"Ben düzlüğü geçmek istiyorum. İlk başta sen de öyle yapmak istiyordun."

Hunter şaşkın gözlerle Eli'ye bakıyor. Eli onu yavaşlatır. Ama Hunter kimseyi arkasında bırakacak türde biri değil.

"Ben de seninle gelebilir miyim?" diye soruyor Eli. "Elimden geldiğince hızlı koşarım."

"Evet," diyor Hunter. "Ama hemen gitmeliyiz."

Eli'yi yakalıyor ve kendime çekip sarılıyorum. "Tekrar karşılaşacağız," diyor. "Bunu biliyorum."

Aslında böyle bir söz vermemem gerekir ama "Karşılaşacağız," diyorum. Eli'ye sarılırken Hunter'la göz göze geliyorum. Acaba Sarah'yla vedalaşırken o da aynı şeyi söylemiş midir?

Eli benden ayrılıyor ve önce Cassia'yla, ardından Indie'yle kucaklaşıyor. Sonra sırtını dikleştiriyor ve "Ben hazırım," diyor. "Hadi gidelim."

"Umarım tekrar karşılaşırız," diyor Hunter bize. Elini kaldırıp bizi selamlarken, kafa lambasının ışığında kolundan aşağı doğru inen mavi işaretleri görüyorum. Hepimiz bir an durup birbirimize bakıyoruz. Derken Hunter dönüp koşmaya başlıyor. Eli de arkasından gidiyor. Bir an ağaçların arasında kafa lambalarından gelen ışığı görüyorum ama sonra kayboluyorlar.

"Eli güvende olacak," diyor Cassia. "Öyle değil mi?"

"Bu onun seçimiydi," diyorum.

"Farkındayım," diyor Cassia yumuşak bir sesle. "Ama çok ani oldu."

Evet, öyle oldu. Tıpkı Oria'dan ayrıldığım günkü gibi. Ailemin öldüğü ve Vick'in nehrin karşısına geçtiği günkü gibi. Vedalaşmalar böyle ani olur işte. İçinde bıraktıkları kesik ne kadar derin olursa olsun, ayrılığı yaşadığı anda algılayamayabiliyor insan.

Indie kabamnı çıkarıyor ve ani bir hareketle taştan bıçağını eline alıp kabanındaki diski yerinden çıkarıyor. Diski rahat bir tavırla yere attıktan sonra bana dönüyor. "Eli ne yapacağına karar verdi," diyor. "Ya sen?"

Cassia bana bakıyor. Yüzündeki yağmur damlalarına karışmış gözyaşlarını eliyle siliyor.

"Nehri takip edeceğim," diyorum. "Ben senle Indie kadar hızlı ilerleyemeyeceğim ama sonunda size yetişirim."

"Emin misin?" diyor Cassia fısıltıyla.

Eminim. "Sen beni bulmak için uzun bir yol geldin," diyor. "Ben de seninle isyana gelebilirim."

Kırk Sekizinci Bölüm
CASSIA

Yağmur hafifliyor ve yerini kara bırakıyor. İçimden bir ses henüz varmadığımızı, hâlâ yol aldığımızı söylüyor; birbirimize, olacağımız kişilere varmadığımızı. Her şeyi asla göremeyeceğimi bilerek ve bunu anlayarak ona bakıyorum ve yeniden seçim yapıyorum.

"Zor," diyorum ona, çatlayan sesimle.

"Zor olan nedir?" diye soruyor.

"Olmak istediğim kişi olabilmek," diyorum.

Sonra ikimiz birden hareketleniyoruz.

İkimiz de yanılmışız; işleri yoluna koymaya çalışacağız. Tek yapabileceğimiz bu.

Ky beni öpmek için öne eğiliyor ama elleri yanlarında kalıyor.

"Neden bana sarılmıyorsun?" diye soruyorum, biraz geri çekilerek.

Ky hafifçe gülümsüyor ve açıklama yapar gibi kollarını uzatıyor; çamur, boya ve kana bulanmış kollarını.

Elini tutuyor ve avucumu onun avucunun üstüne koyuyorum. Kum tanelerini, boyanın kayganlığını ve onun kendi yolculuğunun izleri olan kesik ve sıyrıkları hissedebiliyorum.

"Hepsi silinip gidecek," diyorum.

Kırk Dokuzuncu Bölüm
KY

Cassia'yı kendime çektiğimde, onun istekliliğini ve ılıklığını duyuyorum. Ama sonra hafifçe geri çekilip benden ayrılıyor. "Özür dilerim," diyor. "Unutmuşum." Gömleğinin cebinden küçük bir tüp çıkarıyor. Yüzümdeki şaşkınlığı fark ederek acele davranıyor. "Kendime engel olamadım."

Tüpü görmem için havaya kaldırıyor ve açıklama yapmaya çalışıyor. Tüp kafa lambalarımızdan çıkan ışığın altında parlıyor. Üstünde yazan adı okumam fazla zaman almıyor: REYES, SAMUEL. Bu büyükbabasının adı. "Hunter tüpleri kırarken hepiniz ona bakıyordunuz, o sırada aldım."

"Eli de bir tane aldı," diyorum. "Ve bana verdi."

"Kiminkini almış?" diye soruyor Cassia.

Indie'ye bakıyorum. İstese, hemen botu suya indirip Cassia'yı burada bırakabilir. Ama böyle bir şey yapmıyor. Yapmayacağını biliyordum zaten. En azından şimdilik. Eğer insan Indie'yle aynı yola gidiyorsa, ondan daha iyi bir kılavuz bulamaz. Çünkü yoldaşının çantasını taşır ve azgın sulardan geçirir. Indie bize arkasını dönüyor ve ağaçların altında, botun hemen yanında tam bir sessizlik içinde bekliyor.

"Vick'inkini," diyorum Cassia'ya.

Eli'nin anne babasının yanma gitmeyi seçmemesi beni önce şaşırtıyor ama sonra onların orada olmayacaklarını hatırlıyorum. Çünkü Eli ve ailesi senelerdir ihlalci statüsünde. Toplumun onun tüpünü imha etmeye henüz vakit bulamamasına bakılırsa, Vick'in yeniden sınıflandırılması yakın zamanda gerçekleşmiş olmalı.

"Eli sana güveniyor," diyor Cassia.

"Biliyorum," diyorum.

"Ben de öyle," diyor. "O tüple ne yapmayı planlıyorsun?"

"Saklayacağım," diyorum. "Bu tüpleri kimin, neden sakladığını öğrenene kadar saklayacağım. İsyana güvenebileceğimizi öğrenene kadar."

"Peki ya çiftçilerin mağarasından getirdiğin kitaplar?"

"Onları da saklayacağım," diyorum. "Nehri takip ederken, onları saklamak için uygun bir yer bulmaya çalışacağım." Duraklıyorum. "İstersen, senin eşyalarını da saklayabilirim. Bir gün bulabileceğin şekilde saklayabilirim."

"Senin için ağır olmazlar mı?" diye soruyor.

"Hayır," diyorum.

Tüpü bana verdikten sonra mağaradan aldığı kopuk sayfaları çıkarmak için elini çantasına sokuyor. "Bu sayfaların hiçbirini ben yazmadım," diyor. Sesinde bir sızı var. "Ama bir gün yazacağım." Derken elini benim göğsüme koyuyor. "Hikâyenin geri kalanı," diyor. "Bana onu şimdi mi anlatırsın yoksa bir daha görüştüğümüzde mi?"

"Annem," diye söze başlıyorum. "Babam." Gözlerimi kapatıyor ve açıklamaya çalışıyorum. Ağzımdan bir dizi anlamsız söz çıkıyor.

Annemle babam öldüğü zaman hiçbir şey yapmadım
Bu yüzden ben de istedim ki
İstedim ki
İstedim ki

"Bir şey yapmak istedin," diyor Cassia nazikçe. Tekrar elimi tutup avucumun içini çeviriyor ve yağmurun henüz alıp götürmediği sıyrıklara, boyaya ve çamura bakıyor. "Haklısın," diyor. "Hayatımız boyunca hiçbir şey yapamayabiliriz. Ama Ky, annenle baban öldüğünde sen bir şey yaptın. Oria'da benim için çizdiğin o resim. Sen onları taşımaya çalıştın."

"Hayır," diyorum çatlayan sesimle. "Ben onları yerde öylece bırakıp kaçtım."

Cassia bana sarılıyor ve kulağıma bir şeyler fısıldıyor. Bu soğukta beni sıcak tutması için, sadece benim için sarf edilmiş sözler: *Seni Seviyorum* şiirini fısıldıyor. İşte bu sözlerle beni külden geri var ediyor ve hiçlikten kurtarıp yeniden canlandırıyor.

Ellinci Bölüm
CASSIA

"Öyle uysalca dalma," diyorum ona son bir kez, şimdilik.

Bunun üzerine Ky daha önce hiç görmediğim bir gülümsemeyle gülüyor. İnsanları onun peşinden bir ateşe ya da sele sürükleyecek kadar cesur, gözü kara bir gülümseme bu. "Bunda korkacak bir şey yok," diyor.

Ellerimle ona dokunuyor, parmaklarımı onun gözkapaklarından aşağı kaydırıp dudaklarını buluyor ve benimkilere yaklaştırıyorum. Elmacık kemiklerine öpücükler konduruyorum. Gözyaşlarının tuzlu tadı denizinkini andırıyor ve ben sahili görmüyorum.

***

Koşup ağaçların arasında gözden kayboluyor. Bense nehirdeyim ve hiç zamanımız kalmadı.

"Dediğimi yap," diyor Indie. Elime bir kürek tutuşturup hızla akan suyun sesini bastırmak için bağırıyor. "Sol dersem, küreğini sola doğru hareket ettir. Sağa dersem, sağa doğru. Yana yat dersem de, yana yat." Kafa lambasının ışığı gözümü alıyor. Bu yüzden başını öne çevirince rahatlıyorum. Hem Ky'la vedalaş-

mamızdan, hem de Indie'nin kafa lambasının ışığından dolayı yanaklarımdan aşağı yaşlar süzülüyor.

Indie "Şimdi," der demez ikimiz botu suya indiriyoruz. Bot suyun üstünde bir an asılı kaldıktan sonra akıntıya kapılıyor ve ilerlemeye başlıyoruz.

"Sağa," diye sesleniyor Indie.

Suyun üstünde ilerlerken kar taneleri kafa lambalarımızın ışığında gözümüzün önünden kayan yıldızlar gibi geçiyor.

"Ters dönecek olursak bottan ayrılmayalım," diyor Indie bağırarak. Kafasını ileri çevirmiş ve sadece acele bir karar alabilecek kadar görebiliyor önünü. Benim hiçbir zaman yapamayacağım bir tasnif işlemi yapıyor; yüzüne sıçrayan sularla, nehrin kıyısındaki ağaçların orasına burasına sürtünen dallarıyla ve suyun ortasında üstümüze üstümüze gelen koca koca ağaç parçalarıyla boğuşuyor.

Onun yaptıklarının aynısını yapıyor, tıpkı onun gölgesi gibi hareket ediyorum. Ve o gün okyanusta nasıl olup da topluma yakalandığını soruyorum kendi kendime. O, bu gece, bu nehirde bir kılavuz.

***

Dakikalar ya da saatler geçiyor ama bunun bir önemi yok. Burada önemli olan, su ve akıntıdaki değişimler, Indie'nin talimatları ve bir o yana bir bu yana giderken suya vuran kürekleri mız.

Kafamın üstünde bir şeyler olduğunu fark ederek bir kereliğine yukarı bakıyorum; gece yerini sabahın ilk karanlığına bırakıyor ama kenarlarına bakınca aydınlanmaya yüz tuttuğunu belli eden bir karanlık bu. Indie'nin bana "sağ" dediği ânı kaçırıyorum ve nehirde alabora oluyoruz.

Toplumun attığı kürelerden zehirlenmiş olan soğuk ve karanlık su üstümden geçip gidiyor. Hiçbir şey görmüyorum ama her şeyi hissedebiliyorum: dondurucu suyu, suda sürüklenirken vücuduma sert darbeler indiren ağaç dallarını. Bu benim kendi ölüm anım. Derken koluma başka bir şey çarpıyor.

Botta ayrılma.

Parmaklarımla botun kenarını yokluyorum ve tutamaklarından birini yakalayıp kendimi suyun üstüne doğru çekiyorum. Suyun acı bir tadı vardı; ağzıma kaçan suları tükürüp bota sımsıkı tutunuyorum. Botun altında ve içinde, bir hava boşluğunun içine kısılarak kurtulmuş durumdayım. Bacağıma bir şey değiyor. Kafa lambam suya düşüyor.

Burası içinde tüplerin bulunduğu büyük mağaraya benziyor ama buraya canlı olarak kapatılmış durumdayım.

Ky o zaman, "Yapacaksın," demişti ama şimdi burada yok.

Birdenbire onunla tanıştığım günü anımsıyorum. O gün Xander'la ikisi o mavi havuzun dibine dalmış ama geri çıkmışlardı.

Indie nerede?

Bot suyun kenarına vuruyor ve su deliler gibi akmaya devam ediyor.

Suyun içinde bir ışık parıldıyor. Indie bu; botu tersine çevirmeye çalışıyor. Kenara tutunuyor ve kafa lambası nasıl olduysa hâlâ kafasında duruyor. "Suyun dümdüz aktığı bir noktadayız," diyor hiddetle. "Bunun sonu yok. Hadi, dışarı çık da it şunu."

Botun kenarından yüzerek dışarı çıkıyorum. Cam gibi ve karanlık olan su nehir yatağının genişçe bir yerinde küçük bir gölet oluşturuyor. "Küreğin hâlâ sende mi?" diye soruyor Indie ve ben

şaşkınlıkla küreğimi kaybetmediğimi fark ediyorum. "Üç deyince," diyor Indie ve saymaya başlıyor. Derken botu tersine çevirip kenarlarından tutuyoruz. Indie bir balık gibi hızla bota atlıyor ve küreğimi elimden alıp beni de yanına çekiyor.

"Dayandın işte," diyor, "Ben de sonunda senden kurtulduğumu düşünmeye başlamıştım." Sonra da gülmeye başlıyor. İkimiz nehrin ikinci dalgasıyla karşılaşana dek gülüyoruz. Derken Indie vahşi ve muzaffer bir çığlık atıyor. Ben de ona katılıyorum.

***

"Tehlikenin hası burada başlıyor," diyor Indie güneş tepeye varınca. Biliyorum ki, haklı. Nehrin hızı hâlâ kesilmiş değil. Şimdi önümüzü daha iyi görebiliyoruz belki ama bu aynı zamanda daha iyi görüldüğümüz anlamına geliyor. Hem ikimiz de fena hâlde yorulmuş durumdayız. Sık olan kavak ağaçları yerini daha grimsi yeşil renkte, daha cılız ve seyrek olan, dolayısıyla bizi o kadar da iyi gizleyemeyen dikenli ağaçlara bıraktı. "Gizlenmek için ağaçların yakınından ilerlememiz gerekecek," diyor Indie. "Ama çok hızlı gidersek, şu dikenlere çarparız ve botun işi biter."

Kahverengimsi pullu kabuğu olan ölü ve devasa bir kavak ağacının yanından geçiyoruz; seneler boyu nehrin kıyısına tutunduktan sonra yorgun düşüp yeri boylamış. "Umarım Hunter'la Eli dağlara varmıştır," diyorum içimden, "Ky da ağaçların arasında gizlenerek ilerliyordur."

Derken o sesi duyuyoruz. Yukarıdan gelen bir ses bu.

Tek kelime etmeden kıyıya yaklaşıyoruz. Indie botu sabitlemek için küreğini dikenli dalların arasına uzatıyor ama kürek kayıyor. Tam yeniden akıntıya kapılır gibi oluyoruz derken, bu defa ben küreğimi suya saplayarak botu durduruyorum.

Yukarıdaki hava gemisi biraz daha yere yakınlaşıyor.

Indie uzanıp, çıplak eliyle dikenli dallara tutunmaya çalışıyor. Ona bakarken nefesim kesiliyor. Indie bir dala asılınca, ben de dışarı atlayıp botu kenara çekiyorum. Bu arada botun plastik malzemesine sürtünen dikenli çalılıkların kulak tırmalayıcı sesi geliyor. "Lütfen dal kırılmasın," diye geçiriyorum içimden. Indie elleri kan içinde dalı bırakıyor; ikimiz de nefes nefeseyiz.

Hava gemisi geçip gidiyor. Bizi görmediler.

"İşte şimdi bir yeşil hapa ihtiyacım var," diyor Indie. Ben de hava gemisini atlatmış olmanın verdiği rahatlıkla gülüyorum. Ama suya devrildiğimizde sahip olduğumuz diğer şeylerle birlikte haplar da suyun altını boyladı. Indie çantalarımızı botun tutamaklarından birine bağlamıştı ama attığı sağlam düğümlere rağmen su çantalarımızı alıp götürmeyi başardı. Indie'nin çantaları bağladığı ipi keskin bir dal ya da ağaç kesmiş olmalı. İpin yerinde botun plastiği yahut etimiz olmadığı için şükrediyorum.

Bota binince nehrin kıyısından ilerliyoruz. Güneş iyice tepeye çıkıyor. Tepemizde kimsenin uçtuğu yok.

İkinci pusulamın da suyun dibini boyladığını ve Ky onu yontmadan önceki taş hâline geri döndüğünü düşünüyorum.

***

Akşam oluyor. Nehrin kenarındaki sazlıklar esintiyle birlikte bir susup bir uğulduyor. Güneş batarken güzel mi güzel renklere bürünen gökyüzünde akşamın ilk yıldızını görüyorum.

Derken aynı yıldızı yerde de parlarken görüyorum. Daha doğrusu yerde değil de, önümüzde kapkaranlık uzanan suyun üstünde parladığını.

"Bu," diyor Indie," okyanus değil."

Yıldız birden dönüyor. Ya gökyüzünde ya da suda, üzerinden bir şey geçiyor.

"Ama çok büyük," diyorum. "Başka ne olabilir ki?"

"Bir göl," diyor Indie.

Karşı taraftan tuhaf bir vınıltı geliyor.

Hızla üstümüze gelen bir bot bu. Ondan kaçmamız imkânsız. Zaten o kadar yorgunuz ki, buna kalkışmıyoruz bile. Akıntıda aç bilaç sürüklenerek botun yanımıza yanaşmasını bekliyoruz.

"Umarım isyandır," diyor Indie.

"Öyle olsa gerek," diyorum.

Motor sesinin yaklaşmasıyla Indie birdenbire kolumu kavrıyor. "Mavi bir elbise giymeliydim," diyor. O zaman gelen her kimse dosdoğru gözlerinin içine bakardım. Hiç korkmazdım."

"Biliyorum," diyorum.

Indie başını sallıyor ve yüzünü gelenlere çeviriyor. Yerinde dimdik oturuyor. Indie'yi üstünde, tam annemin elbisesinin tonunda mavi ipek bir elbiseyle, deniz kenarında ayakta dururken hayal ediyorum.

Çok güzel görünüyor.

Herkes güzellikten bir pay alıyor. Örneğin ben önce Ky'ın gözlerinin güzelliğini fark etmiştim, hâlâ da çok seviyorum. Ama insan birini sevince ona daha çok bakıyor, baktıkça da güzel olan daha fazla şey fark ediyor: Karşınızdakinin elinin üstünü, kafasını çevirişini, yürüme biçimini. İnsan ilk âşık olduğunda kör gibi oluyor ve sevdiğini, eksiksiz ve muhteşem bir bütün olarak, güzel parçaların güzel bir toplamı olarak görüyor. Ama sevdiğinize parça parça bakmaya başladığınız zaman, yani onu nedenleriyle görmeye başladığınız zaman (neden böyle yürüyor, gözlerini neden böyle kapatıyor) o parçaları da ayrı ayrı sevebiliyorsunuz ve bu defa sevginiz de daha karmaşık ve daha eksiksiz hâle gelmiş oluyor.

Diğer bot yakınlaşınca üstündekiler su geçirmez kıyafetler giymiş olduğunu görüyorum. Bu ıslanmaktan korunmak için mi? Yoksa nehrin zehirli olduğunu biliyorlar mı? Her ne kadar cildimizde bir yanma olmasa da ve su içmenin ayartısına karşı koymuş olsak da, birdenbire kendimi kirli hissederek kendi kendime sarılıyorum.

"Ellerini kaldır," diyor Indie. "Böylece üstümüzde bir şey olmadığını anlarlar." O da küreğini dizine indirip ellerini havaya kaldırıyor. Bu savunmasız hareket Indie'yle öylesine alakasız ki, hemen onun yaptığını yapıyorum.

Indie önce onların konuşmasını beklemiyor. "Biz kaçtık," diyor yüksek sesle. "Size katılmaya geldik."

Karşıdaki bot daha da yakınlaşıyor. Düzgün siyah kıyafetlerine bakıyor ve kaç kişi olduklarını sayıyorum: Dokuz kişiler. Bizse topu topu iki kişiyiz. Onlar da bize dik dik bakıyorlar. Üstümüzdeki toplum montlarını, paralanmış botumuzu ve boş olan ellerimizi fark etmişler midir?

"Kime katılmaya geldiniz?" diye soruyor içlerinden biri.

"İsyana," diyor Indie hiç tereddüt etmeden.

Elli Birinci Bölüm
KY

Koşuyorum. Uyuyorum. Mataralardan birinden su içiyorum. Onu bitirince bir kenara atıyorum. Ne de olsa, zehirli suyla doldurmanın bir anlamı yok.

Sonra yine koşuyorum. Elimden geldiğince ağaçlara yakın durmaya çalışarak durmadan nehir kıyısından ilerliyorum.

Onun için koşuyorum. Onlar için. Kendim için.

Güneş nehrin yüzeyine vuruyor. Yağmur durdu. Toplumun attığı kürelerin şiddetiyle oluşan göletler birleşerek yeniden nehre katıldı.

***

Bir yaz babam bana yüzmeyi öğretmişti. O yaz yağış her zamankinden daha fazla olmuş ve yerdeki çukurların bazıları birkaç haftalığına havuza dönüşmüştü. Babam da bana nefesimi tutmayı, suyun üstünde kalmayı ve mavi yeşil suyun altında gözlerimi açmayı öğretmişti.

Oria'daki havuz ise daha farklıydı. Kırmızı kayadan değil beyaz çimentodan yapılmıştı. Güneşin açısı gözünü almadığı müddetçe havuzun her yerinden dibini görebiliyordunuz. Su ile havu-

zun kenarları dik açıyla birbiriyle bitişiyordu. Çocuklar sıçrama tahtasından havuza atlıyorlardı. Sanki o gün bütün Oria havuza yüzmeye gelmiş gibi kalabalıktı. Ama suyun kenarında oturan Cassia hemen gözüme çarpmıştı.

Öyle sessiz ve hareketsizce oturuyordu ki. Herkes bağıra çağıra koşturup oynarken o sanki olduğu yerde donakalmıştı. Ona bakınca, topluma getirildiğim günden bu yana kendimi ilk defa sakin hissetmiştim. İlk defa dinlenmiş hissetmiştim. Onu orada gördüğümde, içimde ters giden bir şey yeniden yerine oturmuştu sanki.

Derken Cassia ayağa kalkmıştı. Sırtının gergin duruşundan, endişeli olduğu belli oluyordu. Gözünü havuza dikmiş, bir çocuğun suyun altında yüzdüğü bir noktaya bakıyordu. Elimden geldiğince süratli bir şekilde yanına gidip, "Boğuluyor mu yoksa?" diye sormuştum.

"Anlamadım ki," demişti.

Bunun üzerine ben de Xander'a yardım etmek için suya dalmıştım.

Sudaki kimyasallar gözümü yakınca bir an için gözlerimi kapatmak zorunda kalmıştım. Gözlerimin acısından ve parlak ışıkta gözlerimi kapayınca gördüğüm kırmızılıktan dolayı gözlerimin kanadığını ve kör olacağımı sanmıştım. Ellerimiz gözlerime dokunup bakmış ama kan değil, sadece su hissetmiştim. Bu kadar telaşlandığım için mahcup olmuştum. Duyduğum acıya karşı koyarak ellerimi çekmiş ve gözlerimi açıp etrafa bakmıştım.

Etrafımda yüzen insanların bacaklarını ve vücutlarını görmüş, sonra da durup boğulan biri var mı diye bakmıştım. Ama tek düşünebildiğim...

...orada hiçbir şeyin olmadığıydı.

Havuzun temiz ve sağlıklı olduğunu biliyordum ama ona aşağıdan bakmak çok tuhaf gelmişti. Yağmurun oluşturduğu ve sadece kısa bir süre dayanan havuzlarda bile hayat olurdu. Yosunlar büyürdü. Havuz kuruyana kadar su böcekleri suyun yüzeyinde güneşlenirdi. Fakat bu havuzun dibinde betondan başka bir şey yoktu.

Suyun dibine dalınca nerede olduğumu unutmuş ve nefes almaya çalışmıştım.

Öksürmekten boğulacak hâlde suyun yüzüne çıktığımda o bendeki farklılıkları görmüştü. Gözleri yüzümdeki dış eyaletlerden kalma sıyrığı takılmıştı. Ama sanki o da biraz benim gibiydi. Bendeki farklılıkları fark etmiş, sonra da neyin önemli, neyin önemsiz olduğuna karar vermişti. Ardından benimle birlikte gülmüştü. Gülüşünün yeşil gözlerine yansıması ve gözlerinin etrafında oluşturduğu kırışıklar hoşuma gitmişti.

Daha bir çocuktum. Ona âşık olduğumu biliyordum ama bunun ne anlama geldiğinin farkında değildim. Yıllar geçtikçe her şey değişti. O değişti. Ben değiştim.

***

Tüpleri ve kâğıtlara ayrı ayrı yerlere saklıyorum. Tüplerin büyük mağaradaki yerlerinden çıkarıldıktan sonra etkilerini kaybedip kaybetmediklerini bilmek imkânsız. Ama Eli ile Cassia bana güvendiler. Sel gelmesi ihtimaline karşın tüpleri yaşlı bir kavak ağacının kovuğuna koyuyorum.

Kâğıtların uzun süre kalması gerekmediği için, onları da toprağa gömüp yerlerini kendi yonttuğum bir taşla işaretliyorum. Taşın üstüne yonttuğum şekil hoşuma gidiyor. Hem denizdeki dalgaları, hem nehirdeki akıntıları, hem de kumda oluşan dalgalanmaları anımsatıyorlar.

Ya da bir balığın pullarını.

Bir an gözlerimi kapatıyor ve giden insanları hatırlıyorum.

Nehirde göz kamaştırıcı gökkuşakları vardı. Vick'in sevdiği kızı düşünerek koştuğu nehir kıyısında birbirine dolaşmış altın sarısı otlar parlıyordu. Botları yerde çentiksiz izler bırakıyordu.

Annemin çok güzel bulduğu bir arazinin üstünde güneş batıyordu. Oğlu yanı başında ellerini suya daldırmış resim yapıyordu. Kocası gelip onu boynundan öptü.

Babam bir kanyondan dışarı çıktı. İçerideyken kendi mahsullerini yetiştiren insanlarla karşılaşmıştı. Onlar yazı yazmayı biliyorlardı. Babam onların sahip olduğu her şeyi sevdiği insanlara getirmek istemişti.

Göl sadece birkaç yüz metre ötede. Ağaçların altından ayrılıyorum.

Elli İkinci Bölüm
CASSIA

Oyuktaki onca cesetten, büyük mağaradaki onca sessiz tüpten sonra kampta oradan oraya hareket eden insanlar ve gördüğüm yaşam manzarası karşısında kalbim sevinçten küt küt atıyor. Hâlbuki oyuktayken az kalsın dünyada geriye kalan son kişiler olduğumuza inanacaktım. Diğer bottakiler, bizimkini gölün kıyısına çıkarırken Indie'ye bakıyorum, karşılıklı gülümsüyoruz. Küreklerimiz dizimizde dururken saçımız rüzgârla havalanıyor. Başardık, diye düşünüyorum. Sonunda.

"İki kişi daha," diye sesleniyor karşımızdaki botta duran adamlardan biri. İsyanı bulmuş olmamızın sevincine rağmen, adamın iki değil, üç kişi diyebilmesini isterdim. Yakında, diyorum kendi kendime; Ky yakında burada olur.

Botumuz kıyıya sürtünerek ilerliyor ve onun artık bizim botumuz olmadığını fark ediyorum; o artık isyana ait. "Tam zamanında yanımıza ulaştınız," diyor çekme zinciriyle çekenlerden biri. Yardım etmek için siyah eldivenli elini bize uzatıyor. "Buradan göç etmek üzereydik. Burası artık güvenli değil. Toplum nerede olduğumuzu saptadı."

Ky, buraya zamanında varabilecek mi? "Ne zaman?" diye soruyorum.

"Mümkün olduğu kadar çabuk," diyor adam. "Benimle gelin." Bizi suyun kenarında yer alan, cüruf betonundan yapılmış küçük bir binaya götürüyor. Madeni kapı sımsıkı kapanmış olduğu hâlde, adam kapıyı gürültüyle çaldıktan sonra hızla açıveriyor.

"Gölün orada iki kişi bulduk," diyor. İçerideki üç kişi ayağa kalkıyor. Üstü haritalar ve mini iletişim cihazlarıyla dolu olan masadan kalkarken toplum işi eski sandalyelerinden metalik gıcırtılar yükseliyor. Üçünün de üstünde yeşil standart kıyafetler var. Yüzleri de maskeli ama gözleri görünüyor.

"Onları tasnif et," diyor içlerinden biri, bir kadın yetkili. "Nehirdeydiniz, değil mi?" diye soruyor.

Başımızla onaylıyoruz.

"Sizi zararlı maddelerden arındırmamız gerekecek," diyor. "Onları önce oraya götürün." Sonra bize bakıp gülümsüyor. "İsyana hoş geldiniz."

Biz küçük binadan çıkarken üç yetkili arkamızdan bize bakıyor. İkisinin kahverengi, birinin mavi gözleri var. Biri kadın, diğer ikisi erkek. Üçünün de gözlerinin etrafı yorgunluktan çizgi çizgi olmuş. Acaba çok uzun süre çalışmaktan mı? Toplum ve isyan diye ikiye mi ayrılıyoruz?

Beni tasnif edecekler ama aynısını ben de yapabilirim.

***

Yıkandıktan sonra genç bir kadın kollarımızı bir bezle silip kirlenme var mı diye kontrol ediyor. "Artık temizsiniz," diyor. "İyi ki yağmur yağdı da, zehrin etkisi azaldı." Ardından bizi kampa götürüyor. Yürürken etrafımda gördüğüm her şeyi incelemeye çalışıyorum ama diğer cüruf betonu binalardan, küçük çadırlardan ve muhtemelen içinde devasa bir şey bulunan koca bir binadan başka görecek pek bir şey yok.

Bir başka küçük binadan içeri girince kadın koridordaki kapılardan birini açıyor. "Siz burada kalacaksınız," diyor Indie'ye. "Siz de burada," derken benim için de bir kapı açıyor.

Bizi ayrı yerlerde tutacaklar. Hayatta kalmaya çalışmakla o kadar meşguldük ki, isyana varınca ne diyeceğimizi bile düşünemedik.

O sırada mahkûmlar açmazı geliyor aklıma. İşte seni böyle yakalıyorlar; hikâyenin gerçek mi yoksa yalan mı olduğunu böyle anlıyorlar. İsyanın da bu yönteme başvuracağını tahmin etmeliydim.

Sadece neleri saklı tutmamız gerektiği konusunda hemfikir olduğumuzu umut ediyorum.

***

"Adınız ve soyadınız, lütfen," diyor sesi cana yakın gelen bir adam.

"Cassia Maria Reyes."

Hiçbir şey yok. En ufak göz kırpması bile yok. Adımı önceden bildiğine dair en ufak bir işaret yok. Kimse ne büyükbabamdan ne de kılavuzdan bahsediyor. Bunları beklememem gerektiğini biliyorum ama gene de içimde hafif de olsa hayal kırıklığından kaynaklanan bir ürperti var.

"Toplum statüsü."

Nasıl anlatacağına çabuk karar ver, hadi. "Bildiğim kadarıyla vatandaş."

"Dış eyaletlere nasıl geldiniz?"

Büyükbabamı ve onun şiirlerini bu işe karıştırmayacağım. Tabii arşivcileri de. "Yanlışlıkla gönderildim," diye yalan söylüyorum. "Bulunduğum çalışma kampındaki bir görevli bana diğer

kızlarla birlikte hava gemisine binmemi söyledi. Ona vatandaş olduğumu söylediğimde de bana aldırmadı."

"Ya sonra?" diye soruyor adam.

"Sonra oyuğa kaçtık. Yanımızda bizimle gelen bir çocuk vardı ama o öldü." Yutkunuyorum. "Bir yerleşim yerine ulaştık ama boştu."

"Orada ne yaptınız?"

"Bir bot bulduk," diyorum. "Bir de harita. Ben şifreyi çözdüm. Size nasıl ulaşabileceğimiz tarif ediliyordu."

"İsyandan nasıl haberdar oldunuz?"

"Bir şiir vasıtasıyla. Yine yerleşim yerinde karşılaştığımız bir şiir tabii."

"Oyuktan sizinle birlikte çıkan başkaları oldu mu?"

Sorular öyle hızlı geliyor ki, düşünemiyorum. Onlara Ky'dan bahsetmek daha mı iyi olur? Yoksa bahsetmesem mi? Tereddüdüm zaten beni ele veriyor. Bunun üzerine ben de başka bir konuda yalan söylemeye hazırlandığım için bu soruya dürüstçe cevap veriyorum. "Bir çocuk daha var," diyorum. "O da köylerden birinden geliyordu. Hepimiz bota sığmadık, bu yüzden o yürüyerek geliyor."

"Onun adı ne?"

"Ky," diye karşılık veriyorum.

"Burada olan diğer arkadaşınızın adı ne?"

"Indie."

"Soyadı?"

"Bilmiyorum." Indie'nin soyadını bilmiyorum. Aslında bu kısmen Ky'ınki için de geçerli. Burada yaşadığı zamanlar kullandığı soyadı neydi?

"Kanyondaki insanların nereye gitmiş olabilecekleriyle ilgili bir bulguya rastladınız mı?"

"Hayır."

"İsyana katılma kararını vermenize ne sebep oldu?"

"Gördüklerimden sonra artık topluma inanmıyorum."

"Şimdilik bu yeterli," diyor adam nazikçe, ardından mini iletişim cihazını kapatıyor. "Toplumdaki verilerinize ulaştıktan sonra sizi nereye yerleştireceğimize dair elimizde daha fazla bilgi olacak."

"Elinizde toplumun verileri mi var?" diye şaşkınlıkla soruyorum. "Hem de burada?"

Adam gülümsüyor. "Evet. Yorumlar yer yer farklılaşsa da, verinin genel itibariyle sağlam olduğunu bulguladık. Lütfen burada bekleyin.

***

Duvarları bütünüyle cansız olan küçük çimento odada beklerken aklım yine büyük mağaraya gidiyor. O mağaranın tüplerinde, düzenlenişinde, kamufle edilmiş kapılarında, baştan aşağı her yerinde toplum vardı. Dışındaki çatlak bile, Hunter'ın bildiği gizli yol bile toplumdakilere benziyordu. Başka şeyler de hatırlıyorum. Mağaranın köşelerinde toz birikmişti. Yerdeki küçük mavi spot ışıklarından biri yanmış olduğu hâlde, yerine yenisi konmamıştı. Yoksa toplum denetim altına almak ve sahip olmak istediği her şeyin altında mı kalmıştı?

Bir elin beni bıraktığını, çekildiğini, bir bağlantının koptuğunu ve yerine isyanın geçtiğini hayalimde canlandırıyorum.

Sonunda toplum benim hayatımın kurtarılmaya değmeyeceğine hak getirdi. Oria'da benden sorumlu olan görevli benim ilginç bir deney olduğumu düşünüyordu; kırmızı hapı almadığımı gördüğü hâlde buna göz yummuş ve durup ne yapacağımı izlemek istemişti. Onun bana olan şahsi ilgisinin toplumun ilgisi olduğu-

nu düşünmüştüm. Yani toplumun beni özel saydığını sanmıştım ama yanılmışım. Görünüşe göre, onların nazarında kusursuz bir tasnifçi ya da sonunda onların öngördüğü şeyi yaptığı için ıskartaya çıkartılabilecek ilginç bir araştırma projesi olmaktan öte bir anlamım olmadı hiçbir zaman.

Peki acaba isyan benim hakkımda ne düşünecek? Verilerimi farklı yorumlayacaklar mı? Muhtemelen öyle olacak. Benim hakkımda toplumun bildiğinden fazlasını biliyorlar. Oyuğa kaçtığımdan ve nehri aştığımdan haberdarlar. Öyle çok risk aldım ki. Artık değiştim. Bunu hissediyorum, biliyorum.

Kapı açılıyor.

"Cassia," diyor adam. "Bilgilerinizi analiz ettik."

"Evet?" Beni nereye gönderecekler?

"İsyana en iyi toplumun içinden hizmet edebileceğine karar verdik."

Elli Üçüncü Bölüm
KY

"Adınız ve soyadınız lütfen."

"Hangisini kullanmalıyım acaba? "Ky Markham," diyorum.

"Toplumdaki statü?"

"İhlalci."

"İsyandan nasıl haberdar oldunuz?"

"Babam uzun zaman önce isyanda rol almıştı," diyorum.

"Bize nasıl ulaştınız?"

"Oyukta bulduğumuz bir harita vasıtasıyla."

Umarım verdiğim cevaplar onunkilerle uyumludur. Her zamanki gibi yeterince vaktimiz olmadı. Ama ben gene de içgüdülerime güveniyorum. Tabii onunkilere de.

"Buraya botla gelen iki kız dışında sizinle yolculuk eden başka biri var mıydı?"

"Hayır," diyorum. Bu soruya cevap vermek kolaydı. İsyana inanmayı ne kadar istiyor olursa olsun, Cassia'nın Eli ile Hunter'ı asla ele vermeyeceğinden eminim.

Adam geriye yaslanıyor. Sakin bir sesle konuşuyor. "Pekâlâ, Ky Markham," diyor. "Bize katılma nedenleriniz hakkında biraz daha bilgi verin lütfen."

***

Konuşmamı bitirdikten sonra adam bana teşekkür ediyor ve beni birkaç dakikalığına odada yalnız bırakıyor. Geri döndüğünde, kapının eşiğinde duruyor ve "Ky Markham," diye bana sesleniyor.

"Evet?"

"Tebrikler," diyor. "Bir hava gemisine kılavuz kaptan olarak olarak atandınız. Eğitim için Camas eyaletine gitmeniz kararlaştırıldı. İsyana katkınız büyük olacak."

"Teşekkür ederim," diye karşılık veriyorum.

"Bu gece geç saatte yola çıkacaksınız," diyor kapıyı ardına kadar açarak. "Ana salona gidip diğerleriyle birlikte yemek yiyip dinlenin." Daha büyük çadırlardan birini gösteriyor. "Bu kampı sizin gibi kaçakları toplamak için kullanıyoruz. Aslında, buraya beraber geldiğiniz kızlardan biri hâlâ burada olmalı."

Ona teşekkür ediyor ve olabildiğince hızlı bir şekilde ana salonun yolunu tutuyorum. Çadırın eteğini açıp içeri girince karşıma çıkan ilk kişi o oluyor.

Indie.

Böyle bir şeyin başıma geleceğini tahmin ettiğimden, Indie'yi görünce şaşırmıyorum ama gene de yüreğim eziliyor. Cassia'yı burada ve şimdi tekrar görebileceğimi ummuştum.

Onu tekrar göreceğim.

Indie tek başına oturuyor. Beni görünce yana kayıyor ve masanın ucunda bana yer açıyor. Yemek yiyip atandıkları görevler konusunda konuşanların yanından geçiyorum. Hepsi de siyah standart kıyafetli ve genç olan bu insanların arasında birkaç kız olmakla beraber, çoğu erkek. Çadırın karşı tarafında yemek sırası var ama ben Indie'yle konuşmak istiyorum. Onun yanına oturup ilk ve en önemli soruyu soruyorum. "Cassia nerede?"

"Onu topluma geri yolladılar," diyor Indie. "Merkeze. Xander'ın gittiği yere." Çatalını önündeki tabakta duran ete saplıyor. "Cassia, onun sırrını hâlâ bilmiyor, değil mi?"

"Yakında öğrenir," diyorum. "Xander ona anlatacaktır."

"Biliyorum," diyor Indie.

"Onu nasıl geri gönderdiler?" diye soruyorum.

"Hava gemisiyle," diyor Indie. "Onu önce bir çalışma kampına gönderdiler. Kampta isyana hizmet eden biri varmış ve insanları seçip uzun mesafe treniyle topluma geri gönderme yetkisine sahipmiş. Şimdiye kadar merkeze varmış bile olabilir." Indie öne eğiliyor. "O iyi olacak. İsyan verilerini kontrol etti. Toplum onu henüz yeniden sınıflandırmamış bile."

Başımı sallayıp geriye yaslanıyorum. Cassia hayal kırıklığına uğramış olmalı. Hâlbuki o isyanda kalmak istiyordu.

"Yolculuk nasıldı?" diye soruyor Indie.

"Uzun," diyorum. "Peki ya nehir nasıldı?"

"Zehirli," diyor.

Her şeye rağmen güvendiğim birinden Cassia'nın güvende olduğunu duymanın verdiği rahatlamayla gülümsüyorum. Indie de bana eşlik ediyor. "Başardık," diyorum. "Hiçbirimiz ölmedik."

"Cassia'yla nehirde giderken alabora olduk," diyor Indie, "ama iyi kotardık."

"Yağmur sağolsun," diyorum.

"Tabii bir de benim kılavuzluğum," diye ekliyor Indie.

"Senin kim olduğunu fark edecekler, Indie," diyorum. "Onlar için önemli olacaksın. Dikkatli ol."

Indie başıyla onaylıyor.

"Ben gene de senin kaçacağını düşünüyorum," diyorum ona.

"Seni şaşırtabilirim," diyor.

"Daha önce kaçtın," diyorum. "Nasıl bir göreve atandın?"

"Henüz söylemediler," diyor, "ama bu gece yola çıkıyormuşuz. Sen hangi göreve atandığını biliyor musun? Nereye gidiyorsun?"

"Camas'a." Cassia'dan uzak bir yere gitmek isteseydim, seçeceğim yer Camas olurdu. Vick'in memleketi. Hem orada Laney'nin başına ne geldiğini de öğrenebilirim. "Görünüşe göre, verilerim benim de iyi bir kılavuz olacağımı gösteriyor."

Indie'nin gözleri açılıyor.

"Hava gemisinde kılavuz kaptan olarak atandım," diye açıklık getiriyorum. "Sadece bu kadar."

Indie bir an bana bakıyor. "Pekâlâ," diyor Indie, bana muzip gelen bir ses tonuyla. "Bir hava gemisini herkes uçurabilir. Doğru istikameti bilgisayara girersin ve bir düğmeye basarsın, o kadar. Yani nehirde gitmeye benzemez. Eli gibi gencecik birinin bile yapabileceği bir..." Derken Indie duruyor, sesindeki alaycı ton kayboluyor ve çatalını elinden bırakıyor.

"Ben de onu özlüyorum," diyorum sessizce. Elimi onun elinin üstüne koyuyorum ve kısa bir süre sımsıkı tutuyorum.

"Onlara Eli'den hiç bahsetmedim," diye fısıldıyor Indie. "Ya da Hunter'dan."

"Ben de öyle," diyorum.

Ayağa kalkıyorum. Karnım aç ama yapmam gereken bir şey daha var. "Bu gece saat kaçta yola çıkacağını biliyor musun?"

Indie başını iki yana sallıyor.

"Vedalaşmak için gelmeye çalışacağım," diyorum.

"Cassia seninle vedalaşmadan buradan gitmek istemedi," diyor Indie. "Bunu biliyorsun."

Başımı sallıyorum.

"Seni tekrar göreceğinden emin olduğunu sana iletmemi istedi," diyor. "Bir de seni sevdiğini."

"Teşekkür ederim," diyorum.

***

Toplumun hava gemilerinin gölün üstünde alçaktan uçmalarını bekliyorum ama gelmiyorlar. Cassia'nın buradan gitmek istemediğini bilmeme rağmen, bir yandan da isyanın aşırılıklarından uzak kalmasına sevinmeden edemiyorum.

Buraya uyum sağlamak için insanın ısrarcı olması ve bir amaca sahip olması gerek. Diğerleri ya hava gemilerine biniyor ya da çadırları topluyor. Burada gözlerimi yerde tutmam gerekmiyor. Yanımdan geçenlere başımla selam veriyorum.

Ne var ki, gösteremeyeceğim bir şey varsa, o da umutsuzluk. Gecenin karanlığı basarken ve ben aradığım şeyi hâlen bulamamışken bile, yüzümden zerre kadar üzüntünün okunmasına müsaade etmiyorum.

Derken nihayet doğruca yüzüme bakan biriyle karşılaşıyorum.

Cassia insanları tasnif etmeyi sevmez. Bense bu konuda çok iyiyim ve bundan giderek daha da hoşlanır hâle gelmekten korkuyorum. Babamdan aldığım bir yetenek bu. Ve bu yeteneğin bir kazançtan çok, ağır bir yükümlülük hâlini alması için sadece bir ya da iki kez yanlış adım atmak yeterli.

Gene de şansımı denemeliyim. Toplumda takas edebilmesi için Cassia'nın o kâğıtlara ulaşabilmesini istiyorum. Çünkü onlara ihtiyacı olabilir.

"Merhaba," diyorum. Adam henüz toplanmamış; sonuna kadar burada kalacak olanlardan biri ama stratejilere karar verenlerin katıldığı o gece toplantılarına katılmayacak kadar düşük

kıdemli. Yararlılık gösterebilen, açıkgöz ve becerikli biri olmalı ama mükemmel olmadığı kesin. Tam da bir arşivcinin ya da eskiden arşivci olan birinin taşıyacağı özellikler bunlar.

"Merhaba," diye karşılık veriyor sevecen bir ses tonuyla. Yüzünde ise boş ama nazik bir ifade var.

"*İsyanın Şanlı Tarihi* hakkına bilgi almak istiyorum," diyorum.

Şaşkınlığını derhâl gizliyor ama belli etmeyecek kadar hızlı davranamıyor. Zeki biri olduğu belli. Şaşkınlığını gördüğümün farkında. "Ben artık arşivcilik yapmıyorum," diyor. "İsyana katıldım. Artık takas işleriyle ilgilenmiyorum."

"Şimdi yapıyorsun işte," diyorum.

Karşı koyacak kadar güçlü değil. "Elinizde ne var?" diye soruyor belli belirsiz etrafına bakınarak.

"Oyuktan bazı kâğıtlar," diyorum. Sanırım o anda gözlerinde bir parlama görüyorum. "Buraya yakın bir yerdeler. Onları nerede bulacağınızı size tarif edeceğim. Daha sonra da hepsini merkeze gönderilen Cassia Reyes adında bir kıza ulaştırmanızı rica edeceğim."

"Peki ya benim harcım?"

"Onu siz belirleyin," diyorum. Gerçek bir tacir ya da arşivci bu ödemeye asla karşı koyamaz. "Kâğıtlardan istediğiniz bir tanesini alabilirsiniz. Ama içlerinde neler olduğunu biliyorum, bu yüzden birden fazlasını alacak olursanız bunu anlarım ve sizi isyana ihbar ederim."

"Arşivciler takasta dürüsttürler," diyor. "Tüzüğümüzün bir parçasıdır bu."

"Biliyorum," diyorum. "Ama siz bana artık arşivcilik yapmadığınızı söylediniz."

Adam bunun üzerine gülümsüyor. "Bu meslek insanın peşini hiç bırakmıyor."

***

Arşivciyle görüştüğüm için geç kalıyorum ve Indie'yle vedalaşamıyorum. Bindiği hava gemisi güneşin son ışıklarıyla harekete geçiyor. Gemi havalanırken alt tarafının yanmış ve hasar görmüş olduğunu fark ediyorum. Sanki insanların onu istemediği bir yere inmeye çalışmış da, üstüne ateş açılmış gibi. Artık her ne oldu ise bu, yemlik köylülerin işi değil.

Sanırım çiftçilerin düşürmeye çalıştığı gemilerden birine bakıyorum şu an.

"O gemiye ne olmuş?" diye soruyorum yanımda duran birine.

"Bilmiyorum," diyor. "Birkaç gece önce sağlam gitti ve geldiğinde böyleydi." Omuz silkiyor. "Sen yenisin, değil mi? İsyanda atandığın görevden başka bir bilgi verilmediğini yakında öğrenirsin. Yakalanma ihtimalimize karşı böylesi daha güvenli."

Söylediği doğru. O hava gemisinin nasıl yandığı konusunda haklı olsam bile arkasında düşündüğümden farklı bir niyet olabilir. Örneğin belki de isyan, çiftçilere yardım etmek için inmeye çalışmıştır da, onlar geminin topluma ait olduğunu sanmıştır.

Belki de olan bitenin bununla hiç alakası yoktur.

Bu gibi şeylerin nasıl olup bittiğini öğrenmemin tek yolu, içeriden biri olmak.

***

Arşivci birkaç saat sonra tam kamptan ayrılmak üzereyken buluyor beni. Onunla konuşmak için, bulunduğum grubun yanından kısa bir süreliğine ayrılıyorum. "Onaylandı," diyor arşivci. "Merkeze gönderilmiş. Takas işlemini derhâl gerçekleştireceğim."

"İyi," diyorum. Demek Cassia güvende. Onu topluma geri göndereceklerini söylediler ve yaptılar. İsyana bir puan. "Kâğıtları almaya giderken bir sorun çıktı mı?"

"Yo, hayır," diyor. Ardından da üstüne balık pulu oyduğum taşı bana veriyor. "Bunu yanında götüremeyeceğini biliyorum ama geride bırakmaya da içim elvermedi," diyor. İsyanda da toplumda olanlara benzer kurallar var: Gereksiz eşya yasak. "Güzel bir eser."

"Teşekkür ederim," diyorum.

"Harfleri böyle yazmayı fazla kişi bilmez," diyor.

"Harfler mi?" diye soruyorum önce. Ama sonra ne demek istediğini anlıyorum. Ben taşın üstüne kum tepeleri, dalgalar ya da balık pulları yonttuğumu düşünmüştüm. Ama taşın üstündeki şekillere başka açıdan bakınca gerçekten de art arda yazılmış C harflerine benziyorlar. Taşı ikimizin de bulunduğu bir başka yeri işaretlemek için yere koyuyorum.

"Yazı yazmayı öğrettiğin biri oldu mu?" diye soruyor arşivci.

"Bir tek kişi," diye karşılık veriyorum.

Elli Dördüncü Bölüm
CASSIA

İlkbaharın başındayız. Merkezdeki gölün kenarındaki buzlar erimeye başladı. Bazen işe yürüyerek giderken, ilerideki kurşuni suyu ve kenarındaki kızıl çalılıkları görmek için hava treni durağındaki korkulukların üstünden sarkarak o tarafa bakıyorum. Orada mola vermek hoşuma gidiyor. Rüzgârın suyu dalgalandırmasını ve dallara dokunup geçmesini seyretmek bana topluma geri dönmeden önce nehirler ve kanyonlar aştığımı hatırlatıyor.

Ama burada durmamın tek nedeni manzara değil. Alışveriş yaptığım arşivci kadın beni izleyip ne kadar süre beklediğimi görmesi için birini gönderdi. Bir dahaki sefere yapacağımız takasın koşullarını kabul edip etmediğimi buradan anlayacak. Birkaç saniye sonra gelecek olan bir sonraki treni beklersem, bu anlaşma koşullarını kabul ettiğim anlamına gelecek. Son birkaç ay arşivci beni çok sık takas yapmayan ama elinde kıymetli şeyleri olan biri olarak tanıyor.

Başımı gölden çeviriyorum ve şehri, onun beyaz binalarını ve oradan oraya yürüyen siyah kıyafetli insan kalabalığını görüyorum. Şehre bakınca oyuğa inişimi hatırlıyorum. Bu da bana ta

Oria'dayken yol yol damarları ve güçlü beyaz kemikleriyle insan bedeninin şemasını gördüğüm zamanı anımsatıyor.

Bir sonraki tren istasyona girmeden hemen önce hızla merdivenlerden aşağı inmeye başlıyorum.

Fiyat çok düşük. Kabul etmiyorum. Şimdilik.

İçimde bunca şey olduğunu bilmiyordum.

Aynı şekilde onun içinde de onca şey olduğunu bilmiyordum. Bildiğimi zannetmiştim ama meğer insanlar da tıpkı nehirler gibi derin ve karmaşık oluyorlar, taş gibi yontulabiliyorlarmış.

Bana bir mesaj gönderdi. Onun için bunu yapmak her ne kadar zor olsa da, isyana katılmış. Gerçi bu şaşırtıcı değil çünkü o daha önce de imkânsızı gerçekleştirdi. Bana gönderdiği mesajda onunla nerede buluşacağımız yazıyor. İşten çıktıktan sonra onu görmeye gideceğim.

Bu akşam. Onu bu akşam göreceğim.

Merdivenlerin dibindeki beton duvar buz tutunca üstünde bir şekil oluşmuş. Bakınca birinin o duvara aynı anda hem yıldıza hem de çiçeğe benzeyen bir şekil yaptığını hayal ediyorum; çok geçmeden kaybolacak anlık bir güzellik bu yakaladığım.

Hasret's Sisters Planet
e-kitaphane

TEŞEKKÜR

Kocam Scott ve harika oğullarımız Cal, E ve True'nun;

annem ve babam Robert ve Arlene Braithwaite; erkek kardeşim Nic; kız kardeşlerim Elaine ve Hope ile büyükannem Alice Todd Braithwaite'in;

kuzenlerim Caitlin Jolley, Lizzie Jolley, Andrea Hatch ve teyzem Elaine Jolley'nin;

yazar ve okur arkadaşlarım Ann Dee Ellis, Josie Lee, Lisa Mangum, Rob Wells, Becca Wilhite, Brook Andreoli, Emily Dunford, Jana Hay, Lindsay ve Justin Hepworth, Brooke Hoopes, Kayla Nelson, Abby Parcel, Libby Parr ve Heather Smith'in;

Jodi Reamer ve Yazarlar Evi'nin harika takım üyeleri Alec Shane, Cecilia de la Campa ve Chelsey Heller'in;

Julie Strauss-Gabel ve Dutton/Penguen Yayınevi'ndeki muhteşem grubun üyeleri Theresa Evangelista, Anna Jarzab, Liza Kaplan, Rosanne Lauer, Casey McIntyre, Shanta Newlin, Irene Vandervoort ve Don Weisberg'in;

ve bütün okurlarımın

inceliği ve desteği olmadan bu kitap yazılamazdı.